

IV

(Informacije)

Informacije institucij, organov, uradov in agencij Evropske unije

EVROPSKA KOMISIJA

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Računskemu sodišču**Konsolidirani zaključni račun Evropske unije za proračunsko leto 2018**

(2019/C 327/01)

KAZALO

	<i>Stran</i>
PREDGOVOR	2
POLITIČNI IN FINANČNI OKVIR, UPRAVLJANJE IN ODGOVORNOST EVROPSKE UNIJE	3
IZJAVA, PRILOŽENA KONSOLIDIRANEMU ZAKLJUČNEMU RAČUNU	9
POUDARKI ZA PRORAČUNSKO LETO 2018	10
KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI IN POJASNILA	12
BILANCA STANJA	13
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	14
IZKAZ FINANČNEGA IZIDA	15
IZKAZ SPREMENB V ČISTIH SREDSTVIH	16
POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	17
RAZPRAVA O RAČUNOVODSKIH IZKAZIH IN NJIHOVA ANALIZA	90
POROČILA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA IN POJASNILA	104
GLOSAR	159
SEZNAM KRATIC	163

PREDGOVOR

Veseli me, da vam lahko predstavim zaključni račun Evropske unije za leto 2018. V njem je predstavljen popoln pregled financiranja EU in izvrševanja proračuna EU v prejšnjem letu, vključno s podatki o pogojnih obveznostih, finančnih obveznostih in drugih obveznostih Unije. Zaradi večletne narave dejavnosti Unije vsebuje tudi pojasnila o ključnih finančnih podatkih in njihovem gibanju. **Konsolidirani zaključni račun Evropske unije** je del **celovitega svežnja finančnih poročil in poročil o odgovornosti** Komisije in bistven del našega visoko razvitega sistema finančne odgovornosti.

Proračun EU je kljub sorazmerno skromnemu obsegu zelo pomemben za milijone Evropejk in Evropejcev. Dopolnjuje nacionalne proračune in podpira politične prednostne naloge, pri katerih ima resnično dodano vrednost in pri katerih lahko na najučinkovitejši način doseže rezultate.

Leto 2018 je bilo peto leto izvajanja veljavnega večletnega finančnega okvira; vsi finančni programi se v celoti izvajajo. Izvrševanje proračuna EU je znašalo skupaj 173,1 milijarde EUR v odobritvah za prevzem obveznosti in 156,7 milijarde EUR v odobritvah plačil. Skozi vse leto je proračun EU še naprej zagotavljal odziv na izzive, ki izhajajo iz zapletenega geopolitičnega okolja, hkrati pa strateške naložbe in trajnostno rast v Evropi.

Skoraj polovica sredstev je bila usmerjena v spodbujanje rasti, zaposlovanja in konkurenčnosti. Financiranje za raziskave in inovacije je bilo zagotovljeno v okviru programa Obzorje 2020, za mala in srednja podjetja v okviru programa COSME, za izobraževanje pa v okviru programa Erasmus+. Pomembno vlogo so imeli tudi Evropski sklad za strateške naložbe, Instrument za povezovanje Evrope ter evropski strukturni in investicijski skladi. Vabim vas, da se seznanite z zgodbami številnih naložb EU na portalu „InvestEU“ (https://europa.eu/investeu/home_sl).

Proračun EU je zagotavljal tudi močno podporo na drugih prednostnih področjih, kot so celovit pristop EU k migracijam, varnostna unija in zunanje delovanje EU. Uniji je omogočil, da je v času nestanovitnosti v evropski soseščini prevzela močno vlogo zunaj naših meja, prispeval pa je tudi k doseganju medsektorskih ciljev politike, povezanih s podnebnimi spremembami in biotsko raznovrstnostjo. Leta 2018 je bilo za vključevanje podnebnih ukrepov namenjenih več kot 32 milijard EUR, kar je 20 % celotnega proračuna.

Stalna podpora je bila zagotovljena tudi za spodbujanje trajnostne rasti in ohranjanje evropskih naravnih virov prek skupne kmetijske in ribiške politike ter dejavnosti na področju podnebja in okolja v okviru programa LIFE.

Konsolidirani zaključni račun Evropske unije se pripravi v skladu z **mednarodnimi računovodskimi standardi za javni sektor**. Da bi Komisija zaščitila te standarde, stalno izboljšuje svoja pravila in postopke, organizacijsko strukturo in prožnost. Dosledno in učinkovito poročanje povečuje odgovornost porabe EU, in sicer ne le zaradi pravne skladnosti. Pomaga namreč tudi pri vključevanju državljanov in drugih deležnikov ter ohranjanju njihovega zaupanja v Evropsko unijo.

Günther H. OETTINGER

Komisar za proračun in človeške vire

POLITIČNI IN FINANČNI OKVIR, UPRAVLJANJE IN ODGOVORNOST EVROPSKE UNIJE

Evropska unija (EU) je unija, v kateri so države članice nanjo prenesle pristojnosti za uresničevanje skupnih ciljev. Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Te vrednote so skupne državam članicam v družbi, v kateri prevladujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških.

1. POLITIČNI IN FINANČNI OKVIR

Pogodbi EU

Krovni cilji in načela, ki usmerjajo Unijo in evropske institucije, so opredeljeni v Pogodbah. Unija in institucije EU lahko delujejo le v mejah pristojnosti, ki jih imajo v skladu s Pogodbama za uresničevanje v njih določenih ciljev, pri tem pa morajo upoštevati načeli ⁽¹⁾ subsidiarnosti in sorazmernosti. Unija si za doseganje svojih ciljev in izvajanje svojih politik sama zagotovi potrebna finančna sredstva. Za uresničevanje ciljev je odgovorna Komisija v sodelovanju z državami članicami in v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja.

EU uresničuje cilje iz Pogodbe s številnimi orodji, med katerimi je tudi proračun EU. Druga so na primer zakonodajni predlogi ali izvajanje političnih strategij.

Politične prednostne naloge Komisije

Politične prednostne naloge Komisije so opredeljene v političnih usmeritvah, ki jih je določil predsednik Komisije. Te usmeritve določajo načrt za ukrepanje Komisije, ki je v celoti skladen in združljiv s strategijo Evropa 2020 kot dolgoročno strategijo EU za rast.

10 PREDNOSTNIH NALOG

— Nova spodbuda za delovna mesta, rast in naložbe	— Uravnotežena in progresivna trgovinska politika za izkoriščanje globalizacije
— Povezan enotni digitalni trg	— Območje pravosodja in temeljnih pravic, zasnovano na medsebojnem zaupanju
— Trdna energetska unija s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost	— V smeri nove migracijske politike
— Bolj povezan in pravičnejši notranji trg z okrepljeno industrijsko bazo	— Evropa kot močnejši svetovni akter
— Bolj poglobljena in pravičnejša ekonomska in monetarna unija (EMU)	— Unija demokratičnih sprememb

Strategija Evropa 2020

V strategiji Evropa 2020, ki so jo leta 2010 sprejeli voditelji držav ali vlad držav članic Evropske unije, je bila opredeljena desetletna strategija EU za rast in delovna mesta ⁽²⁾. Strategija vsebuje tri dopolnjujoče se prednostne naloge, ki so pametna, trajnostna in vključujoča rast, skupaj s petimi krovnimi cilji EU.

Proračun EU je eden od vzvodov EU, ki prispevajo k doseganju ciljev strategije Evropa 2020. Za doseganje konkretnih rezultatov v zvezi s strategijo Evropa 2020 se uporabljajo številni ukrepi na nacionalni ravni, ravni EU in mednarodni ravni.

⁽¹⁾ V skladu z načelom subsidiarnosti Unija ukrepa samo, če in kolikor države članice ciljev predlaganih ukrepov ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ali učinkov lažje dosežejo na ravni Unije. V skladu z načelom sorazmernosti ukrepi Unije vsebinsko in formalno ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev Pogodb. Glej člen 5 PDEU.

⁽²⁾ Glej sporočilo Komisije „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“, COM(2010) 2020 final z dne 3. marca 2010.

Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 ⁽³⁾

Trajnostni razvoj je že dolgo v središču evropskega projekta. V Pogodbah EU so priznane gospodarske, socialne in okoljske razsežnosti trajnostnega razvoja, ki bi jih bilo treba obravnavati skupaj. EU je zavezana razvoju, ki je skladen s potrebami sedanjosti in ne ogroža zmožnosti zadovoljevanja potreb prihodnjih generacij. Proračun EU ima ključno vlogo pri številnih izzivih v zvezi s trajnostjo – od brezposelnosti mladih do staranja prebivalstva, podnebnih sprememb, onesnaževanja, trajnostne energije in migracij. Sedanja Komisija vključuje trajnostni razvoj v ključne medsektorske projekte ter sektorske politike in pobude.

Politike, ki jih podpira proračun EU, se izvajajo v skladu z večletnim finančnim okvirom (VFO) ter ustrezno sektorsko zakonodajo, ki določa programe za porabo sredstev.

Večletni finančni okvir in programi za porabo sredstev

Politične prednostne naloge EU so v večletnem finančnem okviru izražene v finančnem smislu v obdobju, ki je dovolj dolgo, da se zagotovita učinkovitost in usklajena dolgoročna vizija za upravičence do sredstev EU in nacionalne organe, ki zagotavljajo sofinanciranje. V njem so določeni najvišji letni zneski (zgornje meje) za odhodke EU kot celoto in za glavne kategorije odhodkov (razdelki). S seštevkom zneskov zgornjih mej vseh razdelkov se lahko izračuna skupna zgornja meja odobritev za prevzem obveznosti. Večletni finančni okvir se sprejme soglasno, kar pomeni, da se vse države članice strinjajo s cilji in ravno porabe (najvišja raven proračunskih obveznosti in plačil), in ob soglasju Evropskega parlamenta.

Medinstitucionalni sporazum

Večletni finančni okvir dopolnjuje medinstitucionalni sporazum ⁽⁴⁾, ki je politični dogovor med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo. Namen tega sporazuma, sprejetega leta 2013 v skladu s členom 295 PDEU, je izvajanje proračunske discipline, izboljšanje poteka letnega proračunskega postopka in sodelovanja med institucijami pri proračunskih zadevah ter zagotovitev dobrega finančnega poslovanja.

Letni proračun

Letni proračun pripravi Komisija, dokončno pa se v skladu s postopkom iz člena 314 PDEU o njem dogovorita Evropski parlament in Svet, običajno do sredine decembra. V skladu z načelom uravnoteženosti proračuna morajo biti skupni prihodki v danem proračunskem letu enaki skupnim odhodkom (odobritvam plačil).

Glavni viri financiranja EU so prihodki iz lastnih sredstev EU, ki jih dopolnjujejo drugi prihodki. Obstajajo tri vrste lastnih sredstev: tradicionalna lastna sredstva (kot so carine in prelevmani na sladkor), lastna sredstva iz naslova davka na dodano vrednost (DDV) in lastna sredstva iz naslova bruto nacionalnega dohodka (BND). Drugi prihodki, ki se ustvarijo pri dejavnostih EU (npr. globe zaradi kršitev pravil konkurence), običajno predstavljajo manj kot 10 % skupnih prihodkov. Skupni znesek lastnih sredstev, potreben za financiranje proračuna, se določi tako, da se od skupnih odhodkov odštejejo drugi prihodki. V sedanjem VFO skupni znesek lastnih sredstev ne sme presežati 1,20 % vsote bruto nacionalnega dohodka (BND) držav članic.

Odhodki EU iz poslovanja zajemajo različne razdelke večletnega finančnega okvira in so v različnih oblikah, odvisno od načina izplačevanja in upravljanja denarja. Proračun EU se izvršuje prek treh načinov upravljanja, navedenih v nadaljevanju.

- Deljeno upravljanje po tej metodi se naloge za izvrševanje proračuna prenesejo na države članice. Približno 75 % odhodkov spada pod ta način upravljanja, ki zajema področja, kot sta poraba za kmetijstvo in strukturni ukrepi.
- Neposredno upravljanje kadar proračun izvršujejo neposredno službe Komisije.
- Posredno upravljanje kadar Komisija naloge za izvrševanje proračuna prenese na tretje osebe, kot so regulativne agencije EU ali mednarodne organizacije.

⁽³⁾ Sporočilo Komisije „Novi ukrepi za trajnostno prihodnost Evrope – Evropsko ukrepanje za trajnost“, SWD(2016) 390 final z dne 22. novembra 2016.

⁽⁴⁾ Medinstitucionalni sporazum z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju (UL C 373, 2013, str. 1).

Finančna uredba

Finančna uredba ⁽⁵⁾, ki se uporablja za splošni proračun, je osrednji akt regulativne strukture financ EU in določa finančna pravila EU, ki se uporabljajo za proračun EU.

2. UPRAVLJANJE IN ODGOVORNOST

2.1 INSTITUCIONALNA STRUKTURA

Organizacijsko upravljanje EU sestavljajo institucije, agencije in drugi organi EU, ki so naštetih v pojasnilu 9 Pojasnil h konsolidiranim računovodskim izkazom. Evropska investicijska banka (EIB), Evropski investicijski sklad (EIS) in Evropska centralna banka (ECB) niso vključeni na področje uporabe finančne uredbe. Glavne institucije, ki so odgovorne za oblikovanje politik in sprejemanje odločitev, so Evropski parlament, Evropski svet, Svet in Komisija.

Evropska komisija je edinstvena organizacija. V skladu s Pogodbo je odgovorna za načrtovanje, pripravo in predlaganje zakonodaje, upravljanje politik EU, vključno s spremljanjem izvajanja zakonodaje EU in zagotavljanjem njenega izvrševanja, dodeljevanje sredstev EU ter zastopanje EU na mednarodni ravni.

Kot je predvideno v Pogodbi ⁽⁶⁾, Komisija tudi izvršuje proračun v sodelovanju z državami članicami. Skupaj zagotavljajo, da se odobrena proračunska sredstva porabljajo v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja. Uredbe določajo obveznosti držav članic v zvezi z revizijo in nadzorom izvrševanja proračuna in nastalih obveznosti. Za vsako institucijo določajo tudi obveznosti in podrobna pravila, ki se nanašajo na njen delež odhodkov.

Komisija izvaja te naloge pod vodstvom kolegija komisarjev, ki določa prednostne naloge in prevzema splošno politično odgovornost za odločitve Komisije. Predsednik, katerega vloga je bila okrepljena s Pogodbo iz Nice in Lizbonsko pogodbo, odloča o notranji organizaciji Komisije in zagotavlja, da deluje usklajeno, učinkovito in kot kolegij.

Notranje delovanje Komisije temelji na več ključnih načelih, na katera se opira dobro upravljanje: jasnih vlogah in odgovornostih, močni zavezanosti upravljanju smotrnosti in skladnosti s pravnim okvirom, jasnih mehanizmov odgovornosti, visokokakovostnem in vključujočem regulativnem okviru, odprtosti in preglednosti ter visokih standardih etičnega ravnanja.

2.2 UPRAVLJAVSKA STRUKTURA KOMISIJE

Evropska komisija ima edinstven sistem upravljanja z jasnimi razlikovanjem med političnimi strukturami in strukturami za upravni nadzor ter jasno omejeno pristojnostjo in finančno odgovornostjo ⁽⁷⁾. Ta sistem temelji na Pogodbah, struktura pa se je razvijala, da se je prilagajala spreminjajočemu se okolju in ostala v skladu z dobrimi praksami, določenimi v ustreznih mednarodnih standardih ⁽⁸⁾.

Komisija je leta 2018 sprejela „sveženj o upravljanju“ ⁽⁹⁾, s katerim je znatno racionalizirala in okrepila svojo ureditev korporativnega upravljanja ter izkoristila nedavno revizijsko delo Evropskega računskega sodišča ⁽¹⁰⁾ in Službe za notranjo revizijo.

— Kolegij komisarjev prevzema skupno politično odgovornost za delo Komisije. Operativno izvrševanje proračuna je preneseno na generalne direktorje in vodje služb, ki vodijo upravno strukturo Komisije ⁽¹¹⁾.

⁽⁵⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

⁽⁶⁾ Člen 317 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

⁽⁷⁾ Za več informacij glej sporočilo predsednika Junckerja in prvega podpredsednika Timmermansa Komisiji „Upravljanje v Evropski komisiji“ z dne 11. oktobra 2017 (C(2017) 6915 final), na voljo na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/c_2017_6915_final_en.pdf.

⁽⁸⁾ Npr. standardi notranje kontrole temeljijo na načelih notranje kontrole COSO 2013.

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/governance-in-the-commission_en. Za več podrobnosti glej Sporočilo Komisiji C(2018) 7704 „Racionalizacija in krepitev korporativnega upravljanja v Evropski komisiji“, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/streamlining-strengthening-corporate-governance-european-commission_en.pdf.

⁽¹⁰⁾ Posebno poročilo št. 27/2016 „Upravljanje na Evropski komisiji – najboljša praksa?“

⁽¹¹⁾ Zato se izraz „Evropska komisija“ uporablja tako za institucijo – kolegij –, ki ga sestavljajo člani Komisije, kot za upravo, ki jo vodijo generalni direktorji njenih oddelkov (in vodje drugih upravnih struktur, kot so službe, uradi in izvajalske agencije).

- Kolegij prenese naloge finančnega poslovanja na generalne direktorje ali vodje služb, ki tako postanejo odredbodajalci na podlagi prenosa pooblastil. Te naloge se lahko nadalje prenesejo na direktorje, vodje enot in druge, ki tako postanejo odredbodajalci na podlagi nadaljnega prenosa pooblastil. Odredbodajalci so odgovorni za celotno upravljanje od določanja, kaj je treba narediti za uresničitev ciljev politik, ki jih je zastavila institucija, do upravljanja dejavnosti z operativnega in proračunskega vidika.
- Odbor za spremljanje poteka revizij je pristojen za spremljanje izvajanja revizij, zlasti tistih, ki jih izvaja Služba za notranjo revizijo, pa tudi izvajanja na podlagi revizij Evropskega računskega sodišča.
- Interni upravni odbor, ki ga vodi generalni sekretar, pod odgovornostjo predsednika redno združuje generalne direktorje, odgovorne za proračun, človeške vire in varnost, ter generalnega direktorja pravne službe. Člani, odgovorni za proračun in upravo v kabinetu predsednika, ter vodje kabinetov članov Komisije, odgovornih za proračun, človeške vire in upravo, so opazovalci. Odbor zagotavlja usklajevanje, nadzor, svetovanje in strateške usmeritve glede vprašanj korporativnega upravljanja na področjih, ki vključujejo upravljanje finančnih in človeških virov, obvladovanje tveganj, upravljanje smotrnosti, upravljanje IT, kibernetiko in fizično varnost, neprekinjeno poslovanje in upravljanje informacij. Na ta način prispeva k zagotavljanju struktur, procesov in upravnih politik, ki jih Komisija potrebuje za učinkovito in uspešno izpolnjevanje političnih prednostnih nalog kolegija in nalog, ki so ji zaupane s Pogodbama.

2.3 FINANČNO POSLOVODENJE KOMISIJE

V Komisiji so vloge in pristojnosti na področju finančnega poslovanja jasno opredeljene (npr. v finančni uredbi) in se izvajajo. To je decentraliziran pristop z jasnimi pristojnostmi in ciljem, da se oblikuje upravna kultura, ki uradnike spodbuja k prevzemanju odgovornosti za dejavnosti, ki jih nadzirajo, in jim omogoča nadzor nad dejavnostmi, za katere so odgovorni.

Komisija lahko za izvajanje posebnih programov pooblasti tudi izvršilne agencije. Odločitve o odhodkih se lahko upravljajo tudi prek druge institucije ali organa ali skupaj z njim. Velik del proračuna se upravlja v okviru sistema deljenega upravljanja z državami članicami, zlasti na področju strukturnih skladov in kmetijstva.

Naloge izvrševanja proračuna so tudi zaupane:

- nacionalnim agencijam,
- skupini Evropske investicijske banke,
- tretjim državam,
- mednarodnim organizacijam (npr. Svetovni banki ali Združenim narodom),
- drugim subjektom.

Generalni direktorji so kot odredbodajalci na podlagi prenosa pooblastil odgovorni za dobro finančno upravljanje virov. Pri izvrševanju proračuna EU morajo odredbodajalci na podlagi prenosa pooblastil upoštevati določbe finančne uredbe in vzpostaviti ustrezen okvir notranje kontrole. Cilji notranje kontrole se med drugim osredotočajo na:

- uspešnost, učinkovitost in gospodarnost delovanja,
- finančni nadzor in boj proti goljufijam,
- celovitost in etičnost,
- upravljanje človeških virov,
- zanesljivo poročanje,
- komunikacijo,
- varovanje sredstev in informacij.

Vsak odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil se lahko zanese na enega ali dva višja ali srednja vodstvena delavca, ki sta odgovorna za obvladovanje tveganj in notranjo kontrolo, da nadzorujeta in spremljata izvajanje sistemov notranje kontrole. Osrednje službe Komisije zagotavljajo smernice in nasvete ter spodbujajo dobre prakse.

V okviru cikla strateškega načrtovanja in priprave programov Komisije mora vsak odredbodajalec pripraviti letno poročilo o dejavnostih, in sicer o dejavnostih ter dosežkih in rezultatih politik v letu, za katerega izjavlja, da so bila sredstva porabljena na podlagi načel dobrega finančnega poslovanja ter da je vzpostavil kontrolne postopke, ki zagotavljajo potrebna jamstva glede zakonitosti in pravilnosti z izkazi povezanih transakcij. Na ravni Komisije je letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU glavni instrument, s katerim **kolegij komisarjev prevzame politično odgovornost za upravljanje proračuna**.

Računovodja Komisije je na centralni ravni odgovoren za upravljanje zakladnice, postopke izterjave, določanje računovodskih pravil na podlagi mednarodnih računovodskih standardov za javni sektor in metod, potrjevanje računovodskih sistemov ter pripravo zaključnega računa Komisije in konsolidiranega zaključnega računa EU. Poleg tega mora računovodja podpisati zaključni račun z izjavo, da v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavlja finančno stanje, rezultate poslovanja in denarne tokove Unije. Zaključni račun sprejme kolegij komisarjev. Funkcija računovodje je neodvisna funkcija in ima veliko odgovornost pri finančnem poročanju Komisije. Tudi funkcija notranjega revizorja Komisije je centralizirana in neodvisna, pri čemer notranji revizor zagotavlja neodvisne nasvete, mnenja in priporočila v zvezi s kakovostjo in delovanjem sistemov notranje kontrole v Komisiji, agencijah EU in drugih neodvisnih organih.

2.4 OKVIR SMOTRNOSTI

Izvajanje trdnih okvirov smotrnosti je nujno za zagotovitev močne usmerjenosti v rezultate, dodane vrednosti EU in dobrega upravljanja programov EU. Okvir smotrnosti proračuna EU je podrobno določen, na standardnem indeksu okvirov za smotrnostno pripravo proračuna pa dosega boljše rezultate kot katera koli država Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Okvir smotrnosti proračuna EU vključuje poročila o več vrstah in ravneh strateških ciljev, vključno s strategijo Evropa 2020 in drugimi političnimi prednostnimi nalogami. Pri njem je treba upoštevati tudi dopolnjevanje in vključevanje politik in programov ter ključno vlogo držav članic pri izvrševanju proračuna EU.

- Cilji in kazalniki so pomemben del pravne podlage programov, Komisija pa vsako leto poroča o njih v **poročilih o programih**, priloženih predlogu proračuna. V njih so navedene ključne informacije, ki so potrebne za podroben pregled programa in merjenje smotrnosti: to vključuje sedemletne finančne obveznosti, izhodiščne scenarije za smotrnost programov (izhodišča za ukrepe politike), končne cilje (ki jih je treba doseči ob koncu večletnega programskega obdobja) in vmesne mejnike.
- Da bi Komisija zagotovila, da se sredstva dodelijo prednostnim nalogam ter da je vsak ukrep kar najbolj smotrni in prinese visoko dodano vrednost, spodbuja kulturo smotrnosti v vseh svojih službah. Poleg tega je v preteklih letih razvila pristop, ki spodbuja boljše ravnotežje med skladnostjo s pravili in smotrnostjo.
- **Letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU** vsebuje celovit pregled smotrnosti, upravljanja in zaščite proračuna EU. Prav tako je v njem pojasnjeno, kako proračun EU podpira politične prednostne naloge Evropske unije, rezultate, dosežene s proračunom EU, in vlogo Komisije pri zagotavljanju in spodbujanju najvišjih standardov upravljanja proračuna in finančnega poslovanja.
- Evropsko računsko sodišče s sistematičnim in temeljitim pristopom ocenjuje kvalitativne vidike oblikovanja proračuna, vključno z vidikom smotrnosti izvrševanja, v okviru svojega letnega poročanja in s pripravo posebnih poročil.

Zaradi vseh teh elementov lahko proračunski organ dobro upošteva smotrnost izvrševanja kot pomemben dejavnik pri odločanju o naslednjem letnem proračunu.

2.5 FINANČNO POROČANJE

Glavni element finančnega poročanja EU je **celovito finančno poročanje in poročanje o odgovornosti EU**, ki ga sestavljajo konsolidirani zaključni račun EU, letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna, ki vključuje poročilo o oceni v skladu s členom 247(1)(e) finančne uredbe, letno poročilo o notranji reviziji, dolgoročna napoved prihodnjih prilivov in odlivov za naslednjih pet let ter poročilo o nadaljnjem ukrepanju po razrešnici. S celovitim finančnim poročanjem in poročanjem o odgovornosti se javnosti vsako leto zagotovi celovit pregled nad finančnim in poslovnim stanjem v EU.

Konsolidirani zaključni račun EU vsebuje finančne informacije o dejavnostih institucij, agencij in drugih organov EU, in sicer z vidika računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka in z vidika proračuna. Ta zaključni račun ne vključuje zaključnih računov držav članic.

Konsolidirani zaključni račun EU zajema dva ločena, a povezana dela:

- (a) konsolidirane računovodske izkaze ter
- (b) poročila o izvrševanju proračuna, ki vsebujejo zbirno evidenco izvrševanja proračuna.

Poleg tega je konsolidiranemu zaključnemu računu EU priložen dokument z naslovom „Razprava o računovodskih izkazih in njihova analiza“, v katerem so povzeti bistvene spremembe in trendi v računovodskih izkazih ter pojasnjena pomembna tveganja in negotovosti, s katerimi se sooča EU, ter prihodnje potrebe.

Poročanje in prevzemanje odgovornosti na Komisiji:

Celovito finančno poročanje in poročanje o odgovornosti Člen 247 finančne uredbe	<ul style="list-style-type: none"> — Konsolidirani zaključni račun EU — Letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU (vključno s poročanjem o oceni financ EU) — Letno poročilo o notranji reviziji — Dolgoročna napoved prilivov in odlivov za pet let — Poročilo o nadaljnjem ukrepanju po razrešnici
Druge poročila	<ul style="list-style-type: none"> — Komunikacijski sveženj ob govoru o stanju v Uniji — Splošno poročilo o dejavnostih EU — Letna poročila o dejavnostih generalnih direktorátov — Poročilo o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju

2.6 POSTOPEK ZUNANJE REVIZIJE IN RAZREŠNICE

Zunanja revizija

Evropsko računsko sodišče (ERS) je zunanji revizor institucij (in organov) EU. Naloga ERS je prispevati k izboljševanju finančnega poslovanja EU, spodbujati odgovornost in preglednost ter delovati kot neodvisni varuh finančnih interesov državljanov EU. Vloga ERS kot neodvisnega zunanjega revizorja EU obsega preverjanje, ali so bila sredstva EU pravilno obračunana, zbrana in porabljena v skladu z ustreznimi pravili in predpisi ter ali je bila njihova poraba smotrna.

ERS v okviru svojih dejavnosti za Evropski parlament in Svet pripravi:

- (1) letno poročilo o dejavnostih, ki se financirajo iz splošnega proračuna, v katerem so podrobno opisana njegova opažanja o zaključnem računu EU in z njim povezanih transakcijah;
- (2) mnenje, ki temelji na njegovih revizijah in je vključeno v letno poročilo v obliki izjave o zanesljivosti, in sicer (i) o zanesljivosti zaključnega računa ter (ii) o zakonitosti in pravilnosti z njim povezanih transakcij, ki se nanašajo na pobrane prihodke in plačila končnim upravičencem, ter
- (3) posebna poročila, ki zajemajo posamezna področja, in specifična letna poročila (npr. o Evropskem razvojnem skladu ali agencijah EU).

Razrešnica

Zadnja stopnja proračunskega cikla je postopek razrešnice za dano proračunsko leto. Ta pomeni politično razsežnost zunanje kontrole izvrševanja proračuna in je odločitev, s katero „organ, odgovoren za razrešnico,“ (tj. Evropski parlament, ki ravna na priporočilo Sveta) Komisijo (in druge organe EU) „razreši“ odgovornosti za upravljanje posameznega proračuna. Ta odločitev temelji na proučitvi konsolidiranega zaključnega računa EU in skupine poročil Komisije (letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU, poročilo o nadaljnjem ukrepanju po razrešnici iz prejšnjega leta ter letno poročilo organu, odgovornemu za razrešnico, o izvedenih notranjih revizijah), pa tudi na letnem poročilu, revizijskem mnenju („izjava o zanesljivosti“) in posebnih poročilih Evropskega računskega sodišča. Poleg tega se pri odločitvi upoštevajo pisni odgovori Komisije na vprašanja in druge zahteve za dodatne informacije, pa tudi zaslišanja komisarja za proračun, komisarjev in generalnih direktorjev, pristojnih za glavna področja porabe, ter generalnega sekretarja pred odborom Evropskega parlamenta za proračunski nadzor.

Postopek razrešnice se lahko konča na tri načine: s podelitvijo, odlogom podelitve ali zavrnitvijo podelitve razrešnice. Končna poročila o razrešnici vključujejo tudi posebne zahteve, ki jih Evropski parlament in Svet naslovita na Komisijo. V zvezi s temi zahtevami je treba pripraviti poročilo o nadaljnjem ukrepanju, v katerem Komisija predstavi konkretne ukrepe, ki jih je že sprejela ali jih namerava sprejeti.

IZJAVA, PRILOŽENA KONSOLIDIRANEMU ZAKLJUČNEMU RAČUNU

Konsolidirani zaključni račun Evropske unije za leto 2018 je bil pripravljen na podlagi podatkov, ki so jih predložile institucije in organi v skladu s členom 246(2) finančne uredbe, ki se uporablja za splošni proračun Evropske unije. Izjavljam, da je bil pripravljen v skladu z naslovom XIII navedene finančne uredbe ter računovodskimi načeli, pravili in metodami iz pojasnil k računovodskim izkazom.

Od računovodij teh institucij in organov, ki potrjujejo zanesljivost poslanih podatkov, sem pridobila vse potrebne podatke za pripravo zaključnega računa, ki prikazuje sredstva in obveznosti Evropske unije ter izvrševanje proračuna.

Potrjujem, da sem na podlagi teh podatkov in preverjanj, ki so bila po mojem mnenju potrebna za potrditev zaključnega računa Evropske komisije, pridobila razumno zagotovilo, da zaključni račun v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavlja finančno stanje, rezultate poslovanja in denarne tokove Evropske unije.

Rosa ALDEA BUSQUETS

Računovodja Evropske komisije

21. junij 2019

POUDARKI ZA PRORAČUNSKO LETO 2018

Izvrševanje proračuna Unije za leto 2018

V sprejetem proračunu za leto 2018 je bil med desetimi prednostnimi nalogami, ki jih je ob začetku mandata Komisije določil predsednik Juncker, poudarek na dveh glavnih prednostnih nalogah politike za Evropo. Prva se je nanašala na evropski odziv na nove izzive, ki izhajajo iz zapletenega geopolitičnega okolja, in sicer od upravljanja migracij do zaščite zunanjih meja EU in varnosti njenih državljanov. Druga se je nanašala na strateške naložbe in trajnostno rast v podporo gospodarski koheziji in ustvarjanju delovnih mest, zlasti za mlade. Poleg teh dveh jasnih prednostnih nalog bodo so proračun EU in drugi instrumenti v letu 2018 še naprej podpirali kmete in razvoj podeželja ter poglobljali in krepili strateške povezovalne daljnovode in omrežja med državami EU z izvajanjem enotnega digitalnega trga in energetske unije. Komisija je še naprej podpirala zunanje delovanje EU kot ključne gospodarske in politične partnerice ter vodilne izvajalke naložb in mednarodne humanitarne pomoči.

Izvrševanje proračuna EU v letu 2018 je znašalo skupaj 173,1 milijarde EUR v odobritvah za prevzem obveznosti in 156,7 milijarde EUR v odobritvah plačil.

Skoraj polovica sredstev (87,4 milijarde EUR v odobritvah za prevzem obveznosti) je bila usmerjena v spodbujanje pametne in vključujoče **rasti, zaposlovanja, konkurenčnosti in kohezije**. To vključuje sredstva za raziskave in inovacije v okviru programa Obzorje 2020, izobraževanje v okviru programa Erasmus+, mala in srednja podjetja v okviru programa COSME, Instrument za povezovanje Evrope (IPE), Jamstveni sklad za Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI), ki je orodje, na katerem temelji naložbeni načrt za Evropo, ter za spodbujanje konvergence držav članic in regij na podlagi evropskih strukturnih in investicijskih skladov (skladi ESF). Poleg tega je podpora **evropskim kmetom** iz proračuna EU znašala 44,4 milijarde EUR v izvedenih plačilih.

Proračun se je uporabil tudi za krepitev **zunanjih meja** Unije ter reševanje **migracijske in begunske krize** s financiranjem ukrepov, vključno z nujno pomočjo, premestitvijo, nadzorom meja, preselitvijo, vračanjem ter vključevanjem beguncev in prosilcev za azil. Poleg tega so se iz proračuna še naprej financirali programi v podporo varstvu pravosodja in temeljnih pravic ter socialni koheziji, da bi naše evropske družbe ostale vključujoče, svobodne in poštnne.

Izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije*Ozadje*

Večina državljanov Združenega kraljestva, ki so se udeležili referenduma o članstvu v Evropski uniji 23. junija 2016, je glasovala za izstop iz EU. Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 uradno obvestilo Evropski svet o svoji nameri, da izstopi iz EU in Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom). S tem je sprožilo člen 50 Pogodbe o Evropski uniji, ki določa postopek, po katerem lahko posamezna država članica izstopi iz Unije.

Pogajalski proces

Komisija je 19. marca 2018 objavila osnutek sporazuma o izstopu, v katerem je predstavila napredek, dosežen pri pogajanjih. EU in Združeno kraljestvo sta v delu osnutka sporazuma o izstopu, ki se nanaša na finančni dogovor, napredek, dosežen v prvi fazi pogajanj, zapisala v pravno besedilo.

14. novembra 2018 je bilo objavljeno skupno poročilo o dogovoru pogajalcev glede celotnega besedila osnutka sporazuma o izstopu in o osnutku politične izjavo o okviru za prihodnje odnose med Združenim kraljestvom in Evropsko unijo. Istega dne je bil objavljen posodobljen in dogovorjen osnutek sporazuma o izstopu, v katerem je Združeno kraljestvo soglašalo, da bo vse svoje obveznosti na podlagi sedanjega večletnega finančnega okvira in prejšnjih finančnih perspektiv, vključno s svojim deležem obveznosti in pogojnih obveznosti Unije, plačalo, kot če bi bilo še vedno država članica. Vlada Združenega kraljestva je osnutek sporazuma o izstopu odobrila 14. novembra, Evropski svet pa ga je potrdil 25. novembra 2018. Svet (člen 50) je 11. januarja 2019 odobril sklep o sklenitvi sporazuma o izstopu in ga poslal v odobritev Evropskemu parlamentu. Na zahtevo Združenega kraljestva se je Evropski svet v skladu s postopkom iz člena 50 PDEU 21. marca 2019 strinjal s podaljšanjem roka za izstop Združenega kraljestva do 22. maja 2019, če bi spodnji dom parlamenta Združenega kraljestva odobril sporazum o izstopu najpozneje do 29. marca 2019, v nasprotnem primeru pa do 12. aprila 2019⁽¹²⁾. Spodnji dom parlamenta Združenega kraljestva ni odobril sporazuma o izstopu do 29. marca 2019, zato se je Evropski svet na ponovno zahtevo Združenega kraljestva 10. aprila 2019 strinjal s podaljšanjem roka za izstop Združenega kraljestva do 31. oktobra 2019⁽¹³⁾. Do izstopa bi morale priti prvi dan meseca po zaključku ratifikacije ali 1. novembra 2019, kar koli nastopi prej. Združeno kraljestvo bo še naprej država članica do novega datuma izstopa z vsemi pravicami in obveznostmi v skladu s členom 50 PEU ter pravico, da kadar koli prekliče svoje uradno obvestilo.

Finančni dogovor in zaključni račun EU za leto 2018

V zvezi s finančnim dogovorom je bilo v osnutku sporazuma o izstopu, objavljenem 14. novembra 2018, navedeno, da bo Združeno kraljestvo vse svoje obveznosti na podlagi sedanjega večletnega finančnega okvira in prejšnjih finančnih perspektiv plačalo, kot če bi bilo še vedno država članica. Natančneje, v osnutku sporazuma o izstopu je navedeno, da je Združeno kraljestvo zlasti dolžno plačati Uniji svoj delež:

- proračunskih obveznosti proračuna Unije in proračunov decentraliziranih agencij Unije, ki so neporavnane na dan 31. decembra 2020 – glej člen 140 osnutka sporazuma o izstopu;
- finančnih sredstev za obveznosti Unije, nastale do 31. decembra 2020, pri čemer veljajo nekatere izjeme – glej člen 142;
- pogojnih finančnih obveznosti Unije, nastalih zaradi finančnih operacij, o katerih je bila sprejeta odločitev ali so bile potrjene pred datumom izstopa – glej člena 143 in 144, ter
- plačil potrebnih za poravnavo pogojnih obveznosti Unije, ki zapadejo v zvezi s pravnimi zadevami, ki zadevajo finančne interese Unije (če so dejstva, ki so predmet navedenih zadev, nastala najpozneje 31. decembra 2020) – glej člen 147.

V času podpisa tega zaključnega računa in ob odsotnosti ratifikacije s strani Združenega kraljestva dejanski datum in način izstopa (z dogovorom ali brez njega) še nista znana. Glede na to sedanje stanje ni finančnega vpliv, ki bi ga bilo treba navesti v konsolidiranem zaključnem računu EU za leto 2018.

⁽¹²⁾ Sklep Evropskega sveta (EU) 2019/476, sprejet v dogovoru z Združenim kraljestvom, z dne 22. marca 2019 o podaljšanju obdobja na podlagi člena 50(3) PEU (UL L 80 I, 22.3.2019, str. 1).

⁽¹³⁾ Sklep Evropskega sveta (EU) 2019/584, sprejet v dogovoru z Združenim kraljestvom, z dne 11. aprila 2019 o podaljšanju obdobja na podlagi člena 50(3) PEU (UL L 101, 11.4.2019, str. 1).

KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI IN POJASNILA ⁽¹⁴⁾

KAZALO

	<i>Stran</i>
BILANCA STANJA	13
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	14
IZKAZ FINANČNEGA IZIDA	15
IZKAZ SPREMEMB V ČISTIH SREDSTVIH	16
POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	17
1. POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE	17
2. POJASNILA K BILANCI STANJA	30
3. POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	57
4. POGOJNE OBVEZNOSTI IN SREDSTVA	65
5. PRORAČUNSKE IN PRAVNE OBVEZNOSTI	69
6. OBVLADOVANJE FINANČNIH TVEGANJ	73
7. RAZKRIVANJE POVEZANIH STRANK	84
8. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	86
9. OBSEG KONSOLIDACIJE	86

⁽¹⁴⁾ Zaradi zaokroževanja na milijon eurov lahko nastane vtis, da se vsote nekaterih finančnih podatkov v spodnjih razpredelnicah ne izidejo.

BILANCA STANJA

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31.12.2018	31.12.2017
NEKRATKOROČNA SREDSTVA			
Neopredmetena sredstva	2.1	446	405
Opredmetena osnovna sredstva	2.2	11 185	10 745
Naložbe, ki se obračunajo po kapitalski metodi	2.3	591	581
Finančna sredstva	2.4	65 231	59 980
Predhodno financiranje	2.5	26 006	25 022
Menjalne terjatve in nemenjalni izterljivi zneski	2.6	416	611
		103 875	97 344
KRATKOROČNA SREDSTVA			
Finančna sredstva	2.4	4 168	8 655
Predhodno financiranje	2.5	23 968	24 005
Menjalne terjatve in nemenjalni izterljivi zneski	2.6	24 248	11 755
Zaloge	2.7	73	295
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	2.8	18 113	24 111
		70 570	68 821
SREDSTVA SKUPAJ		174 444	166 165
NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI			
Pokojnine in drugi prejemki zaposlenih	2.9	(80 456)	(73 122)
Rezervacije	2.10	(3 281)	(2 880)
Finančne obveznosti	2.11	(53 289)	(50 063)
		(137 025)	(126 065)
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI			
Rezervacije	2.10	(852)	(659)
Finančne obveznosti	2.11	(2 617)	(6 850)
Obveznosti iz poslovanja	2.12	(32 227)	(39 048)
Pasivne časovne razmejitve	2.13	(63 186)	(63 902)
		(98 882)	(110 459)
OBVEZNOSTI SKUPAJ		(235 907)	(236 524)
ČISTA SREDSTVA		(61 463)	(70 359)
Rezerve	2.14	4 961	4 876
Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic (*)	2.15	(66 424)	(75 234)
ČISTA SREDSTVA		(61 463)	(70 359)

(*) Evropski parlament je 12. decembra 2018 sprejel proračun, ki določa, da se kratkoročne obveznosti Unije plačajo iz lastnih sredstev, ki jih poberejo države članice ali se od njih vpokličejo v letu 2019. Poleg tega v skladu s členom 83 kadrovskih predpisov (Uredba Sveta (EGS, Euratom, ESP) št. 259/68 z dne 29. februarja 1968, kakor je bila spremenjena) države članice skupno jamčijo za obveznost plačila pokojnin.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	2018	2017
PRIHODKI			
Prihodki iz nemenjalnih poslov			
Sredstva iz naslova BND	3.1	105 780	78 620
Tradicionalna lastna sredstva	3.2	22 767	20 520
Sredstva iz naslova DDV	3.3	17 624	16 947
Globe	3.4	6 740	4 664
Izterjava odhodkov	3.5	2 215	1 879
Drugo	3.6	3 312	10 376
		158 438	133 006
Prihodki iz menjalnih poslov			
Finančni prihodki	3.7	3 115	1 845
Drugo	3.8	1 379	1 332
		4 494	3 177
Prihodki skupaj		162 932	136 183
ODHODKI			
Izvedle države članice	3.9		
Evropski kmetijski jamstveni sklad		(43 527)	(44 289)
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in drugi instrumenti za razvoj podeželja		(13 149)	(11 359)
Evropski sklad za regionalni razvoj in Kohezijski sklad		(30 230)	(17 650)
Evropski socialni sklad		(11 935)	(7 353)
Drugo		(2 826)	(1 253)
Izvedli Komisija, izvajalske agencije in skrbniški skladi	3.10	(17 551)	(15 738)
Izvedli druge agencije in organi EU	3.11	(3 396)	(2 667)
Izvedle tretje države in mednarodne organizacije	3.11	(4 016)	(4 115)
Izvedli drugi subjekti	3.11	(3 569)	(1 478)
Stroški zaposlenih in pokojnin	3.12	(10 929)	(10 002)
Spremembe aktuarskih predpostavk prejemkov zaposlenih	3.13	—	(3 544)
Stroški financiranja	3.14	(1 677)	(1 896)
Drugi odhodki	3.15	(6 208)	(6 756)
Odhodki skupaj		(149 014)	(128 101)
POSLOVNI IZID ZA ZADEVNO LETO		13 918	8 082

IZKAZ FINANČNEGA IZIDA

(v milijonih EUR)

	2018	2017
Poslovni izid za zadevno leto	13 918	8 082
Poslovanje		
Odplačevanje	104	99
Amortizacija	998	888
(Razveljavitev) izgube zaradi oslabitve naložb	—	—
(Povečanje)/zmanjšanje posojil	1 041	497
(Povečanje)/zmanjšanje predhodnega financiranja	(947)	(3 557)
(Povečanje)/zmanjšanje menjalnih terjatev in nemenjalnih izterljivih zneskov	(12 299)	(745)
(Povečanje)/zmanjšanje zalog	222	(130)
Povečanje/(zmanjšanje) pokojnin in drugih prejemkov zaposlenih	7 334	5 891
Povečanje/(zmanjšanje) rezervacij	594	928
Povečanje/(zmanjšanje) finančnih obveznosti	(1 007)	(438)
Povečanje/(zmanjšanje) obveznosti iz poslovanja	(6 821)	(957)
Povečanje/(zmanjšanje) pasivnih časovnih razmejitev	(716)	(3 678)
Proračunski presežek iz prejšnjega leta, obravnavan kot nedennarni prihodki	(556)	(6 405)
Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih (gibanje nedennarnih sredstev ni vključeno v izkaz poslovnega izida)	(4 396)	—
Drugo gibanje nedennarnih sredstev	(71)	3
Naložbenje		
(Povečanje)/zmanjšanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	(1 583)	(1 687)
(Povečanje)/zmanjšanje naložb, obračunanih po kapitalski metodi	(9)	(53)
(Povečanje)/zmanjšanje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(1 811)	(3 190)
(Povečanje)/zmanjšanje finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja	7	(22)
ČISTI DENARNI TOK	(5 998)	(4 474)
Čisto povečanje/(zmanjšanje) denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	(5 998)	(4 474)
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta	24 111	28 585
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki ob koncu leta	18 113	24 111

IZKAZ SPREMENB V ČISTIH SREDSTVIH

(v milijonih EUR)

	Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic Skupni presežek/(primanjkljaj)	Druge rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Čista sredstva
STANJE NA DAN 31.12.2016	(76 881)	4 516	325	(72 040)
Gibanje rezerve za Jamstveni sklad	(20)	20	—	—
Gibanje poštene vrednosti	—	—	(2)	(2)
Drugo	(11)	62	(46)	5
Proračunski rezultat za leto 2016, knjižen v dobro držav članic	(6 405)	—	—	(6 405)
Poslovni izid za zadevno leto	8 082	—	—	8 082
STANJE NA DAN 31.12.2017	(75 234)	4 598	278	(70 359)
Gibanje rezerve za Jamstveni sklad	(186)	186	—	—
Gibanje poštene vrednosti	—	—	(47)	(47)
Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih	(4 396)	—	—	(4 396)
Drugo	30	(54)	—	(24)
Proračunski rezultat za leto 2017, knjižen v dobro držav članic	(556)	—	—	(556)
Poslovni izid za zadevno leto	13 918	—	—	13 918
STANJE NA DAN 31.12.2018	(66 424)	4 730	231	(61 463)

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

1. POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE

1.1 PRAVNA PODLAGA IN RAČUNOVODSKA PRAVILA

Računovodstvo EU se vodi v skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012⁽¹⁵⁾ (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba).

Evropska unija v skladu s členom 80 finančne uredbe pripravi računovodske izkaze na temelju pravil računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka, ki so izpeljana iz mednarodnih računovodskih standardov za javni sektor (MRSJS). Ta računovodska pravila, ki jih je sprejel računovodja Komisije, morajo uporabljati vse institucije in organi EU, ki so vključeni v konsolidacijo, za vzpostavitev enotnega sklopa pravil za računovodstvo, vrednotenje in predstavitev zaključnega računa, da bi se uskladil proces priprave računovodskih izkazov in konsolidacije.

Uporaba novih in spremenjenih računovodskih pravil Evropske unije (European Union accounting rules – EAR)

Spremenjena EAR, ki veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje

V tekočem letu so začela veljati naslednja računovodska pravila, ki jih je sprejel računovodja Komisije:

- Spremenjeno EAR št. 12 „Prejemki zaposlenih“: spremenjeno EAR št. 12, ki temelji na novem MRSJS 39 „Prejemki zaposlenih“, objavljenem julija 2016, je računovodja sprejel leta 2017. Pri prvi uporabi spremenjenega EAR št. 12 ni bilo znatnih vplivov na konsolidirane računovodske izkaze EU, razen pripoznavanja morebitnega dobička ali izgube, ki je posledica sprememb aktuarskih predpostavk, ki so v skladu s spremenjenim EAR pripoznane neposredno v čistih sredstvih, v nasprotju s prejšnjo zahtevo po priznanju v presežku ali primanjkljaju.

Nova EAR, ki so bila sprejeta, vendar 31. decembra 2018 še niso veljala

EU ni uporabila naslednjih novih EAR, ki jih je računovodja Komisije sprejel, vendar še ne veljajo:

- Novo EAR št. 20 „Združitve v javnem sektorju“ (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje): V skladu z EAR št. 20, ki temelji na MRSJS 40 „Združitve v javnem sektorju“, sta določeni dve vrsti združitve v javnem sektorju glede na to, ali se posel izvaja pod skupnim nadzorom ali ne: (i) v primeru spojitve posel temelji na knjigovodskih vrednostih subjekta, združenega z EU; (ii) v primeru prevzema posel temelji na poštenih vrednostih subjekta, ki ga prevzame EU, na datum prevzema. Za obe vrsti veljajo posebne zahteve in stopnje razkritja, da bi se uporabnikom računovodskih izkazov EU zagotovilo boljše razumevanje učinkov.

Učinek na računovodske izkaze EU v letu začetka uporabe bo odvisen od tega, ali bo EU v tistem obdobju izvedla posel za združitve v javnem sektorju.

1.2 RAČUNOVODSKA NAČELA

Namen računovodskih izkazov je zagotoviti podatke o finančnem stanju, smotnosti in denarnih tokovih posameznega subjekta, ki so koristni za širok krog uporabnikov. Pri EU kot osebi javnega prava je njihov namen zlasti zagotoviti podatke, koristne za odločanje, in prikazati, kako odgovorno oseba javnega prava ravna s sredstvi, ki so ji zaupana. Ta dokument je bil pripravljen ob upoštevanju teh ciljev.

Splošna izhodišča (tj. računovodska načela), ki se uporabijo pri pripravi računovodskih izkazov, so določena v računovodskem pravilu EU št. 1 „Računovodski izkazi“ in so enaka tistim, ki so opisana v MRSJS 1: pošteno predstavljanje, računovodenje na podlagi nastanka poslovnega dogodka, časovna neomejenost delovanja, doslednost predstavljanja, pomembnost, združevanje, pobotanje in primerjalne informacije. Kvalitativne značilnosti finančnega poročanja so ustreznost, pošteno predstavljanje (zanesljivost), razumljivost, pravočasnost, primerljivost in preverljivost.

⁽¹⁵⁾ UL L 193, 30.7.2018, str. 1.

1.3 KONSOLIDACIJA

Obseg konsolidacije

Konsolidirani računovodski izkazi EU zajemajo vse pomembne nadzorovane subjekte (tj. institucije EU (vključno s Komisijo) in agencije EU), pridružene subjekte in skupna podjetja. Popoln seznam subjektov, vključenih v konsolidacijo, je naveden v pojasnilu 9 k računovodskim izkazom EU. Zdaj zajema 52 nadzorovanih subjektov in 1 pridruženi subjekt. Subjektov, ki spadajo v obseg konsolidacije, vendar niso pomembni za konsolidirani zaključni račun EU kot celoto, ni treba konsolidirati ali o njih poročati po kapitalski metodi, če bi to povzročilo pretirano porabo časa ali pretirane stroške za EU. Ti subjekti so navedeni kot „manjši subjekti“ in so posebej navedeni v pojasnilu 9. Leta 2018 je bilo med manjše subjekte razvrščenih 7 subjektov.

Nadzorovani subjekti

Odločitev o vključitvi subjekta v konsolidacijo temelji na konceptu nadzora. Nadzorovani subjekti so vsi subjekti, za katere je Evropska unija izpostavljena različnim koristim od svoje udeležbe ali ima pravice do njih lahko vpliva na naravo in znesek teh koristi prek svoje pristojnosti nad drugim subjektom. Ta pristojnost mora biti izvršljiva takoj in se mora nanašati na zadevne dejavnosti subjekta. Nadzorovani subjekti so v celoti vključeni v konsolidacijo, ki se začne s prvim dnevom obstoja nadzora in konča, ko takega nadzora ni več.

Najpogostejši kazalniki nadzora znotraj EU so: ustanovitev subjekta na podlagi ustanovnih pogojev ali sekundarne zakonodaje, financiranje subjekta iz proračuna EU, obstoj glasovalnih pravic v upravnih organih, revizija, ki jo izvaja Evropsko računsko sodišče, in razrešnica, ki jo podeli Evropski parlament. Vsak subjekt posebej se oceni, da se ugotovi, ali za sprožitev nadzora zadostuje eno ali vsa zgornja merila.

V skladu s tem pristopom za institucije (razen Evropske centralne banke) in agencije EU (razen agencij iz nekdanjega drugega stebra) velja, da so pod izključnim nadzorom EU in so zato vključene v konsolidacijo. Poleg tega tudi za Evropsko skupnost za premog in jeklo (ESPJ) v likvidaciji velja, da je nadzorovani subjekt.

Vsi pomembni „medsebojni posli in stanja“ med nadzorovanimi subjekti EU se izločijo, medtem ko so neiztrženi dobički in izgube iz takšnih poslov neznatni ter zato niso izločeni.

Skupni aranžmaji

Skupni aranžma je aranžma, ki ga skupaj obvladujeta EU in ena ali več strank. Skupno obvladovanje je pogodbeno dogovorjena delitev obvladovanja aranžmaja, ki obstaja le, kadar je za odločitve o zadevnih dejavnostih potrebno soglasje strank, ki skupaj obvladujejo aranžma. Skupni aranžmaji so lahko skupne dejavnosti ali skupna podjetja. Če je skupni aranžma strukturiran prek ločenega nosilca in imajo stranke v skupnem aranžmaju pravice do čistih sredstev aranžmaja, se tak aranžma razvrsti kot skupno podjetje. Deleži v skupnih podjetjih se obračunajo po kapitalski metodi (glej pojasnilo 1.5.4). Če imajo stranke pravice do sredstev in obveze iz obveznosti, povezanih z aranžmajem, se ta skupni aranžma razvrsti kot skupna dejavnost. EU glede na svoj delež v skupnih dejavnostih v svojih računovodskih izkazih pripoznava: svoja sredstva in obveznosti, prihodke in odhodke ter svoj delež sredstev, obveznosti, prihodkov in odhodkov, ki jih ima v skupni posesti ali so nastali skupaj.

Pridruženi subjekti

Pridruženi subjekti so subjekti, na katere ima EU znaten neposreden ali posreden vpliv, vendar jih ne nadzoruje. Obstoj znatnega vpliva se predpostavlja, če ima EU v njih neposredno ali posredno najmanj 20 % glasovalnih pravic. Deleži v pridruženih subjektih se obračunajo po kapitalski metodi (glej pojasnilo 1.5.4).

Subjekti, ki niso vključeni v konsolidacijo in katerih sredstva upravlja Komisija

Sredstva skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja za osebe EU, Evropskega razvojnega sklada in Jamstvenega sklada za udeležence v njihovem imenu upravlja Komisija, vendar teh subjektov EU ne nadzoruje in zato niso konsolidirani v njenih računovodskih izkazih.

1.4 PODLAGA ZA PRIPRAVO

Računovodski izkazi se predstavijo vsako leto. Obračunsko leto se začne 1. januarja in konča 31. decembra.

1.4.1 Valuta in osnova za preračunavanje

Funkcijska in predstavitevna valuta

Računovodski izkazi so predstavljeni v milijonih eurov, razen če je navedeno drugače, saj je euro funkcijska in predstavitevna valuta EU.

Posli in stanja

Posli v tujih valutah se preračunajo v eure po deviznih tečajih, ki veljajo na dan teh poslov. Pozitivne in negativne tečajne razlike, ki nastanejo pri poravnavi poslov v tujih valutah in pri preračunavanju denarnih sredstev in obveznosti, izraženih v tujih valutah, po deviznih tečajih ob koncu leta, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Tečajne razlike pri nedenarnih finančnih instrumentih, ki so razvrščeni kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, so vključene v rezervo za pošteno vrednost.

Drugačne metode preračunavanja se uporabijo za opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva, ki ohranijo svojo vrednost v eurih po tečaju na dan, ko so bila nabavljena.

Stanja denarnih sredstev in obveznosti ob koncu leta, izražena v tujih valutah, se preračunajo v eure po deviznih tečajih Evropske centralne banke (ECB), ki veljajo na dan 31. decembra:

Devizni tečaj eura

Valuta	31.12.2018	31.12.2017	Valuta	31.12.2018	31.12.2017
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,3014	4,177
CZK	25,7240	25,5350	RON	4,6635	4,6585
DKK	7,4673	7,4449	SEK	10,2548	9,8438
GBP	0,8945	0,8872	CHF	1,1269	1,1702
HRK	7,4125	7,4400	JPY	125,8500	135,01
HUF	320,9800	310,3300	USD	1,145	1,1993

1.4.2 Uporaba ocen

Računovodski izkazi v skladu z MRSJS in splošno sprejetimi računovodskimi načeli nujno vključujejo zneske, ki temeljijo na ocenah in predpostavkah posloводства na podlagi najzanesljivejših razpoložljivih podatkov. Pomembne ocene med drugim vključujejo zneske za obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih, rezervacije, finančno tveganje v zvezi z zalogami in terjatvami, prehodno nezaračunane prihodke in vnaprej vračunane stroške, pogojna sredstva in obveznosti, stopnjo oslabitve neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter zneske, razkrite v pojasnilih v zvezi s finančnimi instrumenti. Dejanski rezultati se lahko razlikujejo od navedenih ocen. Spremembe ocen se kažejo v obdobju, v katerem postanejo znane.

1.5 BILANCA STANJA

1.5.1 Neopredmetena sredstva

Pridobljene licence za računalniško programsko opremo so izkazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in izgube zaradi oslabitve. Ta sredstva se amortizirajo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v ocenjeni dobi koristnosti (3–11 let). Ocenjena doba koristnosti neopredmetenih sredstev je odvisna od njihove specifične ekonomske ali pravne življenjske dobe, določene v sporazumu. Notranje razvita neopredmetena sredstva so usredstvena, ko so izpolnjena ustrezna merila iz računovodskih pravil EU za to, odhodki pa se nanašajo izključno na razvojno fazo sredstva. Stroški, ki jih je mogoče usredstviti, zajemajo vse neposredno pripisljive stroške, potrebne za ustvarjanje, proizvajanje in pripravo sredstva, da lahko deluje tako, kot je nameravalo posloводство. Stroški, povezani z raziskovalnimi dejavnostmi, stroški razvoja, ki jih ni mogoče usredstviti, in stroški vzdrževanja se pripoznajo kot odhodki, ko nastanejo.

1.5.2 Opredmetena osnovna sredstva

Vsa opredmetena osnovna sredstva so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in izgube zaradi oslabitve. Nabavna vrednost vključuje odhodke, ki jih je mogoče neposredno pripisati pridobitvi, gradnji ali prenosu sredstva.

Poznejši stroški se vključijo v knjigovodsko vrednost sredstva ali pripoznajo kot ločeno sredstvo, kakor je primerno, le, kadar je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi ali storitvene zmožnosti, povezane s to postavko, pritekale v EU in je mogoče te stroške zanesljivo izmeriti. Stroški popravil in vzdrževanja se knjižijo v breme izkaza poslovnega izida v proračunskem obdobju, v katerem so nastali.

Zemljišča in umetniška dela se ne amortizirajo, ker se šteje, da imajo neomejeno dobo koristnosti. Sredstva v gradnji se ne amortizirajo, ker se niso na razpolago za uporabo. Amortizacija drugih sredstev se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, tako da se njihovi stroški odštejejo od njihove preostale vrednosti v ocenjeni dobi koristnosti:

Vrsta sredstva	Stopnja enakomernega časovnega amortiziranja
Zgradbe	4 % do 10 %
Vesoljska sredstva	8 % do 25 %
Naprave in oprema	10 % do 25 %
Pohištvo in vozila	0 % do 25 %
Računalniška strojna oprema	25 % do 33 %
Drugo	10 % do 33 %

Dobički ali izgube pri odtujitvah se določijo s primerjavo iztržka, zmanjšanega za odhodke za prodajo, s knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in so zajeti v izkazu poslovnega izida.

Najemi

Kadar EU nosi večino vseh tveganj in koristi, povezanih z lastništvom, se najemi opredmetenih osnovnih sredstev razvrstijo kot finančni najemi. Finančni najemi so usredstveni na začetku najema po pošteni vrednosti najetega sredstva ali sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin, pri čemer se upošteva nižja od obeh vrednosti. Obresti teh najemnin se knjižijo v breme odhodkov med trajanjem najema po stalni obrestni meri za preostali del obveznosti za vsako obdobje. Obveznosti v zvezi z najemnino brez finančnih stroškov so vključene v finančne obveznosti (nekratkoročne in kratkoročne). Obresti finančnih stroškov se knjižijo v breme izkaza poslovnega izida med trajanjem najema, tako da se doseže stalna obrestna mera za preostali del obveznosti za vsako obdobje. Sredstva v finančnem najemu se amortizirajo skozi dobo koristnosti sredstva ali skozi dobo trajanja najema, pri čemer se upošteva krajše od obeh obdobj.

Kadar nosi večji del tveganj in koristi, povezanih z lastništvom, najemodajalec, se najemi razvrstijo kot poslovni najemi. Plačila najemnin za poslovne namene se pripoznajo kot odhodki v izkazu poslovnega izida po metodi enakomernega časovnega amortiziranja za čas trajanja najema.

1.5.3 Oslabitev nefinančnih sredstev

Sredstva, ki imajo neomejeno dobo koristnosti, se ne amortizirajo, vendar se vsako leto preveri njihova oslabitev. Pri sredstvih, ki se amortizirajo, se njihova oslabitev preveri, kadar koli dogodki ali spremenjene okoliščine kažejo na to, da njihova knjigovodska vrednost morda ni izterljiva. Izguba zaradi oslabitve se pripozna za znesek, za katerega knjigovodska vrednost sredstva presega njegovo nadomestljivo vrednost. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, ali vrednost pri uporabi, pri čemer se upošteva višja od obeh vrednosti.

Preostala vrednost in doba koristnosti neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev se preverita ter, kadar je to primerno, popravita vsaj enkrat na leto. Knjigovodska vrednost sredstva se takoj odpiše do višine nadomestljive vrednosti, če je knjigovodska vrednost sredstva večja od ocenjene nadomestljive vrednosti. Če razlogi za oslabitev, ki je bila pripoznana v prejšnjih letih, ne obstajajo več, se prej pripoznana izguba zaradi oslabitve ustrezno razveljavi.

1.5.4 Naložbe, ki se obračunajo po kapitalski metodi

Deleži v pridruženih subjektih in skupnih podjetjih

Naložbe, obračunane po kapitalski metodi, se na začetku pripoznajo po nabavni vrednosti, tj. knjigovodski vrednosti, ki se naknadno poveča ali zmanjša, da se pripozna delež EU v presežku ali primanjkljaju subjekta, v katerega se vlaga, po datumu prevzema. Delež EU v presežku ali primanjkljaju subjekta, v katerega se vlaga, se pripozna v izkazu poslovnega izida, delež v gibanju lastniškega kapitala subjekta, v katerega se vlaga, pa se pripozna v rezervah v čistih sredstvih. Začetni stroški skupaj z vsemi gibanji (dodatni prispevki, delež v poslovnem izidu in gibanju rezerv, oslabitve ter dividende) dajejo knjigovodsko vrednost naložbe v računovodskih izkazih na datum bilance stanja. Znesek, dobljen iz razdelitve čistega dobička naložbe, zmanjša knjigovodsko vrednost sredstva.

Če je delež EU pri primanjkljajih naložbe, obračunan z uporabo kapitalske metode, enak ali večji od njenega deleža v naložbi, EU preneha pripoznavati svoj delež nadaljnjih izgub (v nadaljnjem besedilu: nepripoznane izgube). Potem ko se delež EU zmanjša na nič, se dodatne izgube opredelijo in obveznost se pripozna le v obsegu, za katerega ima EU pravno ali posredno obvezo ali je opravila plačila v imenu pridruženega podjetja.

V primeru znamenj oslabitve je potreben odpis do višine nižje nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost se določi, kakor je opisano v pojasnilu 1.5.3. Če razlog za oslabitev pozneje preneha obstajati, se izguba zaradi oslabitve razveljavi na knjigovodsko vrednost, ki bi bila določena, če ne bi bila priznana izguba zaradi oslabitve.

V primerih, ko ima EU najmanj 20-odstotni delež v skladu investicijskega kapitala, si ne prizadeva znatno vplivati na sklad. Taki skladi se zato obravnavajo kot finančni instrumenti in so razvrščeni kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Pridruženi subjekti in skupna podjetja, razvrščeni kot manjši subjekti, niso obračunani po kapitalski metodi. Prispevki EU za te subjekte se obračunajo kot odhodki v zadevnem obdobju.

1.5.5 *Finančna sredstva*

Razvrstitev

EU svoja finančna sredstva razvršča v naslednje kategorije: finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj; posojila in terjatve; finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo ter za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Razvrstitev finančnih instrumentov se določi ob začetnem pripoznanju in se ponovno ovrednoti ob vsakem datumu bilance stanja.

(i) *Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj*

Finančno sredstvo se v to kategorijo razvrsti, če se pridobi predvsem za namene kratkoročne prodaje ali če tako določi subjekt. V to kategorijo so razvrščeni tudi izvedeni finančni instrumenti. Sredstva iz te kategorije so razvrščena kot gibljiva sredstva, če se zanje pričakuje, da bodo odtujena v 12 mesecih od datuma bilance stanja.

(ii) *Posojila in terjatve*

Posojila in terjatve so neizvedena finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu. Nastanejo, ko EU zagotovi denarna sredstva, blago ali storitve neposredno dolžniku brez namena trgovanja s terjatvijo, ali v primeru, ko na EU s subrogacijo preidejo pravice prvotnega posojilodajalca po plačilu, ki ga je izvršila EU v skladu s pogodbo o jamstvu. Plačila, ki zapadejo pred ali v 12 mesecih po datumu bilance stanja, so razvrščena kot kratkoročna sredstva. Plačila, ki zapadejo po 12 mesecih po datumu bilance stanja, so razvrščena kot nekratkoročna sredstva. Posojila in terjatve vključujejo vezane vloge s prvotno zapadlostjo več kot tri mesece.

(iii) *Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo*

Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo so neizvedena finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo v plačilo, ki jih EU namerava in zmore posedovati do zapadlosti. V tem proračunskem letu EU ni imela nobenih naložb iz te kategorije.

(iv) *Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva*

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so neizvedena finančna sredstva, ki so označena za v to kategorijo ali niso razvrščena v nobeno od drugih kategorij. Razvrščena so kot kratkoročna ali kot nekratkoročna sredstva glede na časovno obdobje, v katerem jih namerava EU imeti v posesti. Naložbe v subjekte, ki niso niti zajeti v konsolidacijo niti se ne obračunavajo po kapitalski metodi, in druge lastniške naložbe (npr. posli rizičnega kapitala) so prav tako razvrščene kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Začetno pripoznanje in merjenje

Nakup in prodaja finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj, finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se pripoznata na datum trgovanja – datum, na katerega se EU zaveže, da bo kupila ali prodala sredstvo. Ustrezni denarni sredstev in posojila se pripoznajo, ko so denarna sredstva položena pri finančni ustanovi ali nakazana posojilojemalcem. Finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti. Za vsa finančna sredstva, ki niso izkazana po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj, se stroški posla dodajo pošteni vrednosti ob začetnem pripoznanju. Finančna sredstva, izkazana po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj, se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti, stroški posla pa so prikazani kot odhodki v izkazu poslovnega izida.

Poštena vrednost finančnega sredstva pri začetnem pripoznanju je običajno cena posla (tj. poštena vrednost prejetega plačila), razen če je poštena vrednost tega instrumenta razvidna iz primerjave z drugimi opazovanimi trenutnimi tržnimi posli z istim instrumentom ali temelji na tehniki ocenjevanja vrednosti, katere spremenljivke vključujejo le podatki z opazovanih trgov (npr. v primeru nekaterih pogodb o izvedenih finančnih instrumentih). Kadar pa se odobri dolgoročno brezobrestno posojilo ali posojilo z obrestmi, nižjimi od tržnih, se lahko njegova poštena vrednost oceni kot sedanja vrednost vseh prihodnjih denarnih prejemkov, diskontirana po prevladujoči tržni obrestni meri za podoben instrument s podobno bonitetno oceno.

Odobrena posojila se izmerijo glede na nominalni znesek, ki se šteje kot poštena vrednost posojila. Razlogi za to so:

- „Tržno okolje“ za posojila, ki jih daje EU, je zelo posebno in se močno razlikuje od kapitalskega trga, na katerem se izdajajo podjetniške ali državne obveznice. Posojilodajalci na teh trgih lahko namreč izbirajo med alternativnimi naložbami in ta možnost se odraža v tržnih cenah. EU pa te možnosti izbire med alternativnimi naložbami nima, saj ne sme vlagati denarja na kapitalstskih trgih; finančna sredstva si izposoja samo za dajanje posojil po isti obrestni meri. To pomeni, da za izposojene zneske nima možnosti alternativnega posojila ali naložbe. Tako ni oportunitetnih stroškov in s tem ni podlage za primerjavo s tržnimi obrestnimi merami. Dejansko posojila, ki jih daje EU, predstavljajo trg. V bistvu, ker ni mogoče določiti oportunitetnih stroškov, tržna cena ne odraža ustrezno bistva dajanja posojil EU. Zato ni primerno določiti poštene vrednosti posojil EU glede na podjetniške ali državne obveznice.
- Prav tako ni delujočega trga ali podobnih poslov, ki bi se lahko uporabili za primerjavo, zato bi morala biti obrestna mera, ki jo EU uporablja pri oceni poštene vrednosti posojil, danih v okviru evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo, plačilnobilančnih posojil in drugih takih posojil, dejansko zaračunana obrestna mera.
- Poleg tega prihaja v primeru tovrstnih posojil do izravnalnih učinkov med danimi in najetimi posojili, ker gre po naravi za vzajemne posle („back-to-back operations“). Tako so učinkovite obresti za dano posojilo enake učinkoviti obrestni meri za najeta posojila, ki so z njimi povezana. Stroški posla, ki jih ima EU in se potem prenesejo v breme upravičenca do posojila, se pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida.

Pripoznanje finančnih instrumentov se odpravi, kadar pravice do prejemanja denarnih tokov od naložb potečejo ali je EU prenesla večino vseh tveganj in koristi, povezanih z lastništvom, na drugo stranko.

Poznejše merjenje

- (a) Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj so pozneje izkazana po pošteni vrednosti. Dobički in izgube, ki izhajajo iz sprememb poštene vrednosti kategorije „finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj“, so vključeni v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem so nastali.
- (b) Posojila in terjatve so izkazani po odplačni vrednosti po metodi učinkovnih obresti. Kadar so posojila odobrena iz izposojenih finančnih sredstev, se za dana in najeta posojila uporablja ista učinkovita obrestna mera, saj imajo ta posojila značilnosti „vzajemnih poslov“ in so razlike med pogoji dajanja in najemanja posojil ter zneski danih in najetih posojil neznatne. Stroški posla, ki jih ima EU in se potem prenesejo v breme upravičenca do posojila, se pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida.
- (c) Sredstva v posesti do zapadlosti so izkazana po odplačni vrednosti po metodi učinkovnih obresti. EU trenutno nima nobenih finančnih naložb v posesti do zapadlosti.
- (d) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so pozneje izkazana po pošteni vrednosti. Dobički in izgube, ki izhajajo iz sprememb poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, se pripoznajo v rezervi za pošteno vrednost, razen tečajnih razlik pri denarnih sredstvih, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Kadar se za sredstva, ki so razvrščena kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, pripoznanje odpravi ali so takšna sredstva oslABLJENA, se nabrani popravki poštene vrednosti, ki so bili prej pripoznani v rezervi za pošteno vrednost, pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Obresti na za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, izračunane po metodi učinkovnih obresti, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Dividende na za prodajo razpoložljive lastniške instrumente se pripoznajo, ko se ugotovi pravica EU do prejema plačila.

Poštene vrednosti naložb, ki kotirajo na delujočih trgih, temeljijo na trenutnih ponujenih nakupnih cenah. Če trg za finančno sredstvo (in za vrednostne papirje, ki ne kotirajo na borzi, in izvedene finančne instrumente, s katerimi se trguje zunaj organiziranega trga) ne deluje, EU določi pošteno vrednost z uporabo metod vrednotenja. Te obsegajo uporabo zadnjih poslov pod običajnimi tržnimi pogoji, sklicevanje na druge instrumente, ki imajo podobne bistvene značilnosti, analizo diskontiranih denarnih tokov, modele za določanje vrednosti opcij in druge tehnike vrednotenja, ki jih običajno uporabljajo udeleženci na trgu.

Naložbe v sklade tveganega kapitala, razvrščene kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, ki nimajo objavljene tržne cene na delujočem trgu, se vrednotijo po pripisani čisti vrednosti sredstva, ki se šteje kot enakovredna njihovi pošteni vrednosti.

Kadar poštene vrednosti naložb v lastniške instrumente, ki nimajo objavljene tržne cene na delujočem trgu, ni mogoče zanesljivo izmeriti, se te naložbe vrednotijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve.

Oslabitev finančnih sredstev

Finančno sredstvo oslabi in izguba se pripozna samo takrat, ko obstajajo nepristranski dokazi o oslabitvi zaradi dogodkov, ki so nastopili po začetnem pripoznanju sredstva, in ti škodni dogodki vplivajo na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti. EU ob vsakem datumu poročanja oceni, ali obstajajo nepristranski dokazi, da je finančno sredstvo oslabljeno.

(a) Sredstva, izkazana po odplačni vrednosti

Če obstajajo nepristranski dokazi, da je pri posojilih in terjatvah ali finančnih naložbah v posesti do zapadlosti v plačilo, izkazanih po odplačni vrednosti, nastala izguba zaradi oslabitve, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo ocenjenih prihodnjih denarnih tokov (razen prihodnjih kreditnih izgub, ki še niso nastale), diskontiranih po izvirni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Knjigovodska vrednost sredstva se zmanjša, znesek izgube pa se pripozna v izkazu poslovnega izida. Če ima posojilo ali finančna naložba v posesti do zapadlosti v plačilo spremenljivo obrestno mero, se kot diskontna stopnja za merjenje morebitne izgube zaradi oslabitve uporabi trenutna efektivna obrestna mera, določena s pogodbo. Izračun sedanje vrednosti ocenjenih prihodnjih denarnih tokov finančnega sredstva, danega v varščino, odraža denarni tok, ki bo morda nastal iz zasega posesti, zmanjšan za stroške pridobitve in prodaje varščine, ne glede na to, ali je zaseg verjeten. Če se v poznejšem obdobju znesek izgube zaradi oslabitve zmanjša in je mogoče to zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki se zgodi po pripoznanju oslabitve, se prej pripoznana izguba zaradi oslabitve razveljavi skozi izkaz poslovnega izida.

(b) Sredstva, izkazana po pošteni vrednosti

Kadar so kapitalске naložbe razvrščene kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, se pri ugotavljanju oslabitve vrednostnih papirjev upošteva znatno ali stalno (dolgotrajnejše) zmanjšanje poštene vrednosti vrednostnega papirja pod njegovo nabavno vrednost. Če obstajajo kakršni koli taki dokazi glede za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, se nabrana izguba, izmerjena kot razlika med nabavno vrednostjo in trenutno pošteno vrednostjo, zmanjšana za morebitne izgube zaradi oslabitve zadevnega finančnega sredstva, ki so bile prej pripoznane v izkazu poslovnega izida, črta iz rezerv in pripozna v izkazu poslovnega izida. Izgube zaradi oslabitve, pripoznane v izkazu poslovnega izida za lastniške instrumente, se ne razveljavijo skozi izkaz poslovnega izida. Če se v poznejšem obdobju poštena vrednost dolžniškega instrumenta, razvrščenega kot za prodajo razpoložljivega finančnega sredstva, poveča in je mogoče to povečanje nepristransko povezati z dogodkom, ki se zgodi po pripoznanju izgube zaradi oslabitve, se izguba zaradi oslabitve razveljavi skozi izkaz poslovnega izida.

1.5.6 Zaloge

Zaloge so izkazane po nabavni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, pri čemer se upošteva nižja od obeh vrednosti. Nabavna vrednost se določi po metodi zaporednih cen (FIFO). Nabavna vrednost dokončanih proizvodov in nedokončane proizvodnje zajema stroške surovin in lastne delovne sile ter druge neposredno pripisljive stroške in z njimi povezane splošne proizvodne stroške (na podlagi običajne delovne zmogljivosti). Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena v rednem poslovanju, zmanjšana za stroške dokončanja in odhodke za prodajo. Kadar se zaloge hranijo za brezplačno distribucijo ali distribucijo po simbolični ceni, se izmerijo po nabavni vrednosti ali dnevni nadomestitveni vrednosti, pri čemer se upošteva nižja od obeh vrednosti. Dnevna nadomestitvena vrednost so stroški, ki bi jih imela EU za pridobitev sredstva na datum poročanja.

1.5.7 Zneski predhodnega financiranja

Predhodno financiranje je plačilo, katerega namen je upravičencu zagotoviti denarni predujem, tj. likvidna sredstva. Lahko je razdeljeno na več plačil v obdobju, ki je določeno v dani pogodbi, sklepu, sporazumu ali temeljnem pravnem aktu. Likvidna sredstva ali predujem se porabijo za namen, za katerega so bili zagotovljeni, v obdobju, določenem v sporazumu, ali se povrnejo. Če upravičenec nima upravičenih odhodkov, mora predujem v okviru predhodnega financiranja vrniti EU. Znesek predhodnega financiranja se lahko (delno ali v celoti) zmanjša s priznanjem upravičenih stroškov (ki so priznani kot odhodki).

Predhodno financiranje se na datume poznejših bilanc stanja meri po prvotno pripoznanem znesku v bilanci stanja, zmanjšanem za upravičene odhodke (vključno z ocenjenimi zneski, kjer je to potrebno), ki nastanejo v danem obdobju.

Obresti na predhodno financiranje se pripoznajo, ko se obračunajo, v skladu z določbami ustreznega sporazuma. Ob koncu leta se na podlagi najzanesljivejših podatkov pripravi ocena prihodkov od natečenih obresti in se vključi v bilanco stanja.

Drugi predujmi državam članicam, ki izhajajo iz zneskov, ki so jih države članice plačale kot predujme svojim upravičencem in jih je EU povrnila (vključno s „finančni instrumenti v okviru deljenega upravljanja“), se pripoznajo kot sredstva in predstavijo v postavki predhodno financiranje. Drugi predujmi državam članicam se nato izmerijo po prvotno pripoznanem znesku v bilanci stanja, zmanjšanem za najboljše oceno upravičenih stroškov, ki so nastali pri končnih upravičencih, izračunanih na podlagi razumnih in sprejemljivih predpostavk.

Tudi prispevki EU v skrbniške sklade Evropskega razvojnega sklada ali druge subjekte, ki niso zajeti v konsolidacijo, so razvrščeni kot predhodno financiranje, ker je njihov namen skrbniškemu skladu zagotoviti likvidna sredstva za financiranje posebnih ukrepov, določenih v ciljnih skrbniškega sklada. Prispevki EU v skrbniške sklade se merijo po prvotnem znesku prispevka EU, zmanjšanem za upravičene stroške, vključno z ocenjenimi zneski, kjer je to potrebno, ki so nastali pri skrbniškem skladu v obdobju poročanja in so bili dodeljeni prispevku EU v skladu s temeljnim sporazumom.

1.5.8 *Menjalne terjatve in nemenjalni izterljivi zneski*

Ker računovodska pravila EU zahtevajo ločeno predstavitev menjalnih in nemenjalnih poslov, so v računovodskih izkazih terjatve opredeljene, kot da izhajajo iz menjalnih poslov, izterljivi zneski pa iz nemenjalnih poslov, tj. če EU prejme vrednost od drugega subjekta, ne da bi v zameno dala približno enako vrednost (npr. izterljivi zneski, ki jih dolgujejo države članice v zvezi z lastnimi sredstvi).

Terjatve iz menjalnih poslov ustrezajo opredelitvi finančnih instrumentov in so zato razvrščene kot posojila in terjatve ter se temu ustrezno merijo (glej pojasnilo 1.5.5). Razkritja v pojasnilih o finančnih instrumentih v zvezi s terjatvami iz menjalnih poslov vključujejo aktivne časovne razmejitve iz menjalnih poslov, ker te niso pomembne. Na podlagi preteklih izkušenj se opravi splošen odpis za neporavnane naloge za izterjavo, ki še niso zajeti v posebnem odpisu.

Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov so izkazani po prvotnem znesku (popravljenem za obresti in kazni), zmanjšanem za odpis zaradi oslabitve. Odpis zaradi oslabitve izterljivih zneskov iz nemenjalnih poslov se ugotovi, kadar obstaja nepristranski dokaz, da EU ne bo mogla izterjati vseh zapadlih zneskov po prvotnih pogojih za izterljive zneske iz nemenjalnih poslov. Znesek odpisa je razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in njegovo nadomestljivo vrednostjo. Znesek odpisa se pripozna v izkazu poslovnega izida. Na podlagi preteklih izkušenj se opravi tudi splošen odpis za neporavnane naloge za izterjavo, ki še niso zajeti v posebnem odpisu. Glej pojasnilo 1.5.14 glede obravnave prehodno nezaračunanih prihodkov ob koncu leta. Zneski, prikazani in razkriti kot izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov, niso finančni instrumenti, ker ne izhajajo iz pogodbe, na podlagi katere bi nastala finančna obveznost ali lastniški instrument. Vendar so v pojasnilih k računovodskim izkazom izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov razkriti skupaj s terjatvami iz menjalnih poslov, kadar je to primerno.

1.5.9 *Denarna sredstva in njihovi ustrezniki*

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki so finančni instrumenti in zajemajo gotovino v blagajni, bančne vloge na odpoklic ali kratkoročne vloge ter druge kratkoročne visoko likvidne naložbe s prvotno zapadlostjo treh mesecev ali manj.

1.5.10 *Prejemki zaposlenih*

Računovodska usmeritev za prejemke zaposlenih je bila posodobljena v skladu z zahtevami spremenjenega EAR št. 12 „Prejemki zaposlenih“, ki velja za obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje, in temelji na novem MRSJS 39 („Prejemki zaposlenih“), objavljenem julija 2016. Glavna sprememba, ki izhaja iz spremembe računovodskega pravila št. 12, je predstavitev aktuarskih dobičkov in izgub kot gibanja čistih sredstev namesto v izkazu poslovnega izida.

Računovodstvo za programe z določenimi zaslužki je zapleteno, ker so za merjenje obveznosti potrebne aktuarske predpostavke in presoja. Pri uporabi spremenjenega računovodskega pravila je EU ponovno ocenila uporabljene presoje, zlasti glede ocene končnih stroškov prejemkov zaposlenih. Posledično je bila potrjena ustreznost uporabe ocenjenega obdobja delovne aktivnosti zaposlenega kot podlage za dodelitev prejemkov za obdobja aktivnosti. Prejemki, do katerih so upravičeni zaposleni v EU, se dodelijo na podlagi enotnega programa (ki je sicer razdeljen na dva sistema) in jih je treba obravnavati podobno, da bi bilo stanje pošteno predstavljeno in da bi se odražala gospodarska stvarnost.

EU zaposlenim zagotavlja sklop prejemkov (prejemki in socialna varnost). Za računovodske namene jih je treba razvrstiti v kratkoročne in pozaposlitvene prejemke.

Kratkoročni prejemki zaposlenih

Kratkoročni prejemki zaposlenih so prejemki, ki jih je treba poravnati v 12 mesecih po koncu obdobja poročanja, v katerem so zaposleni opravili storitev, kot so plače, letni dopusti, plačana odsotnost z dela zaradi bolezni in druge kratkoročne pravice. Pripoznajo se kot odhodek, ko se opravi povezana storitev. Za znesek, ki bo po pričakovanjih plačan, se pripozna obveznost, če ima EU sedanjo pravno ali posredno obvezo za plačilo zaradi pretekle storitve, ki jo je opravil zaposleni, in če je obveznost mogoče zanesljivo oceniti.

Pozaposlitveni prejemki

EU zaposlenim zagotavlja sklop pozaposlitvenih prejemkov, ki vključujejo starostno, invalidsko in družinsko pokojnino ter zdravstveno zavarovanje (glej pojasnilo 2.9).

EU ima za zaposlene načrt pozaposlitvenih prejemkov, ki vključuje:

- (i) pokojninski sistem za evropske uradnike: prejemki, dodeljeni v okviru tega hipotetično financiranega ⁽¹⁶⁾ sistema, se nanašajo na delovno dobo, invalidnost, preživetje, družinske dodatke in smrt pred upokojitvijo za zaposlene, ki delajo ali so delali v institucijah, agencijah in drugih organih EU ali so preživeli družinski člani umrlih uradnikov ali upokojenecv. Zaposleni prispevajo tretjino pričakovanih stroškov teh prejemkov od svojih plač;
- (ii) skupni sistem zdravstvenega zavarovanja: EU v okviru tega sistema zagotavlja zdravstveno varstvo za osebe Evropske komisije, institucij, agencij in drugih organov EU s povračilom stroškov zdravstvene oskrbe. Prejemki, dodeljeni „nedejavnim osebam“ v okviru tega sistema (upokojenecem, sirotam itd.), so razvrščeni kot „pozaposlitveni prejemki zaposlenih“.

EU zagotavlja pozaposlitvene prejemke članom institucij EU tudi prek ločenih pokojninskih sistemov. Ti so prikazani v postavki „Drugi pokojninski sistemi“. EU v okviru teh sistemov zagotavlja pokojninske prejemke članom Komisije, Sodišča, Splošnega sodišča, Računskega sodišča, Sveta, Evropskega parlamenta, evropskemu varuhu človekovih pravic, nadzorniku za varstvo podatkov in članom Sodišča za uslužbence. EU zagotavlja zdravstveno varstvo članom institucij EU prek skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja.

Navedeni pozaposlitveni prejemki se štejejo za obveznosti EU za določene prejemke in se izračunajo na vsak datum poročanja tako, da se oceni znesek prihodnjih prejemkov, ki so jih zaposleni zaslužili v tekočem in prejšnjih obdobjih, nato pa se ta znesek diskontira in od njega se odšteje poštena vrednost kakršnih koli sredstev sistemov. Obveznost za določene prejemke se vsako leto izračuna po metodi predvidenih kreditnih točk. Sedanja vrednost obveznosti za določene prejemke se določi z diskontiranjem ocenjenih prihodnjih denarnih odlivov po obrestnih merah za državne obveznice, ki so izražene v valuti, v kateri bodo pokojnine izplačane, in katerih roki zapadlosti so podobni rokom zapadlosti z njimi povezanih pokojninskih obveznosti.

⁽¹⁶⁾ Pokojninski sistem za evropske uradnike je hipotetičen (virtualni) sklad z opredeljenimi prejemki, v katerem prispevki zaposlenih služijo financiranju prihodnjih pokojnin. Čeprav dejanski naložbeni sklad ne obstaja, se šteje, da je bil znesek, ki bi se zbral v takem skladu, naložen v dolgoročne obveznice držav članic in se odraža v pokojninskih obveznostih, ki so evidentirane v zaključnem računu Evropske unije. Države članice skupno jamčijo za plačilo prejemkov v skladu s členom 83 kadrovskih predpisov in členom 4(3) Pogodbe o Evropski uniji (za podroben opis sheme glej dokument COM(2018) 829).

Pozaposlitveni prejemki, zagotovljeni osebju EU, so vključeni v enotni program, ki zajema tako pokojninski sistem za evropske uradnike kot tudi skupni sistem zdravstvenega zavarovanja, pri čemer je pravica do kritja v okviru skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja odvisna od pridobitve pravice do kritja v okviru pokojninskega sistema za evropske uradnike. V skladu s pogoji tega enotnega programa, kot so določeni v kadrovskih predpisih, se nekatere pravice, kot je pravica do odložene in zmanjšane pokojnine na podlagi pokojninskega sistema za evropske uradnike, pridobijo po 10 letih službovanja. Vendar so pravice, ki jih zaposleni na podlagi enotnega programa pridobi z nadaljnjim službovanjem, bistveno višje od teh začetnih pravic, kar se odraža v poznejših letnih pokojninskih pravicah.

Da bi se prikazala ekonomska vsebina osnovnega posla, kot to zahteva kvalitativna značilnost poštenega predstavljanja pri finančnem poročanju v skladu z EAR št. 12 in temeljnim okvirom v MRSJS, so nastali stroški službovanja časovno enakomerno razporejeni v predvidenem obdobju delovne aktivnosti zaposlenih, tj. v obdobju od datuma, ko službovanje zaposlenega najprej privede do prejemkov na podlagi programa (ne glede na to, ali so prejemki odvisni od nadaljnega službovanja), do datuma, ko nadaljnje službovanje zaposlenega ne privede več do pomembnega zneska nadaljnjih prejemkov na podlagi načrta, razen do dodatnega povečanja plače. Ta pristop se dosledno uporablja za prejemke, zagotovljene na podlagi enotnega programa.

Ponovno merjenje čiste obveznosti za določene prejemke vključuje aktuarske dobičke in izgube ter donos sredstev programa ter se takoj pripozna v čistih sredstvih.

EU pripozna čiste odhodke za obresti (ali prihodke od obresti) in druge odhodke, povezane s programi z določenimi prejemki, v izkazu poslovnega izida pod naslovom „Stroški zaposlenih in pokojnin“.

Kadar se zagotovljeni prejemki spremenijo ali omejijo, se iz tega izhajajoča sprememba prejemkov, ki se nanaša na preteklo službovanje, ali dobiček ali izguba pri omejevanju takoj pripozna v izkazu poslovnega izida. Dobički in izgube pri poravnavi se pripoznajo, ko se izvede poravnava. Stroški preteklega službovanja se takoj pripoznajo v izkazu poslovnega izida, razen če so spremembe odvisne od tega, da morajo zaposleni ostati v delovnem razmerju določen čas.

1.5.11 **Rezervacije**

Rezervacije se pripoznajo, kadar ima EU sedanjo pravno ali posredno obvezo do tretjih oseb zaradi preteklih dogodkov, kadar je verjetno, da bo za poravnavo obveze potreben odliv sredstev, in kadar se lahko znesek zanesljivo oceni. Rezervacije se ne pripoznavajo za izgube iz prihodnjega poslovanja. Znesek rezervacij je najboljša ocena odhodkov, ki bodo po pričakovanjih potrebni za poravnavo sedanje obveze na datum poročanja. Kadar rezervacija zajema večje število postavk, se obveza oceni z ovrednotenjem vseh možnih izidov glede na z njimi povezane verjetnosti (metoda „pričakovane vrednosti“).

Rezervacije za kočljive pogodbe se merijo po sedanji vrednosti pričakovanih stroškov prekinitve pogodbe ali pričakovanih neto stroškov nadaljevanja pogodbe, odvisno od tega, kar je nižje.

1.5.12 **Finančne obveznosti**

Finančne obveznosti so razvrščene kot finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj, finančne obveznosti, izkazane po odplačni vrednosti, ali obveznosti iz finančnih jamstev.

Najeta posojila sestavljajo posojila, najeta pri kreditnih institucijah, in dolgovi, dokazljivi s potrdili. Na začetku se pripoznajo po pošteni vrednosti, ki ustreza njihovemu čistemu prihodku (poštena vrednost prejetih plačil), brez nastalih stroškov posla, pozneje pa se izkažejo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti; morebitne razlike med prejetimi sredstvi, zmanjšanimi za stroške posla, in odkupno vrednostjo se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v obdobju najetih posojil po metodi efektivnih obresti. Za posojila, odobrena iz izposojenih finančnih sredstev, metode efektivnih obresti na podlagi premislekov o pomembnosti ni mogoče uporabljati za dana in najeta posojila. Stroški posla, ki jih ima EU in se potem prenesejo v breme upravičenca do posojila, se pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida.

Finančne obveznosti, razvrščene po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj, vključujejo izvedene finančne instrumente z negativno pošteno vrednostjo. Računovodsko se obravnavajo enako kot finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj; glej pojasnilo 1.5.5.

Obveznosti iz finančnih jamstev se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti, tj. prejeti premiji. Pozneje se obveznosti iz finančnih jamstev izmerijo po najboljši oceni odhodkov, ki bodo po pričakovanih potrebni za poravnavo obveznosti iz finančnih jamstev, ali prvotno pripoznanem znesku, ki se po potrebi zmanjša za nabrano amortizacijo, pri čemer se upošteva višja od obeh vrednosti. EU pripozna obveznost iz finančnih jamstev, ko prejme nadomestilo za zagotovitev jamstva pod tržnimi pogoji ali kadar je mogoče zanesljivo izmeriti pošteno vrednost jamstva. Kadar ni delujočega trga za neposredno enakovredno pogodbo o jamstvu, EU razkrije dano jamstvo kot pogojno obveznost (glej pojasnilo 1.7.2) ali pripozna rezervacijo (glej pojasnilo 1.5.11), kadar je verjetno, da bo za poravnavo obveznosti potreben odliv sredstev.

Finančne obveznosti so razvrščene kot nekratkoročne obveznosti, razen kadar je zapadlost manj kot 12 mesecev po datumu bilance stanja.

Skrbniški skladi EU, ki se obravnavajo kot del operativnih dejavnosti Komisije, so obračunani v računovodskih izkazih Komisije in nato konsolidirani v zaključnem računu EU. Zato prispevki drugih donatorjev v skrbniške sklade EU izpolnjujejo merila za prihodek iz nemenjalnih poslov pod pogoji in so prikazani kot finančne obveznosti, dokler se ne izpolnijo pogoji, na katere so vezani preneseni prispevki, tj. dokler ne nastanejo upravičeni stroški skrbniškega sklada. Skrbniški sklad mora financirati specifične projekte in ob prenehanju vrniti preostala sredstva. Na datum bilance stanja se neporavnane obveznosti pri prispevkih merijo po prejetih prispevkih, zmanjšanih za stroške, ki jih je imel skrbniški sklad, vključno z ocenjenimi zneski, kadar je to potrebno. Za namene poročanja so neto stroški dodeljeni prispevkom drugih donatorjev sorazmerno s čistimi prispevki, plačanimi do 31. decembra. Ta dodelitev prispevkov je zgolj okvirna. Ob prenehanju delovanja sklada njegov odbor odloči o dejanski porazdelitvi preostalih sredstev.

1.5.13 **Obveznosti iz poslovanja**

Znaten del obveznosti EU iz poslovanja so neplačani zahtevki za povračilo stroškov upravičencev do nepovratnih sredstev ali drugih sredstev EU (nemenjalni posli). Ko je prejet zahtevek za povračilo stroškov, se izkažejo kot obveznosti iz poslovanja za zahtevani znesek. Po preveritvi in priznanju upravičenih stroškov pa se obveznosti iz poslovanja vrednotijo po priznanem in upravičenem znesku.

Obveznosti iz poslovanja, ki izhajajo iz nabave blaga in storitev, se pripoznajo ob prejemu računa za prvotni znesek, ustrezni odhodki pa se vknjižijo v računovodske izkaze, ko je blago dobavljeno oziroma so storitve opravljene ter jih EU sprejme.

1.5.14 **Aktivne in pasivne časovne razmejitve**

Posli in dogodki se pripoznajo v računovodskih izkazih v obdobju, na katero se nanašajo. Ob koncu leta, če račun še ni izdan, EU pa je že opravila zadevno storitev ali dobavila zadevno blago oziroma obstaja pogodbeni sporazum (npr. na podlagi sklicevanja na pogodbo), se v računovodskih izkazih pripoznajo ustrezni prehodno nezaračunani prihodki. Poleg tega se ob koncu leta, če je račun izdan, zadevne storitve pa še niso bile opravljene oziroma zadevno blago ni bilo dobavljeno, prihodki odložijo in pripoznajo v poznejšem obračunskem obdobju.

Tudi odhodki se obračunajo v obdobju, na katero se nanašajo. Ob koncu obračunskega obdobja se vnaprej vračunani odhodki pripoznajo na podlagi ocenjenega zneska obveznosti prenosa za zadevno obdobje. Vnaprej vračunani odhodki se izračunajo v skladu s podrobnimi operativnimi in praktičnimi smernicami, ki jih je izdala Komisija in katerih namen je zagotavljati, da računovodski izkazi prikazujejo natančno sliko gospodarskih in drugih dogodkov, ki naj bi jih predstavljali. Po analogiji se odhodki odložijo in pripoznajo v poznejšem obračunskem obdobju, če je plačilo za storitve ali blago, ki še niso bili prejeti, izvršeno vnaprej.

1.6 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

1.6.1 **Prihodki**

PRIHODKI IZ NEMENJALNIH POSLOV

Velika večina prihodkov EU se nanaša na nemenjalne posle.

Sredstva iz naslova BND in sredstva iz naslova DDV

Prihodki se pripoznajo za obdobje, za katero Komisija vpokliče sredstva od držav članic in zahteva njihove prispevke. Izmerijo se glede na vpoklicani znesek. Ker sredstva iz naslova DDV in BND temeljijo na ocenah podatkov za zadevno proračunsko leto, se lahko popravijo, kadar se pojavijo spremembe, dokler države članice ne izdajo končnih podatkov. Učinek spremembe ocene se vključuje, ko se določa čisti presežek ali primanjkljaj za obdobje, v katerem se je pojavila sprememba.

Tradicionalna lastna sredstva

Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov in z njimi povezani prihodki se pripoznajo, ko so od držav članic prejeti ustrezni mesečni izkazi o računih A (ki vključujejo pobrane dajatve ter zapadle zneske, ki so zajamčeni in se ne izpodbijajo). Na datum poročanja se prihodki, ki jih države članice zberejo za zadevno obdobje, vendar še niso plačani Komisiji, ocenijo in pripoznajo kot prehodno nezaračunani prihodki. Četrtni izkazi o računih B (vključno z nepobranimi in nezajamčenimi dajatvami ter zajamčenimi zneski, ki jih dolžnik izpodbija), prejeti od držav članic, se pripoznajo kot prihodki, zmanjšani za stroške zbiranja, do katerih so države članice upravičene. Poleg tega se pripozna zmanjšanje vrednosti za znesek ocenjene vrzeli pri izterjavah.

Globe

Prihodki od glob se pripoznajo, ko je sprejet sklep EU o naložitvi globe in se ta uradno sporoči naslovniku. Če obstajajo dvomi glede plačilne sposobnosti podjetja, se pripozna zmanjšanje vrednosti upravičenosti. Po sklepu o naložitvi globe lahko dolžniki v dveh mesecih od datuma obvestila o zadevnem sklepu:

- (a) sprejmejo sklep in morajo v tem primeru plačati globo v za to določenem roku, EU pa dokončno pobere zadevni znesek;
- (b) ali zavrnejo sklep in vložijo pritožbo v skladu s pravom EU.

Vendar je treba tudi v primeru pritožbe globo plačati v predpisanem trimesečnem roku, saj pritožba nima odločilnega učinka (člen 278 Pogodbe EU), ali pa lahko dolžnik v nekaterih okoliščinah in na podlagi privolitve računovodje Komisije namesto tega predloži bančno jamstvo za zadevni znesek.

Če se podjetje pritoži zoper sklep in je že začasno plačalo globo, je znesek razkrit kot pogojna obveznost. Ker pa pritožba naslovnika zoper sklep EU nima odločilnega učinka, se prejeta denarna sredstva uporabijo za poravnavo izterljivega zneska. Če se namesto plačila prejme jamstvo, se globa še naprej obravnava kot izterljivi znesek. Če se zdi verjetno, da Splošno sodišče ne bo odločilo v prid EU, se pripozna rezervacija za kritje tega tveganja. Če je bilo namesto tega dano jamstvo, se neporavnani izterljivi znesek ustrezno odpiše. Skupne obresti, ki jih prejme Komisija na bančnih računih, na katere se nakazujejo prejeta plačila, se pripoznajo kot prihodki, morebitne pogojne obveznosti pa se ustrezno povečajo.

Od leta 2010 vse začasno plačane globe upravlja Komisija v posebej za to ustanovljenem skladu (sklad BUFI), v okviru katerega se vlagajo v finančne instrumente.

PRIHODKI IZ MENJALNIH POSLOV

Prihodki od prodaje blaga in storitev se pripoznajo, ko se večina tveganj in koristi, povezanih z lastništvom blaga, prenese na kupca. Prihodki, povezani s poslom, ki vključuje opravljanje storitev, se pripoznajo glede na stopnjo dokončanosti posla na datum poročanja.

Prihodki od obresti in odhodki za obresti

Prihodki od obresti in odhodki za obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida po metodi učinkovitih obresti. To je metoda izračunavanja odplačne vrednosti finančnega sredstva ali finančne obveznosti in dodeljevanja prihodkov od obresti ali odhodkov za obresti v zadevnem obdobju. Pri izračunavanju učinkovite obrestne mere EU oceni denarne tokove ob upoštevanju vseh pogodbenih pogojev finančnega instrumenta (na primer možnosti predčasnega plačila), ne upošteva pa prihodnjih kreditnih izgub. Izračun vključuje vse provizije in točke, plačane ali prejete med pogodbenicama, ki so sestavni del učinkovite obrestne mere, stroške posla ter vse druge premije ali popuste.

Ko se finančno sredstvo ali skupina podobnih finančnih sredstev odpiše kot posledica izgube zaradi oslabitve, se prihodki od obresti pripoznajo po obrestni meri, ki se uporablja za diskontiranje prihodnjih denarnih tokov za namene merjenja izgube zaradi oslabitve.

Prihodki od dividend

Prihodki od dividend in podobne razdelitve se pripoznajo, ko se ugotovi pravica do prejema plačila.

1.6.2 Odhodki

Večino odhodkov EU predstavljajo odhodki iz nemenjalnih poslov. Nanašajo se na prenose na upravičence in so lahko treh vrst: upravičenosti, prenosi po pogodbi ter nepovratna sredstva, prispevki in donacije po lastnem preudarku.

Prenosi se pripoznajo kot odhodki v obdobju, v katerem so nastali dogodki, ki so povzročili prenos, če obstaja uredba (finančna uredba, kadrovske predpisi ali druge uredbe), ki dovoljuje naravo prenosa, ali je podpisana pogodba, ki dovoljuje prenos, če upravičenec izpolnjuje morebitna merila za upravičenost in če je mogoče zadovoljivo oceniti znesek.

Kadar je prejet zahtevek za plačilo ali povračilo stroškov, ki izpolnjuje merila za pripoznanje, se pripozna kot odhodek za upravičen znesek. Ob koncu leta se nastali upravičeni odhodki, ki so dolgovani upravičencem, vendar še niso prikazani, ocenijo in izkažejo kot vnaprej vračunani odhodki.

Odhodki iz menjalnih poslov, ki nastanejo pri nabavi blaga in storitev, se pripoznajo, ko so dobave opravljene in jih EU sprejme. Vrednotijo se po nabavni vrednosti. Poleg tega se na datum bilance stanja odhodki, povezani s storitvami, zagotovljenimi v danem obdobju, za katere račun še ni bil prejet ali sprejet, ocenijo in pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

1.7 POGOJNA SREDSTVA IN OBVEZNOSTI

1.7.1 Pogojna sredstva

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj se potrdi le, če se pojavi ali ne pojavi eden ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki niso v celoti pod nadzorom EU. Pogojno sredstvo se razkrije, ko je pritek gospodarskih koristi ali storitvenih zmožnosti verjeten.

1.7.2 Pogojne obveznosti

Pogojna obveznost je možna obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj se potrdi le, če se pojavi ali ne pojavi eden ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki niso v celoti pod nadzorom EU, ali sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo za poravnavo obveze potreben odliv sredstev, ki omogočajo gospodarske koristi ali storitveno zmožnost, ali, v redkih okoliščinah, ker zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

1.8 IZKAZ FINANČNEGA IZIDA

Podatki o denarnih tokovih se uporabljajo kot osnova za oceno sposobnosti EU, da ustvari denarna sredstva in njihove ustreznike, ter za oceno njenih potreb po uporabi teh denarnih tokov.

Izkaz finančnega izida se pripravi po posredni metodi. To pomeni, da se poslovni izid za zadevno proračunsko leto popravi glede na vpliv nedenarnih poslov, morebitne časovne razmejitev preteklih ali prihodnjih denarnih prejemkov ali plačil iz poslovanja in prihodkovne ali odhodkovne postavke, povezane z denarnimi tokovi pri naložbenju.

Denarni tokovi, ki nastanejo pri poslih v tuji valuti, se izkazujejo v predstavitveni valuti EU (euro); znesek v tuji valuti se preračuna po menjalnem tečaju med eurom in to tujo valuto na dan nastanka denarnega toka.

Izkaz finančnega izida prikazuje denarne tokove v zadevnem obdobju, in sicer razčlenjene na denarne tokove pri poslovanju in naložbenju (EU nima dejavnosti financiranja).

Poslovanje zajema dejavnosti EU, ki ne vključujejo naložbenja. To pomeni večino izvajanih dejavnosti. Posojila, odobrena upravičencem (in z njimi povezana najeta posojila, če obstajajo), ne štejejo kot naložbenje (ali financiranje), saj so del splošnih ciljev in s tem vsakodnevnih poslov EU.

Naložbenje je pridobitev in odtujitev neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter drugih naložb, ki niso vključene med denarne ustreznike. Ne vključuje posojil, odobrenih upravičencem. Cilj tega dela je prikazati dejanske naložbe EU.

2. POJASNILA K BILANCI STANJA

SREDSTVA

2.1 NEOPREDMETENA SREDSTVA

	<i>v milijonih EUR</i>
Bruto knjigovodska vrednost na dan 31.12.2017	940
Povečanja	152
Odtujitve	(16)
Prerazporeditev med kategorijami sredstev	0
Druge spremembe	(2)
Bruto knjigovodska vrednost na dan 31.12.2018	1 073
Nabrana amortizacija na dan 31.12.2017	(535)
Stroški amortizacije za zadevno leto	(105)
Ponovno vknjižena amortizacija	1
Odtujitve	13
Prerazporeditev med kategorijami sredstev	—
Druge spremembe	(1)
Nabrana amortizacija na dan 31.12.2018	(627)
Čista knjigovodska vrednost na dan 31.12.2018	446
Čista knjigovodska vrednost na dan 31.12.2017	405

Zgornji zneski se nanašajo predvsem na računalniško programsko opremo.

2.2 OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Kategorija „vesoljska sredstva“ vključuje operativna osnovna sredstva, povezana z vesoljskima programoma EU: globalnim satelitskim navigacijskim sistemom (GNSS), ki zajema Galileo in EGNOS, ter evropskim programom za opazovanje Zemlje Copernicus; sredstva za vesoljske sisteme, ki še ne delujejo, so vključena v postavko „sredstva v gradnji“.

Za sistem Galileo so bili operativni konstelaciji leta 2018 dodani štirje novi sateliti, tako da jih je zdaj 22. Operativna osnovna sredstva Galileo, ki zajemajo tako satelite kot zemeljske objekte, so na dan 31. decembra 2018 znašala 2 410 milijonov EUR, in sicer brez amortizacije (leta 2017: 2 276 milijonov EUR). Preostala sredstva v gradnji v skupnem znesku 1 324 milijonov EUR (leta 2017: 1 026 milijonov EUR) vključujejo štiri satelite, izstreljene julija 2018, za katere testiranje v orbiti na datum bilance stanja še ni bilo končano. Razvoj sistema Galileo se bo nadaljeval, dokler sistem ne bo dosegel polne operativne zmogljivosti. Ko bo dokončan, bo konstelacijo sistema Galileo sestavljalo 24 operativnih satelitov in šest rezervnih.

Kar zadeva program Copernicus, sta leta 2018 postala operativna dva nova satelita (Sentinel 5P in 3B), ki sta se pridružila petim že operativnim satelitom programa Copernicus, s čimer se je skupna vrednost operativnih osnovnih sredstev programa povečala na 1 455 milijonov EUR (leta 2017: 1 140 milijonov EUR), in sicer brez nabrane amortizacije. Dodatnih 1 207 milijonov EUR, povezanih s sateliti Copernicus, je pripoznanih kot sredstva v gradnji (leta 2017: 1 443 milijonov EUR).

Osnovna sredstva, povezana z zemeljsko infrastrukturo skupne evropske geostacionarne navigacijske storitve (EGNOS), v višini 52 milijonov EUR (leta 2017: 67 milijonov EUR) so prav tako vključena v postavko „Vesoljska sredstva“. Poleg tega sredstva v gradnji za EGNOS znašajo 130 milijonov EUR (leta 2017: 52 milijonov EUR).

Sredstva, povezana z vesoljskima programoma EU, se gradijo s pomočjo Evropske vesoljske agencije (ESA).

Opredmetena osnovna sredstva

	v milijonih EUR									
	Zemljišča in zgradbe	Vesoljska sredstva	Naprave in oprema	Pohištvo in vozila	Računalniška strojna oprema	Drugo	Finančni najemi	Sredstva v gradnji	Skupaj	
Bruto knjigovodska vrednost na dan 31.12.2017	5 456	4 264	597	266	675	309	2 787	2 920	17 273	
Povečanja	38	14	48	13	55	20	10	1 311	1 509	
Odtujitve	(39)	(0)	(22)	(10)	(103)	(5)	(9)	(8)	(196)	
Prezpopreditev med kategorijami sredstev	202	982	0	0	5	3	(170)	(1 023)	0	
Druge spremembe	(31)	0	17	0	2	0	1	0	(11)	
Bruto knjigovodska vrednost na dan 31.12.2018	5 626	5 259	641	270	634	327	2 620	3 199	18 575	
Nabрана amortizacija na dan 31.12.2017	(3 035)	(780)	(502)	(188)	(553)	(226)	(1 244)		(6 528)	
Stroški amortizacije za zadevno leto	(180)	(561)	(47)	(19)	(63)	(34)	(98)		(1 003)	
Ponovno vknjižena amortizacija	—	—	0	0	5	0	—		6	
Odtujitve	10	0	14	9	96	5	7		142	
Prezpopreditev med kategorijami sredstev	(74)	—	(0)	(0)	(5)	(0)	79		—	
Druge spremembe	0	(0)	(5)	(0)	(1)	(0)	(1)		(7)	
Nabрана amortizacija na dan 31.12.2018	(3 279)	(1 342)	(540)	(198)	(521)	(255)	(1 257)		(7 390)	
ČISTA KNJIGOVODSKA VREDNOST NA DAN 31.12.2018	2 347	3 917	101	72	113	72	1 363	3 199	11 185	
ČISTA KNJIGOVODSKA VREDNOST NA DAN 31.12.2017	2 422	3 484	95	78	122	83	1 543	2 920	10 745	

2.3 NALOŽBE, KI SE OBRAČUNAJO PO KAPITALSKI METODI

Delež EU, ki jo zastopa Komisija, v Evropskem investicijskem skladu (v nadaljnjem besedilu: EIS) se obravnava kot delež v pridruženem subjektu z uporabo kapitalske metode obračunavanja. EIS je finančna institucija EU, specializirana za zagotavljanje rizičnega kapitala in jamstev za mala in srednja podjetja. Sedež ima v Luksemburgu in deluje kot javno-zasebno partnerstvo, katerega članice so Evropska investicijska banka (EIB), EU in skupina finančnih institucij. Na dan 31. decembra 2018 je imela EU v lastniškem kapitalu EIS 29,7-odstotni lastniški delež (leta 2017: 29,7 %) in 29,7 % glasovalnih pravic (leta 2017: 29,7 %). EIS mora v skladu s svojim statutom v statutarno rezervo nameniti vsaj 20 % svojega letnega čistega rezultata, dokler skupna rezerva ne znaša 10 % vpisanega kapitala. Ta rezerva ni na voljo za razdeljevanje.

v milijonih EUR

	Evropski investicijski sklad
Delež na dan 31.12.2017	581
Prispevki	—
Prejete dividende	(3)
Delež v čistem rezultatu	37
Delež v čistih sredstvih	(24)
Delež na dan 31.12.2018	591

EU je na podlagi njene udeležbe mogoče pripisati naslednje knjigovodske vrednosti:

v milijonih EUR

	31.12.2018	31.12.2017
	EIS skupaj	EIS skupaj
Sredstva	2 662	2 488
Obveznosti	(674)	(532)
Prihodki	291	263
Odhodki	(167)	(153)
Presežek/(primanjkljaj)	124	110

Po uskladitvi zgoraj povzetih finančnih podatkov s knjigovodsko vrednostjo deleža v EIS so vrednosti naslednje:

v milijonih EUR

	31.12.2018	31.12.2017
Čista sredstva pridruženega subjekta	1 988	1 956
Lastniški delež EK v EIS	29,7 %	29,7 %
Knjigovodska vrednost	591	581

EU, ki jo zastopa Komisija, je na dan 31. decembra 2018 vplačala 20 % svojega vpisanega deleža v kapitalu EIS, pri čemer je nevpoklicani znesek, kot sledi:

v milijonih EUR

	Kapital EIS skupaj	Kapital, ki ga je vpisala EU
Osnovni kapital skupaj	4 500	1 337
Vplačano	(900)	(267)
Nevpoklicano	3 600	1 070

2.4 FINANČNA SREDSTVA

		v milijonih EUR	
	Pojasnilo	31.12.2018	31.12.2017
Nekratkoročna finančna sredstva			
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2.4.1	13 657	11 758
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	2.4.2	14	16
Posojila	2.4.3	51 560	48 205
		65 231	59 980
Kratkoročna finančna sredstva			
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2.4.1	1 786	1 873
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	2.4.2	2	6
Posojila	2.4.3	2 380	6 776
		4 168	8 655
	Skupaj	69 398	68 635

2.4.1 Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

		v milijonih EUR	
		31.12.2018	31.12.2017
Naložbe sklada BUFI		1 888	2 158
ESPJ v likvidaciji		1 506	1 658
Evropska banka za obnovo in razvoj		188	188
		3 582	4 004
Jamstvena sklada za proračunska jamstva:			
Jamstveni sklad EFSI		5 000	3 414
Jamstveni sklad za zunanje ukrepe		2 465	2 199
Jamstveni sklad EFSD		9	—
		7 474	5 613
Finančni instrumenti, ki se financirajo iz proračuna EU:			
Obzorje 2020		2 031	1 730
Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja		679	665
Instrument za povezovanje Evrope		540	482
Kapitalske sheme EU za MSP		464	508
Evropski sklad za jugovzhodno Evropo		113	119
Posli rizičnega kapitala		115	113
Drugo		444	397
		4 386	4 014
	Skupaj	15 443	13 632
Nekratkoročna		13 657	11 758
Kratkoročna		1 786	1 873

EU ima skupaj za 15 443 milijonov EUR za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, od tega jih ima 13 993 milijonov EUR v obliki dolžniških vrednostnih papirjev (npr. obveznice) (leta 2017: 12 048 milijonov EUR), 1 365 milijonov EUR v obliki lastniških instrumentov (leta 2017: 1 333 milijonov EUR) in 85 milijonov EUR v obliki naložb v enotni sklad EIB (sklad denarnega trga) (leta 2017: 251 milijonov EUR). Dolžniški vrednostni papirji in enote v enotnem skladu EIB se večinoma uporabljajo za začasno vlaganje zneskov, dodeljenih jamstvenim instrumentom EU in instrumentom EU za delitev tveganja, dokler se ne uporabijo za unovčitev jamstva.

Naložbe sklada BUFI

Začasno plačane globe v zadevah na področju konkurence se dodelijo v namenski sklad (sklad BUFI – sklad „Budget Fines“ (proračunske globe)), Komisija pa jih vlaga v dolžniške instrumente, ki so razvrščeni kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

ESPJ v likvidaciji

Kar zadeva zneske Evropske skupnosti za premog in jeklo (ESPJ) v likvidaciji, so vsa za prodajo razpoložljiva finančna sredstva dolžniški vrednostni papirji, ki so izraženi v eurih in kotirajo na delujočih trgih.

Evropska banka za obnovo in razvoj

EU ima finančno naložbo v kapitalu Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD), pri čemer je imela na dan 31. decembra 2019 90 044 delnic (leta 2017: 90 044 delnic), ki pomenijo 3 % skupnega vpisanega osnovnega kapitala. EU je vpisala skupni znesek osnovnega kapitala v višini 900 milijonov EUR, od tega je 713 milijonov EUR zdaj nevpoklicanih. V skladu s sporazumom o ustanovitvi EBRD veljajo za delničarje nekatere pogodbene omejitve, kot je dejstvo, da delnice niso prenosljive, zgornja meja za njihov odkup pa je največja izvirna nakupna vrednost.

EU meri naložbo v EBRD po pošteni vrednosti. Šteje se, da izvirna nakupna vrednost pomeni najboljšo oceno poštene vrednosti, zlasti zaradi zgoraj navedenih pogodbenih omejitev. Čeprav delnice EBRD ne kotirajo na nobeni borzi, nedavni posli v zvezi z lastniškim kapitalom subjekta, v katerega se vlaga (izdaja kapitala po nominalni vrednosti), kažejo, da v tem primeru nabavna vrednost pomeni najboljšo oceno poštene vrednosti.

JAMSTVENA SKLADA ZA PRORAČUNSKA JAMSTVA

Jamstveni sklad EFSI

Na podlagi uredbe o EFSI (Uredba (EU) 2015/2017) je bil ustanovljen Jamstveni sklad EFSI za zagotavljanje likvidnostne rezerve za morebitne izgube, ki bi jih imela EIB pri svojih poslih financiranja in naložb, ki so upravičeni do jamstva EU v okviru EFSI v skladu s sporazumom o EFSI – glej pojasnilo 4.1.1. Jamstveni sklad EFSI se financira s prispevki iz proračuna EU. Financira se tudi z donosi na vložena sredstva jamstvenega sklada, prihodki, ki jih je EU prejela kot nadomestilo za jamstvo v skladu s sporazumom o EFSI, ter zneski, ki jih EIB izterja od dolžnikov, ki niso poravnali obveznosti, v zvezi s prejšnjimi unovčitvami jamstva. Sklad upravlja Komisija, ki je pooblaščenca za vlaganje sredstev Jamstvenega sklada EFSI na finančnih trgih v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja ob upoštevanju ustreznih bonitetnih pravil. Jamstveni sklad EFSI je začel delovati aprila 2016. V skladu z uredbo o EFSI, kakor je bila spremenjena leta 2017 (z Uredbo (EU) 2017/2396⁽¹⁷⁾), se bodo za jamstveni sklad postopoma zagotavljale rezervacije, ki bodo sčasoma dosegle 9,1 milijarde EUR, tj. 35 % vseh obveznosti jamstva EU v okviru EFSI.

Jamstveni sklad za zunanje ukrepe

Jamstveni sklad za zunanje ukrepe krije posojila, zajamčena s proračunom EU, zlasti posojila EIB zunaj EU, financirana iz lastnih sredstev EIB, in posojila v okviru makrofinančne pomoči ter posojila Euratom zunaj EU – glej pojasnilo 4.1.1. Gre za dolgoročni instrument (nekratkoročni del: 2 275 milijonov EUR), ki ga upravlja EIB, njegov cilj pa je zajeti vsa neodplačana posojila, za katera jamči EU. Sklad se financira s plačili iz proračuna EU, prihodki od obresti na naložbe iz sredstev sklada in zneski, izterjanimi od dolžnikov, ki niso poravnali obveznosti in za katere je sklad moral aktivirati svoje jamstvo. Sredstva sklada bi bilo treba ohranjati v ciljnem znesku, ki ustreza 9 % zajamčenih posojil, ki niso poravnana ob koncu leta. Razlika med ciljnim zneskom in vrednostjo sredstev sklada ob koncu leta se pokrije iz proračuna EU v letu N + 2, medtem ko se vsak presežek vrne nazaj v proračun EU.

⁽¹⁷⁾ UL L 345, 27.12.2017, str. 34.

Jamstveni sklad EFSD

Na podlagi uredbe o EFSD (Uredba (EU) 2017/1601 ⁽¹⁸⁾) je bil ustanovljen Jamstveni sklad EFSD za zagotavljanje likvidnostne rezerve v primeru unovčitve jamstva Unije v skladu z ustreznimi sporazumi o jamstvu EFSD. Jamstveni sklad EFSD se financira s prispevki iz proračuna EU, prispevki iz 11. ERS v proračun EU ter prostovoljnimi prispevki držav članic in drugih donatorjev. Sklad se financira tudi z donosi na vložena sredstva, zneski, izterjanimi od dolžnikov, prihodki in kakršnimi koli drugimi plačili, ki jih EU prejme v skladu s sporazumi o jamstvu EFSD. Sklad neposredno upravlja Komisija, ki je pooblaščen za vlaganje sredstev sklada v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja ob upoštevanju ustreznih bonitetnih pravil. Prvi prispevki iz proračuna EU v Jamstveni sklad EFSD so bili prejeti avgusta 2018. Skupna plačila, prejeta leta 2018, znašajo 275,1 milijona EUR, od katerih je bilo na dan 31. decembra 2018 9 milijonov EUR vloženi v za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, za dodatnih 325 milijonov EUR (leta 2017: 275 milijonov EUR) pa so bile prevzete obveznosti, vendar znesek še ni bil plačan, pri čemer je vključen v znesek, razkrit kot neporavnane obveznosti (RAL) v pojasnilu 5.1. Za jamstveni sklad EFSD se bodo postopoma zagotavljale rezervacije, ki bodo sčasoma dosegle 750 milijonov EUR, tj. 50 % vseh prihodnjih obveznosti jamstva EFSD, ki jih zajema proračun EU, in se bodo lahko še povečale z drugimi prispevki.

FINANČNI INSTRUMENTI, KI SE FINANCIRAJO IZ PRORAČUNA EU

Obzorje 2020

V skladu z uredbo EU o vzpostavitvi programa Obzorje 2020 – okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – so bili vzpostavljeni novi finančni instrumenti za izboljšanje dostopa do financiranja za subjekte, ki se ukvarjajo z raziskavami in inovacijami. Ti instrumenti so: *storitev za posojila in jamstva za raziskave in inovacije InnovFin*, v okviru katere Komisija deli finančno tveganje, povezano s portfeljem novih poslov financiranja, ki jih je sklenila EIB; *jamstvo InnovFin za MSP, vključno z instrumentom neomejenega jamstva pobude za MSP (SIUGI)*, to sta jamstvena instrumenta, ki ju upravlja EIS ter zagotavljata jamstva in zavarovanje jamstev finančnim posrednikom za nove portfelje posojil (v okviru SIUGI Komisija deli finančno tveganje, povezano z danim jamstvom, z državami članicami, EIS in EIB), ter *kapitalska shema za raziskave in inovacije InnovFin*, ki zagotavlja naložbe v sklade tveganega kapitala in ga upravlja EIS.

Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja

Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja (RSFF) upravlja EIB, naložbeni portfelj Komisije pa se uporablja za rezervacije za finančna tveganja za posojila in jamstva, ki jih EIB zagotovi upravičenim raziskovalnim projektom. Skladu za financiranje na osnovi delitve tveganja je bil v večletnem finančnem okviru 2007–2013 skupno dodeljen proračun EU v višini do 1 milijarde EUR. V večletnem finančnem okviru 2014–2020 niso predvideni novi proračunski prispevki v sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja. Skupno tveganje EU je omejeno na znesek, ki ga prispeva v sklad.

Instrument za povezovanje Evrope

V skladu z Uredbo (EU) št. 1316/2013 ⁽¹⁹⁾ je bil ustanovljen dolžniški instrument Instrument za povezovanje Evrope (v nadaljnjem besedilu: IPE) za omogočanje lažjega dostopa do financiranja za infrastrukturne projekte v sektorjih prometa, telekomunikacij in energetike. Upravlja ga EIB na podlagi sporazuma z EU. Dolžniški finančni instrument IPE je nadaljevanje Instrumenta za posojilna jamstva za projekte TEN-T in pilotne faze Pobude za projektne obveznice. Instrument za posojilna jamstva za projekte TEN-T in portfelj Pobude za projektne obveznice sta bila združena v finančni instrument IPE z učinkom od 1. januarja 2016. Ta nudi delitev tveganja za dolžniško financiranje v obliki prednostnega in podrejenega dolga ali jamstev ter podporo za projektne obveznice.

Kapitalske sheme EU za MSP

To so lastniški instrumenti, ki se financirajo iz programa za konkurenčnost podjetij in MSP (COSME), okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (CIP), večletnega programa za podjetja in podjetništvo (MAP) ter pilotnega projekta za prenos tehnologij, ki so pod skrbništvom EIS ter podpirajo ustanavljanje in financiranje MSP v EU v zgodnji (zagonski) fazi in fazi rasti z vlaganjem v primerne specializirane sklade tveganega kapitala.

⁽¹⁸⁾ UL L 249, 27.9.2017, str. 1.

⁽¹⁹⁾ Uredba (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope, spremembi Uredbe (EU) št. 913/2010 in razveljavitvi uredb (ES) št. 680/2007 in (ES) št. 67/2010 (UL L 348, 20.12.2013, str. 129).

2.4.2 Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj

v milijonih EUR

Vrsta izvedenega finančnega instrumenta	31.12.2018		31.12.2017	
	Nominalni znesek	Poštena vrednost	Nominalni znesek	Poštena vrednost
Valutna nestandardizirana termimska pogodba	476	2	634	6
Jamstvo za portfelj lastniških instrumentov	674	14	258	16
Skupaj	1 150	16	892	23
Nekratkoročna	674	14	258	16
Kratkoročna	476	2	634	6

EU sklepa valutne nestandardizirane termimske pogodbe, da bi se zavarovala pred valutnim tveganjem, povezanim z dolžniškimi vrednostnimi papirji, izraženimi v ameriških dolarjih, ki jih ima v posesti Jamstveni sklad EFSI. EU v skladu z valutnimi nestandardiziranimi termimskimi pogodbami na datum zapadlosti plača pogodbeno dogovorjen nominalni znesek v tuji valuti („plačilni del“), kot je predstavljen v razpredelnici zgoraj, in prejme nominalni znesek v eurih („prejemni del“). Take pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih se merijo po pošteni vrednosti na dan bilance stanja in se razvrstijo bodisi kot finančna sredstva bodisi kot finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj, odvisno od tega, ali je njihova poštena vrednost pozitivna ali negativna.

Jamstvo EFSI, ki ga EU zagotavlja skupini EIB v zvezi s portfelji kapitalskih naložb, je razvrščeno kot izvedeni finančni instrument in obračunano kot finančno sredstvo ali finančna obveznost po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj – glej pojasnilo 4.1.1. Na dan 31. decembra 2018 je znesek osnovnih kapitalskih naložb, ki sta jih zagotovila EIB in EIS, znašal 674 milijonov EUR, poštena vrednost jamstva EU za portfelje lastniških instrumentov EFSI pa je znašala 14 milijonov EUR.

Hierarhija poštene vrednosti finančnih sredstev, merjenih po pošteni vrednosti

v milijonih EUR

	31.12.2018	31.12.2017
Raven 1: Kotirane cene na delujočih trgih	13 993	11 983
Raven 2: Opazovani vhodni podatki, razen kotiranih cen	275	510
Raven 3: Tehnike vrednotenja z vhodnimi podatki, ki ne temeljijo na podatkih z opazovanih trgov	1 191	1 161
Skupaj	15 459	13 654

V danem obdobju ni bilo prenosov med ravnjo 1 in ravnjo 2.

Uskladitev finančnih sredstev, merjenih s tehnikami vrednotenja z vhodnimi podatki, ki ne temeljijo na podatkih z opazovanih trgov (raven 3)

v milijonih EUR

Začetna bilanca na dan 1.1.2018	1 161
Nakup, prodaja, izdaja in poravnava	104
Dobički ali izgube za zadevno obdobje v finančnih prihodkih ali stroških financiranja	(36)
Dobički ali izgube v čistih sredstvih	(37)
Prenosi na raven 3	—
Prenosi z ravni 3	—
Drugo	—
Končna bilanca na dan 31.12.2018	1 191

2.4.3 Posojila

v milijonih EUR			
	Pojasnilo	31.12.2018	31.12.2017
Posojila za finančno pomoč	2.4.3.1	53 873	54 844
Druga posojila	2.4.3.2	67	137
Skupaj		53 939	54 981
Nekratkoročna		51 560	48 205
Kratkoročna		2 380	6 776

2.4.3.1 Posojila za finančno pomoč

v milijonih EUR						
	EMFS	Plačilno-bilanci posojila	Makrofinančna pomoč	Euratom	ESPJ v likvidaciji	Skupaj
Skupaj na dan 31.12.2017	47 456	3 114	3 924	250	100	54 844
Nova posojila	4 500	—	515	50	—	5 065
Povračila	(4 500)	(1 350)	(56)	(46)	—	(5 952)
Tečajne razlike	—	—	—	(0)	(1)	(1)
Spremembe knjigovodske vrednosti	(56)	(30)	5	0	(2)	(84)
Oslabitev	—	—	—	—	—	—
Skupaj na dan 31.12.2018	47 400	1 734	4 388	254	98	53 873
Nekratkoročna	46 800	200	4 309	213	—	51 521
Kratkoročna	600	1 534	79	41	98	2 351

Nominalna vrednost posojil za finančno pomoč na dan 31. decembra 2018, vključno s posojili ESPJ v likvidaciji, znaša 53 206 milijonov EUR (leta 2017: 54 093 milijonov EUR). Sprememba knjigovodske vrednosti ustreza spremembi natečenih obresti.

EMFS omogoča dodelitev finančne pomoči državi članici, ki je v težavah ali ji zaradi izjemnih okoliščin, nad katerimi nima nikakršnega nadzora, resno grozijo hude težave. Pomoč je lahko v obliki posojila ali kreditne linije. S sklepi Sveta za ekonomske in finančne zadeve z dne 9. maja 2010 je bil ta mehanizem omejen na 60 milijard EUR, vendar pravno določena omejitev omejuje obseg neodplačanih posojil ali kreditnih linij na varnostno rezervo, ki je na razpolago v okviru zgornje meje lastnih sredstev. Za najeta posojila, povezana z izplačanimi posojili iz EMFS, jamči proračun EU. Ni predvideno, da bo EMFS izvajal nove programe financiranja ali sklepal nove sporazume o posojilih. V letu, ki se je končalo 31. decembra 2018, sta obe državi upravičenki, tj. Irska in Portugalska, zaprosili za podaljšanje roka zapadlosti za posojila v višini 3,9 milijarde EUR oziroma 0,6 milijarde EUR, ki bi zapadla leta 2018.

Aranžma za plačilnobilanci posojila je na politikah temelječ finančni instrument, ki zagotavlja srednjeročno finančno pomoč državam članicam EU, ki niso prevzele eura. Omogoča odobravanje posojil državam članicam, ki imajo težave s plačilno bilanco ali pretokom kapitala ali za katere obstaja resna nevarnost, da bi zašle v tovrstne težave. Terjatve iz posojil, ki se odobrijo na podlagi tega instrumenta, so omejene na največ 50 milijard EUR. Za najeta posojila, povezana s temi plačilnobilanci posojili, jamči proračun EU.

Makrofinančna pomoč je oblika finančne pomoči, ki jo EU zagotovi partnerskim državam, ki imajo težave s svojo plačilno bilanco. Daje se v obliki srednjeročnih/dolgoročnih posojil ali nepovratnih sredstev ali ustrezne kombinacije obeh in običajno dopolnjuje financiranje, zagotovljeno v okviru programa za prilagoditev in reforme, ki ga podpira MDS. Za ta posojila jamči Jamstveni sklad za zunanje ukrepe. V letu, ki se je končalo 31. decembra 2018, so bila zagotovljena dodatna izplačila posojil v okviru makrofinančne pomoči v skupnem znesku 515 milijonov EUR, od tega 500 milijonov EUR Ukrajini in 15 milijonov EUR Gruziji – glej tudi pojasnilo **4.1.2.**

Evropska skupnost za atomsko energijo (Euratom, ki ga zastopa Komisija) daje posojila državam članicam in državam nečlanicam ter subjektom iz držav članic in nečlanic za financiranje projektov v zvezi z energetske objekti. Prejeta so bila jamstva tretjih oseb v višini 254 milijonov EUR (leta 2017: 250 milijonov EUR) za kritje posojil Euratom – glej pojasnilo **4.1.2.**

Posojila ESPJ v likvidaciji niso posojila za finančno pomoč, ampak zadolžnice za usklajevanje denarnih tokov z najetimi posojili. Vendar so bila – podobno kot posojila za finančno pomoč – odobrena iz izposojenih sredstev v skladu s členoma 54 in 56 Pogodbe ESPJ za financiranje projektov.

Efektivne obrestne mere posojil (izražene kot razpon obrestnih mer)

	31.12.2018	31.12.2017
Makrofinančna pomoč	0 % do 3,82 %	0 % do 4,54 %
Euratom	0,08 % do 5,76 %	0,08 % do 5,76 %
Plačilnobilančna posojila	2,88 % do 3,38 %	2,88 % do 3,38 %
Evropski mehanizem za finančno stabilizacijo (EMFS)	0,50 % do 3,75 %	0,62 % do 3,75 %
ESPJ v likvidaciji	5,23 % do 5,81 %	5,23 % do 5,81 %

2.4.3.2 Druga posojila

	v milijonih EUR	
	31.12.2018	31.12.2017
Posojila s posebnimi pogoji	64	78
Stanovanjska posojila ESPJ v likvidaciji	2	4
Vezane vloge	0	55
Skupaj	67	137
Nekratkoročna	38	61
Kratkoročna	28	76

Nominalna vrednost drugih posojil na dan 31. decembra 2018 skupaj znaša 617 milijonov EUR (leta 2017: 561 milijonov EUR).

Posojila s posebnimi pogoji so odobrena po ugodnejših obrestnih merah v okviru sodelovanja z državami nečlanicami.

Vezane vloge vključujejo predvsem zneske z zapadlostjo od 3 do 12 mesecev, ki ne ustrezajo opredelitvi denarnih ustreznikov.

Oslabitev drugih posojil

	v milijonih EUR					
	31.12.2017	Povečanja	Razveljavitve	Odpisi vrednosti	Drugo	31.12.2018
Posojila s posebnimi pogoji	8	1	—	(0)	—	8
Prenesena posojila	432	147	—	—	—	579
Skupaj	440	148	—	(0)	—	587

Prenesena posojila so neodplačana posojila, ki jih je odobrila EIB in so zajamčena iz proračuna EU ter za katera so bile vse pravice s subrogacijo prenesene na EU po plačilu iz Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe ali Jamstvenega sklada EFSI. Ta posojila so v celoti oslABLJENA za znesek v višini 579 milijonov EUR (leta 2017: 432 milijonov EUR). Unovčitve jamstev iz leta 2018 so bile delno pokrite s finančnimi rezervacijami iz prejšnjih let. V skladu z ustreznimi sporazumi med EU in EIB postopek izterjave začne EIB v imenu EU, da bi izterjala morebitne dolgovane zneske.

2.5 PREDHODNO FINANCIRANJE

	v milijonih EUR		
	Pojasnilo	31.12.2018	31.12.2017
Nekratkoročno predhodno financiranje			
Predhodno financiranje	2.5.1	21 814	21 939
Drugi predujmi državam članicam	2.5.2	4 122	3 018
Prispevek za skrbniške sklade		71	64
		26 006	25 022
Kratkoročno predhodno financiranje			
Predhodno financiranje	2.5.1	21 572	22 361
Drugi predujmi državam članicam	2.5.2	2 396	1 645
		23 968	24 005
Skupaj		49 974	49 027

Obseg zneskov predhodnega financiranja v različnih programih mora zadostovati, da se upravičencu zagotovijo potrebna sredstva za začetek projekta, hkrati pa je treba zagotoviti zaščito finančnih interesov EU ter upoštevati pravne in operativne omejitve ter omejitve zaradi stroškovne učinkovitosti. Povečanje skupnega zneska predhodnega financiranja je povezano predvsem s povečanjem drugih predujmov državam članicam (glej pojasnilo 2.5.2).

2.5.1 Predhodno financiranje

	v milijonih EUR					
	Bruto znesek	Obračunano prek časovnih razmejitev	Čisti znesek na dan 31.12.2018	Bruto znesek	Obračunano prek časovnih razmejitev	Čisti znesek na dan 31.12.2017
Deljeno upravljanje						
EKSRP in drugi instrumenti za razvoj podeželja	3 743		3 743	3 735	—	3 735
ESRR in KS	18 088	(3 461)	14 627	20 561	(5 678)	14 883

v milijonih EUR

	Bruto znesek	Obračunano prek časovnih razmejitev	Čisti znesek na dan 31.12.2018	Bruto znesek	Obračunano prek časovnih razmejitev	Čisti znesek na dan 31.12.2017
ESS	6 548	(1 147)	5 401	6 792	(1 182)	5 610
Drugo	4 684	(2 498)	2 186	5 037	(2 267)	2 770
	33 063	(7 105)	25 958	36 125	(9 127)	26 998
Neposredno upravljanje						
<i>Izvedli:</i>						
Komisija	12 531	(8 262)	4 269	12 165	(8 331)	3 834
Izvajalske agencije EU	15 012	(9 540)	5 472	13 843	(8 749)	5 094
Skrbniški skladi	585	(433)	152	440	(212)	228
	28 127	(18 234)	9 893	26 447	(17 292)	9 155
Posredno upravljanje						
<i>Izvedli:</i>						
Druge agencije in organi EU	762	(207)	555	723	(148)	575
Tretje države	1 546	(879)	667	1 586	(956)	630
Mednarodne organizacije	7 684	(5 053)	2 631	9 000	(5 879)	3 121
Drugi subjekti	9 107	(5 426)	3 681	7 753	(3 933)	3 820
	19 099	(11 565)	7 534	19 062	(10 916)	8 146
Skupaj	80 289	(36 904)	43 386	81 635	(37 335)	44 300
Nekratkoročno	21 814	—	21 814	21 939	—	21 939
Kratkoročno	58 476	(36 904)	21 572	59 696	(37 335)	22 361

Predhodno financiranje pomeni izplačana denarna sredstva in s tem izvrševanje odobritev plačil. Kot je pojasnjeno v pojasnilu 1.5.7, so to predujmi in še niso prikazani kot odhodki. Zato predhodno financiranje kljub temu, da zmanjšuje neporavnane obveznosti (glej pojasnilo 5.1), predstavlja stroške, ki še niso pripoznani v izkazu poslovnega izida.

Pri deljenem upravljanju se skoraj vsi zneski predhodnega financiranja nanašajo na sedanje programsko obdobje. Navedeni so začetni zneski predhodnega financiranja, ki ne bodo obračunani pred koncem obdobja, zato so razvrščeni kot nekratkoročni, zneski letnega predhodnega financiranja, ki pa se obračunajo na letni osnovi, pa so razvrščeni kratkoročni. Leta 2018 je bilo plačano novo predhodno financiranje v višini 10 milijard EUR. Zneski predhodnega financiranja, povezani z deljenim upravljanjem, so stabilni v primerjavi z letom 2017, razen zmanjšanja zneskov pod kategorijo „drugo“ v okviru deljenega upravljanja. To se nanaša na Solidarnostni sklad Evropske unije (zneski za podporo obnovi v Italiji po potresih v letih 2016 in 2017). Ti zneski so bili izplačani kot predhodno financiranje leta 2017, kot odhodki pa so prikazani leta 2018.

Pri neposrednem upravljanju se zneski predhodnega financiranja nanašajo predvsem na Obzorje 2020 in Instrument za povezovanje Evrope.

Pri posrednem upravljanju predhodno financiranje zajema predvsem programe notranjih politik, kot so Erasmus, Galileo in EGNOS, pa tudi instrumente, povezane z zunanjimi odnosi, kot so ENI (Evropski instrument sosedstva), DCI (instrument za razvojno sodelovanje) in humanitarna pomoč.

Jamstva, prejeta v zvezi s predhodnim financiranjem

To so jamstva, ki jih Komisija v nekaterih primerih zahteva od upravičencev, ki niso države članice, ob plačilu predujmov (predhodnega financiranja). Pri tej vrsti jamstev je treba razkriti dve vrednosti, in sicer „nominalno“ in „tekočo“. Pri nominalni vrednosti je sprožilni dogodek povezan z obstojem jamstva. Pri tekoči vrednosti so dogodek, ki sproži uveljavljanje jamstva, plačilo in/ali poznejši obračuni predhodnega financiranja. Na dan 31. decembra 2018 je nominalna vrednost jamstev, prejetih v zvezi s predhodnim financiranjem, znašala 516 milijonov EUR, njihova tekoča vrednost pa 420 milijonov EUR (leta 2017: 620 milijonov EUR oziroma 462 milijonov EUR).

Nekateri zneski predhodnega financiranja, ki so bili plačani v okviru sedmega okvirnega programa za raziskave in tehnološki razvoj (7. OP) in programa Obzorje 2020, se krijejo iz Jamstvenega sklada za udeležence. Navedeni sklad je instrument vzajemne koristi in je bil vzpostavljen za kritje tveganj, ki se nanašajo na neplačila zneskov upravičencev med izvajanjem posrednih ukrepov 7. OP in programa Obzorje 2020. Vsi udeleženci posrednih ukrepov, ki prejemajo nepovratna sredstva EU, prispevajo 5 % celotnega prejetega zneska h kapitalu Jamstvenega sklada za udeležence.

Na dan 31. decembra 2018 je višina zneskov predhodnega financiranja, ki jih krije Jamstveni sklad za udeležence, dosegla 2 milijardi EUR (leta 2017: 1,9 milijarde EUR). EU (ki jo zastopa Komisija) deluje kot pooblaščenka udeležencev Jamstvenega sklada za udeležence, sklad sam pa je v lasti udeležencev.

Sredstva Jamstvenega sklada za udeležence so ob koncu leta znašala skupaj 2,1 milijarde EUR (leta 2017: 2,0 milijarde EUR). Sredstva Jamstvenega sklada za udeležence vključujejo tudi finančna sredstva, ki jih upravlja Generalni direktorat Komisije za gospodarske in finančne zadeve. Ker je Jamstveni sklad za udeležence ločen subjekt, sredstva Sklada niso konsolidirana v tem zaključnem računu EU.

2.5.2 Drugi predujmi državam članicam

	<i>v milijonih EUR</i>	
	31.12.2018	31.12.2017
<i>Predujmi državam članicam za finančne instrumente v okviru deljenega upravljanja</i>	3 675	2 768
<i>Sheme pomoči</i>	2 843	1 895
Skupaj	6 518	4 663
<i>Nekratkoročni</i>	4 122	3 018
<i>Kratkoročni</i>	2 396	1 645

Predujmi državam članicam za finančne instrumente v okviru deljenega upravljanja

V okviru programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov (skladov ESI) je mogoče državam članicam nakazati predujme iz proračuna EU, da lahko prispevajo v finančne instrumente (tj. posojila, lastniške naložbe ali jamstva). Za vzpostavitev in upravljanje teh finančnih instrumentov so odgovorne države članice in ne Komisija. Kljub temu so denarna sredstva, ki ob koncu leta v okviru teh instrumentov niso porabljena, last EU (tako kot vse predhodno financiranje) in se zato obravnavajo kot sredstvo v bilanci stanja EU.

Obdobje 2014–2020:

V okviru kohezijske politike se ocenjuje, da je bilo od plačanih 5 790 milijonov EUR na dan 31. decembra 2018 neporabljenih 3 590 milijonov EUR. To vključuje prispevek držav članic k pobudi za MSP, tj. instrumentu, namenjenemu spodbujanju dodatnih posojil bančnega sektorja malim in srednjim podjetjem (plačanih 213 milijonov EUR, od katerih se za 391 milijonov EUR ocenjuje, da še niso bili porabljeni).

Za razvoj podeželja je bilo ob koncu leta neporabljenih 83 milijonov EUR.

Obdobje 2007–2013:

Šteje se, da so bili vsi zneski, povezani s kohezijsko politiko, izvršeni ali prerazporejeni drugim ukrepom, zato na dan 31. decembra 2018 ni bilo preostalih sredstev v bilanci stanja. Opozoriti je treba, da bo dejansko izvajanje po različnih instrumentih pregledano v okviru postopka zaključevanja programov.

Sheme pomoči

Podobno kot zgoraj se predujmi, ki so jih plačale države članice za različne sheme pomoči (državna pomoč, tržni ukrepi v okviru EKJS ali naložbeni ukrepi EKSRP) in ob koncu leta niso porabljeni, v bilanci stanja EU evidentirajo kot sredstva (predujmi). Komisija je ocenila vrednost teh predujmov na podlagi informacij, ki so jih zagotovile države članice; zadevni zneski so vključeni v zgornje podpostavke „Sheme pomoči“.

Obdobje 2014–2020:

Ob koncu leta so neporabljeni zneski po ocenah znašali 1 477 milijonov EUR za kohezijsko politiko in 1 171 milijonov EUR za kmetijsko politiko.

Obdobje 2007-2013:

Ocenjuje se, da je 195 milijonov EUR, plačanih v okviru razvoja podeželja, ob koncu leta še neporabljenih.

2.6 MENJALNE TERJATVE IN NEMENJALNI IZTERLJIVI ZNESKI

		v milijonih EUR	
	Pojasnilo	31.12.2018	31.12.2017
Nekratkoročne			
Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov	2.6.1	397	594
Terjatve iz menjalnih poslov	2.6.2	19	17
		416	611
Kratkoročne			
Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov	2.6.1	22 212	11 065
Terjatve iz menjalnih poslov	2.6.2	2 036	689
		24 248	11 755
	Skupaj	24 664	12 366

2.6.1 Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov

		v milijonih EUR	
	Pojasnilo	31.12.2018	31.12.2017
Nekratkoročni			
Države članice	2.6.1.1	397	594
		397	594
Kratkoročni			
Države članice	2.6.1.1	10 900	6 190
Globe zaradi kršitev pravil konkurence	2.6.1.2	9 727	4 225
Aktivne časovne razmejitve	2.6.1.3	1 511	570
Drugi izterljivi zneski		74	81
		22 212	11 065
	Skupaj	22 609	11 659

2.6.1.1 Izterljivi zneski, ki jih dolgujejo države članice

		v milijonih EUR	
		31.12.2018	31.12.2017
TLS – računi A		5 609	3 113
TLS – ločeni računi		1 612	1 617
Lastna sredstva, ki jih je treba še prejeti		2 758	46

	v milijonih EUR	
	31.12.2018	31.12.2017
Oslabitev	(991)	(997)
Drugo	86	56
Izterljivi zneski v zvezi z lastnimi sredstvi	9 075	3 836
Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	1 708	2 280
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	859	955
Začasni instrument za razvoj podeželja (TRDI)	13	16
Posebni pristopni program za kmetijstvo in razvoj podeželja (SAPARD)	82	136
Oslabitev	(788)	(804)
Izterljivi zneski v zvezi z EKJS in razvojem podeželja	1 875	2 583
Pričakovana izterjava zneskov predhodnega financiranja	145	182
Izterljiv plačani DDV	45	64
Drugi izterljivi zneski, ki jih dolgujejo države članice	158	120
Skupaj	11 297	6 784
Nekratkoročni	397	594
Kratkoročni	10 900	6 190

Nekratkoročni zneski, ki jih dolgujejo države članice, se nanašajo predvsem na neizvršene sklepe o potrditvi skladnosti za Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS) in Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP). Zneski, ki se nanašajo na te sklepe, se izterjajo v letnih obrokih.

Izterljivi zneski v zvezi z lastnimi sredstvi

„Računi A“ se nanašajo na mesečne izkaze, v katerih države članice Komisiji sporočijo upravičene zneske tradicionalnih lastnih sredstev (TLS), ki še niso bili izterjani. TLS, sestavljena iz carin in prelevmanov na sladkor, zbirajo države članice v imenu Komisije.

Podatki za „račune A“ za leto 2018 vsebujejo TLS iz postopka za ugotavljanje kršitev, ki je pojasnjen v nadaljevanju, in inšpekcijskih pregledov, na katerih tudi temelji povečanje postavke „Računi A“. Ker veljajo zamudne obresti v višini 1,3 milijarde EUR, se o teh zneskih poroča tudi v tem zaključnem računu (glej pojasnili 2.6.2 in 3.7).

Kar zadeva postopek za ugotavljanje kršitev, je Evropska komisija 8. marca 2018 Združenemu kraljestvu poslala uradni opomin (kršitev št. 2018/2008), ker carin ni dalo na voljo proračunu EU, kot se zahteva s pravom EU. Ker Združeno kraljestvo ni podalo zadovoljivega odgovora, je Komisija 24. septembra 2018 poslala obrazloženo mnenje in se 19. decembra 2018 odločila, da zadevo predloži Sodišču EU. Združeno kraljestvo je na obrazloženo mnenje odgovorilo 11. februarja 2019. Ta odgovor je bil ponovno ocenjen kot nezadovoljiv in Komisija je 6. marca 2019 potrdila svojo odločitev o predložitvi kršitve Sodišču EU. Zadeva je bila predložena 7. marca 2019. V poročilu urada OLAF za leto 2017 je bilo ugotovljeno, da so se uvozniki v Združenem kraljestvu izognili plačilu velikega zneska carin, tako da so izdajali lažne in fiktivne račune ter nepravilno določali carinske vrednosti pri uvozu. Komisija na podlagi metodologije, ki sta jo razvila urad OLAF in Skupno raziskovalno središče, ter razpoložljivih informacij ocenjuje, da so zaradi kršitve zakonodaje EU s strani Združenega kraljestva v obdobju med novembrom 2011 in oktobrom 2017 v proračunu EU nastale izgube v višini 2,1 milijarde EUR (čiste, tj. po odštetju stroškov pobiranja, ki bi jih Združeno kraljestvo zadržalo od bruto zneska v višini 2,7 milijarde EUR). Združeno kraljestvo se ne strinja z metodologijo, ki jo je Komisija uporabila za oceno navedenih izgub.

Poleg tega je Komisija v račune vključila oceno upravljanja v višini 0,7 milijarde EUR (katerih največji del predstavljajo veljavne obresti) za ugotovljene carine. Združeno kraljestvo se s tem zneskom ne strinja.

„Ločeni računi“ se nanašajo na določene upravičene zneske, ki niso bili vključeni v „račune A“, ker jih države članice niso izterjale in ker niso bili zavarovani (ali če je bilo zavarovanje zagotovljeno, vendar se zneski izpodbijajo). Za te upravičene zneske se izvede oslabitev na podlagi podatkov, ki jih vsako leto zagotovijo države članice.

„Lastna sredstva, ki jih je treba še prejeti“ se nanašajo na izterljive zneske zaradi spremembe proračuna št. 6/2018, ki je bila sprejeta 12. decembra 2018. Zneske bi morale države članice vnesti prvi delovni dan januarja 2019.

Izterljivi zneski v zvezi z EKJS in razvojem podeželja

Ta postavka zajema predvsem terjatve do držav članic na dan 31. decembra 2018, kakor so jih te prijavile in potrdile 15. oktobra 2018. Za izterljive zneske, ki se pojavijo po tej prijavi do 31. decembra 2018, se pripravi ocena. Komisija oceni tudi odpis terjatev do upravičencev, ki jih verjetno ne bo mogoče izterjati. Ta popravek vrednosti ne pomeni, da se Komisija odpoveduje prihodnji izterjavi teh zneskov. V popravek je vključeno tudi zmanjšanje za 20 %, kar ustreza znesku, ki ga države članice lahko zadržijo za kritje upravnih stroškov.

2.6.1.2 Izterljivi zneski v zvezi z globami zaradi kršitev pravil konkurence

	v milijonih EUR	
	31.12.2018	31.12.2017
Bruto izterljivi znesek glob	13 022	7 679
Začasna plačila	(3 131)	(3 282)
Oslabitev	(164)	(172)
Skupaj	9 727	4 225
Nekratkoročni	—	—
Kratkoročni	9 727	4 225

Začasna plačila se nanašajo predvsem na denarne prejeme, ki so jih plačala podjetja, ki so se kljub temu pritožila ali še imajo možnost, da se pritožijo zoper sklepe o globi pri sodiščih EU. Pogojna obveznost je razkrita zaradi možnosti vračila teh zneskov podjetjem (glej pojasnilo 4.1.4).

Oglobljena podjetja, ki so vložila pritožbo ali to načrtujejo, imajo možnost, da izvršijo začasna plačila ali Komisiji zagotovijo bančna jamstva. Komisija je za globe v višini 9 354 milijonov EUR (leta 2017: 4 004 milijoni EUR), ki niso bile plačane ob koncu, sprejela jamstva.

V zneskih, odpisanih zaradi oslavitve, je upoštevana ocena, ki jo Komisija opravi za vsak primer posebej, v zvezi z zneski za globe, ki niso bili plačani ali za katere niso bila zagotovljena jamstva in Komisija ne pričakuje, da bodo izterjani.

Povečanje izterljivih zneskov v zvezi z globami zaradi kršitev pravil konkurence se nanaša predvsem na dve veliki globi (v skupni višini 5 339 milijonov EUR), ki sta ju zadevni podjetji pokrili z bančnimi jamstvi, ki jih je sprejela Komisija.

2.6.1.3 Aktivne časovne razmejitve

	v milijonih EUR	
	31.12.2018	31.12.2017
Drugi prehodno nezaračunani prihodki	1 240	328
Odloženi stroški v zvezi z nemenjalnimi posli	272	241
Skupaj	1 511	570
Nekratkoročne	—	—
Kratkoročne	1 511	570

Drugi prehodno nezaračunani prihodki vključujejo znesek v višini 1 146 milijonov EUR, za katerega Komisija pričakuje, da ga bo izterjala od držav članic na področju kohezije. Izterjava bo izvedena na podlagi proučitve in sprejetja zaključnih računov, ki so jih predložile države članice 15. februarja 2019. Ta postopek za sprejetje zaključnih računov držav članic je bil prvič uveden na področju kohezije za programsko obdobje 2014–2020.

2.6.2 *Terjatve iz menjalnih poslov*

	v milijonih EUR	
	31.12.2018	31.12.2017
Nekratkoročne		
<i>Druge terjatve</i>	19	17
	19	17
Kratkoročne		
<i>Stranke</i>	232	241
<i>Oslabitev terjatev do strank</i>	(143)	(141)
<i>Odloženi stroški v zvezi z menjalnimi posli</i>	243	259
<i>Drugo</i>	1 704	331
	2 036	689
Skupaj	2 055	707

Terjatve v postavki „Drugo“ vsebujejo obračunane zamudne obresti na lastna sredstva v višini 1,4 milijarde EUR, od katerih je 1,3 milijarde EUR povezanih z zadevami iz pojasnila 2.6.1.1.

2.7 ZALOGE

	v milijonih EUR	
	31.12.2018	31.12.2017
<i>Znanstveni materiali</i>	52	45
<i>Drugo</i>	21	250
Skupaj	73	295

2.8 DENARNA SREDSTVA IN NJIHOVI USTREZNIKI

		v milijonih EUR	
	Pojasnilo	31.12.2018	31.12.2017
<i>Računi pri zakladnicah in centralnih bankah</i>		12 932	20 078
<i>Tekoči računi</i>		79	152
<i>Računi izločenih sredstev</i>		5	5
<i>Prerazporeditve (denarna sredstva na poti)</i>		0	0
<i>Bančni računi za izvrševanje proračuna</i>	2.8.1	13 017	20 236
<i>Denarna sredstva, ki pripadajo finančnim instrumentom</i>	2.8.2	2 377	1 608
<i>Denarna sredstva, povezana z globami</i>	2.8.3	1 438	1 234
<i>Denarna sredstva, povezana z drugimi institucijami, agencijami in organi</i>		1 167	999
<i>Denarna sredstva, povezana s skrbniškimi skladi</i>		114	34
Skupaj		18 113	24 111

2.8.1 *Bančni računi za izvrševanje proračuna*

Ta postavka zajema sredstva, ki jih ima Komisija na svojih bančnih računih (pri zakladnici ali centralni banki) v vsaki državi članici in državi Efte ter na tekočih računih poslovnih bank, na računih izločenih sredstev in v manjših zneskih gotovine. Stanje sredstev zakladnice konec leta 2018 je posledica naslednjih glavnih elementov:

- Kar zadeva lastna sredstva, stanje sredstev zakladnice ob koncu leta vključuje znesek v višini 0,75 milijarde EUR, ki so ga nekatere države članice plačale vnaprej zaradi spremembe proračuna št. 6, sprejete leta 2018.
- Globe v višini 1,4 milijarde EUR, ki jih je Komisija naložila za kršitev pravil konkurence in so bile dokončno plačane leta 2018, vendar še niso vključene v spremembo proračuna, so prav tako del stanja zakladnice ob koncu leta.
- Stanje zakladnice vključuje tudi namenske prejemke in odobritve plačil v znesku 7,4 milijarde EUR.

2.8.2 Denarna sredstva, ki pripadajo finančnim instrumentom

Zneski, prikazani pod to postavko, se nanašajo predvsem na denarne ustreznike, ki jih v imenu Komisije upravljajo upravitelji, in sicer za namene izvajanja posebnih programov finančnih instrumentov, ki se financirajo iz proračuna EU, ter na denarna sredstva in njihove ustreznike v jamstvenih skladih za proračunska jamstva (glej pojasnilo 2.4.1). Denarna sredstva, ki pripadajo finančnim instrumentom in jamstvenim skladom, se lahko uporabljajo le v zadevnih programih.

2.8.3 Denarna sredstva, povezana z globami

To so denarna sredstva, prejeta v zvezi z globami, ki jih je naložila Komisija, v še odprtih zadevah. Ti zneski so knjiženi na posebnih depozitnih računih, ki se ne uporabljajo za nobeno drugo dejavnost. Če je bila zoper njih vložena pritožba oziroma še ni znano, ali bo druga stranka vložila pritožbo, je zadevni znesek prikazan kot pogojna obveznost v pojasnilu 4.1.4.

Od leta 2010 vse nove začasno plačane globe upravlja Komisija v skladu BUFI, v okviru katerega se vlagajo v finančne instrumente, ki so razvrščeni kot razpoložljivi za prodajo (glej pojasnilo 2.4.1).

OBVEZNOSTI

2.9 POKOJNINE IN DRUGI PREJEMKI ZAPOSLENIH

Čiste obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih

	<i>v milijonih EUR</i>				
	Pokojninski sistem za evropske uradnike	Drugi pokojninski sistemi	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	Skupaj na dan 31.12.2018	Skupaj na dan 31.12.2017
<i>Obveznost za določene prejemke</i>	70 017	1 865	8 990	80 871	73 560
<i>Sredstva programa</i>	<i>ni relevantno</i>	(119)	(296)	(415)	(438)
Čiste obveznosti	70 017	1 746	8 694	80 456	73 122

Povečanje skupne obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih je predvsem posledica povečanja neto obveznosti pokojninskega sistema za evropske uradnike. Pravice, pridobljene med letom zaradi službovanja, so višje od prejemkov, izplačanih med letom. Poleg tega obstajajo tudi letni stroški obresti (razreševanje diskontiranja obveznosti) in aktuarske izgube zaradi izkušenj, kadar se znaten znesek nanaša na izboljšanje, navedeno v pojasnilu 2.9.1.

2.9.1 Pokojninski sistem za evropske uradnike

Ta obveznost za določene prejemke predstavlja sedanjo vrednost pričakovanih prihodnjih plačil, ki jih bo morala izvršiti EU za poravnavo pokojninskih obveznosti, ki izhajajo iz službovanja zaposlenih v tekočem in prejšnjih obdobjih. Vendar se sistem izvaja, in zato so vsa plačila, ki jih je treba izvršiti na letni osnovi, vsako leto vključena v proračun EU.

V skladu s členom 83 kadrovske predpisov plačila prejemkov po pokojninskem sistemu zaposlenih bremenijo proračun Unije. Sistem se financira navidezno in države članice skupaj jamčijo za izplačilo teh prejemkov. Od osnovnih plač aktivnih članov se odšteje obvezen pokojninski prispevek, ki zdaj znaša 10,0 %. Ti prispevki se obravnavajo kot proračunski prihodki v danem letu in prispevajo k financiranju odhodkov EU na splošno, glej tudi pojasnilo 3.6.

Obveznosti iz naslova pokojninskega sistema so bile ocenjene na podlagi števila zaposlenih in upokojenih uslužbencev na dan 31. decembra 2018 in na ta dan veljavnih pravil iz kadrovske predpisov. To vrednotenje je bilo opravljeno v skladu z metodologijo MRSJS 39 (in torej računovodskim pravilom EU št. 12). Kot je bilo že navedeno v zaključnem računu za leto 2017, so si ustrezne službe Komisije prizadevale za izboljšanje metod zbiranja podatkov, predpostavk in metod izračunavanja. Eden od rezultatov teh prizadevanj je natančnejša ocena obveznosti v zvezi z družinskimi pokojninami (tj. kadar gre za umrlega člana) z uporabo najnovejše aktuarske prakse. Učinek te izboljšane metode na obveznost za leto 2018 je povečanje za 2,1 milijarde EUR. Če bi se ta metoda uporabila že leta 2017, bi bila ta obveznost v primerjavi s prejšnjo metodo višja za 2,3 milijarde EUR.

2.9.2 **Drugi pokojninski sistemi**

Ta postavka zadeva obveznost, ki se nanaša na pokojninske obveznosti do članov in nekdanjih članov Komisije, Sodišča EU (in Splošnega sodišča) ter Računskega sodišča, Sveta, evropskega varuha človekovih pravic, Evropskega nadzornika za varstvo podatkov in Sodišča za uslužbence Evropske unije. V to postavko je vključena tudi obveznost, ki se nanaša na pokojninske obveznosti poslancev Evropskega parlamenta.

2.9.3 **Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja**

Poleg navedenih pokojninskih sistemov je ovrednotena tudi ocenjena obveznost, ki jo ima EU do skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja v zvezi s stroški zdravstvenega varstva, ki jih je treba plačati za uslužbence v obdobjih po prenehanju njihove zaposlitve (brez njihovih prispevkov). Kot je navedeno v pojasnilu **1.5.10**, se pri izračunu te obveznosti upošteva celotno obdobje delovne aktivnosti, kar zagotavlja, da sta pokojninski sistem in sistem zdravstvenega zavarovanja v okviru pozaposlitvenega programa za zaposlene dosledno obračunana. Ob upoštevanju obveznosti glede poštenega predstavljanja ekonomske vsebine osnovnega stanja v skladu z EAR in MRSJS pri dodelitvi prejemkov za obdobja aktivnosti MRSJS 39 nismo razlagali v strožjem smislu. Če bi se stroški službovanja za skupni sistem zdravstvenega zavarovanja obračunali v celoti za 10 let za vse zaposlene namesto za obdobje njihove delovne aktivnosti, bi bil ob koncu leta učinek takega pristopa na obveznost za določene prejemke povečanje za 3 milijarde EUR. Vendar ta strožji pristop, kot je bilo že navedeno, ne bi bil združljiv s kvalitativno značilnostjo poštenega predstavljanja in tako ne bi mogel zagotoviti zanesljivih informacij v skladu z EAR št. 1 in temeljnim okvirom v MRSJS. Ta ocena je zelo odvisna od gibanja trenutnega upravnega statusa zaposlenih (zlasti od števila članov s pogodbami za določen čas, ki naj bi v prihodnosti postali uradniki).

Gibanje sedanje vrednosti obveznosti za določene prejemke zaposlenih

Sedanja vrednost obveznosti za določene prejemke je diskontirana vrednost pričakovanih prihodnjih plačil, potrebnih za poravnavo obveznosti, ki izhajajo iz službovanja zaposlenih v tekočem in prejšnjih obdobjih.

Analiza gibanja obveznosti za določene prejemke v tekočem letu je prikazana spodaj:

	<i>v milijonih EUR</i>			
	Pokojninski sistem za evropske uradnike	Drugi pokojninski sistemi	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	Skupaj
Sedanja vrednost na dan 31.12.2017	63 951	1 854	7 756	73 560
Pripoznana v izkazu poslovnega izida				
<i>Stroški tekočega službovanja</i>	2 716	87	270	3 074
<i>Stroški obresti</i>	1 215	32	155	1 402
Pripoznana v čistih sredstvih				
<i>Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih</i>				
<i>Aktuarski (dobički)/izgube zaradi izkušenj</i>	3 380	(15)	4	3 369
<i>Aktuarski (dobički)/izgube zaradi demografskih predpostavk</i>	—	1	—	1
<i>Aktuarski (dobički)/izgube zaradi finančnih predpostavk</i>	251	(36)	901	1 115
Drugo				
<i>Plačane dajatve</i>	(1 496)	(58)	(96)	(1 650)
Sedanja vrednost na dan 31.12.2018	70 017	1 865	8 990	80 872

Stroški tekočega službovanja se nanašajo na povečanje sedanje vrednosti obveznosti za določene prejemke, ki izhajajo iz službovanja sedanjih članov v tekočem obdobju.

Stroški obresti se nanašajo na povečanje sedanje vrednosti obveznosti za določene prejemke v obdobju poročanja, ki je posledica dejstva, da so prejemki eno obdobje bliže poravnavi.

Aktuarski dobički in izgube zaradi izkušenj se nanašajo na učinke razlik med prejšnjimi aktuarskimi predpostavkami za leto 2018 in tem, kar se je dejansko zgodilo v letu 2018. Ta znesek vključuje izboljšanje, navedeno v pojasnilu **2.9.1**.

Aktuarski dobički in izgube zaradi aktuarskih predpostavk (demografskih in finančnih, kot so diskontne stopnje in pričakovano povečanje plač) nastanejo, kadar so te predpostavke posodobljene, da odražajo spremembe osnovnih pogojev.

Prejemki (na primer pokojnine ali povračila zdravstvenih stroškov) se izplačajo med letom v skladu s pravili sistema. Zaradi teh izplačanih prejemkov se je zmanjšala obveznost za določene prejemke.

Sredstva programa

v milijonih EUR

	Drugi pokojninski sistemi	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	Skupaj
Sedanja vrednost na dan 31.12.2017	137	301	438
Čisto gibanje sredstev sistemov	(18)	(5)	(23)
Sedanja vrednost na dan 31.12.2018	119	296	415

Aktuarske predpostavke – prejemki zaposlenih

Glavne aktuarske predpostavke, uporabljene pri vrednotenju dveh glavnih sistemov prejemkov zaposlenih, so prikazane spodaj:

	Pokojninski sistem za evropske uradnike	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja
2018		
Nominalna diskontna stopnja	1,9 %	2,0 %
Pričakovana stopnja inflacije	1,4 %	1,5 %
Realna diskontna stopnja	0,5 %	0,5 %
Pričakovana stopnja povečanja plač	1,9 %	1,8 %
Stopnje gibanja zdravstvenih stroškov	ni relevantno	3,0 %
Upokojitvena starost	63/64/66	63/64/66
2017		
Nominalna diskontna stopnja	1,9 %	2,0 %
Pričakovana stopnja inflacije	1,5 %	1,6 %
Realna diskontna stopnja	0,4 %	0,4 %
Pričakovana stopnja povečanja plač	1,8 %	1,7 %
Stopnje gibanja zdravstvenih stroškov	ni relevantno	3,0 %
Upokojitvena starost	63/64/66	63/64/66

Umrljivost za leti 2017 in 2018 temelji na tablicah umrljivosti za javne uslužbence EU – EULT 2018.

Nominalna diskontna stopnja se določi kot vrednost donosov eurskih brezkuponskih obveznic (z zapadlostjo 20 let decembra 2018 za pokojninski sistem za evropske uradnike in 25 let za skupni sistem zdravstvenega zavarovanja). Stopnja inflacije, ki se uporablja, je stopnja pričakovane inflacije v enakovrednem obdobju. Določena mora biti empirično na podlagi predvidenih vrednosti, izraženih v na indekse vezanih obveznicah na evropskih finančnih trgih. Realna diskontna stopnja se izračuna iz nominalne diskontne stopnje in pričakovane dolgoročne stopnje inflacije.

Analiza občutljivosti

Analiza občutljivosti temelji na simulacijah, ki ob nespremenjenih pogojih spreminjajo vrednost zadevnih predpostavk, in spremljanju načina odziva modela.

Občutljivost skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja

Sprememba domnevne stopnje gibanja zdravstvenih stroškov za deset bazičnih točk bi imela naslednje učinke:

v milijonih EUR

	2018		2017	
	Povišanje za 0,1 %	Znižanje za 0,1 %	Povišanje za 0,1 %	Znižanje za 0,1 %
<i>Seštevek stroškov tekočega službovanja in stroškov obresti čistih obdobjnih zdravstvenih stroškov zaposlenca po službovanju</i>	12	(12)	11	(11)
<i>Obveznost za določene prejemke</i>	253	(246)	220	(213)

Sprememba domnevne diskontne stopnje za deset bazičnih točk (0,1 %) bi imela naslednje učinke:

v milijonih EUR

	2018		2017	
	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %
<i>Obveznost za določene prejemke</i>	(219)	226	(188)	194

Sprememba pričakovanega povečanja plač za deset bazičnih točk (0,1 %) bi imela naslednje učinke:

v milijonih EUR

	2018		2017	
	Povišanje za 0,1 %	Znižanje za 0,1 %	Povišanje za 0,1 %	Znižanje za 0,1 %
<i>Obveznost za določene prejemke</i>	(26)	25	(25)	24

Sprememba predvidene upokojitvene starosti za eno leto bi imela naslednje učinke:

v milijonih EUR

	2018		2017	
	Povišanje za eno leto	Znižanje za eno leto	Povišanje za eno leto	Znižanje za eno leto
<i>Obveznost za določene prejemke</i>	(91)	54	(82)	44

Občutljivost pokojninskega sistema za evropske uradnike

Sprememba domnevne diskontne stopnje za deset bazičnih točk (0,1 %) bi imela naslednje učinke:

v milijonih EUR

	2018		2017	
	Povišanje za 0,1 %	Znižanje za 0,1 %	Povišanje za 0,1 %	Znižanje za 0,1 %
<i>Obveznost za določene prejemke</i>	(1 434)	1 478	(1 281)	1 319

Sprememba pričakovanega povečanja plač za deset bazičnih točk (0,1 %) bi imela naslednje učinke:

v milijonih EUR

	2018		2017	
	Povišanje za 0,1 %	Znižanje za 0,1 %	Povišanje za 0,1 %	Znižanje za 0,1 %
<i>Obveznost za določene prejemke</i>	1 427	(1 388)	1 313	(1 192)

Sprememba predvidene upokojitvene starosti za eno leto bi imela naslednje učinke:

v milijonih EUR

	2018		2017	
	Povišanje za eno leto	Znižanje za eno leto	Povišanje za eno leto	Znižanje za eno leto
Obveznost za določene prejemke	(573)	645	(496)	639

2.10 REZERVACIJE

v milijonih EUR

	Znesek na dan 31.12.2017	Dodatne rezervacije	Razveljavljeni neporabljeni zneski	Porabljeni zneski	Prerazporeditev med kategorijami	Sprememba ocene	Znesek na dan 31.12.2018
Sodni postopki:							
Kmetijstvo	49	270	(2)	(47)	—	—	270
Kohezija	20	—	(20)	—	—	—	(0)
Drugo	120	3	(19)	(2)	—	(1)	100
Razgradnja jedrskih objektov	1 934	—	—	(34)	—	32	1 933
Finančne rezervacije	1 115	590	(7)	(149)	—	2	1 551
Globe	27	—	(27)	—	—	—	—
Drugo	272	38	(38)	(18)	—	24	278
Skupaj	3 538	901	(115)	(249)	—	57	4 132
Nekratkoročne	2 880	704	(38)	(52)	(272)	59	3 281
Kratkoročne	659	197	(77)	(197)	272	(2)	852

Rezervacije so zanesljivo ocenjeni zneski, ki izhajajo iz preteklih dogodkov in jih bo verjetno treba plačati iz proračuna EU v prihodnosti.

Sodni postopki

Gre za oceno zneskov, ki jih bo verjetno treba izplačati po koncu leta v zvezi z več tekočimi sodnimi postopki.

Razgradnja jedrskih objektov

V letu 2017 je bila osnova za oblikovanje rezervacije posodobljena na podlagi „posodobljene strategije Skupnega raziskovalnega središča o programu za razgradnjo in ravnanje z odpadki (D&WMP) iz leta 2017“. Skupaj z neodvisno skupino strokovnjakov za program za razgradnjo in ravnanje z odpadki je bil opravljen pregled strategije ter proračunskih potreb in potreb po osebju. Pomeni najboljšo razpoložljivo oceno proračuna in osebja, potrebne za dokončanje razgradnje objektov Skupnega raziskovalnega središča v Ispri, Geelu, Karlsruheju in Pettnu.

V skladu z računovodskimi pravili EU se ta rezervacija indeksira za inflacijo in potem diskontira na čisto sedanjo vrednost (z uporabo krivulje zamenjave eurske obveznice). Na dan 31. decembra 2018 so take rezervacije znašale 1 933 milijonov EUR, pri čemer so razdeljene na znesek, ki bo po pričakovanjih uporabljen v letu 2018 (31 milijonov EUR), in znesek, ki bo po pričakovanjih uporabljen pozneje (1 902 milijonov EUR).

Opozoriti je treba, da lahko velike negotovosti, povezane z dolgoročnim načrtovanjem razgradnje jedrskih objektov, vplivajo na to oceno, ki bi se lahko v prihodnje precej povečala. Negotovost nastaja predvsem zaradi končnega stanja razgrajenega objekta, jedrskih materialov, vidikov ravnanja z odpadki in odlaganja odpadkov, nepopolne ali pomanjkljive opredelitve nacionalnih regulativnih okvirov, zapletenega in dolgotrajnega postopka dodelitve dovoljenja ter prihodnjega razvoja dogodkov na industrijskem trgu za razgradnjo.

Finančne rezervacije

Ta postavka se nanaša predvsem na rezervacije, ki predstavljajo ocenjene izgube, ki bodo nastale v zvezi z jamstvi, zagotovljenimi na podlagi različnih finančnih instrumentov, v zvezi s katerimi lahko pooblaščen subjekt izdajajo jamstva na svoje ime, vendar v imenu in na odgovornost EU. Finančno tveganje EU, povezano z jamstvi, je omejeno, finančna sredstva pa se postopoma zagotavljajo za kritje prihodnjih unovčitev jamstev. Ta postavka vključuje tudi rezervacije za neodplačana posojila Siriji, ki jih je EIB zagotovila na podlagi svojega mandata za zunanja posojila in za katera torej jamči EU prek Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe. Nekatroročne finančne rezervacije se diskontirajo na čisto sedanjo vrednost.

Povečanje finančne rezervacije se nanaša na povečanje obsega zajamčenih poslov v okviru finančnih instrumentov Obzorja 2020 in COSME.

2.11 FINANČNE OBVEZNOSTI

<i>v milijonih EUR</i>			
	Pojasnilo	31.12.2018	31.12.2017
Nekratkoročne finančne obveznosti			
Finančne obveznosti po odplačni vrednosti	2.11.1	53 281	50 061
Finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	2.11.2	7	2
		53 289	50 063
Kratkoročne finančne obveznosti			
Finančne obveznosti po odplačni vrednosti	2.11.1	2 602	6 850
Finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	2.11.2	15	—
		2 617	6 850
Skupaj		55 906	56 913

2.11.1 Finančne obveznosti po odplačni vrednosti

<i>v milijonih EUR</i>			
	Pojasnilo	31.12.2018	31.12.2017
Najeta posojila za finančno pomoč	2.11.1.1	53 872	54 841
Druge finančne obveznosti	2.11.1.2	2 012	2 070
Skupaj		55 884	56 911
Nekratkoročne		53 281	50 061
Kratkoročne		2 602	6 850

2.11.1.1 Najeta posojila za finančno pomoč

<i>v milijonih EUR</i>						
	EMFS	Plačilnobilančna posojila	Makrofinančna pomoč	Euratom	ESPJ v likvidaciji	Skupaj
Skupaj na dan 31.12.2017	47 456	3 114	3 924	250	97	54 841
Novo najemanje posojil	4 500	—	515	50	—	5 065

	v milijonih EUR					
	EMFS	Plačilnobilančna posojila	Makrofinančna pomoč	Euratom	ESPJ v likvidaciji	Skupaj
Povračila	(4 500)	(1 350)	(56)	(46)	—	(5 952)
Tečajne razlike	—	—	—	(0)	(1)	(1)
Spremembe knjigovodskih vrednosti	(56)	(30)	5	0	0	(82)
Skupaj na dan 31.12.2018	47 400	1 734	4 388	254	97	53 872
Nekratkoročna	46 800	200	4 309	213	—	51 521
Kratkoročna	600	1 534	79	41	97	2 350

Najeta posojila vključujejo predvsem dolgove, dokazljive s potrdili, ki znašajo 53 725 milijonov EUR (leta 2017: 54 674 milijonov EUR). Spremembe knjigovodske vrednosti ustrezajo spremembi natečenih obresti.

Poleg ESPJ v likvidaciji za povračilo navedenega najetega posojila nazadnje jamči proračun EU – glej pojasnilo 4.1.2 – in posledično vsaka država članica.

Efektivne obrestne mere najetih posojil (izražene kot razpon obrestnih mer)

	31.12.2018	31.12.2017
Makrofinančna pomoč	0 % do 3,82 %	0 % do 4,54 %
Euratom	0 % do 5,68 %	0 % do 5,68 %
Plačilnobilančna posojila	2,88 % do 3,38 %	2,88 % do 3,38 %
Evropski mehanizem za finančno stabilizacijo (EMFS)	0,50 % do 3,75 %	0,62 % do 3,75 %
ESPJ v likvidaciji	6,91 % do 8,97 %	6,91 % do 8,97 %

2.11.1.2 Druge finančne obveznosti

	v milijonih EUR	
	31.12.2018	31.12.2017
Nekratkoročne		
Obveznosti iz finančnih najemov	1 331	1 456
Zgradbe, ki se odplačujejo v obrokih	314	305
Drugo	115	159
	1 760	1 920
Kratkoročne		
Obveznosti iz finančnih najemov	93	89
Zgradbe, ki se odplačujejo v obrokih	29	24
Globe, ki jih je treba povrniti	125	13

v milijonih EUR		
	31.12.2018	31.12.2017
Drugo	5	24
	252	150
Skupaj	2 012	2 070

Obveznosti iz finančnih najemov

v milijonih EUR				
Opis	Prihodnji zneski, ki jih bo treba plačati			
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Obveznost skupaj
Zemljišča in zgradbe	86	428	893	1 407
Druga osnovna sredstva	7	10	—	17
Skupaj na dan 31.12.2018	93	438	893	1 424
Obresti	60	216	196	472
Prihodnje najmanjše najemnine na dan 31.12.2018 skupaj	153	654	1 089	1 896
Prihodnje najmanjše najemnine na dan 31.12.2017 skupaj	158	682	1 271	2 111

Zgornje zneske najemnin in zneske, povezane z zgradbami, bo treba financirati iz prihodnjih proračunov.

2.11.2 Finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj

v milijonih EUR				
Vrsta izvedenega finančnega instrumenta	31.12.2018		31.12.2017	
	Nominalni znesek	Poštena vrednost	Nominalni znesek	Poštena vrednost
Jamstvo za portfelj lastniških instrumentov	536	20	—	—
Valutna opcija (prodajna z razmikom)	11	2	9	2
Skupaj	546	22	9	2
Nekratkoročne	82	7	9	2
Kratkoročne	464	15	—	—

Jamstvo za portfelj lastniških instrumentov

Jamstva za portfelj lastniških instrumentov so razvrščena kot finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj, ker ne ustrezajo opredelitvi obveznosti iz finančnih jamstev – glej pojasnilo 1.5.12. Na dan 31. decembra 2018 se ta postavka nanaša na jamstvo, ki ga EU v okviru finančnih instrumentov programa Obzorje 2020 (glej pojasnilo 2.4.1) zagotavlja skupini EIB za portfelje operacij v zvezi z lastniškim kapitalom. Finančna obveznost EU se meri na podlagi vrednosti osnovnih naložb.

Valutna opcija

EU ima na dan 31. decembra 2018 v lasti izvedeni finančni instrument (valutno opcijo – prodajno z razmikom), v okviru katerega krije devalvacijo tuje valute (UHA) v zvezi s posojili, ki so jih MSP v Ukrajini zagotovile finančne institucije, za povečanje dostopa do financiranja, pa tudi privlačnosti pogojev posojanja v Ukrajini. V skladu s pogoji pogodbe EU svojim partnerjem zagotavlja možnost, da v primeru devalvacije razmerja UHA/EUR za vsako upravičeno posojilo zahtevajo največ 30-odstotni prispevek EU.

Hierarhija poštene vrednosti finančnih obveznosti, merjenih po poštenu vrednosti

	v milijonih EUR	
	31.12.2018	31.12.2017
Raven 1: Kotirane cene na delujočih trgih	—	—
Raven 2: Opazovani vhodni podatki, razen kotiranih cen	2	2
Raven 3: Tehnike vrednotenja z vhodnimi podatki, ki ne temeljijo na podatkih z opazovanih trgov	20	—
Skupaj	22	2

2.1.1.3 Obveznosti iz finančnih jamstev

Jamstvo EFSI v okviru dolžniškega portfelja, ki ga zagotavlja EIB na podlagi dela za infrastrukturo in inovacije EFSI (IIW), je razvrščeno kot obveznost iz finančnih jamstev. Na dan 31. decembra 2018 obveznost iz finančnih jamstev EFSI skupaj znaša 0 EUR, ker prihodki, ki naj bi bili prejeti na podlagi jamstva, presegajo pričakovane izgube (glej pojasnilo 4.1.1).

2.12 OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA

	(v milijonih EUR)					
	Bruto znesek	Prilagoditve	Čisti znesek na dan 31.12.2018	Bruto znesek	Prilagoditve	Čisti znesek na dan 31.12.2017
Zahtevki za povračilo stroškov in računi, ki so jih poslali:						
<i>Države članice:</i>						
EKSRP in drugi instrumenti za razvoj podeželja	247	—	247	481	—	481
ESRR in KS	10 761	(1 724)	9 037	12 602	(883)	11 719
ESS	5 195	(496)	4 699	4 183	(264)	3 919
Drugo	632	(75)	557	746	(280)	466
Zasebni in javni subjekti	1 461	(179)	1 282	1 563	(144)	1 419
Prejeti zahtevki za povračilo stroškov in računi skupaj	18 296	(2 475)	15 821	19 574	(1 571)	18 004
EKJS	14 772	ni relevantno	14 772	11 534	ni relevantno	11 534
Obveznosti iz poslovanja iz lastnih sredstev	769	ni relevantno	769	8 836	ni relevantno	8 836
Razne obveznosti iz poslovanja	570	ni relevantno	570	341	ni relevantno	341
Drugo	294	ni relevantno	294	333	ni relevantno	333
Skupaj	34 701	(2 475)	32 227	40 618	(1 571)	39 048

Obveznosti iz poslovanja vključujejo račune in zahtevke za povračilo stroškov, ki so bili prejeti, vendar ob koncu leta še niso bili plačani. Prvotno se pripoznajo v trenutku prejema računov/zahtevkov za povračilo stroškov za zahtevane zneske. Obveznosti iz poslovanja se pozneje prilagodijo, da se upoštevajo samo zneski, ki so bili sprejeti po pregledu stroškov, ter zneski, za katere se oceni, da so upravičeni. Zneski, za katere se oceni, da niso upravičeni, so vključeni v stolpec „Prilagoditve“; največji zneski se nanašajo na strukturne ukrepe.

Uredba o skupnih določbah, ki se uporablja za strukturna sklada (ESRR in ESS), Kohezijski sklad ter Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR), za programsko obdobje 2014–2020 določa, da se proračun EU zaščiti s sistematičnim zadržanjem 10 % izvršenih vmesnih plačil. Do februarja, ki sledi koncu obračunskega leta po uredbi o skupnih določbah (od 1. julija do 30. junija), je nadzorni cikel zaključen tako z upravljalnimi preverjanji s strani organov upravljanja kot z revizijami, ki so jih izvedli revizijski organi. Komisija pregleda dokumente z zagotovili in obračune, ki jih predložijo pristojni organi v državah članicah. Plačilo/izterjava dokončnega preostalega zneska se izvede šele potem, ko je ta ocena zaključena in so obračuni sprejeti. Konec leta 2018 je znesek, zadržan v skladu s to določbo, znašal 5,7 milijarde EUR. Del tega zneska (0,9 milijarde EUR) je ocenjen kot neupravičen na podlagi podatkov, ki so jih v svojih zaključnih računih zagotovile države članice, in je poleg tega vključen v stolpec „Prilagoditve“. Zadnja sestavina prilagoditev obveznosti iz poslovanja so zneski, ki ustrezajo drugim predujmom državam članicam (glej pojasnilo 2.5.2), ki jih je treba ob koncu leta še plačati (0,8 milijarde EUR).

Obveznosti iz poslovanja v zvezi s kohezijsko politiko (ESRR, KS, ESS) so se zmanjšale, kar je predvsem povezano z dejstvom, da so se zahtevki, ki se nanašajo na obdobje 2007–2013, znatno zmanjšali, in sicer na 3,5 milijarde EUR (leta 2017: 10 milijard EUR), saj Komisija pregleduje končne zahtevke za povračilo stroškov, ki so jih predložile države članice. Obenem so se zahtevki v zvezi z obdobjem 2014–2020 po nadaljnjem napredku pri izvajanju programov povečali na 10 milijard EUR (leta 2017: 5 milijard EUR).

Povečanje obveznosti EKJS iz poslovanja je povezano s porazdelitvijo skupnih obveznosti EKJS med obveznosti iz poslovanja in vnaprej vračunane stroške. Skupne obveznosti EKJS so še vedno razmeroma stabilne, in sicer znašajo 44 159 milijonov EUR, medtem ko so lani znašale 44 837 milijonov EUR. Vendar so zahtevani zneski, ki so bili že zajeti v sklepu o skladnosti (obračunani kot obveznosti iz poslovanja), leta 2018 višji kot leta 2017.

Zahtevki za predhodno financiranje

Poleg zgornjih zneskov je Komisija ob koncu leta 2018 prejela za 0,5 milijarde EUR zahtevkov za predhodno financiranje, ki ob koncu leta še niso bili plačani. V skladu z računovodskimi pravili EU ti zneski niso knjiženi kot obveznosti iz poslovanja.

Obveznosti iz poslovanja iz lastnih sredstev

Obveznosti iz poslovanja iz lastnih sredstev se nanašajo na prispevke držav članic v proračun EU, ki se povrnejo ob koncu leta po spremembi proračuna št. 6/2018, sprejeti 12. decembra 2018. Spremembe proračuna se izvajajo v skladu s členom 10(3) Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014⁽²⁰⁾. V skladu s to pravno določbo so bili nastali zneski vrnjeni državam članicam prvi delovni dan januarja 2019. Precejšnji znesek na dan 31. decembra 2017 je bil posledica spremembe proračuna št. 6/2017, ki je bila sprejeta 30. novembra 2017. V tem letu je sprememba proračuna povzročila predvsem dodatne prispevke držav članic (glej pojasnilo 2.6.1.1).

2.13 PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

	(v milijonih EUR)	
	31.12.2018	31.12.2017
Vnaprej vračunani stroški	62 877	63 588
Odloženi prihodki	96	111
Drugo	213	203
Skupaj	63 186	63 902

Razdelitev vnaprej vračunanih stroškov:

	(v milijonih EUR)	
	31.12.2018	31.12.2017
EKJS	29 387	33 303
EKSRP in drugi instrumenti za razvoj podeželja	18 687	17 464
ESRR in KS	5 863	4 249
ESS	2 321	2 870
Drugo	6 619	5 702
Skupaj	62 877	63 588

Največje gibanje se nanaša na kmetijstvo (EKJS); za razlago glej pojasnilo 2.12. Kar zadeva kohezijsko politiko, je povečanje za ESRR in KS posledica rastočih časovnih razmejitev za tekoče programsko obdobje 2014–2020, saj se programi še razvijajo.

⁽²⁰⁾ UL L 168, 7.6.2014, str. 39.

ČISTA SREDSTVA**2.14 REZERVE**

(v milijonih EUR)			
	Pojasnilo	31.12.2018	31.12.2017
Rezerva za pošteno vrednost	2.14.1	231	278
Rezerva za Jamstveni sklad	2.14.2	2 849	2 663
Druge rezerve	2.14.3	1 881	1 935
Skupaj		4 961	4 876

2.14.1 Rezerva za pošteno vrednost

V skladu z računovodskimi pravili EU se popravek poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev obračuna skozi rezervo za pošteno vrednost.

Gibanje rezerve za pošteno vrednost v zadevnem obdobju

(v milijonih EUR)		
	2018	2017
Vključena v rezervo za pošteno vrednost	(70)	(8)
Vključena v izkaz poslovnega izida	23	6
Skupaj	(47)	(2)

2.14.2 Rezerva za Jamstveni sklad

Ta rezerva ustreza ciljnemu znesku v višini 9 % neporavnanih zneskov, za katere jamči proračun EU v okviru mandata EIB za zunanja posojila, ki ga je treba knjižiti kot sredstva Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe (glej pojasnilo 2.4.1).

2.14.3 Druge rezerve

Ta znesek se nanaša predvsem na rezervo ESPJ v likvidaciji (1 514 milijonov EUR) za sredstva Raziskovalnega sklada za premog in jeklo, ki je bila vzpostavljena v okviru likvidacije ESPJ.

2.15 ZNESKI, KI BODO VPOKLICANI OD DRŽAV ČLANIC

(v milijonih EUR)	
Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic, na dan 31.12.2017	75 234
Vračilo proračunskega presežka iz leta 2017 državam članicam	556
Gibanje rezerve za Jamstveni sklad	186
Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih	4 396
Gibanje drugih rezerv	(30)
Poslovni izid za zadevno leto	(13 918)
Skupni zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic, na dan 31.12.2018	66 424

Ta znesek pomeni del odhodkov, ki jih je imela EU do 31. decembra in jih bo treba financirati iz prihodnjih proračunov. Veliko odhodkov je po pravilih računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka pripoznanih v letu N, čeprav so morda dejansko plačani v letu N + 1 (ali pozneje) in se zato financirajo iz proračuna za leto N + 1 (ali pozneje). Zaradi vključitve teh obveznosti v zaključni račun ter dejstva, da se ustrezni zneski financirajo iz prihodnjih proračunov, obveznosti ob koncu leta močno presesegajo sredstva. Najpomembnejši zneski, na katere je treba opozoriti, se nanašajo na dejavnosti EKJS in obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih.

Treba je tudi poudariti, da zgoraj navedeno ne vpliva na proračunski rezultat – proračunski prihodki morajo biti vedno enaki ali večji kot proračunski odhodki, vsak presežek prihodkov pa se vrne državam članicam.

Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih se nanaša na aktuarske dobičke in izgube, ki izhajajo iz aktuarskega vrednotenja teh obveznosti. Od 1. januarja 2018 se za prejemke zaposlenih uporablja spremenjeno računovodsko pravilo EU št. 12 (na podlagi MRSJS 39). V skladu s tem pravilom so aktuarski dobički in izgube predstavljeni kot gibanje neto sredstev in ne v izkazu poslovnega izida.

3. POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

PRIHODKI

PRIHODKI IZ NEMENJALNIH POSLOV: LASTNA SREDSTVA

3.1 SREDSTVA IZ NASLOVA BND

Prihodki iz lastnih sredstev so poglavitni element prihodkov EU iz poslovanja. Prihodki iz naslova BND (bruto nacionalni dohodek) znašajo 105 780 milijonov EUR za leto 2018 (leta 2017: 78 620 milijonov EUR) in so najpomembnejša od treh kategorij lastnih sredstev. Od BND vsake države članice se zaračuna enak odstotni delež. S prihodki iz naslova BND se uravnotežijo prihodki in odhodki, tj. financira del proračuna, ki se ne krije z drugimi viri prihodkov. Povečanje prihodkov iz naslova BND je mogoče pojasniti predvsem s povečanjem odobritev plačil leta 2018 in omejenim proračunskim presežkom iz prejšnjega proračunskega leta (556 milijonov EUR; brez rezultata udeležbe držav Efte). Oba elementa sta vplivala na zahtevani prispevek držav članic na osnovi BND v letu 2018, saj je ta prispevek namenjen uravnoteženju.

3.2 TRADICIONALNA LASTNA SREDSTVA

	(v milijonih EUR)	
	2018	2017
Carine	22 763	20 475
Prelevmani na sladkor	4	45
Skupaj	22 767	20 520

Tradicionalna lastna sredstva obsegajo carine in prelevmane na sladkor. Države članice za kritje stroškov zbiranja zadržijo 20 % tradicionalnih lastnih sredstev, pri čemer so zgoraj navedeni zneski prikazani brez tega odbitka. Povečanje carin se v veliki meri nanaša na prehodno nezaračunane prihodke iz postopka za ugotavljanje kršitev (glej pojasnilo 2.6.1.1).

3.3 SREDSTVA IZ NASLOVA DDV

DDV je opredeljen kot druga vrsta lastnih sredstev Unije, saj je bila ta vrsta davka prva, ki je bila v veliki meri usklajena na ravni EU. Prispevek DDV se izračuna z uporabo enotne vpoklicne stopnje v višini 0,3 % na nacionalni osnovi za DDV, ki ne sme presegati 50 % bruto nacionalnega dohodka (BND) vsake države članice. Za obdobje 2014–2020 je v Sklepu Sveta 2014/335/EU, Euratom ⁽²¹⁾ za Nemčijo, Nizozemsko in Švedsko predvidena znižana vpoklicna stopnja v višini 0,15 %.

PRIHODKI IZ NEMENJALNIH POSLOV: PRENOSI

3.4 GLOBE

Ti prihodki v višini 6 740 milijonov EUR (leta 2017: 4 664 milijonov EUR) se nanašajo na globe, ki jih je Komisija naložila družbam zaradi kršitev pravil konkurence EU, in globe, ki jih je Komisija naložila državam članicam zaradi kršitev prava EU. Komisija pripozna prihodke od glob, ko sprejme sklep o naložitvi globe in o njem uradno obvesti naslovnik. Zneski se nanašajo predvsem na globe zaradi kršitev pravil konkurence (6 534 milijonov EUR). Največji zadevi se nanašata na kršitve protimonopolnih pravil EU, tj. globo, naloženo družbi Google zaradi uvedbe nezakonitih omejitev za proizvajalce naprav z operacijskimi sistemom Android in operaterje mobilnih omrežij (4 343 milijonov EUR), ter globo, naloženo družbi Qualcomm zaradi zlorabe prevladujočega položaja na trgu s čipi (997 milijonov EUR).

⁽²¹⁾ UL L 168, 7.6.2014, str. 105.

3.5 IZTERJAVA ODHODKOV

		(v milijonih EUR)	
		2018	2017
<i>Deljeno upravljanje</i>		2 116	1 775
<i>Neposredno upravljanje</i>		65	81
<i>Posredno upravljanje</i>		34	23
	Skupaj	2 215	1 879

V tej postavki so zajeti predvsem nalogi za izterjavo, ki jih je izdala Komisija in so plačani ali izravnani s poznejšimi plačili, vknjiženimi v računovodski sistem Komisije (tj. odšteti od teh plačil), da se izterjajo odhodki, predhodno izplačani iz proračuna EU. Izterjave temeljijo na kontrolah, revizijah ali analizah upravičenosti, zato so te dejavnosti pomemben dejavnik pri izvrševanju proračuna EU. Te operacije ščitijo proračun EU pred odhodki, nastalimi zaradi kršitve prava.

Prav tako so vključeni nalogi za izterjavo, ki jih izdajo države članice upravičencem do odhodkov EKJS, in sprememba ocen prehodno nezaračunanih prihodkov od konca prejšnjega leta do tekočega leta.

Zneski, navedeni v zgornji razpredelnici, so prihodki, nastali z izdajo nalogov za izterjavo. Zato te številke ne morejo pokazati in tudi ne kažejo celotnega obsega ukrepov, sprejetih za zaščito proračuna EU, zlasti na področju kohezijske politike, na katerem so vzpostavljeni posebni mehanizmi za zagotavljanje popravkov neupravičenih odhodkov, ki večinoma ne vključujejo izdajanja nalogov za izterjavo. Zneski, izterjani z izravnavo z odhodki, zneski, izterjani z umiki, in izterjave zneskov predhodnega financiranja niso vključeni.

Večino sestavljajo izterjave odhodkov v okviru deljenega upravljanja:

Kmetijstvo: EKJS in razvoj podeželja

V okviru EKJS in EKSRP so zneski, knjiženi kot letni prihodki pod to postavko, finančni popravki iz tega leta in povračila, ki so jih prijave države članice in izterjale med letom, ter neto povečanje neoprnanih zneskov, ki so jih prijave države članice ter naj bi se izterjali ob koncu leta in so povezani z goljufijami in nepravilnostmi.

Kohezijska politika

Glavni zneski, povezani s kohezijsko politiko, se nanašajo na prehodno nezaračunane prihodke v višini 1 146 milijonov EUR, za katere Komisija pričakuje, da jih bo izterjala od držav članic. Izterjava bo izvedena na podlagi proučitve in sprejetja zaključnih računov, ki so jih predložile države članice 15. februarja 2019. Ta postopek za sprejetje zaključnih računov držav članic je bil prvič uveden na področju kohezije za programsko obdobje 2014–2020.

3.6 DRUGI PRIHODKI IZ NEMENJALNIH POSLOV

		(v milijonih EUR)	
		2018	2017
<i>Davki in prispevki osebja</i>		1 268	1 218
<i>Prispevki tretjih držav</i>		1 376	1 269
<i>Prispevki držav članic za zunanjo pomoč</i>		594	988
<i>Prenos sredstev</i>		85	208
<i>Popravek rezervacij</i>		100	29

	(v milijonih EUR)	
	2018	2017
Kmetijski prelevmani	4	4
Proračunski popravki	(726)	5 806
Drugo	612	854
Skupaj	3 312	10 376

Prihodki od davkov in prispevkov osebja se nanašajo predvsem na odbitke od plač zaposlenih. Pokojninski prispevki in davek od dohodkov predstavljajo znatne zneske v tej kategoriji.

Prispevki tretjih držav so prispevki držav Efte in držav pristopnic.

Prispevki držav članic za zunanjo pomoč so večinoma zneski, prejeti za vzpostavitev instrumenta za begunce v Turčiji.

Prihodki iz prenosa sredstev se nanašajo predvsem na prenos satelitov v okviru programa Copernicus z Evropske vesoljske agencije na Komisijo (glej pojasnilo 2.2). Prenos je v skladu z računovodskimi pravili EU nemenjalni posel, ki bo za preostale satelite v okviru programa Copernicus, ki se še gradijo, opravljen v prihodnjih obdobjih.

Proračunski popravki so povzročili negativen znesek, saj vključujejo precej nižji proračunski presežek iz prejšnjega leta (555 milijonov EUR v primerjavi s 6,4 milijarde EUR v letu 2017) in visoke popravke BND/DDV v višini 1 292 milijonov EUR.

Znesek drugih prihodkov iz nemenjalnih poslov za leto 2018 vključuje znesek v višini 100 milijonov EUR, vpoklican od ERS, ki pomeni prispevek sklada k proračunu EU za namene jamstvenega sklada EFSD, ki je bil vzpostavljen leta 2018 na podlagi Uredbe (EU) 2017/1601. Drugi pomembni zneski se nanašajo na financiranje ESPJ za raziskave na področju premoga in jekla (64 milijonov EUR) in prispevke drugih subjektov (176 milijonov EUR).

PRIHODKI IZ MENJALNIH POSLOV

3.7 FINANČNI PRIHODKI

	(v milijonih EUR)	
	2018	2017
Obresti na:		
Zamude pri plačilih	1 458	217
Posojila	1 265	1 379
Drugo	68	41
Premija za obveznost iz finančnih jamstev (EFSI)	121	61
Dividende	103	23
Finančni prihodki iz finančnih sredstev ali obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	29	57
Iztrženi dobiček na za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	23	38
Drugo	48	28
Skupaj	3 115	1 845

Prihodki od obresti na zamude pri plačilih izhajajo predvsem iz glob in prispevkov lastnih sredstev, ki so zapadli v plačilo in niso bili pravočasno plačani. Znesek v višini 1,3 milijarde EUR se nanaša na zadeve v zvezi z lastnimi sredstvi iz pojasnila 2.6.1.1.

Prihodki od obresti na posojila se nanašajo predvsem na posojila, odobrena za finančno pomoč (glej pojasnilo 2.4.3).

3.8 DRUGI PRIHODKI IZ MENJALNIH POSLOV

	(v milijonih EUR)	
	2018	2017
Prihodki od provizij za opravljanje storitev (agencije)	602	557
Pozitivne tečajne razlike	329	281
Prihodki od provizij in premij, povezani s finančnimi instrumenti	54	51
Delež v čistem rezultatu EIS	37	21
Prodaja blaga	33	42
Prihodki, povezani z osnovnimi sredstvi	27	43
Drugo	297	338
Skupaj	1 379	1 332

Prihodki od provizij za opravljanje storitev vključujejo predvsem provizije za dovoljenja za promet, ki jih zaračuna Evropska agencija za zdravila, ter pristojbine za blagovne znamke, ki jih pobira Urad Evropske unije za intelektualno lastnino.

ODHODKI

3.9 DELJENO UPRAVLJANJE

	(v milijonih EUR)	
Izvedle države članice	2018	2017
Evropski kmetijski jamstveni sklad	43 527	44 289
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in drugi instrumenti za razvoj podeželja	13 149	11 359
Evropski sklad za regionalni razvoj in Kohezijski sklad	30 230	17 650
Evropski socialni sklad	11 935	7 353
Drugo	2 826	1 253
Skupaj	101 666	81 905

Največje povečanje zadeva kohezijsko politiko (ESRR, KS in ESS) in se nanaša predvsem na odhodke, prijavljene med letom, ki so bili plačani ali uporabljeni za obračun predhodnega financiranja. Čeprav so se odhodki zmanjšali za obdobje 2007–2013 (zaključna faza), se je izvrševanje za tekoče programsko obdobje 2014–2020 v letu 2018 znatno povečalo. Enako velja za EKSRP in druge instrumente za razvoj podeželja.

Drugi odhodki vključujejo predvsem: azil in migracije (0,6 milijarde EUR), Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (0,4 milijarde EUR), Solidarnostni sklad Evropske unije (0,9 milijarde EUR) ter Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (0,6 milijarde EUR). Povečanje v primerjavi s prejšnjim letom se nanaša predvsem na Solidarnostni sklad Evropske unije ter Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo.

3.10 NEPOSREDNO UPRAVLJANJE

	(v milijonih EUR)	
	2018	2017
Izvedla Komisija	8 120	8 831
Izvedle izvajalske agencije EU	8 964	6 699
Izvedli skrbniški skladi	468	208
Skupaj	17 551	15 738

Ti zneski se nanašajo predvsem na izvajanje programov raziskovalne politike (7,3 milijarde EUR) in omrežij (2,7 milijarde EUR) ter instrumentov za razvojno sodelovanje (1,4 milijarde EUR) in evropske sosedске politike (1,1 milijarde EUR).

Povečanje odhodkov v okviru neposrednega upravljanja, ki ga izvajajo izvajalske agencije EU, se nanaša predvsem (1,7 milijarde EUR) na Izvajalsko agencijo za inovacije in omrežja (INEA), zlasti na del Instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) za promet. Instrument IPE za promet je instrument financiranja za izvajanje evropske politike na področju prometne infrastrukture, njegov cilj pa je izgradnja nove ali posodobitev/sanacija obstoječe prometne infrastrukture v Evropi.

3.11 POSREDNO UPRAVLJANJE

		(v milijonih EUR)	
		2018	2017
Izvedli druge agencije in organi EU		3 396	2 667
Izvedle tretje države		679	1 101
Izvedle mednarodne organizacije		3 337	3 014
Izvedli drugi subjekti		3 569	1 478
	Skupaj	10 981	8 260

Od odhodkov v okviru posrednega upravljanja se 4,2 milijarde EUR nanaša na zunanje ukrepe (predvsem na področju predpristopne pomoči, humanitarne pomoči, mednarodnega sodelovanja in sosedstva). Dodatnih 6 milijarde EUR se nanaša na povečanje konkurenčnosti Evrope (na področjih, kot so raziskave, satelitski navigacijski sistemi in izobraževanje).

3.12 STROŠKI ZAPOSLENIH IN POKOJNIN

		(v milijonih EUR)	
		2018	2017
Stroški zaposlenih		6 454	6 193
Stroški pokojnin		4 476	3 808
	Skupaj	10 929	10 002

Stroški pokojnin so elementi gibanj, ki so se pojavili po aktuarskem vrednotenju obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih, razen aktuarskih predpostavk. Zato ne pomenijo dejanskih izplačil pokojnin v zadevnem letu, ki so precej manjša.

3.13 SPREMEMBE AKTUARSKIH PREDPOSTAVK PREJEMKOV ZAPOSLENIH

Od 1. januarja 2018 se za prejemke zaposlenih uporablja spremenjeno računovodsko pravilo EU št. 12 (na podlagi MRSJS 39). V skladu s tem pravilom so aktuarski dobički in izgube („ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih“) predstavljeni kot gibanje neto sredstev in ne v izkazu poslovnega izida. Novo računovodsko pravilo ne vpliva na oceno teh zneskov.

3.14 STROŠKI FINANCIRANJA

		(v milijonih EUR)	
		2018	2017
<i>Odhodki za obresti:</i>			
Najeta posojila		1 260	1 373
Drugo		26	22
Izgube zaradi oslabitve posojil in terjatev		126	324
Izguba pri finančnih sredstvih ali obveznostih po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj		95	12
Finančni najemi		73	81
Izguba zaradi oslabitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev		25	39
Iztržena izguba na za prodajo razpoložljiva finančna sredstva		21	2
Drugo		50	42
	Skupaj	1 677	1 896

Znesek odhodkov za obresti na najeta posojila ustreza predvsem prihodkom od obresti na posojila za finančno pomoč (vzajemni posli).

3.15 DRUGI ODHODKI

	(v milijonih EUR)	
	2018	2017
Upravni odhodki in odhodki za IT	2 313	2 521
Odhodki, povezani z osnovnimi sredstvi	1 608	1 423
Popravek rezervacij	923	1 377
Negativne tečajne razlike	341	446
Odhodki od poslovnega najema	424	414
Znižanje glob s strani Sodišča	1	67
Drugo	598	509
Skupaj	6 208	6 756

Odhodki, povezani z raziskavami in razvojem, so vključeni v upravne odhodke in odhodke za IT ter se lahko razčlenijo na naslednji način:

	(v milijonih EUR)	
	2018	2017
Stroški raziskav	385	376
Neusredstveni stroški razvoja	106	81
Skupaj	491	456

3.16 POROČANJE PO ODSEKIH PO RAZDELKIH VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA (VFO)

	Pametna in vključujoča rast	Trajnostna rast	Varnost in državljanstvo	Evropa v svetu	Uprava	Nedodeljeno razdelka VFO (*)	Skupaj
Sredstva iz naslova BND	—	—	—	—	—	105 780	105 780
Tradicionalna lastna sredstva	—	—	—	—	—	22 767	22 767
DDV	—	—	—	—	—	17 624	17 624
Globe	—	—	—	—	—	6 740	6 740
Izterjava odhodkov	1 395	777	6	35	0	2	2 215
Drugo	1 223	48	109	228	5 077	(3 374)	3 312
Prihodki iz nemenjalnih poslov	2 619	825	115	262	5 077	149 540	158 438
Finančni prihodki	282	0	0	16	0	2 816	3 115
Drugo	170	(14)	(8)	6	337	887	1 379
Prihodki iz menjalnih poslov	453	(13)	(8)	23	337	3 703	4 494
Prihodki skupaj	3 072	812	107	285	5 414	153 243	162 932
Odhodki, ki so jih izvedle države članice:							
EKJS	—	(43 527)	—	—	—	—	(43 527)
EKSRP in drugi instrumenti za razvoj podeželja	—	(13 149)	—	—	—	—	(13 149)
ESRR in KS	(30 230)	—	—	—	—	—	(30 230)
ESS	(11 935)	—	—	—	—	—	(11 935)
Drugo	(437)	(596)	(1 762)	(31)	—	—	(2 826)
Izvedli EK, izvajalske agencije in skrbniški skladi	(11 565)	(571)	(930)	(4 496)	(13)	24	(17 551)
Izvedli druge agencije in organi EU	(2 767)	2	(810)	(48)	—	226	(3 396)
Izvedle tretje države in mednarodne organizacije	(505)	(74)	(202)	(3 236)	(0)	—	(4 016)
Izvedli drugi subjekti	(2 696)	(0)	2	(875)	(0)	—	(3 569)
Stroški zaposlenih in pokojnin	(1 675)	(369)	(447)	(699)	(6 697)	(1 043)	(10 929)

(v milijonih EUR)

(v milijonih EUR)

	Pametna in vključujoča rast	Trajnostna rast	Varnost in državljanstvo	Evropa v svetu	Uprava	Nedodeljeno razdelku VFO (*)	Skupaj
<i>Spremembe aktuarskih predpostavk prejemkov zaposlenih</i>	—	—	—	—	—	—	—
<i>Stroški financiranja</i>	(149)	(22)	(0)	(16)	(93)	(1 397)	(1 677)
<i>Drugi odhodki</i>	(1 945)	(313)	(137)	(109)	(3 231)	(472)	(6 208)
Odhodki skupaj	(63 903)	(58 620)	(4 287)	(9 510)	(10 034)	(2 661)	(149 014)
Poslovni izid za zadevno leto	(60 831)	(57 808)	(4 180)	(9 225)	(4 620)	150 581	13 918

(*) „Nedodeljeno razdelku VFO“ vključuje izvrševanje proračuna subjektov, vključenih v konsolidacijo, in konsolidacijske izločitve, zunajproračunske dejavnosti in nedodeljene programe s posameznimi nepomembnimi zneski.

Prikaz prihodkov in odhodkov po razdelkih večletnega finančnega okvira temelji na ocenah, saj niso vse obveznosti povezane z razdelki večletnega finančnega okvira.

4. POGOJNE OBVEZNOSTI IN SREDSTVA

4.1 POGOJNE OBVEZNOSTI

Pogojne obveznosti so morebitne prihodnje plačilne obveznosti EU, ki bi lahko nastale zaradi preteklih dogodkov ali sprejetih zavezujočih pravnih obveznosti, vendar bodo odvisne od prihodnjih dogodkov, nad katerimi EU nima popolnega nadzora. Nanašajo se predvsem na izdana finančna jamstva (za posojila in programe finančne pomoči) ter na pravna tveganja. Vse pogojne obveznosti, razen tistih, ki so povezane z globami in jamstvi, kritimi iz skladov (glej pojasnilo 2.4.1), bi v primeru, da bi zapadle v plačilo, financiral proračun EU (in s tem države članice EU) v prihodnjih letih.

4.1.1 Proračunska jamstva

(v milijonih EUR)

	31.12.2018			31.12.2017		
	Zgornja meja	Podpisana	Izplačana	Zgornja meja	Podpisana	Izplačana
Jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila	40 417	30 889	20 510	37 479	28 950	19 972
Jamstvo EFSI	25 898	19 842	15 764	16 000	13 473	10 128
Skupaj	66 315	50 731	36 273	53 479	42 423	30 100

Iz zgornje razpredelnice je razviden obseg izpostavljenosti proračuna EU morebitnim prihodnjim plačilom, povezanim z jamstvi, danimi skupini EIB. Izplačani zneski pomenijo zneske, ki so jih končni upravičenci že prejeli, medtem ko podpisani zneski vključujejo izplačana sredstva in že podpisane sporazume z upravičenci ali finančnimi posredniki, za katere pa sredstva še niso bila izplačana. Zgornja meja predstavlja skupni obseg jamstva, za katerega se je EU, in s tem države članice, zavezala, da ga bo pokrila.

Jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila

Proračun EU jamči za posojila, ki jih je EIB podpisala in odobrila tretjim državam iz lastnih sredstev EIB. Na dan 31. decembra 2018 je znesek neodplačanih posojil, ki jih krije jamstvo EU, znašal 20 510 milijonov EUR (leta 2017: 19 972 milijonov EUR). Jamstva iz proračuna EU:

- 19 360 milijonov EUR (leta 2017: 18 583 milijonov EUR) prek Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe (glej pojasnilo 2.4.1) in
- 1 150 milijonov EUR (leta 2017: 1 389 milijonov EUR) neposredno za posojila, odobrena državam članicam pred pristopom.

EU poleg zneska v višini 20 510 milijonov EUR, ki je zgoraj razkrit kot izplačan, jamči za dodatnih 210 milijonov EUR neodplačanih posojil Siriji, za katera so bile oblikovane rezervacije.

Jamstvo v okviru mandata EU za zunanja posojila v zvezi s posojili, ki jih je odobrila EIB, je omejeno na 65 % neporavnanelega salda za sporazume, podpisane po letu 2007 (mandata 2007–2013 in 2014–2020). Za sporazume pred letom 2007 je jamstvo EU omejeno na odstotek najvišjega zneska odobrenih kreditnih linij, ki je v večini primerov 65 %, pa tudi 70 %, 75 % ali 100 %. Kadar ta najvišji znesek ni dosežen, jamstvo EU krije celotni znesek.

Pri razkritju najvišje izpostavljenosti EU na dan 31. decembra 2018 pa je treba zajeti tudi odobrena posojila, ki še niso podpisana (9 528 milijonov EUR), in podpisana posojila, ki še niso izplačana (10 379 milijonov EUR).

Evropski parlament in Svet sta marca 2018 sprejela Sklep (EU) 2018/412 ⁽²²⁾, v skladu s katerim se je lahko zgornja meja za financiranje EIB v okviru jamstva EU povečala. Sporazum o jamstvu z EIB je bil ustrezno spremenjen, zaradi česar se je največja izpostavljenost EU v letu 2018 povečala za 3,4 milijarde EUR.

⁽²²⁾ Sklep (EU) 2018/412 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2018 o spremembi Sklepa št. 466/2014/EU o odobritvi jamstva EU Evropski investicijski banki za izgube pri financiranju v podporo naložbenim projektom zunaj Unije (UL L 76, 19.3.2018, str. 30).

Jamstvo Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI)

EFSI je pobuda za povečanje sposobnosti skupine EIB za prevzemanje tveganj, ki EIB omogoča, da poveča svoje naložbe v EU. Cilj EFSI je podpreti dodatne naložbe v EU in dostop do financiranja za mala podjetja. Sklad ni ločen pravni subjekt ali naložbeni sklad v strogem pomenu. Rezerva za tveganja, ki jo zagotavlja EFSI, nudi EIB zaščito pred morebitnimi izgubami pri povezanih operacijah. Sestavljena je iz postopne dodelitve lastnega kapitala EIB v višini najmanj 7,5 milijarde EUR in proračunskega jamstva EU v višini do 26 milijard EUR („jamstvo EU v okviru EFSI“). Jamstvo EU v okviru EFSI je zagotovljeno EIB na podlagi sporazuma med EU in EIB (v nadaljnjem besedilu: sporazum o EFSI). Sporazum o EFSI je bil spremenjen leta 2018, da bi odražal povišano zgornjo mejo jamstva EU v okviru EFSI v višini 26 milijard EUR v skladu s spremenjeno uredbo o EFSI (Uredba (EU) 2017/2396).

Operacije EFSI se izvajajo v okviru dveh delov: dela za infrastrukturo in inovacije (IIW), ki ga izvaja EIB (jamstvo EU v okviru EFSI v višini 19,5 milijarde EUR), in dela za MSP (SMEW), ki ga izvaja EIS (jamstvo EU v okviru EFSI v višini 6,5 milijarde EUR), oba pa imata dolžniški portfelj in portfelj lastniških instrumentov. EIS deluje v skladu s sporazumom z EIB na podlagi jamstva EIB, ki je zajamčeno z jamstvom EU v okviru EFSI na podlagi sporazuma o EFSI.

EU in EIB imata v okviru EFSI različni vloži. EFSI je ustanovljen v okviru EIB, ki financira operacije (dolžniške in lastniške naložbe) ter si v ta namen izposoja potrebna sredstva na kapitalnih trgih. V zvezi z delom za infrastrukturo in inovacije EIB neodvisno sprejema naložbene odločitve in operacije upravlja v skladu s svojimi pravili in postopki. Enako velja za operacije v okviru dela za MSP, ki jih upravlja EIS.

Da se zagotovita usmerjenost naložb v okviru EFSI na specifični cilj odpravljanja nedelovanja trga, ki ovira naložbe v EU, in njihova upravičenost do zaščite z jamstvom EU, je bila vzpostavljena posebna upravljavna struktura. Vsak projekt, ki ga predlaga EIB v okviru dela za infrastrukturo in inovacije, preuči naložbeni odbor neodvisnih strokovnjakov, ki oceni njegovo upravičenost do kritja z jamstvom EU. Ko je projekt potrjen kot upravičen za operacijo z jamstvom EFSI, se odločitev o nadaljevanju projekta in njegovem upravljanju nato sprejme v rednem procesu projektnega cikla in upravljanja, ki ga ima EIB. V zvezi z delom za MSP je vloga naložbenega odbora omejena na svetovanje v zvezi z opisom produktov iz dela za MSP, ki jih potrjujeta usmerjevalni odbor EFSI in izvršni direktor EFSI. EFSI je tudi pod nadzorom usmerjevalnega odbora, sestavljenega iz petih članov, od katerih jih tri imenuje Komisija, enega EIB in enega (ki nima glasovalne pravice) Evropski parlament. Odločitve se sprejemajo soglasno ali na podlagi soglasja članov z glasovalno pravico, če soglasja ni mogoče doseči. Usmerjevalni odbor EFSI ne odloča o naložbah.

Vloga EU se nanaša na zagotavljanje proračunskega jamstva EU za del potencialnih izgub, ki bi jih lahko utrpela EIB pri svojih naložbah v dolžniške in lastniške instrumente. Posledično EU ne posega v izbiro in upravljanje operacij EFSI, ne vlaga denarja v operacije EFSI in ni neposredna pogodbeno stranka zadevnih instrumentov. Ker niso izpolnjena kontrolna merila in računovodske zahteve za konsolidacijo na podlagi računovodskih pravil EU (in MRSJS), povezana zajamčena sredstva niso obračunana v konsolidiranem zaključnem računu EU.

V skladu z računovodskimi pravili EU je jamstvo EU, zagotovljeno skupini EIB v okviru sklada EFSI, obračunano kot obveznost iz naslova finančnega jamstva za dolžniški portfelj dela za infrastrukturo in inovacije, kot finančna rezervacija za dolžniški portfelj dela za MSP ter kot izvedeni finančni instrument (finančno sredstvo ali obveznost po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj) za oba portfelja lastniških instrumentov. V tem pojasnilu je razkrita tudi pogojna obveznost v zvezi z zagotovljenim jamstvom EFSI.

Jamstvo EU v okviru dolžniškega portfelja EFSI IIW krije delež prve izgube portfelja poslov financiranja, ki jih sklene EIB in so večinoma standardna posojila in jamstva. Jamstvo EU se unovči, če dolžnik plačila ne izvede ob dospelosti ali v primeru prestrukturiranja dolga. Jamstvo EU se povrne sorazmerno s tveganjem, ki ga je prevzela EU, in sicer v obliki porazdelitve prihodkov, povezanih s tveganjem, ki jih bo prejela EIB od poslov z jamstvom, med EIB in EU. Prihodki EU bi morali najprej pokriti izgube, nastale pri poslih z jamstvom. Jamstvo EU je zato obračunano kot obveznost iz naslova finančnega jamstva in se pri začetnem pripoznanju meri po pošteni vrednosti, ki ustreza čisti sedanjosti dolgovanih premij (prihodki EU). Ob datumih poznejših bilanc stanja se obveznost iz naslova finančnega jamstva meri po znesku pričakovanih izgub ali prvotno pripoznanem znesku, odvisno kateri je višji, zmanjšanjem za nabrano amortizacijo prihodkov, kjer je ustrezno. Obveznost iz naslova finančnega jamstva je prikazana brez prihodkov EU, ki še niso bili prejeti – nič na dan 31. decembra 2018 (leta 2017: nič) – glej pojasnilo **2.11.3**.

V okviru portfelja lastniških instrumentov EFSI IIW, ki ga sestavljajo deleži v neposrednem lastniškem kapitalu ali navideznem lastniškem kapitalu ali podrejeni dolgovi, EIB vlaga po načelu enakovrednosti na lastno tveganje in tudi na tveganje EU. Posledično jamstvo EU za del naložb v lastniški kapital, za katere jamči EU, krije negativne popravke vrednosti (nerealizirane izgube) ob vsakem datumu bilance stanja, realizirane izgube ob dezinvestiranju in stroške financiranja, ki jih ima EIB. Če se vrednost naložbe, ki je bila pred tem predmet negativnega popravka vrednosti, ob poznejših datumih poročanja poveča, EIB povrne EU znesek do višine nabavne vrednosti naložbe. Ob dezinvestiranju je EU upravičena tudi do dobička od naložbe, ki presega nabavno vrednost. Jamstvo EU se povrne s prihodki, ki jih EIB prejme iz zajamčenih poslov, vključno z obrestmi, dividendami in realiziranimi dobički. Poravnava med EU in EIB se izvrši letno brez izgub in prihodkov.

EU v okviru portfelja lastniških instrumentov dela EFSI za MSP jamči za naložbe v lastniški kapital, in sicer v sklade tveganega in zasebnega kapitala, ki jih financira EIB, uvaja in upravlja pa EIS. Jamstvo EU se zagotovi na osnovi portfelja za dva portfelja: poddel 1 in poddel 2. Jamstvo EFSI se unovči za kritje izgub zaradi oslabitve in realiziranih izgub od zajamčenih naložb in stroškov financiranja EIB. EU je upravičena do povračila za prevzeto tveganje v obliki dividend in realiziranih dobičkov od zajamčenih poslov v zvezi z lastniškim kapitalom. V okviru poddela 2 program EU Obzorje 2020 prav tako delno vlaga v isti portfelj lastniških instrumentov (naložba iz programa Obzorje 2020, ki jo financira EU, je v zaključnem računu EU obračunana kot za prodajo razpoložljivo finančno sredstvo) in prevzema prve izgube od naložb, medtem ko dodatne izgube krijeta jamstvo EU in EIS.

Jamstvo EU v okviru EFSI v zvezi s portfeljem lastniških instrumentov EFSI je razvrščeno kot izvedeni finančni instrument in obračunano kot finančno sredstvo ali finančna obveznost po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj. Na dan 31. decembra 2018 je poštena vrednost jamstva EU v okviru EFSI za portfelj lastniških instrumentov EFSI znašala 14 milijonov EUR (leta 2017: 16 milijonov EUR) – glej pojasnilo 2.4.2.

Zgornja pogojna obveznost vključuje posle v okviru programov COSME, Obzorje 2020, CCS in EaSI za del, ki ga zajema jamstvo EU v okviru EFSI v dolžniškem portfelju SMEW.

Plačila jamstva EU izvrši Jamstveni sklad EFSI – glej pojasnilo 2.4.1. Konec leta 2018 so sredstva jamstvenega sklada znašala 5 452 milijonov EUR (leta 2017: 3 504 milijonov EUR), za dodatnih 2 688 milijonov EUR (leta 2017: 2 633 milijonov EUR) pa so bile prevzete obveznosti, vendar znesek še ni bil plačan in je vključen v znesek, razkrit kot neporavnane obveznosti (RAL) v pojasnilu 5.1. Leta 2018 je bilo za unovčitev jamstva iz Jamstvenega sklada EFSI izplačanih 61 milijonov EUR.

4.1.2 Jamstva v zvezi s finančno pomočjo (najemanje in dajanje posojil)

(v milijonih EUR)

	31.12.2018			31.12.2017		
	Črpana	Nečrpana	Skupaj	Črpana	Nečrpana	Skupaj
EMFS	47 400	—	47 400	47 456	—	47 456
Plačilnobilančna posojila	1 734	—	1 734	3 114	—	3 114
Makrofinančna pomoč	4 388	980	5 368	3 924	460	4 384
Euratom	254	200	454	250	250	500
Skupaj	53 775	1 180	54 955	54 744	710	55 454

Proračun EU jamči za posojila, ki jih najame Komisija za financiranje posojanja državam članicam in nečlanicam v vzajemnih transakcijah. Ta najeta posojila so že pripoznana kot obveznosti v bilanci stanja EU – glej pojasnilo 2.11.1. Če pa bi pri posojilih, danih na podlagi teh posojil, najetih v vzajemnih transakcijah, prišlo do zamud pri odplačevanju, bi moral v skladu s členom 14 Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 celoten neodplačan znesek posojila pokriti proračun EU:

— za najeta posojila, povezana z izplačanimi posojili iz EMFS, jamči izključno proračun EU,

— za najeta posojila, povezana s plačilnobilančnimi posojili, jamči izključno proračun EU,

- za posojila za makrofinančno pomoč najprej jamči Jamstveni sklad za zunanje ukrepe (glej pojasnilo **2.4.1**), nato pa proračun EU ter
- za celotne zneske neodplačanih posojil Euratom so prvo kritje jamstva tretjih strank. Če zneskov za zunanja posojila ne bi pokrila jamstva tretjih oseb, bi jih pokrila Jamstveni sklad.

Proračunsko jamstvo EU ne zajema posojil ESPJ v likvidaciji, odobrenih iz izposojenih sredstev. Namesto tega jih krijejo finančna sredstva ESPJ v likvidaciji – glej pojasnilo **2.4.1**.

4.1.3 Jamstva, dana za finančne instrumente EU

	(v milijonih EUR)	
	31.12.2018	31.12.2017
Obzorje 2020	1 467	1 297
Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja	642	654
Instrument za povezovanje Evrope	579	490
Drugo	29	32
Skupaj	2 717	2 473

Kot je navedeno v členu 210(1) finančne uredbe, proračunski odhodki, povezani s posameznim finančnim instrumentom, in finančna obveznost Unije v nobenem primeru ne presežejo zneska ustreznih proračunskih obveznosti, prevzetih zanj, kar izključuje pogojne obveznosti za proračun. V praksi to pomeni, da imajo te obveznosti v bilanci stanja protiknjizbo na strani sredstev ali so pokrite z neporavnanimi proračunskimi obveznostmi, ki še niso prikazane kot odhodki. Te pogojne obveznosti so prikazane brez finančnih rezervacij, oblikovanih za te instrumente – glej pojasnilo **2.10**.

4.1.4 Sodni postopki

	(v milijonih EUR)	
	31.12.2018	31.12.2017
Globe	3 187	3 242
Kmetijstvo	653	1 737
Kohezija	26	3
Drugo	1 867	481
Skupaj	5 732	5 463

Globe

Ti zneski se nanašajo predvsem na globe, ki jih je Komisija naložila za kršitev pravil konkurence in so jih oglobljene družbe začasno plačale ter je bila zoper njih vložena pritožba oziroma še ni znano, ali bo pritožba vložena. Pogojna obveznost se ohrani, dokler sodba Sodišča EU o zadevi ne postane pravnomočna ali dokler se ne izteče rok za pritožbo. Obračunane obresti na začasna plačila so vključene v poslovni izid za zadevno leto in tudi kot pogojna obveznost, da se prikaže negotovost upravičenosti Komisije do teh zneskov.

Če bi EU v kateri koli od teh zadev v zvezi z naloženimi globami izgubila, bi se začasno prejeti zneski vrnili družbam. Znesek glob se pripozna kot proračunski prihodek šele, ko je dokončen (člen 107 finančne uredbe).

Kmetijstvo

To so pogojne obveznosti do držav članic, povezane s sklepi o skladnosti pri EKJS ter s finančnimi popravki za razvoj podeželja in predpristopno pomoč, ki so predmet postopka pred izrekom sodbe Sodišča EU. Določitev končnega zneska obveznosti in leta, v katerem bo učinek uspešnih pritožb bremenil proračun, je odvisna od trajanja postopka pred Sodiščem EU.

Kohezija

To so pogojne obveznosti do držav članic v zvezi z ukrepi v okviru kohezijske politike, ki so predmet postopka v fazi pred ustnim zaslišanjem ali pred izrekom sodbe Sodišča EU.

Drugi sodni postopki

Ta postavka se nanaša na odškodninske tožbe, ki so zdaj vložene zoper EU, druge pravne spore in ocenjene pravne stroške. Omeniti je treba, da mora v odškodninski tožbi v skladu s členom 340 PDEU tožnik dokazati, da je institucija dovolj resno kršila pravno pravilo, ki podeljuje pravice posameznikom, da je tožnik utrpel dejansko škodo in da obstaja neposredna vzročna zveza med nezakonitim dejanjem in škodo. Znesek za leto 2018 se nanaša predvsem na odškodninski zahtevek proti Evropski komisiji zaradi sklepa o prepovedi združitve. Pravna zadeva je precej nova in v zgodnji fazi. Zato se ob odsotnosti zanesljive ocene razkriti znesek nanaša na zahtevani znesek.

4.2 POGOJNA SREDSTVA

	(v milijonih EUR)	
	31.12.2018	31.12.2017
<i>Prejeta jamstva:</i>		
<i>Jamstva za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti</i>	321	352
<i>Druga jamstva</i>	19	22
<i>Druga pogojna sredstva</i>	25	34
Skupaj	366	409

Jamstva za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti se zahtevajo za zagotovitev, da upravičenci do financiranja EU izpolnijo obveznosti iz svojih pogodb z EU.

5. PRORAČUNSKA IN PRAVNE OBVEZNOSTI

To pojasnilo vsebuje informacije o proračunskem postopku in prihodnjih potrebah po financiranju, ne pa o obveznostih, ki so obstajale na dan 31. decembra 2018.

Večletni finančni okvir (VFO), o katerem se dogovorijo države članice, določa programe ter zgornje meje za odobritve za prevzem obveznosti in skupni znesek odobritev plačil za posamezne razdelke, v okviru katerih lahko EU sklepa proračunske in pravne obveznosti, ter nazadnje izvrši plačila za obdobje 7 let – glej razpredelnico 1.1 v pojasnilih k poročilom o izvrševanju proračuna.

Zgornje meje VFO je sprejel Svet (države članice) s soglasjem Evropskega parlamenta, člen 16 Uredbe (EU) št. 1306/2013 o financiranju SKP pa vzpostavlja neposredno povezavo med letno zgornjo mejo odhodkov EKJS in uredbo o VFO. Evropski parlament in Svet sta sprejela tudi ustrezne temeljne akte za odhodke EKJS, ki določajo odhodke po državah članicah za celotno obdobje 2014–2020.

Pravne obveznosti ustrezajo podpisanim programom, projektom, sporazumom ali pogodbam, zato so za EU pravno zavezujoče. Prevzem pravne obveznosti je dejanje, s katerim odredbodajalec prevzame ali določi obveznost (za EU), ki ima finančne posledice (člen 2(37) finančne uredbe).

Načeloma se proračunska obveznost prevzame pred pravno obveznostjo, vendar je pri nekaterih večletnih programih/projektih obratno, ustrezne proračunske obveznosti se namreč prevzamejo v letnih obrokih v obdobju več let, kadar tako določa temeljni akt. Na primer, za kohezijo člen 76 uredbe o skupnih določbah (Uredba (EU) št. 1303/2013⁽²³⁾) določa, da sklep Komisije o sprejetju programa predstavlja pravno obveznost v smislu finančne uredbe in da se proračunske obveznosti Unije za vsak program izvajajo v letnih obrokih za vsak sklad v obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020. Druge pravne podlage lahko vsebujejo podobne določbe. Zato lahko obstajajo zneski, ki jih je EU pravno zavezana plačati, čeprav proračunska obveznost še ni bila prevzeta – glej pojasnili 5.2 in 5.3.

⁽²³⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 320.

Če je proračunska obveznost prevzeta, vendar plačila zanjo še niso izvršena, se znesek nepravilnih obveznosti imenuje „reste à liquider“ (RAL). To lahko predstavlja programe ali projekte, ki so pogosto večletni in podpisani ter za katere bodo plačila izvedena v poznejših letih. Predstavljajo plačilne obveznosti za prihodnja leta. Ker se računovodski izkazi pripravijo v skladu z računovodenjem na podlagi nastanka poslovnega dogodka, poročila o izvrševanju proračuna pa v skladu z računovodenjem na podlagi plačil, je bil del skupnega neplačanega zneska (RAL) že prikazan kot odhodek in pripoznan kot obveznost v bilanci stanja (glej pojasnili 2.12 in 2.13). Ti stroški se izračunajo na podlagi prejetih zahtevkov za povračilo stroškov/računov ali ocenjenega izvajanja programa ali projekta, če EU še ni prejela nobenih zahtevkov – glej pojasnilo 5.1 spodaj. Ko so po 31. decembru 2018 izvršena plačila, ki se nanašajo na nepravilne obveznosti, se pripoznanje obveznosti v bilanci stanja odpravi. Del nepravilnih obveznosti, ki še ni prikazan kot odhodek, ni vključen v obveznosti, temveč je razkrit v nadaljevanju.

Spodnja razkritja tako predstavljajo zneske na dan 31. decembra 2018, za katere se je EU zavezala, da jih bo plačala na podlagi izpolnjevanja pogodbenih dogovorov in bodo zato financirani iz prihodnjih proračunov EU.

(v milijonih EUR)			
	Pojasnilo	31.12.2018	31.12.2017
Neporavnane proračunske obveznosti, ki še niso prikazane kot odhodki	5.1	235 836	221 391
Še neizvedene pravne obveznosti v okviru deljenega upravljanja, sprejete na podlagi sedanjega VFO	5.2	143 883	211 688
Pomembne pravne obveznosti na drugih področjih	5.3	18 126	20 030
Skupaj		397 845	453 109

5.1 NEPORAVNANE PRORAČUNSKÉ OBVEZNOSTI, KI ŠE NISO PRIKAZANE KOT ODHODKI

(v milijonih EUR)		
	31.12.2018	31.12.2017
Neporavnane proračunske obveznosti, ki še niso prikazane kot odhodki	235 836	221 391

Zgoraj razkriti znesek je znesek teh nepravilnih proračunskih obveznosti (RAL - „reste à liquider“) v višini 281 175 milijonov EUR (glej razpredelnico 4.4 v pojasnilih k poročilu o izvrševanju proračuna), zmanjšan za z njimi povezane zneske, ki so bili vključeni kot obveznosti v bilanco stanja in kot odhodki v izkaz poslovnega izida. Pri nepravilnih proračunskih obveznostih gre za znesek odprtih obveznosti, ki še niso bile niti plačane niti sročene. Kot je pojasnjeno zgoraj, so nepravilne proračunske obveznosti običajna posledica obstoja večletnih programov.

Opozoriti je treba, da so nepravilni predjumi predhodnega financiranja na dan 31. decembra 2018 skupaj znašali 50 milijard EUR (glej pojasnilo 2.5). To predstavlja plačane proračunske obveznosti, za katere se zmanjšajo nepravilne obveznosti, vendar se za plačane zneske do izpolnitve pogodbene obveznosti še vedno šteje, da pripadajo EU in ne upravičencu. Zato podobno kot zgoraj razkrite nepravilne obveznosti tudi te obveznosti še niso prikazane kot odhodki.

5.2 ŠE NEIZVEDENE PRAVNE OBVEZNOSTI V OKVIRU DELJENEGA UPRAVLJANJA, SPREJETE NA PODLAGI SEDANJEGA VFO

(v milijonih EUR)				
Skladi	Finančni okvir za obdobje 2014–2020 (A)	Sklenjene pravne obveznosti (B)	Proračunske obveznosti (C)	Pravne obveznosti, zmanjšane za proračunske obveznosti (B–C)
Evropski sklad za regionalni razvoj in Kohezijski sklad	262 408	262 408	179 831	82 578
Evropski socialni sklad	92 935	92 819	65 230	27 588
Evropski instrument sosedstva in partnerstva				—
Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim	3 814	3 814	2 670	1 144
RAZDELEK 1B: SKLADI KOHEZIJSKE POLITIKE	359 157	359 041	247 731	111 310

(v milijonih EUR)

Skлади	Finančni okvir za obdobje 2014–2020 (A)	Sklenjene pravne obveznosti (B)	Proračunske obveznosti (C)	Pravne obveznosti, zmanjšane za proračunske obveznosti (B–C)
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja	100 079	100 079	70 748	29 331
Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo	5 749	5 749	4 048	1 702
RAZDELEK 2: NARAVNI VIRI	105 828	105 828	74 795	31 033
Sklad za migracije in azil	5 028	4 393	3 577	816
Sklad za notranjo varnost	3 016	2 883	2 159	724
RAZDELEK 3: VARNOST IN DRŽAVLJANSTVO	8 044	7 276	5 736	1 540
Skupaj	473 030	472 145	328 262	143 883

To so pravne obveznosti, za katere se je EU zavezala, da jih bo plačala, ko je sprejela operativne programe v okviru deljenega upravljanja. Sklep Komisije o sprejetju operativnega programa predstavlja sklep o financiranju v smislu člena 110 finančne uredbe in po uradnem obvestilu zadevni državi članici pravno obveznost v smislu navedene uredbe.

Člen 76 uredbe o skupnih določbah za evropske strukturne in investicijske sklade (skladi ESI) določa:

„Proračunske obveznosti Unije za vsak program se izvajajo v letnih obrokih za vsak sklad v obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020. Proračunske obveznosti v zvezi z rezervo za uspešnost se v vsakem programu izvajajo ločeno od preostalih dodelitev sredstev programu.“

Zgornja razpredelnica se začne s skupnimi sredstvi VFO (stolpec A) in prikazuje pravne obveznosti, za katere proračunske obveznosti še niso bile prevzete za razdelke 1B, 2 in 3 večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020. Te pravne obveznosti zato predstavljajo neporavnane zneske, za katere bo EU prevzela proračunske obveznosti in jih nato plačala po 31. decembru 2018. V stolpcu B so prikazane pravne obveznosti ob koncu leta, ki jih je prevzela Komisija, v stolpcu C pa prevzete proračunske obveznosti v zvezi s temi pravnimi obveznostmi ob koncu leta.

5.3 POMEMBNE PRAVNE OBVEZNOSTI NA DRUGIH PODROČJIH

(v milijonih EUR)

	31.12.2018	31.12.2017
Instrument za povezovanje Evrope	11 554	12 676
ITER	1 489	1 496
Program Copernicus	1 267	1 841
Program Galileo	493	253
Sporazumi o ribolovu	46	133
Obveznosti iz poslovnega najema	2 352	2 577
Druge pogodbene obveznosti	924	1 054
Skupaj	18 126	20 030

Ti zneski odražajo dolgoročne pravne obveznosti, ki jih ob koncu leta še niso krile odobritve za prevzem obveznosti v proračunu. Te zavezujoče obveznosti bodo vnesene v proračun v letnih obrokih v prihodnjih letih in nato plačane.

Nekateri pomembni programi (glej spodaj) se lahko v skladu s členom 112(2) finančne uredbe razporedijo na več letnih obrokov. To EU omogoča, da prevzame pravne obveznosti (podpiše sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev, sporazume o prenosu pooblastil in pogodbe o javnih naročilih), ki presegajo razpoložljive odobritve za prevzem obveznosti v danem letu. Zato so lahko za znaten znesek skupnih dodeljenih sredstev v okviru sedanjega VFO obveznosti že prevzete. To velja zlasti za naslednje programe:

Instrument za povezovanje Evrope (IPE)

Instrument za povezovanje Evrope zagotavlja finančno pomoč za vseevropska omrežja, da se podprejo projekti skupnega interesa v sektorjih prometne, telekomunikacijske in energetske infrastrukture. Pravne obveznosti za instrument za povezovanje Evrope pokrivajo obdobje od leta 2014 do 2023 na področju prometa in do 31. decembra 2024 na področju energije. Pravna podlaga za te obveznosti je Uredba (EU) št. 1316/2013, ki v členu 19 določa uporabo letnih obrokov.

Program Copernicus

Copernicus je evropski program za opazovanje Zemlje – glej tudi pojasnilo 2.2. Te obveznosti so prevzete do leta 2020. Komisija je na podlagi Uredbe (EU) št. 377/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o vzpostavitvi programa Copernicus in o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 911/2010⁽²⁴⁾ podpisala sporazume o prenosu pooblastil z Evropsko vesoljsko agencijo (ESA), organizacijo EUMETSAT in Evropskim centrom za srednjeročno napovedovanje vremena. Uporabo letnih obrokov dovoljuje člen 8 Uredbe (EU) št. 377/2014.

ITER – mednarodni termonuklearni poskusni reaktor

Te obveznosti so namenjene kritju prihodnjih potreb po financiranju naprav ITER do leta 2021. Prispevek EU (Euratom) za Mednarodno organizacijo za fuzijsko energijo ITER je zagotovljen prek agencije Fuzija za energijo ter vključuje tudi prispevke držav članic in Švice. Te obveznosti so prevzete na podlagi Sklepa Sveta 2013/791/Euratom z dne 13. decembra 2013 o spremembi Odločbe 2007/198/Euratom o ustanovitvi Evropskega skupnega podjetja za ITER in razvoj fuzijske energije ter dodelitvi prednosti le-temu⁽²⁵⁾, ki dovoljuje uporabo letnih obrokov. Organizacija ITER je bila ustanovljena za upravljanje naprav ITER in spodbujanje njihovega izkoriščanja, krepitev javnega razumevanja in sprejemanja fuzijske energije ter izvajanje vseh drugih dejavnosti, ki so potrebne za doseganje njenega namena. ITER vključuje EU, Kitajsko, Indijo, Rusijo, Južno Korejo, Japonsko in ZDA.

Program Galileo

To so zneski prevzetih obveznosti za program Galileo, v okviru katerega se razvija evropski globalni navigacijski satelitski sistem – glej tudi pojasnilo 2.2. Te obveznosti so prevzete do leta 2020. Komisija je podpisala sporazum o prenosu pooblastil z Evropsko vesoljsko agencijo (ESA) na podlagi Uredbe (EU) št. 1285/2013⁽²⁶⁾. Uporabo letnih obrokov dovoljuje člen 9 Uredbe (EU) št. 1285/2013.

Sporazumi o ribolovu

To so obveznosti, prevzete s tretjimi državami za ukrepe v okviru mednarodnih sporazumov o ribolovu do leta 2023. Prevzete obveznosti temeljijo na sklepih Sveta za vsako tretjo državo (npr. Sklep Sveta (EU) 2019/385 z dne 4. marca 2019 o sklenitvi Protokola o izvajanju Sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko unijo in Republiko Slonokoščeno obalo (2018–2024)⁽²⁷⁾ in se obravnavajo kot posebne mednarodne pogodbe z večletnimi pravicami in obveznostmi.

Obveznosti iz poslovnega najema

Minimalni zneski, ki jih je treba v skladu s povezanimi pogodbami plačati v preostalem obdobju veljavnosti teh pogodb o najemu, so naslednji:

(v milijonih EUR)

	Najmanjše najemnine			Skupaj
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	
Zgradbe	439	943	940	2 321
Informacijski materiali in druga oprema	9	21	0	31
Skupaj	448	964	940	2 352

⁽²⁴⁾ UL L 122, 24.4.2014, str. 44.

⁽²⁵⁾ UL L 349, 21.12.2013, str. 100.

⁽²⁶⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 1.

⁽²⁷⁾ UL L 70, 12.3.2019, str. 1.

V okviru uradnega obvestila Združenega kraljestva o njegovi nameri, da izstopi iz Evropske unije, in zaradi Uredbe (EU) 2018/1718 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o spremembi Uredbe (ES) št. 726/2004, kar zadeva lokacijo sedeža Evropske agencije za zdravila ⁽²⁸⁾, je bil sedež Evropske agencije za zdravila (v nadaljnjem besedilu: EMA) premeščen iz Londona v Amsterdam. Trenutna najemna pogodba za prostore v Londonu se izteče leta 2039, zato jo bo treba predčasno prekiniti ali pa s tretjo osebo skleniti sporazum o prenosu ali podnajemu.

Zneski, navedeni v zgornji razpredelnici, vključujejo 468 milijonov EUR, ki so še dolgovani v skladu s to pogodbo o najemu, vendar pa je morebitni prihodnji neto finančni učinek v konsolidiranih računovodskih izkazih odvisen od pogajanj o prekinitvi z najemodajalcem ali od pogodbenih pogojev sporazuma o podnajemu, sklenjenega s tretjo osebo.

Druge pogodbene obveznosti

V tej postavki razkriti zneski ustrezajo prevzetim obveznostim, ki jih je treba še plačati v obdobju veljavnosti pogodb. Največji vključeni znesek v tej postavki se nanaša na gradbene pogodbe Evropskega parlamenta (87 milijonov EUR).

6. OBVLADOVANJE FINANČNIH TVEGANJ

V nadaljevanju opisana razkritja glede obvladovanja finančnih tveganj EU se nanašajo na:

- najemanje in dajanje posojil za finančno pomoč, ki jih je Komisija izvedla s pomočjo: EMFS, plačilnobilancijskih posojil, makrofinančne pomoči, dejavnosti Euratoma in za posojila iz izposojenih finančnih sredstev ESPJ v likvidaciji,
- zakladniško poslovanje Komisije za izvrševanje proračuna EU, vključno s pobiranjem glob,
- sredstva v skladih za proračunska jamstva: Jamstvenem skladu za zunanje ukrepe, Jamstvenem skladu EFSI in Jamstvenem skladu EFSD, ter
- finančne instrumente, ki se financirajo iz proračuna EU.

6.1 VRSTE TVEGANJ

Tržno tveganje je tveganje nihanja poštene vrednosti ali prihodnjih denarnih tokov finančnega instrumenta zaradi sprememb tržnih cen. Pomeni ne le tveganje za izgubo, ampak tudi možnost za dobiček. Obsega *valutno tveganje*, *obrestno tveganje* in *tveganje spremembe drugih cen* (EU nima pomembnih tveganj spremembe drugih cen).

- *Valutno tveganje* je tveganje, da bodo na posle EU ali vrednost njenih naložb vplivale spremembe deviznih tečajev. To tveganje izhaja iz spremembe cene ene valute v razmerju do druge.
- *Obrestno tveganje* je možnost zmanjšanja vrednosti vrednostnega papirja, zlasti obveznice, zaradi povišanja obrestnih mer. Višje obrestne mere na splošno povzročijo znižanje cen obveznic s fiksno obrestno mero in obratno.

Kreditno tveganje je tveganje nastanka izgube zaradi neplačila posojila ali druge kreditne linije (glavnice ali obresti ali obojega) s strani dolžnika/posojilojemalca ali zaradi druge neizpolnitve pogodbenih obveznosti. Kot dogodek neizpolnjevanja obveznosti štejejo zamude pri plačilu, prerazporeditev plačil posojilojemalca in stečaj.

Likvidnostno tveganje je tveganje, ki izhaja iz težavnosti prodaje sredstva, na primer tveganje, da trgovanje z danim vrednostnim papirjem ali sredstvom na trgu ne bo dovolj hitro, da bi se preprečila izguba ali izpolnila obveznost.

6.2 STRATEGIJE OBVLADOVANJA TVEGANJ

Izvrševanje proračuna EU je vedno bolj odvisno od uporabe finančnih instrumentov operativnih programov. Za več informacij o zadevnih zneskih glej pojasnilo **2.4.1**.

Večini finančnih instrumentov je skupno dejstvo, da je izvrševanje preneseno bodisi na skupino EIB (vključno z EIS) bodisi na druge finančne institucije na podlagi sporazuma med Evropsko komisijo in finančno institucijo. Sporazumi, podpisani s temi finančnimi institucijami, vključujejo stroge pogoje in obveznosti za posrednike, da se zagotovi, da se denarna sredstva EU pravilno upravljajo in da se o njih ustrezno poroča. Ob prevzemu obveznosti za finančni prispevek za enega od instrumentov se sredstva prenesejo na bančni račun finančne institucije (tj. fiduciarni račun), ki je bil ustvarjen posebej za ta namen. Finančna institucija lahko, glede na to, za kakšen instrument gre, sredstva na tem fiduciarnem računu uporabi za dajanje posojil, izdajanje dolžniških instrumentov, vlaganje v lastniške instrumente ali pokritje unovčitev jamstev. Prihodki od finančnih instrumentov se morajo praviloma vrniti v proračun EU.

⁽²⁸⁾ UL L 291, 16.11.2018, str. 3.

Tveganje v zvezi s temi finančnimi instrumenti je omejeno na zgornjo mejo, kakor je navedeno v sporazumih v zvezi s temi instrumenti, tj. na proračunski znesek, določen za zadevni instrument. Ker Komisija pogosto prevzema tranšo „prve izgube portfelja“ in ker naj bi se z instrumenti financirali bolj tvegani upravičenci (ki imajo težave s pridobivanjem financiranja od komercialnih posojilodajalcev), je zato verjetno, da bo proračun EU utrpel nekaj izgub.

Merjenje finančnih instrumentov

Naslednje kategorije finančnih sredstev in obveznosti se ne merijo po pošteni vrednosti: denarna sredstva in njihovi ustrezniki, posojila, menjalne terjatve in nemenjalni izterljivi zneski, najeta posojila in druge finančne obveznosti, ki se merijo po odplačni vrednosti. Knjigovodska vrednost teh finančnih sredstev in obveznosti se šteje za razumen približek njihove poštene vrednosti.

Najemanje in dajanje posojil za finančno pomoč

EU izvaja posle najemanja in dajanja posojil ter s tem povezano upravljanje zakladnice v skladu z ustrežno uredbo Sveta in Evropskega parlamenta, sklepi Sveta, po potrebi pa tudi notranjimi smernicami. Pisna navodila za postopke, ki veljajo za posebna področja, kot so najemanje in dajanje posojil ter upravljanje zakladnice, so razvile ustrezne poslovne enote, ki jih tudi uporabljajo. Dajanje posojil se financira z vzajemnimi posli najemanja posojil, ki torej ne ustvarjajo odprtih obrestnih ali valutnih pozicij.

Zakladnica

Pravila in načela vodenja zakladniškega poslovanja Komisije so določena v Uredbi Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 (kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804⁽²⁹⁾) ter v finančni uredbi in njenih pravilih uporabe.

Na podlagi zgornjih uredb se uporabljajo naslednja glavna načela:

- lastna sredstva plačajo države članice na račune, ki so bili v ta namen odprti v imenu Komisije pri zakladnici ali nacionalni centralni banki. Komisija lahko črpa sredstva z zgornjih računov samo za kritje svojih denarnih potreb,
- lastna sredstva plačajo države članice v svojih nacionalnih valutah, medtem ko so plačila Komisije večinoma izražena v eurih,
- stanje na bančnih računih, odprtih v imenu Komisije, ne sme biti negativno. Ta omejitev ne velja za račune lastnih sredstev Komisije v primeru neplačil v zvezi s posojili, najetimi ali zajamčenimi v skladu z uredbami ali sklepi Sveta EU, in pod določenimi pogoji, če so potrebe po denarnih sredstvih večje od sredstev na računih,
- sredstva na bančnih računih, ki so v drugih valutah kot v eurih, se bodisi uporabljajo za plačila v istih valutah ali so periodično pretvorjena v eure.

Poleg računov lastnih sredstev ima Komisija tudi druge bančne račune, odprte pri centralnih in poslovnih bankah z namenom izvrševanja plačil in prejemanja prejemkov, ki niso prispevki držav članic v proračun.

Zakladniško in plačilno poslovanje sta visoko avtomatizirana in temeljita na sodobnih informacijskih sistemih. Za zagotovitev varnosti sistemov in delitve nalog v skladu s finančno uredbo, standardi notranje kontrole Komisije in revizijskimi načeli se uporabljajo posebni postopki.

Upravljanje zakladniškega in plačilnega poslovanja Komisije je urejeno s sklopom pisnih smernic in postopkov, da se omejita poslovno in finančno tveganje ter zagotovi primerna raven kontrole. Te smernice in postopki urejajo različna področja poslovanja (na primer izvrševanje plačil in upravljanje denarnih sredstev, napovedovanje denarnih tokov, neprekinjeno poslovanje ipd.), njihovo upoštevanje pa se redno preverja. Poleg tega si Generalni direktorat za proračun ter Generalni direktorat za gospodarske in finančne zadeve izmenjujeta informacije o obvladovanju tveganj in dobrih praksah.

⁽²⁹⁾ UL L 132, 21.5.2016, str. 85.

Globe

Začasno plačane globe: vloge

Zneski, prejeti pred letom 2010, ostanejo na bančnih računih pri bankah, ki so bile izbrane posebej za depozite začasno plačanih glob. Te banke so izbrane v skladu z razpisnimi postopki, določenimi v finančni uredbi. Nalaganje sredstev pri določenih bankah se določi na podlagi notranje strategije obvladovanja tveganj, v kateri so opredeljeni bonitetne zahteve in znesek sredstev, ki jih je mogoče naložiti sorazmerno z lastniškim kapitalom nasprotne stranke. Opredelijo in ocenijo se finančna in poslovna tveganja, upoštevanje notranjih strategij in postopkov pa se redno preverja.

Začasno plačane globe: portfelj sklada BUFI

Od leta 2010 se zneski naloženih in začasno plačanih glob vlagajo v posebej za ta namen vzpostavljen portfelj sklada BUFI. Glavna cilja portfelja sta zmanjšanje tveganj, povezanih s finančnimi trgi, in enaka obravnava vseh oglobljenih subjektov s ponudbo zajamčenega donosa, izračunanega na enaki osnovi. Sredstva iz naslova začasno plačanih glob upravlja Komisija v skladu z notranjimi smernicami za upravljanje sredstev. Navodila za postopke, ki veljajo za posebna področja, kot je upravljanje zakladnice, so razvile ustrezne poslovne enote, ki jih tudi uporabljajo. Finančna in poslovna tveganja se opredelijo in ocenijo, upoštevanje notranjih smernic in postopkov pa se redno preverja.

Cilj dejavnosti upravljanja sredstev so take naložbe glob, začasno plačanih Komisiji, da:

- se zagotovi, da so sredstva po potrebi zlahka na razpolago, hkrati pa
- se v normalnih razmerah doseže donos, ki je v povprečju v skladu z referenčnim donosom sklada BUFI, zmanjšanim za nastale stroške, ob ohranitvi nominalnega zneska glob, ki so bile plačane v portfelj pred začetkom veljavnosti nove finančne uredbe avgusta 2018.

Naložbe so v bistvu omejene na naslednji kategoriji: vezane vloge pri centralnih bankah držav članic, agencijah za upravljanje državnega dolga, bankah, ki so v celoti v državni lasti ali zanje država v celoti jamči, ali nadnacionalnih institucijah ter obveznice, zakladne menice in potrdila o vlogah, ki so jih izdale bodisi državne bodisi nadnacionalne institucije.

Bančna jamstva

Komisija ima znatne zneske jamstev, ki so jih izdale finančne institucije, v zvezi z globami, ki jih je naložila družbam za kršitve pravil konkurence EU (glej pojasnilo **2.6.1.2**). Ta jamstva zagotovijo oglobljena podjetja namesto začasnega plačila globe. Jamstva se upravljajo v skladu z notranjo strategijo obvladovanja tveganj. Opredelijo in ocenijo se finančna in poslovna tveganja, upoštevanje notranjih strategij in postopkov pa se redno preverja.

Jamstveni sklad za zunanje ukrepe

Pravila in načela za upravljanje sredstev Jamstvenega sklada so določena v Sporazumu med Komisijo in Evropsko investicijsko banko (EIB) z dne 25. novembra 1994 ter v poznejših spremembah z dne 17. in 23. septembra 1996, 8. maja 2002, 25. februarja 2008, 9. novembra 2010 ter 28. oktobra 2018. Ta jamstveni sklad posluje zgolj v eurih. Da bi se izognil vsakršnemu valutnemu tveganju, opravlja naložbe izključno v tej valuti. Upravljanje sredstev temelji na tradicionalnih pravilih previdnosti, ki veljajo za finančne dejavnosti. Posebno pozornost je treba namenjati zmanjšanju tveganj in zagotavljanju, da se upravljana sredstva lahko odtujijo ali prenesejo brez večjega odloga, pri čemer se upoštevajo krite obveznosti.

Jamstveni sklad EFSI

Jamstveni sklad EFSI je bil ustanovljen z uredbo o EFSI — glej **pojasnilo 2.4.1**. Pravila in načela za upravljanje sredstev sklada so določena v Sklepu Komisije C(2016) 165 z dne 21. januarja 2016. Upravljana sredstva zagotavljajo zadostno likvidnost za morebitne unovčitve jamstev, hkrati pa so še vedno namenjena optimizaciji donosa in stopnje tveganja, ki je združljiva z ohranjanjem visoke stopnje varnosti in stabilnosti.

Jamstveni sklad EFSD

Jamstveni sklad EFSD je bil ustanovljen z uredbo o EFSD – glej pojasnilo 2.4.1. Sredstva Jamstvenega sklada EFSD upravlja Komisija v skladu z notranjimi smernicami in smernicami za upravljanje sredstev, ki so vključene kot Priloga 1 k Sklepu Komisije C(2017) 7693 z dne 22. novembra 2017. Upravljana sredstva zagotavljajo zadostno likvidnost za morebitne unovčitve jamstev, hkrati pa so še vedno namenjena optimizaciji donosa in stopnje tveganja, ki je združljiva z ohranjanjem visoke stopnje varnosti in stabilnosti.

6.3 VALUTNO TVEGANJE**Izpostavljenost EU valutnemu tveganju ob koncu leta v zvezi s finančnimi instrumenti – neto pozicija**

(v milijonih EUR)

	31.12.2018						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Drugo	Skupaj
Finančna sredstva							
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	619	57	18	7	14 725	17	15 443
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	(475)	—	—	—	491	—	16
Posojila (*)	6	0	—	—	56	5	67
Terjatve in izterljivi zneski	19	4 109	99	109	20 026	303	24 664
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	49	1 524	290	406	14 338	1 505	18 113
	218	5 690	407	523	49 635	1 830	58 303
Finančne obveznosti							
Finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	—	—	—	—	(20)	(2)	(22)
Obveznosti iz poslovanja	(2)	(1)	(0)	(0)	(32 218)	(5)	(32 227)
	(2)	(1)	(0)	(0)	(32 238)	(7)	(32 249)
Skupaj	216	5 689	407	523	17 397	1 824	26 055

(v milijonih EUR)

	31.12.2017						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Drugo	Skupaj
Finančna sredstva							
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	680	57	17	56	12 806	16	13 632
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	(632)	—	—	—	655	—	23
Posojila (*)	6	0	—	—	123	7	137
Terjatve in izterljivi zneski	15	549	63	86	11 591	62	12 366
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	49	3 180	27	693	18 468	1 694	24 111
	118	3 787	107	835	43 642	1 779	50 268
Finančne obveznosti							
Finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	—	—	—	—	—	(2)	(2)
Obveznosti iz poslovanja	(4)	(2)	(0)	(1)	(39 029)	(12)	(39 048)
	(4)	(2)	(0)	(1)	(39 029)	(14)	(39 050)
Skupaj	114	3 785	107	834	4 613	1 765	11 218

(*) Razen vzajemnih posojil za finančno pomoč.

Če bi se euro v primerjavi z drugimi valutami okreplil za 10 %, bi to imelo naslednji učinek:

(v milijonih EUR)

	Poslovni izid			
	USD	GBP	DKK	SEK
2018	(7)	(512)	(35)	(47)
2017	(5)	(339)	(8)	(71)

(v milijonih EUR)

	Čista sredstva			
	USD	GBP	DKK	SEK
31.12.2018	(13)	(5)	(2)	(1)
31.12.2017	(5)	(5)	(2)	(5)

Če bi vrednost eura v primerjavi s temi valutami padla za 10 %, bi to imelo naslednji učinek:

(v milijonih EUR)

	Poslovni izid			
	USD	GBP	DKK	SEK
2018	9	625	43	57
2017	6	414	10	87

(v milijonih EUR)

	Čista sredstva			
	USD	GBP	DKK	SEK
31.12.2018	16	6	2	1
31.12.2017	7	6	2	6

Najemanje in dajanje posojil za finančno pomoč

Večina finančnih sredstev in obveznosti je izražena v eurih, zato EU v teh primerih ni izpostavljena valutnemu tveganju.

Zakladnica

Lastna sredstva, ki jih plačajo države članice v drugih valutah, ne v eurih, se hranijo na računih lastnih sredstev v skladu z Uredbo Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 (kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804). V eure se pretvorijo, ko se pojavi potreba po kritju izvrševanja plačil. Postopki, ki se uporabljajo za upravljanje teh sredstev, so določeni v zgoraj navedeni uredbi. V omejenem številu primerov se ta sredstva neposredno uporabijo za izvedbo plačil v isti valuti.

Komisija ima pri poslovnih bankah odprtih več računov v drugih valutah EU, ne v eurih, ter v ameriških dolarjih in švicarskih frankih za namene izvrševanja plačil, izraženih v teh valutah. Ti računi se polnijo glede na število plačil, ki jih je treba izvesti, zato stanje na teh računih ne pomeni izpostavljenosti valutnemu tveganju.

Ko se razni prejemki (razen lastnih sredstev) prejmejo v drugih valutah, ne v eurih, se bodisi prenesejo na račune Komisije, ki se vodijo v isti valuti, če so potrebni za kritje izvrševanja plačil, bodisi pretvorijo v eure in prenesejo na račune, ki se vodijo v eurih. Računi izločenih sredstev, ki se vodijo v drugih valutah, ne v eurih, se polnijo glede na ocenjene kratkoročne lokalne plačilne potrebe v isti valuti. Stanje na teh računih se vzdržuje v okviru njihovih ustreznih zgornjih meja.

Globe

Začasno plačane globe (vloge in portfelj sklada BUFI) in bančna jamstva

Ker so vse globe naložene in plačane v eurih, ni valutnega tveganja.

Jamstveni sklad za zunanje ukrepe

Finančna sredstva tega sklada so izražena v eurih, zato v zvezi z njim ni valutnega tveganja. Posojila, ki jih prevzame EU s subrogacijo zaradi unovčitve jamstev iz sklada zaradi neplačil s strani upravičenca do posojila, so vezana na svojo prvotno valuto in zato izpostavljajo EU valutnemu tveganju. Zaradi negotovosti v zvezi s časom odplačila dolga se ne izvajajo nobene dejavnosti za izravnavanje valutnih nihanj (t. i. varovanje pred tveganji).

Jamstveni sklad EFSI

Jamstveni sklad EFSI zdaj posluje v eurih in ameriških dolarjih. Valutno tveganje se upravlja s sklenitvijo pogodb o izvedenih finančnih instrumentih (valutne nestandardizirane termenske pogodbe), s katerimi je tržna vrednost naložbenega portfelja v ameriških dolarjih zavarovana pred tveganji. Najvišja nezavarovana valutna izpostavljenost je omejena na 1 % vrednosti celotnega portfelja v okviru referenčne in letne strateške dodelitve. Zato bi premik tržne vrednosti naložb v ameriških dolarjih navzgor ali navzdol za več ali manj kot 1-odstotno mejo sprožil posel za uravnoteženje (nova nestandardizirana termenska pogodba v isti ali nasprotni smeri), s katerim bi se ustrezno prilagodila ali obrnila zavarovana pozicija. Ponovno prilagoditev zavarovanja pred tveganjem lahko spodbudijo tudi gibanja menjalnega tečaja EUR/USD.

Posojila, ki jih prevzame EU s subrogacijo zaradi unovčitve jamstev iz sklada zaradi neplačil s strani upravičenca do posojila, so vezana na svojo prvotno valuto in zato izpostavljajo EU valutnemu tveganju. Zaradi negotovosti v zvezi s časom odplačila dolga se ne izvajajo nobene dejavnosti za izravnavanje valutnih nihanj (t. i. varovanje pred tveganji).

Jamstveni sklad EFSD

Jamstveni sklad EFSD trenutno posluje le v eurih, vendar smernice za upravljanje sredstev za Jamstveni sklad EFSD določajo možnost vlaganja v nekatera sredstva, ki niso izražena v eurih.

6.4 OBRESTNO TVEGANJE

Naslednja razpredelnica prikazuje občutljivost obrestne mere za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev ob predpostavki mogoče spremembe obrestnih mer za +/-100 bazičnih točk (1 %).

(v milijonih EUR)

	Povečanje (+) / zmanjšanje (-) v bazičnih točkah	Učinek na čista sredstva
2018: Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	+100	(348)
	-100	374
2017: Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	+100	(359)
	-100	382

Najemanje in dajanje posojil za finančno pomoč

EU ima zaradi narave svojega najemanja in dajanja posojil veliko sredstev in obveznosti, ki se obrestujejo. Vendar ni obrestnega tveganja, ker se najeta posojila izravnavajo z danimi posojili z enakovrednimi pogoji („vzajemni“ posli).

Zakladnica

Zakladnica Komisije ne najema posojil, zato ni izpostavljena obrestnemu tveganju. Vendar se izračunajo obresti od sredstev, ki jih ima na različnih bančnih računih. Komisija je zato uvedla ukrepe, ki zagotavljajo, da obresti, ki se obračunajo na njenih bančnih računih, odražajo vsakokratne tržne obrestne mere ter njihova morebitna nihanja.

Računi, odprti pri zakladnicah držav članic za prejeme lastnih sredstev, se ne obrestujejo in so brez stroškov. Računi pri nacionalnih centralnih bankah se lahko plačajo po uradnih tarifah, ki jih uporabljajo posamezne institucije. Ker so lahko nekatera plačila, ki se uporabljajo za te račune, trenutno negativna, so vzpostavljeni postopki za upravljanje likvidnosti, da se čim bolj zmanjšajo stanja na teh računih.

Poleg tega so računi lastnih sredstev zaščiteni pred kakršnim koli vplivom negativnih obresti v skladu z Uredbo Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804.

Stanje vlog čez noč na računih poslovnih bank se dnevno obrestuje. Obrestovanje stanj na teh računih temelji na spremenljivih tržnih obrestnih merah, ki se jim doda pogodbeni pribitek (pozitiven ali negativen). Obrestne mere, ki jih uporabljajo poslovne banke, so praviloma pogodbeno določene na najnižjo vrednost, ki je nič. Zato ni tveganja, da bi se sredstva Komisije obrestovala po obrestnih merah, nižjih od tržnih.

Globe

Začasno plačane globe (vloge, portfelj sklada BUFI) in bančna jamstva

Začasno plačane globe so vložene v portfelj instrumentov denarnega trga in dolgoročnih obveznic s povprečnim trajanjem 2,58 leta.

Jamstveni sklad za zunanje ukrepe

Proračunska sredstva, namenjena Jamstvenemu skladu, so vložena v portfelj instrumentov denarnega trga in dolgoročnih obveznic s skupnim povprečnim trajanjem portfelja 2,58 leta.

Jamstveni sklad EFSI

Proračunska sredstva, namenjena Jamstvenemu skladu EFSI, so vložena v portfelj instrumentov denarnega trga in dolgoročnih obveznic s skupnim povprečnim trajanjem portfelja 2,4 leta.

Jamstveni sklad EFSD

Ker se je prvo oblikovanje rezervacij začelo šele konec leta 2018, Jamstveni sklad EFSD sestavljajo predvsem denarna sredstva v centralnih bankah. Povprečno trajanje portfelja znaša 0,03 leta.

6.5 KREDITNO TVEGANJE

Zneski, ki predstavljajo izpostavljenost EU kreditnemu tveganju ob koncu obdobja poročanja, so knjigovodske vrednosti finančnih instrumentov, razkrite v pojasnilu 2.

Analiza starosti finančnih sredstev, ki niso oslabljena

(v milijonih EUR)

	Skupaj	Niti zapadla niti oslabljena	Zapadle postavke, ki niso oslabljene		
			< 1 leto	1–5 let	> 5 let
<i>Posojila</i>	53 939	53 939	0	—	—
<i>Terjatve in izterljivi zneski</i>	24 664	14 737	6 585	3 209	134
<i>Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj</i>	16	16	—	—	—
Skupaj na dan 31.12.2018	78 620	68 692	6 585	3 209	134
<i>Posojila</i>	54 981	54 980	0	—	—
<i>Terjatve in izterljivi zneski</i>	12 366	8 905	2 894	359	208
<i>Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj</i>	23	23	—	—	—
Skupaj na dan 31.12.2017	67 369	63 908	2 894	359	208

Terjatve in izterljivi zneski z rokom, krajšim od 1 leta, vključujejo izterljive zneske, povezane z globami zaradi kršitev pravil konkurence, v višini 6 366 milijonov EUR, terjatve in izterljivi zneski z rokom med 1 in 5 leti pa izterljive zneske, povezane z globami zaradi kršitev pravil konkurence, v višini 3 136 milijonov EUR. Navedeni zneski so v veliki meri kriti z bančnimi jamstvi, zaradi česar je izpostavljenost Komisije kreditnemu tveganju nizka. Ta jamstva zagotovijo oglobljena podjetja namesto začasnega plačila globe.

Kreditna kakovost finančnih sredstev, ki niso niti prekoračila zapadlosti v plačilo niti niso oslABLJENA

(v milijonih EUR)

	31.12.2018					
	Za prodajo razpoložljiva sredstva (*)	Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj (**)	Posojila	Terjatve in izterljivi zneski	Denarna sredstva	Skupaj
Nasprotne stranke z zunanjimi bonitetnimi ocenami						
<i>Prvi razred in visoka kakovost</i>	9 019	16	98	9 064	14 950	33 146
<i>Zgornji srednji razred</i>	3 209	—	23 513	755	2 740	30 217
<i>Nižji srednji razred</i>	1 765	—	25 775	1 456	181	29 177
<i>Špekulativni razred</i>	—	—	4 488	200	221	4 909
	13 993	16	53 874	11 475	18 092	97 449
Nasprotne stranke brez zunanjih bonitetnih ocen						
<i>Skupina 1</i>	—	—	64	3 262	21	3 347
<i>Skupina 2</i>	—	—	2	0	—	2
	—	—	66	3 262	21	3 349
Skupaj	13 993	16	53 939	14 737	18 113	100 797

(v milijonih EUR)

	31.12.2017					
	Za prodajo razpoložljiva sredstva (*)	Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj (**)	Posojila	Terjatve in izterljivi zneski	Denarna sredstva	Skupaj
Nasprotne stranke z zunanjimi bonitetnimi ocenami						
<i>Prvi razred in visoka kakovost</i>	8 068	16	143	2 989	19 261	30 477
<i>Zgornji srednji razred</i>	1 794	—	23 585	293	3 977	29 650
<i>Nižji srednji razred</i>	2 186	—	27 195	846	463	30 691
<i>Špekulativni razred</i>	—	—	3 977	110	389	4 476
	12 048	16	54 901	4 239	24 090	95 293
Nasprotne stranke brez zunanjih bonitetnih ocen						
<i>Skupina 1</i>	—	6	80	4 665	21	4 772
<i>Skupina 2</i>	—	—	—	1	—	1
	—	6	80	4 666	21	4 773
Skupaj	12 048	23	54 980	8 904	24 111	100 067

(*) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva (razen lastniških instrumentov in enotnega sklada).

(**) Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj.

V zgornjo razpredelnico niso vključena za prodajo razpoložljiva finančna sredstva v obliki lastniških instrumentov brez zunanje bonitetne ocene. Zgoraj navedene štiri kategorije tveganja načeloma temeljijo na bonitetnih kategorijah zunanjih bonitetnih agencij in ustrezajo naslednjim ocenam:

- Prvi razred in visoka kakovost: Moody P-1, Aaa do Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA do AA-; Fitch F1+, F1, AAA do AA- in enakovredne ocene.
- Zgornji srednji razred: Moody P-2, A1 do A3; S&P A-2, A+ do A-; Fitch F2, A+ do A- in enakovredne ocene.
- Nižji srednji razred: Moody P-3, Baa1 do Baa3, S&P A-3, BBB+ do BBB-; Fitch F-3, BBBB+ do BBB- in enakovredne ocene.
- Špekulativni razred: Moody not prime, Ba 1 do C; S&P B, C, BB+ do D; Fitch B, C, BB+ do D in enakovredne ocene.

EU te bonitetne kategorije zunanjih agencij uporablja kot referenčno točko, zlasti za finančne instrumente in poslovne banke, vendar lahko po opravljeni lastni analizi posameznih primerov ohrani zneske v eni od zgornjih kategorij tveganja, čeprav ena ali več od zgoraj omenjenih bonitetnih agencij zniža bonitetno oceno zadevne nasprotne stranke. Kar zadeva nasprotne stranke brez zunanjih bonitetnih ocen, se skupina 1 nanaša na dolžnike brez zamud pri plačilu v preteklosti, skupina 2 pa na dolžnike z zamudami v preteklosti.

Zgoraj prikazani zneski v okviru posojil in terjatev, uvrščeni v špekulativni razred, se nanašajo predvsem na posojila finančne pomoči, ki jih je Komisija izplačala državam članicam v finančnih težavah, ter izterljive zneske, ki jih je treba izterjati od nekaterih držav članic na podlagi uredb o lastnih sredstvih ali druge pravne podlage. Znesek, ki je naveden v okviru denarnih sredstev, se nanaša na bančne račune lastnih sredstev, odprte pri zakladnici ali centralnih bankah držav članic za zbiranje prispevkov lastnih sredstev, kakor je določeno v zgoraj navedeni uredbi. Komisija lahko črpa iz teh računov izključno za kritje denarnih potreb, ki izhajajo iz izvrševanja proračuna.

Najemanje in dajanje posojil za finančno pomoč

Izpostavljenost kreditnemu tveganju se najprej obvladuje s pridobitvijo državnih jamstev v primeru Euratoma, nato prek Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe (makrofinančna pomoč in Euratom), potem z možnostjo črpanja potrebnih sredstev z računov lastnih sredstev Komisije pri državah članicah ter nazadnje prek proračuna EU.

V skladu z zakonodajo o virih lastnih sredstev je zgornja meja lastnih sredstev za plačila določena na 1,20 % BND držav članic; leta 2018 je bilo za kritje odobritev plačil dejansko porabljenih 0,90 %. To pomeni, da je bila na dan 31. decembra 2018 za kritje teh jamstev na razpolago razlika v višini 0,30 %. V ta namen lahko EU zahteva sredstva od vseh držav članic, da izpolni svojo pravno obveznost do posojilodajalcev.

Zakladnica

Večina zakladniških sredstev Komisije se v skladu z Uredbo Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 (kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804) o virih lastnih sredstev hrani na računih, ki so jih odprle države članice za plačilo svojih prispevkov (lastna sredstva). Vsi ti računi so odprti pri zakladnicah držav članic ali njihovih nacionalnih centralnih bankah. Te institucije pomenijo najnižje kreditno tveganje (ali tveganje nasprotne stranke) za Komisijo, saj ima izpostavljenost do svojih držav članic. Pri tistem delu zakladniških sredstev Komisije, ki se hranijo pri poslovnih bankah za kritje izvedbe plačil, se zadevni računi polnijo sproti in se avtomatično upravljajo prek sistema zakladnice za upravljanje denarnih sredstev. Na vsakem računu se vzdržuje minimalno stanje denarnih sredstev, ki upošteva povprečni znesek dnevniških plačil, ki se izvršujejo prek tega računa. Posledica tega je, da je skupno stanje vlog čez noč na teh računih stalno nizko (povprečno manj kot 80 milijonov EUR, porazdeljenih med 20 računov), tako da je izpostavljenost Komisije tveganju omejena. Te zneske je treba obravnavati ob upoštevanju skupnega dnevnega stanja zakladnice, ki je leta 2018 nihalo med 6 milijardami EUR in 37 milijardami EUR, in skupnega zneska plačil, izvršenih z računov Komisije leta 2018, ki je presegal 155 milijard EUR.

Poleg tega se za izbiro poslovnih bank uporabljajo posebne smernice, da bi se dodatno zmanjšalo tveganje nasprotne stranke, ki mu je izpostavljena Komisija:

- Vse poslovne banke so izbrane prek javnih razpisov. Minimalna kratkoročna bonitetna ocena, ki se zahteva za sodelovanje v razpisnih postopkih, je Moody's P-1 ali njej enakovredna. V posebnih in ustrezno utemeljenih okoliščinah se lahko sprejme nižja stopnja.

- Bonitetne ocene poslovnih bank, pri katerih ima Komisija račune, se spremljajo dnevno.
- V delegacijah zunaj EU so računi izločenih sredstev odprti pri lokalnih bankah, ki so izbrane s poenostavljenim razpisnim postopkom. Zahteve v zvezi z oceno so odvisne od lokalnih okoliščin in se lahko med državami precej razlikujejo. Za omejitev izpostavljenosti tveganju se višina preostalih sredstev na teh računih ohranja na najnižji možni ravni (ob upoštevanju potreb poslovanja), računi se redno polnijo, uporabljene zgornje meje pa se pregledujejo na letni osnovi.

Globe

Začasno plačane globe: vloge

Banke, pri katerih so naložena sredstva začasno plačanih glob do leta 2010, so izbrane z razpisnim postopkom v skladu s strategijo obvladovanja tveganj, v kateri so opredeljeni bonitetne zahteve in znesek sredstev, ki jih je mogoče naložiti sorazmerno z lastniškim kapitalom nasprotne stranke.

Za poslovne banke, ki so bile izbrane posebej za depozite začasno plačanih glob, se praviloma zahtevata minimalna dolgoročna kreditna bonitetna ocena A (Standard & Poor's ali enakovredna ocena) in minimalna kratkoročna bonitetna ocena A-1 (S&P ali enakovredna ocena). Pri poslabšanju ocene bank v tej skupini se uporabijo posebni ukrepi. Poleg tega je znesek, položen pri vsaki banki, omejen na določen odstotek njenih lastnih sredstev, ki se razlikuje glede na bonitetno oceno vsake institucije. Pri izračunu teh omejitev se upošteva tudi znesek še neuveljavljenih jamstev, ki jih je Komisiji izdala ista institucija. Skladnost še neuveljavljenih depozitov z veljavnimi sektorskimi zahtevami se redno pregleduje.

Začasno plačane globe: portfelj sklada BUFI

Pri naložbah v državne dolžniške instrumente iz začasno plačanih glob, naloženih od leta 2010, je Komisija izpostavljena kreditnemu tveganju. Najvišja koncentracija izpostavljenosti je do Španije, ki predstavlja 16 % portfelja. Pet držav z največjo izpostavljenostjo (Španija, Francija, Luksemburg, Nemčija in Italija) skupaj predstavlja 67 % portfelja naložb. Tehtana povprečna bonitetna ocena portfelja je A– (S&P ali enakovredna ocena).

Bančna jamstva

Strategija obvladovanja tveganj, ki se uporablja za sprejemanje takih jamstev, Komisiji zagotavlja visoko kreditno kakovost. Skladnost še neuveljavljenih jamstev z veljavnimi sektorskimi zahtevami se redno pregleduje.

Jamstveni sklad za zunanje ukrepe

V dogovorjenih smernicah o upravljanju sredstev zakladniškega portfelja in/ali naložbeni strategiji so opredeljene nekatere omejitve za omejitev izpostavljenosti portfelja kreditnemu tveganju. Takšne omejitve vključujejo merila za upravičenost, absolutne kreditne omejitve v nominalnem smislu, odvisno od kategorije izdajatelja, omejitve glede relativne koncentracije, odvisno od kategorije izdajatelja, in omejitve koncentracije po izdajah. Vse naložbe so ocenjene z bonitetno oceno najmanj naložbenega razreda.

Jamstveni sklad EFSI

V smernicah o upravljanju sredstev ter strategiji za obvladovanje tveganj in naložbeni strategiji so opredeljene nekatere omejitve za omejitev izpostavljenosti portfelja, ki je na splošno omejen na naložbeni razred, kreditnemu tveganju. Tehtana povprečna bonitetna ocena portfelja je A– (S&P ali enakovredna ocena).

Ker je edina nasprotna stranka za vse neporavnane valutne nestandardizirane terminske posle na dan 31. decembra 2018 banka Banque de France, se po tem datumu ne vzpostavljajo izboljšave kreditne kakovosti, kot so zavarovanje s premoženjem, sporazumi o pobotu ali jamstva. Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju valutnih izvedenih finančnih instrumentov s pozitivno pošteno vrednostjo ob koncu poročevalskega obdobja je enaka knjigovodski vrednosti v bilanci stanja.

Jamstveni sklad EFSD

V smernicah o upravljanju sredstev ter strategiji za obvladovanje tveganj in naložbeni strategiji so opredeljene nekatere omejitve za omejitev izpostavljenosti portfelja, ki je na splošno omejen na naložbeni razred, kreditnemu tveganju. Tehtana povprečna bonitetna ocena portfelja je AAA (S&P ali enakovredna ocena), in sicer na podlagi bonitetne ocene države za denarna sredstva pri centralni banki.

6.6 LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Analiza zapadlosti finančnih obveznosti po preostali pogodbeni zapadlosti

(v milijonih EUR)

	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj
Najeta posojila	(2 350)	(17 363)	(34 158)	(53 872)
Obveznosti iz poslovanja	(32 227)	—	—	(32 227)
Drugo	(252)	(648)	(1 112)	(2 012)
Skupaj na dan 31.12.2018	(34 829)	(18 011)	(35 270)	(88 110)
Najeta posojila	(6 700)	(14 862)	(33 279)	(54 841)
Obveznosti iz poslovanja	(39 048)	—	—	(39 048)
Drugo	(150)	(665)	(1 255)	(2 070)
Skupaj na dan 31.12.2017	(45 898)	(15 527)	(34 534)	(95 959)

Finančni instrumenti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj

(v milijonih EUR)

	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj
Plačilni del iz naslova izvedenih finančnih instrumentov	(490)	(2)	(6)	(498)
Prejemni del iz naslova izvedenih finančnih instrumentov	477	—	—	477
Čisti denarni tokovi na dan 31.12.2018	(14)	(2)	(6)	(21)
Plačilni del iz naslova izvedenih finančnih instrumentov	(634)	(2)	—	(635)
Prejemni del iz naslova izvedenih finančnih instrumentov	638	—	—	638
Čisti denarni tokovi na dan 31.12.2017	5	(2)	—	3

Najemanje in dajanje posojil za finančno pomoč

Likvidnostno tveganje, ki izhaja iz najetih posojil, se v glavnem izravna z danimi posojili z enakovrednimi pogoji („vzajemni“ posli). Za posojila v okviru makrofinančne pomoči in posojila Euratom pomeni Jamstveni sklad za zunanje ukrepe likvidnostno rezervo (ali varnostno mrežo) pri neplačilu ali zamudah pri plačilu s strani posojilojemalcev. Za plačilnobilanca posojila je v Uredbi Sveta (ES) št. 431/2009⁽³⁰⁾ določen postopek, ki daje dovolj časa za mobilizacijo sredstev iz računov lastnih sredstev Komisije pri državah članicah. Za EMFS je v Uredbi Sveta (EU) št. 407/2010⁽³¹⁾ določen podoben postopek.

Zakladnica

Proračunska načela EU zagotavljajo, da skupna denarna sredstva za dano leto vedno zadostujejo za izvršitev vseh plačil. Dejansko so skupni prispevki držav članic skupaj z različnimi prejemki enaki znesku odobritev plačil za zadevno proračunsko leto. Države članice vsako leto plačajo prispevke v dvanajstih mesečnih obrokih, vendar na plačila deloma vplivajo sezonski dejavniki. Poleg tega so v skladu z Uredbo Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 (o načinih in postopkih za dajanje lastnih sredstev na razpolago, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804) prispevki držav članic, povezani s spremembami proračuna, odobrenimi v danem mesecu (N), na voljo šele prvi delovni dan v mesecu N + 1 (v primeru odobritve pred 16. dnem v danem mesecu) ali prvi delovni dan v mesecu N + 2 (v primeru odobritve na 16. dan ali pozneje v danem mesecu), medtem ko so povezane odobritve plačil na voljo takoj.

⁽³⁰⁾ Uredba Sveta (ES) št. 431/2009 z dne 18. maja 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 332/2002 o ustanovitvi aranžmaja za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči za plačilne bilance držav članic (UL L 128, 27.5.2009, str. 1).

⁽³¹⁾ Uredba Sveta (EU) št. 407/2010 z dne 11. maja 2010 o vzpostavitvi Evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo (UL L 118, 12.5.2010, str. 1).

Zaradi zagotavljanja, da razpoložljiva zakladniška sredstva vedno zadostujejo za kritje plačil, ki jih je treba izvršiti v danem mesecu, so vzpostavljeni postopki za redno napovedovanje denarnih sredstev, poleg tega je pod nekaterimi pogoji in do določene višine mogoče lastna ali dodatna sredstva vnaprej vpoklicati od držav članic, če je to potrebno. Zaradi sezonskosti odhodkov in splošnih proračunskih omejitev v zadnjih letih se je povečala potreba po spremljanju ritma plačil čez leto. Poleg navedenega pa v okviru dnevnega zakladniškega poslovanja Komisije avtomatska orodja za upravljanje denarnih sredstev zagotavljajo, da so na vseh bančnih računih Komisije dnevno na voljo zadostna likvidna sredstva.

Globe

Začasno plačane globe: portfelj sklada BUFI

Sklad se upravlja po načelu, da imajo sredstva zadostno stopnjo likvidnosti in možnost mobilizacije v zvezi z zadevnimi obveznostmi. Portfelj sestavljajo predvsem visoko likvidni vrednostni papirji, ki se lahko prodajo za spoprijemanje z nepričakovanimi denarnimi odlivi. Poleg tega delež denarnih sredstev, njihovih ustreznikov in vrednostnih papirjev, ki zapadejo v enem letu, znaša 23 %.

Jamstveni sklad za zunanje ukrepe

Sklad se upravlja po načelu, da imajo sredstva zadostno stopnjo likvidnosti in jih je mogoče mobilizirati v zadostni meri v zvezi z zadevnimi obveznostmi. Sklad zato ohranja zadosten znesek denarnih sredstev za kritje kratkoročnih odlivov. Delež denarnih sredstev, njihovih ustreznikov in vrednostnih papirjev, ki zapadejo v enem letu, znaša 9,2 %.

Jamstveni sklad EFSI

Jamstveni sklad EFSI se upravlja po načelu, da imajo sredstva zadostno stopnjo likvidnosti in jih je mogoče mobilizirati v zadostni meri v zvezi z zadevnimi obveznostmi. Portfelj sestavljajo likvidna sredstva, ki se lahko prodajo za spoprijemanje z nepričakovanimi denarnimi odlivi. Poleg tega delež denarnih sredstev, njihovih ustreznikov in vrednostnih papirjev, ki zapadejo v enem letu, znaša 22 %.

Poravnava pogodb o izvedenih finančnih instrumentih je bruto in temelji na njihovi pogodbeni zapadlosti. Obveznosti se izpolnjujejo s prodajo sredstev, izraženih v ameriških dolarjih, in/ali posli zamenjave, pri čemer lahko zaradi tečajnih razlik nastane denarni odliv.

Upravljanje likvidnosti v zvezi z zahtevami glede zavarovanja s premoženjem/kritja ni potrebno, ker trenutna nasprotna stranka pri varovanju pred tveganji sprejema poslovanje s Komisijo brez zahtev za zavarovanje s premoženjem/kritje.

Jamstveni sklad EFSD

Jamstveni sklad EFSD se upravlja po načelu, da imajo sredstva zadostno stopnjo likvidnosti in jih je mogoče mobilizirati v zadostni meri v zvezi z zadevnimi obveznostmi.

Portfelj je sestavljen iz 97 % denarnih sredstev na tekočih računih.

Drugi finančni instrumenti – izvedene finančne obveznosti

Leta 2017 je EU sklenila pogodbo o izvedenih finančnih instrumentih (valutno opcijo), v okviru katere krije devalvacijo tuje valute v zvezi s posojili, ki jih zagotovijo finančne institucije (glej pojasnilo 2.11.2). Poleg tega je jamstvo EU za portfelje lastniških instrumentov, ki jih ima v posesti skupina EIB, privedlo do finančne obveznosti za kritje sprememb vrednosti ali oslabitev osnovnih naložb. Kot pri drugih finančnih instrumentih, ki se financirajo iz proračuna EU, znesek, za katerega je EU odgovorna v skladu s to opcijo, ne sme presegati zneska, za katerega so bile prevzete obveznosti, s čimer se ublaži likvidnostno tveganje.

7. RAZKRIVANJE POVEZANIH STRANK

7.1 POVEZANE STRANKE

Povezane stranke EU so subjekti EU, ki so vključeni v konsolidacijo, pridruženi subjekti in ključno vodstveno osebje teh subjektov. Posli med temi subjekti potekajo kot del običajnega poslovanja EU in zato v skladu z računovodskimi pravili EU niso potrebne posebne zahteve po njihovem razkritju.

7.2 UPRAVIČENOSTI KLJUČNEGA VODSTVENEGA OSEBJA

Za predstavitev podatkov o poslih povezanih strank v zvezi s ključnim vodstvenim osebjem EU so take osebe tukaj prikazane v okviru petih kategorij:

kategorija 1: predsedniki Evropskega sveta, Komisije in Sodišča Evropske unije;

kategorija 2: podpredsednik Komisije in visoki predstavnik EU za zunanje zadeve in varnostno politiko ter drugi podpredsedniki Komisije;

kategorija 3: generalni sekretar Sveta, člani Komisije, sodniki in generalni pravobranilci Sodišča Evropske unije, predsednik in člani Splošnega sodišča, predsednik in člani Sodišča za uslužbence Evropske unije, evropski varuh človekovih pravic ter Evropski nadzornik za varstvo podatkov;

kategorija 4: predsednik in člani Evropskega računskega sodišča;

kategorija 5: najvišji javni uslužbenci institucij in agencij.

Povzetek njihovih upravičenosti je prikazan spodaj – dodatne informacije so na voljo tudi v kadrovskih predpisih, objavljenih na spletišču Europa, ki so uradni dokument z opisom pravic in obveznosti vseh uradnikov EU. Ključno vodstveno osebje ni prejelo preferenčnih posojil od EU.

FINANČNE UPRAVIČENOSTI KLJUČNEGA VODSTVA

Upravičenost (na zaposlenega)	v EUR				
	Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3	Kategorija 4	Kategorija 5
Osnovna plača (na mesec)	27 903,32	25 274,75– 26 285,75	20 219,80– 22 747,28	21 837,39– 23 252,78	12 856,84– 20 219,80
Dodatek za prebivanje/izselitveni dodatek	15 %	15 %	15 %	15 %	0%/4%/16 %
Družinski dodatki:					
Gospodinjinski dodatek (v % plače)	2 % + 187,69	2 % + 187,69	2 % + 187,69	2 % + 187,69	2 % + 187,69
Otroški dodatek	410,11	410,11	410,11	410,11	410,11
Dodatek za predšolsko izobraževanje	100,18	100,18	100,18	100,18	100,18
Dodatek za šolanje ali	278,25	278,25	278,25	278,25	278,25
Dodatek za šolanje zunaj kraja zaposlitve	556,5	556,5	556,5	556,5	556,5
Dodatek za predsedujoče sodnike	<i>ni relevantno</i>	<i>ni relevantno</i>	638,43	<i>ni relevantno</i>	<i>ni relevantno</i>
Dodatek za reprezentančne stroške	1 512,12	971,82	638,43	<i>ni relevantno</i>	<i>ni relevantno</i>
Letni potni stroški	<i>ni relevantno</i>	<i>ni relevantno</i>	<i>ni relevantno</i>	<i>ni relevantno</i>	<i>ni relevantno</i>
Nakazila v države članice:					
Dodatek za izobraževanje (*)	da	da	da	da	da
V % plače (*)	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% plače brez korekcijskega koeficienta	največ 25 %	največ 25 %	največ 25 %	največ 25 %	največ 25 %
Reprezentančni stroški	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>	<i>ni relevantno</i>	<i>ni relevantno</i>
Začetek dela:					
Stroški nastanitve	55 806,65	50 549,49 –52 571,49	40 439,60 –45 494,55	43 674,78 –46 505,55	<i>povrnjeno</i>
Družinski potni stroški	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>
Stroški selitve	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>

v EUR					
Upravičenost (na zaposlenega)	Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3	Kategorija 4	Kategorija 5
Prenehanje dela:					
Stroški selitve ob prenehanju zaposlitve	27 903,32	25 274,75– 26 285,75	20 219,80– 22 747,28	21 837,39– 23 252,78	povrnjeno
Družinski potni stroški	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno
Stroški selitve	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno
Prehod (v % plače) (**)	40 % do 65 %	40 % do 65 %	40 % do 65 %	40 % do 65 %	ni relevantno
Zdravstveno zavarovanje	zajeto	zajeto	zajeto	zajeto	zajeto
Pokojnina (v % plače, pred davki)	<i>največ 70 %</i>	<i>največ 70 %</i>	<i>največ 70 %</i>	<i>največ 70 %</i>	<i>največ 70 %</i>
Odbitki:					
Davek na plačo	8 % do 45 %	8 % do 45 %	8 % do 45 %	8 % do 45 %	8 % do 45 %
Zdravstveno zavarovanje (% plače)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Posebna dajatev na plačo	7 %	7 %	7 %	7 %	6 % do 7 %
Odbitek za pokojnino	ni relevantno	ni relevantno	ni relevantno	ni relevantno	10,0 %
Število oseb ob koncu leta	3	6	93	28	112

(*) S korekcijskim koeficientom.

(**) Se plača prva tri leta po odhodu.

8. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Do dne podpisa tega zaključnega računa računovodja Komisije ni opazil nobenih pomembnih zadev, ki bi jih bilo treba ločeno razkriti v okviru tega oddelka, niti mu take zadeve niso bile sporočene. Zaključni račun in z njim povezana pojasnila so bili pripravljene na podlagi najnovejših razpoložljivih informacij, kar se odraža v predstavljenih informacijah.

9. OBSEG KONSOLIDACIJE

A. NADZOROVANI SUBJEKTI (52)

1. Institucije in posvetovalni organi (11)

Evropski parlament

Evropski svet

Evropska komisija

Evropsko računsko sodišče

Sodišče Evropske unije

Evropska služba za zunanje delovanje

Evropski nadzornik za varstvo podatkov

Evropski ekonomsko-socialni odbor

Evropski varuh človekovih pravic

Odbor regij

Svet Evropske unije

2. Agencije EU (39)

2.1 Izvajalske agencije (6)

Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo

Izvajalska agencija za potrošnike, zdravje, kmetijstvo in hrano

Izvajalska agencija za raziskave

Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja

Izvajalska agencija za inovacije in omrežja

Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta

2.2 Decentralizirane agencije (33)

Evropska agencija za pomorsko varnost

Evropska agencija za zdravila

Nadzorni organ za evropski GNSS

Evropska agencija za kemikalije

Fuzija za energijo (Evropsko skupno podjetje za ITER in razvoj fuzijske energije)

Eurojust

Evropski inštitut za enakost spolov

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu

Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni

Evropska agencija za okolje

Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja

Agencija za sodelovanje energetske regulatorjev

Evropski bančni organ

Evropski azilni podporni urad

Urad Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije

Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex)

eu-LISA (Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice)

Evropska agencija za varnost hrane

Evropska železniška agencija

Urad Skupnosti za rastlinske sorte

Evropska agencija za nadzor ribištva

Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami

Urad Evropske unije za intelektualno lastnino

Evropski policijski urad (EUROPOL)

Evropska agencija za varnost v letalstvu

Agencija Evropske unije za varnost omrežij in informacij

Agencija Evropske unije za temeljne pravice

Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine

Prevajalski center za organe Evropske unije

Evropski organ za vrednostne papirje in trge

Evropska fundacija za usposabljanje

Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer

Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL)

3. Drugi nadzorovani subjekti (2)

Evropska skupnost za premog in jeklo (v likvidaciji)

Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo

B. PRIDRUŽENI SUBJEKTI (1)

Evropski investicijski sklad

MANJŠI SUBJEKTI

Subjekti v nadaljevanju niso bili konsolidirani z uporabo kapitalske metode v konsolidiranih računovodskih izkazih EU za leto 2018 zaradi nepomembnosti:

SKUPNO PODJETJE ZA INDUSTRIJSKE PANOGE, KI TEMELJJO NA RABI BIOMASE

To je javno-zasebno partnerstvo med EU in konzorcijem industrijskih panog, ki temeljijo na rabi biomase (konzorcij BIC). Industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase, si prizadevajo za uresničevanje evropskega potenciala na področju biogospodarstva, spreminjanja bioloških odpadkov in ostankov v bolj zelene vsakodnevne izdelke z inovativnimi tehnologijami in biorafinerijami, ki so temelj biogospodarstva.

SKUPNO PODJETJE ČISTO NEBO

To je največji evropski raziskovalni program za razvoj inovativnih in najnaprednejših tehnologij za zmanjšanje emisij CO₂, emisij plinov in ravnih hrupa iz letal. Čisto nebo, ki se financira iz programa EU Obzorje 2020, prispeva h krepitvi sodelovanja evropske letalske industrije, vodilnega položaja v svetu in konkurenčnosti.

SKUPNO PODJETJE ZA POBUDO ZA INOVATIVNA ZDRAVILA (IMI)

IMI je največja javno-zasebna pobuda v Evropi, katere namen je pospešiti razvoj boljših in varnejših zdravil za bolnike. IMI je skupno podjetje Evropske unije in združenja farmacevtske industrije.

SKUPNO PODJETJE ELEKTRONSKE KOMPONENTE IN SISTEMI ZA EVROPSKI VODILNI POLOŽAJ (ECSEL) (SPOJITEV PREJŠNJIH SKUPNIH PODJETIJ ARTEMIS IN ENIAC)

ECSEL je javno-zasebno partnerstvo za elektronske komponente in sisteme, ki premošča vrzel med raziskavami in izkoriščanjem, usklajuje strategije za povečanje evropskih in nacionalnih naložb ter ustvarja napreden ekosistem.

SKUPNO PODJETJE ZA GORIVNE CELICE IN VODIK (GCV)

GCV je javno-zasebno partnerstvo, ki podpira raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (RTR) na področju tehnologij gorivnih celic in energije iz vodika v Evropi. Njegova cilja sta spodbuditi uvedbo teh tehnologij na trg in uresničiti potencial teh tehnologij, ki ga imajo kot instrument za doseganje nizkoogljičnega energijskega sistema.

SKUPNO PODJETJE RAZISKAVE ATM ENOTNEGA EVROPSKEGA NEBA (SESAR)

SESAR je javno-zasebno partnerstvo za posodobitev evropskega sistema upravljanja zračnega prometa (ATM) z usklajevanjem in združevanjem vseh ustreznih raziskovalnih in inovacijskih prizadevanj na področju ATM v EU.

SKUPNO PODJETJE SHIFT2RAIL

Shift2Rail je prva evropska železniška skupna tehnološka pobuda za usmerjene raziskave in inovacije (R&I) ter tržno usmerjene rešitve s pospeševanjem vključevanja novih in naprednih tehnologij v inovativne železniške rešitve.

Zaključni računi navedenih subjektov so javno dostopni na njihovih spletnih straneh.

RAZPRAVA O RAČUNOVODSKIH IZKAZIH IN NJIHOVA ANALIZA ⁽³²⁾

KAZALO

	<i>Stran</i>
1. KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI EU: FINANČNI POLOŽAJ 2018	91
1.1 PRIHODKI	91
1.2 ODHODKI	91
1.3 SREDSTVA	92
1.4 OBVEZNOSTI	100
2. UPRAVLJANJE TVEGANJ IN NEGOTOVOSTI PRI IZVRŠEVANJU PRORAČUNA EU	101
2.1 MAKROEKONOMSKO OKOLJE	101
2.2 PRORAČUNSKE POGOJNE OBVEZNOSTI ZA FINANČNO POMOČ	102
2.3 PRORAČUNSKA JAMSTVA	103
2.4 REZERVA ZA NOVE UDELEŽENCE (NER) 300	103

⁽³²⁾ Zaradi zaokroževanja na milijon eurov lahko nastane vtis, da se vsote nekaterih finančnih podatkov v spodnjih razpredelnicah ne izidejo.

Cilj te razprave o računovodskih izkazih in njihove analize je bralcem pomagati razumeti finančni položaj, finančno uspešnost in denarne tokove, predstavljene v konsolidiranih računovodskih izkazih EU. Informacije, predstavljene v tej razpravi o računovodskih izkazih in njihovi analizi, niso bile revidirane.

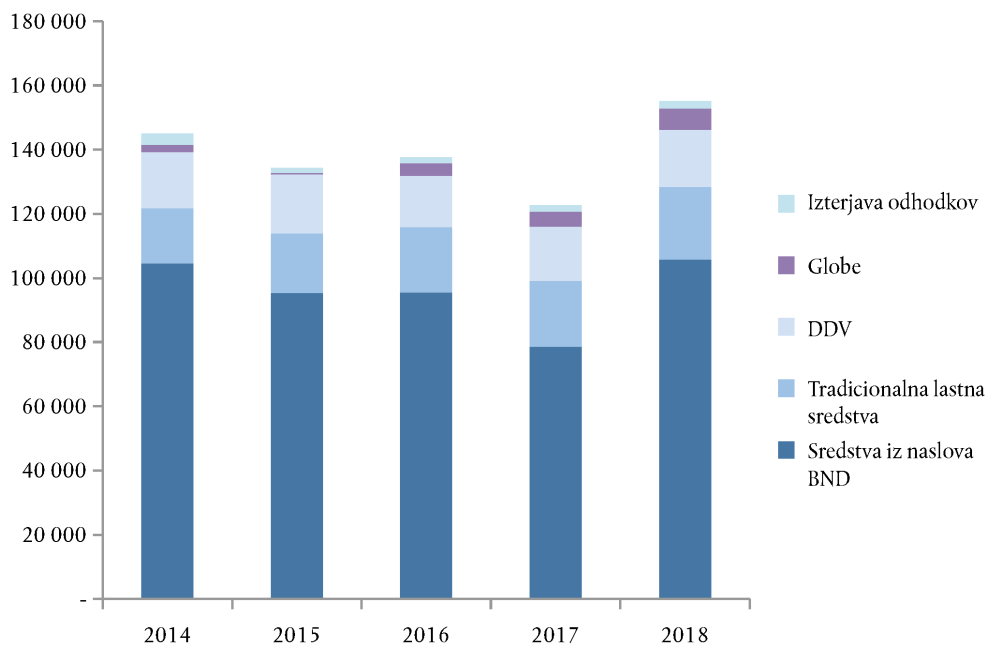
1. KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI EU: FINANČNI POLOŽAJ 2018

1.1 PRIHODKI

Konsolidirani prihodki EU vključujejo zneske, povezane z menjalnimi in nemenjalnimi posli, pri čemer so zadnji najpomembnejši.

V spodnji razpredelnici je pregled glavnih kategorij nemenjalnih poslov.

Petletni trend prihodkov iz glavnih nemenjalnih poslov (v milijonih EUR)

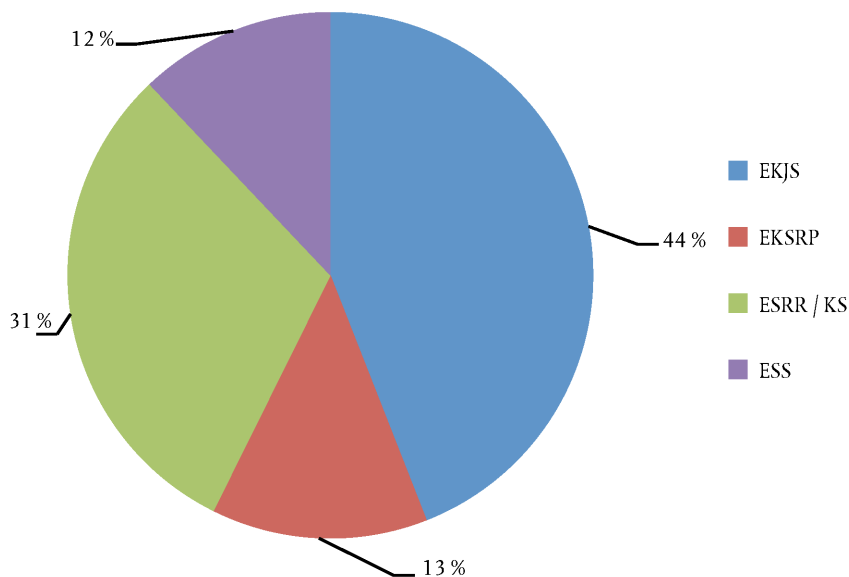
Ker bi morali biti proračunski prihodki enaki proračunskim odhodkom (ali jih presežati), so glavni razlog za zgornje gibanje prihodkov vsakoletna plačila. Leta 2018 so se konsolidirani prihodki v primerjavi s prejšnjim letom povečali za 20 % na 163 milijarde EUR, in sicer predvsem zaradi:

- povečanja sredstev iz naslova BND za 27 milijard EUR oziroma 35 % v primerjavi s prejšnjim letom. Ta učinek odraža predvsem učinek rasti odobritev plačil v proračunu za leto 2018. Močno povečanje se nanaša predvsem na nizka sredstva iz naslova BND v letu 2017 in na učinek proračunskega presežka iz leta 2016 (6,4 milijarde EUR), ki je bil pripoznan v „drugih prihodkih iz nemenjalnih poslov“. Leta 2018 je bil proračunski presežek iz leta 2017, pripoznan v izkazu finančnega uspeha na dan 31. decembra 2018, precej nižji (0,6 milijarde EUR), kar pojasnjuje po eni strani povečanje potreb po sredstvih iz naslova BND, saj se ta sredstva uporabljajo za financiranje tistega dela proračuna, ki ga ne krije noben drug vir prihodkov, in po drugi strani zmanjšanje „drugih prihodkov“;
- povečanja tradicionalnih lastnih sredstev za 2,2 milijarde EUR v zvezi s kršitvijo zakonodaje EU s strani Združenega kraljestva od novembra 2011 do oktobra 2017. Zaradi te kršitve so bile zaračunane tudi zamudne obresti v višini 1,3 milijarde EUR, kar pojasnjuje povečanje finančnih prihodkov, ter
- povečanja glob s strani EU zaradi kršitev pravil konkurence za 2 milijardi EUR v primerjavi z letom 2017, ki je posledica kršitev zakonodaje s strani zasebnih subjektov.

1.2 ODHODKI

Glavna sestavina odhodkov, pripoznanih v konsolidiranih računovodskih izkazih, so transferna plačila v okviru deljenega upravljanja, ki vključujejo naslednje sklade: (i) Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS); (ii) Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) in druge instrumente za razvoj podeželja; (iii) Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) in Kohezijski sklad (KS) ter (iv) Evropski socialni sklad (ESS). Leta 2018 so ti skladi obsegali skoraj 66 % vseh odhodkov – razčlenitev je predstavljena v diagramu v nadaljevanju.

Relativna utež glavnih odhodkov, ki so jih izvršile države članice (deljeno upravljanje), za proračunsko leto 2018

Odhodki, nastali v okviru neposrednega upravljanja, predstavljajo izvrševanje proračuna s strani Komisije, izvajalskih agencij in skrbniških skladov. V okviru posrednega upravljanja proračun izvršujejo agencije EU, organi EU, tretje države, mednarodne organizacije in drugi subjekti.

Odhodki, nastali v okviru neposrednega in posrednega upravljanja, so predstavljali približno 19 % celotnih odhodkov (28,5 milijarde EUR) ter so ostali stabilni v primerjavi s prejšnjim proračunskim letom.

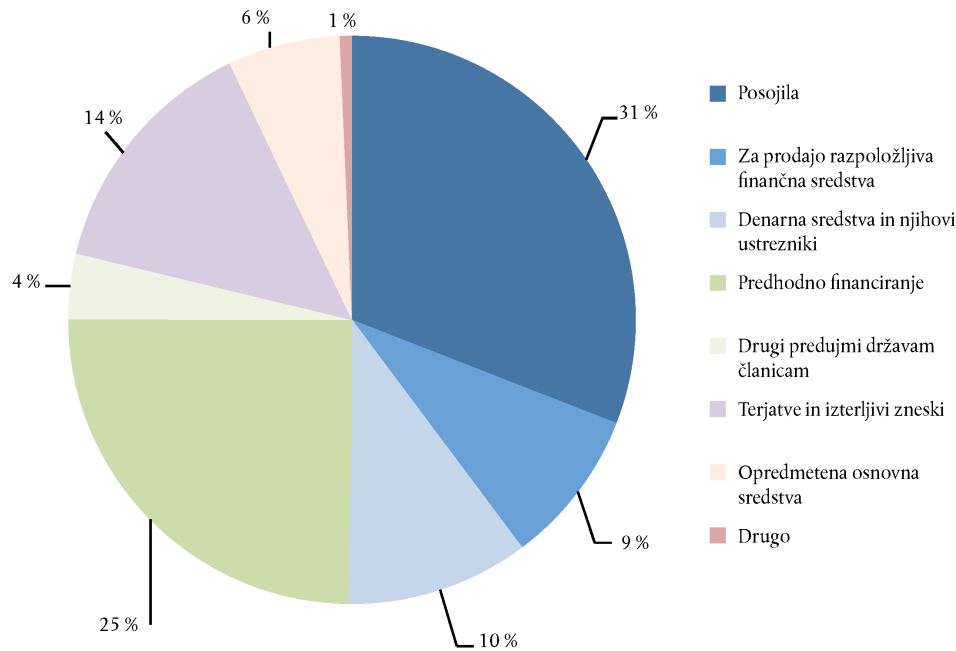
EU priznava nekatere prihodnje plačilne obveznosti kot odhodke, tudi če te še niso prikazane v proračunskem računovodenju na podlagi plačil. Pomembni zneski so prikazani v okviru obveznosti iz poslovanja in vnaprej vračunanih stroškov za kmetijstvo in razvoj podeželja ter obveznosti iz naslova pokojnin in prejemkov zaposlenih v zvezi s pokojninskimi in drugimi pravicami po koncu zaposlitve, ki so jih pridobili komisarji, poslanci Evropskega parlamenta in uslužbenci.

Na splošno so se odhodki povečali za 16 % na 149 milijard EUR v primerjavi z letom 2017, predvsem zaradi odhodkov iz programov, ki jih izvajajo države članice, ki so se povečali za približno 24 % oziroma 19,8 milijarde EUR zaradi višjih odhodkov, ki so nastali v zvezi s trenutno fazo programov, pri katerih se je izvrševanje okrepilo. Glavni programi, ki prispevajo k temu povečanju, so bili ESRR, KS in ESS, ki skupaj predstavljajo povečanje za 17,2 milijarde EUR.

1.3 SREDSTVA

Najpomembnejše postavke na strani sredstev v bilanci stanja so finančna sredstva (dana posojila, za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, denarna sredstva) in zneski predhodnega financiranja, ki predstavljajo približno 79 % sredstev EU.

Sestava konsolidiranih sredstev EU

Na dan 31. decembra 2018 so sredstva znašala skupaj 174,4 milijarde EUR, kar kaže povečanje za približno 5 %. Ključne spremembe so bile:

- povečanje kratkoročnih terjatev in izterljivih zneskov za 12,5 milijarde EUR, ki je neposredno povezano s povečanjem prihodkov za leto 2018, ki niso bili vključeni na datum poročanja;
- zgornji učinek je bil delno izravnán z zmanjšanjem denarnih sredstev in njihovih ustreznikov za 6 milijard EUR (glej spodaj);
- povečanje finančnih sredstev za 1 milijardo EUR, predvsem v zvezi z vplačili Jamstvenega sklada za operacije EFSI, ter
- povečanje opredmetenih osnovnih sredstev za 0,4 milijarde EUR zaradi nadaljnega razvoja dogodkov v zvezi z vesoljskimi sredstvi (Galileo in Copernicus).

Na splošno si institucije in organi EU prizadevajo, da bi zneske denarnih sredstev in njihovih ustreznikov ohranili na nizki ravni. Stanje denarnih sredstev v višini 18,1 milijarde EUR ob koncu leta je nižje kot leta 2017 in zajema naslednje glavne elemente:

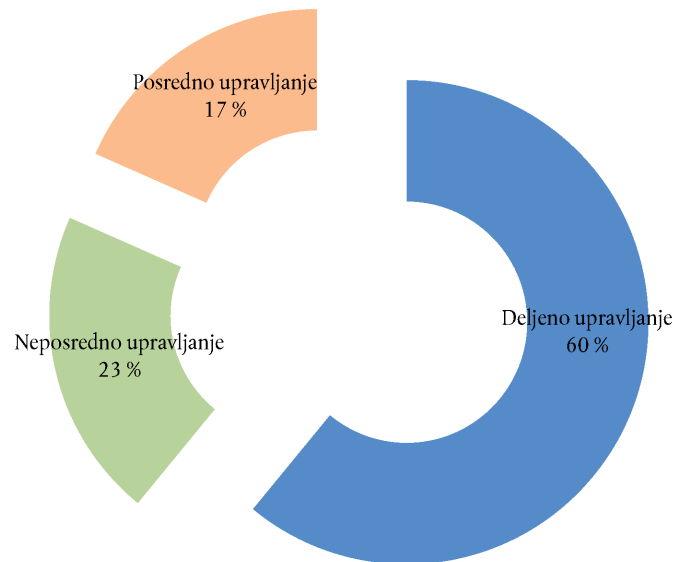
- Kar zadeva lastna sredstva, stanje sredstev zakladnice ob koncu leta vključuje znesek v višini 0,75 milijarde EUR, ki so ga nekatere države članice plačale vnaprej zaradi spremembe proračuna št. 6, sprejete leta 2018.
- Globe v višini 1,4 milijarde EUR, ki jih je Komisija naložila za kršitev pravil konkurence in so bile dokončno plačane leta 2018, vendar niso še vključene v spremembo proračuna, so prav tako del stanja zakladnice ob koncu leta.
- Stanje zakladnice vključuje tudi namenske prejemke in odobritve plačil v znesku 7,4 milijarde EUR.

Predhodno financiranje

Opozoriti je treba, da na raven predhodnega financiranja bistveno vpliva cikel večletnega finančnega okvira – na primer na začetku obdobja večletnega finančnega okvira se lahko pričakujejo veliki predujmi, ki se izplačajo državam članicam v okviru kohezijske politike. Komisija poskuša storiti največ, kar je mogoče, da bi ravni predhodnega financiranja ohranila na ustrezni ravni. Vzpostaviti je treba ravnovesje med zagotavljanjem zadostnega financiranja za projekte in pravočasnim pripoznavanjem odhodkov.

Skupni znesek predhodnega financiranja (brez drugih predujmov državam članicam in prispevkov v skrbniška sklada Békou in za Afriko) v bilanci stanja EU znaša 43,4 milijarde EUR (leta 2017: 44,3 milijarde EUR) in se skoraj v celoti nanaša na dejavnosti Komisije. Približno 60 % predhodnega financiranja Komisije je povezanega z deljenim upravljanjem, kar pomeni, da je izvrševanje proračuna preneseno na države članice (Komisija ohrani nadzorno vlogo).

Predhodno financiranje Komisije po načinih upravljanja

Glavni del zneska predhodnega financiranja v okviru deljenega upravljanja je povezan z ESRR in KS (14,6 milijarde EUR) in je na podobni ravni kot leta 2017.

FINANČNI INSTRUMENTI

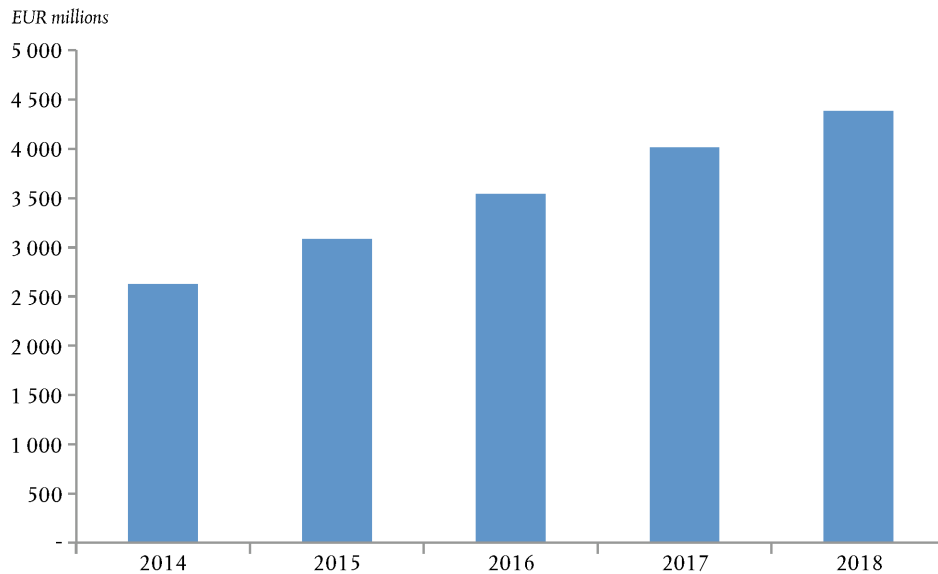
V konsolidiranih računovodskih izkazih EU so kot finančni instrumenti v računovodskem smislu prikazani naslednji elementi:

- finančni instrumenti, ki se financirajo iz proračuna EU: v okviru te vrste izvrševanja proračuna so sredstva že izplačana na fiduciarne račune, ki jih upravljajo pooblašeni subjekti, in ostanejo razpoložljiva (kot denarna sredstva in njihovi ustrezniki ter dolžniški vrednostni papirji) za kritje prihodnjih unovčitev jamstev ali pa so bila naložena v lastniški kapital;
- finančna sredstva v jamstvenih skladih za proračunska jamstva: v okviru te vrste izvrševanja proračuna EU nasprotnim strankam zagotovi jamstva, za katera se prek jamstvenih skladov, ki jih je ustanovila Komisija, oblikujejo zgolj delne rezervacije, pri čemer nastanejo pogojne obveznosti za proračun EU – glej pojasnilo 4.1, ter
- posojila in z njimi povezana najeta posojila za programe finančne pomoči.

Finančni instrumenti, ki se financirajo iz proračuna EU

Pomen in obseg finančnih instrumentov, ki se financirajo iz proračuna EU v okviru neposrednega in posrednega upravljanja, se iz leta v leto povečujeta. Osnovna ideja tega pristopa v nasprotju s tradicionalno metodo izvrševanja proračuna, tj. dodeljevanjem nepovratnih sredstev in subvencij, je, da za vsak euro, porabljen iz proračuna prek finančnih instrumentov, končni upravičenec prejme več kot 1 EUR finančne podpore zaradi učinka vzvoda. Namen te uporabe proračuna EU je doseči kar največji učinek razpoložljivih sredstev. Finančni instrumenti, ki se financirajo iz proračuna EU, obstajajo v obliki jamstvenih instrumentov, lastniških instrumentov in posojilnih instrumentov – glej pregled po VFO v spodnji razpredelnici. Sredstva v teh instrumentih so bodisi v obliki denarnih sredstev in njihovih ustreznikov bodisi naložb v lastniške instrumente in dolžniške vrednostne papirje, ki so v konsolidiranih računovodskih izkazih EU kategorizirani kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva finančnih instrumentov, financiranih iz proračuna EU (vrednost ob koncu leta):

V naslednjih razpredelnicah je podan pregled finančnih instrumentov, ki so financirani iz proračuna EU, razčlenjeni pa so po večletnih finančnih okvirih in njihovih vrednostih na dan 31. decembra 2018:

(v milijonih EUR)

Povezani z več kot enim večletnim finančnim okvirom	Sredstva (*)	Obveznosti (**)	Jamstva (***)
Jamstveni instrumenti in instrumenti za delitev tveganja:			
Jamstveni sklad v okviru instrumenta za razvoj podjetij in inovacije na Zahodnem Balkanu (EDIF)	37	(34)	—
	37	(34)	—
Lastniški instrumenti:			
Evropski sklad za jugovzhodno Evropo (EFSE)	165	—	—
Sklad za zeleno rast za regijo vzhodnega sosedstva	63	(0)	—
Sklad za mikro, mala in srednja podjetja za območje MENA (SANAD)	25	—	—
Sklad za financiranje podjetniških inovacij (ENIF)	18	—	—
Sklad za financiranje rasti podjetij (ENEF)	10	—	—
Pobuda za mikrofinanciranje za Azijski sklad za dolžniško financiranje (MIFA)	9	—	—
	290	(0)	—
Skupaj	327	(34)	—

	(v milijonih EUR)		
Povezani z več kot enim večletnim finančnim okvirom	Sredstva (*)	Obveznosti (**)	Jamstva (***)
Večletni finančni okvir 2014–2020	Sredstva	Obveznosti	Jamstva
Jamstveni instrumenti in instrumenti za delitev tveganja:			
Obzorje 2020 – služba za posojila in jamstva za raziskave in inovacije InnovFin	1 107	(43)	(934)
Obzorje 2020 – jamstvo InnovFin za MSP	902	(381)	(533)
Dolžniški instrument Instrumenta za povezovanje Evrope (IPE DI)	598	(2)	(579)
Jamstvena shema za posojila COSME	310	(613)	(2)
Instrument zasebnega financiranja za energetske učinkovitost (instrument PF4EE)	34	(0)	(5)
Jamstveni instrument za kulturni in ustvarjalni sektor	30	(12)	—
Program za finančno vključevanje MMSP SEMED	25	—	(11)
Jamstvena shema za študentska posojila	14	(1)	—
Finančni mehanizem za MSP v državah vzhodnega partnerstva	13	(4)	(1)
Finančni mehanizem za naravni kapital	12	(0)	(6)
Program Ženske v podjetništvu v državah vzhodnega partnerstva	4	—	(4)
Podpora za diverzifikacijo mongolskega gospodarstva	2	—	—
Instrument za prenosljivost in zamenljivost	1	(1)	—
	3 052	(1 057)	(2 075)
Lastniški instrumenti:			
Kapitalska shema za raziskave in inovacije InnovFin v okviru programa Obzorje 2020	368	(10)	—
COSME – kapitalska shema za rast	67	(2)	—
Sklad tveganega kapitala za države južnega sosedstva	24	—	—
Climate Investor One	22	—	—
Sklad za spodbujanje naložb v Latinski Ameriki	12	—	—
Investicijski sklad za kmetijstvo in trgovino za Afriko	11	—	—
	504	(12)	—
Mešani instrumenti:			
Jamstveni instrument za zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI) ter krepitev zmogljivosti	73	(39)	—
Instrument EU za poglobljeno in celovito prostotrgovinsko območje	68	(6)	—
ElectriFI	31	—	—
Pobuda za financiranje kmetijstva	10	—	—
	182	(44)	—
Skupaj	3 738	(1 113)	(2 075)

(v milijonih EUR)			
Povezani z več kot enim večletnim finančnim okvirom	Sredstva (*)	Obveznosti (**)	Jamstva (***)
Večletni finančni okvir pred letom 2014	Sredstva	Obveznosti	Jamstva
Jamstveni instrumenti in instrumenti za delitev tveganja:			
Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja (RSFF)	731	(65)	(642)
Jamstveni sklad za MSP v okvirnem programu za konkurenčnost in inovativnost	83	(151)	—
Večletni program (MAP) za podjetja	32	(31)	—
Jamstveni sklad za MSP	7	—	—
Evropski mikrofinančni jamstveni instrument Progress	4	(4)	—
	857	(251)	(642)
Lastniški instrumenti:			
Pomoč za hitro rastoča in inovativna MSP iz okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (CIP)	410	(6)	—
Kapitalska shema večletnega okvirnega programa	208	—	—
Evropski sklad za energetske učinkovitost	104	—	—
Svetovni sklad za energetske učinkovitost in obnovljive vire energije	90	(20)	—
Evropski mikrofinančni sklad Progress	68	—	—
Sklad Marguerite	43	—	—
Sklad za zagon pri Evropskem skladu za tehnologijo, ustanovljen leta 1998 (ETF)	9	(0)	—
Pilotni projekti za prenos tehnologij	0	—	—
	932	(26)	—
Mešani instrumenti:			
Instrument gospodarskega in finančnega sodelovanja MEDA	140	(2)	—
Evropski instrument sosedstva in partnerstva (ENPI)	120	(2)	—
	260	(4)	—
Skupaj	2 049	(281)	(642)
Vse skupaj	6 115	(1 428)	(2 717)

(*) Sredstva, predstavljena v tej razpredelnici, vključujejo več postavk računovodskih izkazov (za prodajo razpoložljiva sredstva v višini 4 387 milijonov EUR (od tega lastniški instrumenti znašajo 1 294 milijonov EUR); denarna sredstva in njihovi ustrezniki v višini 1 615 milijonov EUR; posojila v višini 64 milijonov EUR in druge postavke v višini 49 milijonov EUR).

(**) Obveznosti, predstavljene v tej razpredelnici, vključujejo več postavk računovodskih izkazov (rezervacije v višini 1 337 milijonov EUR; obveznosti iz poslovanja v višini 69 milijonov EUR in druge postavke v višini 22 milijonov EUR).

(***) Za nekatera jamstva je tveganje, ki ga prevzame EU, v celoti pokrito z oblikovanimi rezervacijami.

Finančna sredstva v jamstvenih skladih za proračunska jamstva

Komisija je vzpostavila jamstvene sklade za kritje proračunskih jamstev (glej pojasnilo 4.1.1 h konsolidiranim računovodskim izkazom), danih skupini EIB. Ti jamstveni skladi se polnijo s plačili iz proračuna EU, tako da zagotavljajo likvidnostno rezervo za morebitne izgube iz zajamčenih poslov. Vplačila v jamstvene sklade se vlagajo v finančne instrumente, vključno z dolžniškimi vrednostnimi papirji, denarnimi sredstvi in vezanimi vlogami. Komisija ima dne 31. decembra 2018 finančna sredstva v:

- Jamstvenem skladu za zunanje ukrepe v višini 2,5 milijarde EUR;
- Jamstvenem skladu EFSI v višini 5,5 milijarde EUR ter
- Jamstvenem skladu EFSD v višini 0,3 milijarde EUR.

Posojila in z njimi povezana najeta posojila za programe finančne pomoči

Komisija finančno podporo za države članice in tretje države v obliki dvostranskih posojil, ki se financirajo na kapitalskih trgih z jamstvom iz proračuna EU, zagotavlja na podlagi sklepov Evropskega parlamenta in Sveta.

Komisija, ki deluje v imenu EU, zdaj upravlja tri glavne programe:

- evropski mehanizem za finančno stabilizacijo (EMFS);
- plačilnobilančno pomoč ter
- makrofinančno pomoč, v okviru katerih lahko daje posojila.

Kapital, potreben za financiranje dajanja posojil EU, se zbere na kapitalskih trgih ali pri finančnih institucijah.

Na dan 31. decembra 2018 so nominalni zneski posojil, odobrenih za finančno pomoč v okviru EMFS in plačilnobilančnih posojil, znašali:

	v milijardah EUR						SKUPAJ
	Plačilnobilančna posojila			EMFS (*)		Skupaj	
	Latvija	Romunija	Skupaj	Irski	Portugalska		
Odobrena skupaj	3,1	5,0 (**)	8,1	22,5	26,0	48,5	56,6
Skupaj izplačana na dan 31.12.2018	2,9	5,0	7,9	22,5	24,3	46,8	54,7
Skupaj odplačana na dan 31.12.2018	(2,2)	(4)	(6,2)	—	—	—	(6,2)
Neodplačani zneski na dan 31.12.2018	0,7	1	1,7	22,5	24,3	46,8	48,5

(*) Brez poslov refinanciranja.

(**) Brez preventivne pomoči.

EMFS

EMFS je bil vzpostavljen za zagotavljanje finančne pomoči vsem državam članicam, ki se soočajo z resnimi ekonomsko-finančnimi težavami ali jih takšne težave ogrožajo zaradi izrednih dogodkov, nad katerimi nimajo nikakršnega nadzora. EMFS je bil uporabljen za zagotovitev finančne pomoči Irski in Portugalski med letoma 2011 in 2014, pri čemer je bila finančna pomoč odvisna od izvedbe reform.

Ta program je potekel, dodatnih posojil pa ni več mogoče pridobiti, čeprav se še izvaja za posebne naloge, kot sta podaljšanje rokov zapadlosti za posojila Irski in Portugalski ter zagotavljanje premostitvenih posojil.

Glavne točke programa EMFS so:

Irska

- Irska je zaprosila za celotni znesek v višini 22,5 milijarde EUR, ki je bil na podlagi EMFS odobren decembra 2010. Ta znesek je bil izplačan v osmih obrokih med januarjem 2011 in marcem 2014;
- Irska ima možnost podaljšati zapadlost posojil EMFS na podlagi podaljšanja največje tehtane povprečne zapadlosti na 19,5 leta, ki ga je Svet odobril leta 2013;
- povračili v višini 3,4 milijarde EUR in 0,5 milijarde EUR sta bili predvideni za april oziroma oktober 2018. Irska je zaprosila za podaljšanje roka zapadlosti, zneski pa so bili odobreni in uspešno najeti na trgih leta 2018. Ti zneski bodo zdaj predvidoma odplačani v dveh obrokih v višini 2,4 milijarde EUR in 1,5 milijarde EUR v letu 2025 oziroma 2033.

Portugalska

- Portugalska je zaprosila za znesek v višini 24,3 milijarde EUR od skupnega zneska v višini 26 milijard EUR, ki je bil na podlagi EMFS odobren maja 2011. Ta znesek je bil izplačan v sedmih obrokih med majem 2011 in novembrom 2014. Povračilo v višini 0,6 milijarde EUR je bilo predvideno za oktober 2018, vendar je Portugalska tako kot Irska zaprosila za podaljšanje roka zapadlosti, posojilo pa je bilo refinancirano na trgih z novim datumom zapadlosti v letu 2033.

PLAČILNOBILANČNA POSOJILA

Plačilnobilančna pomoč je program pomoči, namenjen državam zunaj euroobmočja, ki imajo težave v zvezi s svojo plačilno bilanco ali jim take težave grozijo. Plačilnobilančna pomoč se izvaja v obliki srednjeročnih posojil, odvisnih od izvedbe politik, namenjenih reševanju osnovnih gospodarskih težav. Praviloma se plačilnobilančna pomoč EU zagotavlja v sodelovanju z Mednarodnim denarnim skladom (MDS) in drugimi mednarodnimi institucijami ali državami.

Srednjeročna finančna pomoč EU v okviru aranžmaja za odpravljanje težav v plačilni bilanci je bila aktivirana novembra 2008 za pomoč Madžarski ter nato januarja in maja 2009 za pomoč Latviji oziroma Romuniji za obnovev zaupanja v trge, pri čemer so skupne obveznosti znašale 14,6 milijarde EUR. Program pomoči v obliki plačilnobilančnih posojil za Madžarsko se je iztekel leta 2010 in je bil v celoti odplačan leta 2016. Oba programa pomoči za Latvijo in Romunijo sta se iztekla leta 2012, zato dodatnih obrokov ni mogoče izplačati.

Poleg tega sta se v letih 2013 oziroma 2015 iztekla programa preventivne pomoči za Romunijo, in sicer brez črpanja sredstev.

Glavne točke so:

- med letom 2018 so države članice upravičenke do plačilnobilančnih posojil pravočasno in v celoti povrnilo skupni znesek v višini 1,45 milijarde EUR, od katerega se je 1,35 milijarde EUR nanašalo na romunsko povračilo glavnice, preostali del pa na obresti, ter
- neporavnani znesek ob koncu leta 2018 je skupaj znašal 1,7 milijarde EUR (0,7 milijarde EUR za Latvijo in 1 milijardo EUR za Romunijo).

MAKROFINANČNA POMOČ

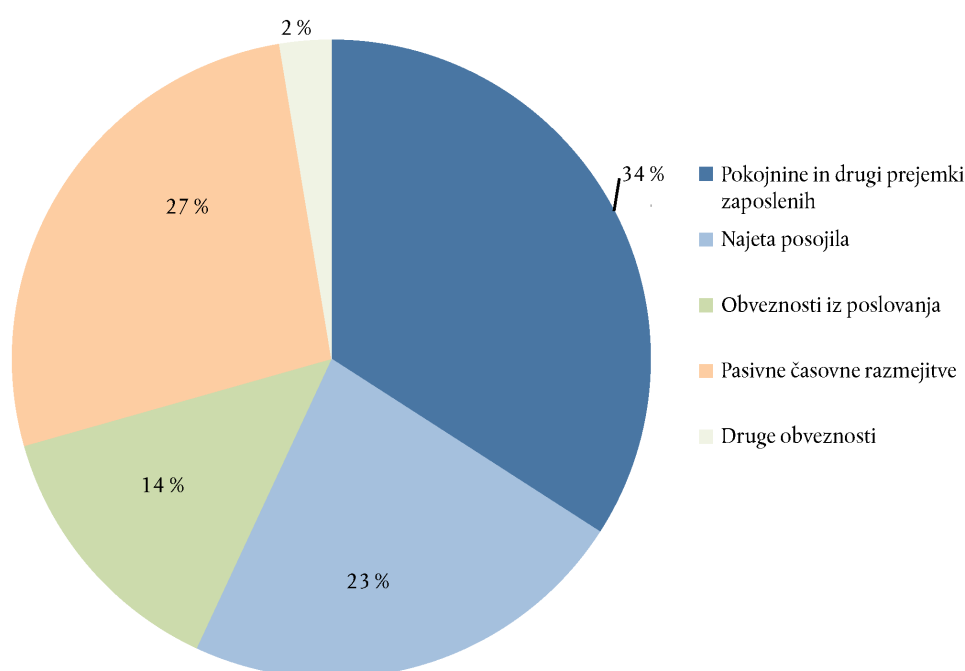
Makrofinančna pomoč je oblika finančne pomoči, ki jo EU zagotovi partnerskim državam zunaj EU, ki imajo težave s svojo plačilno bilanco. Zagotavlja se v obliki srednjeročnih/dolgoročnih posojil ali nepovratnih sredstev ali kombinacije tega ter je na voljo samo državam, vključenim v program izplačil MDS.

Na dan 31. decembra 2018 so nominalni zneski neporavnanih posojil na podlagi programa makrofinančne pomoči znašali 4,4 milijarde EUR.

1.4 OBVEZNOSTI

V bilanci stanja so na strani obveznosti najpomembnejše predvsem štiri postavke: (i) obveznosti iz naslova pokojnin in drugih prejemkov zaposlenih; (ii) najeta posojila; (iii) obveznosti iz poslovanja do tretjih oseb in (iv) vnaprej vračunani stroški.

Sestava obveznosti v konsolidirani bilanci stanja EU

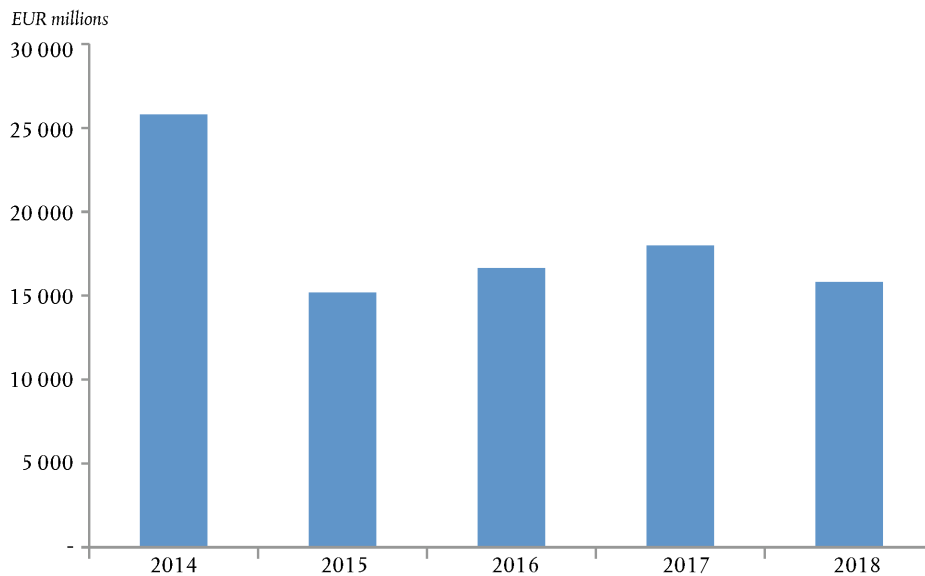
Na dan 31. decembra 2018 so obveznosti znašale skupaj 235,9 milijarde EUR, pri čemer so ostale na enaki ravni kot prejšnje leto.

Ključne spremembe so se nanašale na naslednje učinke:

- obveznosti iz poslovanja so se zmanjšale za 6,8 milijarde EUR zaradi zmanjšanja zneskov, dolgovanih državam članicam v zvezi z lastnimi sredstvi (tj. prispevki v proračun EU, ki se povrnejo ob koncu leta po spremembi proračuna). Letos so države članice dolgovale dodatne prispevke;
- finančne obveznosti so se rahlo zmanjšale, tj. za 1 milijardo EUR, kar je bila predvsem posledica povračila najetih posojil (1,35 milijarde EUR) v zvezi s posojilom Romuniji v okviru programa plačilnobilančne pomoči, ter
- zgoraj navedeni učinki so se izravnali s povečanjem obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih za 7,3 milijarde EUR.

Na splošno so vse ostale postavke obveznosti ostale stabilne. Opozoriti je treba, da so se dolgoročne finančne obveznosti (najeta posojila) povečale, kar je bilo izravnano s podobnim zmanjšanjem kratkoročnega elementa. To se nanaša na reprogramiranje dolga iz EFSM za Irsko (3,9 milijarde EUR) in Portugalsko (0,6 milijarde EUR).

Skupni znesek prejetih zahtevkov za povračilo stroškov in računov, ki so v bilanci stanja pripoznani v postavki obveznosti iz poslovanja

Čista sredstva

Presežek obveznosti nad sredstvi ne pomeni, da so institucije in organi EU v finančnih težavah, temveč da bodo nekatere obveznosti financirane iz prihodnjih letnih proračunov. Veliko odhodkov je po pravilih računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka pripoznanih v tekočem letu, čeprav bodo morda dejansko plačani v naslednjem ali poznejših letih in financirani iz prihodnjih proračunov, z njimi povezani prihodki pa bodo obračunani šele v prihodnjih obdobjih. Najpomembnejši zneski, na katere je treba opozoriti, se nanašajo na dejavnosti EKJS (ki jih je večina običajno plačanih v prvem četrtletju naslednjega leta) in obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih (ki bodo plačane v naslednjih 30 in več letih).

2. UPRAVLJANJE TVEGANJ IN NEGOTOVOSTI PRI IZVRŠEVANJU PRORAČUNA EU

2.1 MAKROEKONOMSKO OKOLJE

Makroekonomsko okolje v EU ⁽³³⁾ vpliva na zmogljivost držav članic EU za izpolnjevanje njihovih obveznosti financiranja do institucij in organov EU ter posledično na zmogljivost EU za neprekinjeno izvajanje politik EU.

Evropsko gospodarstvo je leta 2018 že šesto leto zapored zabeležilo rast, vendar je bila stopnja rasti zaradi kombinacije notranjih in zunanjih dejavnikov nižja od pričakovane, zlasti v drugi polovici leta. Notranji dejavniki vključujejo motnje v evropskem proizvodnem sektorju (zlasti pri proizvodnji avtomobilov) v tretjem četrtletju, socialne napetosti in negotovost fiskalne politike v nekaterih državah članicah. Najpomembnejši zunanji dejavniki vključujejo večjo negotovost v zvezi s trgovinskimi politikami, zlasti med ZDA in Kitajsko, ter padajoč trend v proizvodnji na svetovni ravni, kar je privedlo do manjše rasti svetovne trgovine, to pa je vplivalo zlasti na euroobmočje.

Kljub temu razvoju dogodkov so temelji evropskega gospodarstva še vedno močni in pričakuje se, da bo gospodarstvo v naslednjih dveh letih še naprej raslo, vendar bolj zmerno.

Ocenjuje se, da se je BDP v euroobmočju in EU v letu 2018 povečal za 1,9 %. BDP v euroobmočju naj bi se povečal za 1,3 % v letu 2019 in 1,6 % v letu 2020, medtem ko naj bi se BDP v EU povečal za 1,5 % v letu 2019 in 1,7 % v letu 2020.

Skupna inflacija je leta 2018 v povprečju znašala 1,7 %, kar je več kot leta 2017, ko je znašala 1,5 %. Ob nižjih predpostavkah glede cen nafte za leti 2019 in 2020 v primerjavi z jesenjo 2018 naj bi se inflacija v euroobmočju v letu 2019 umirila na 1,4 % in se nato v letu 2020 rahlo povečala na 1,5 %. V EU kot celoti bo inflacija letos predvidoma v povprečju znašala 1,6 %, nato pa naj bi se v letu 2020 povečala na 1,8 %.

⁽³³⁾ Za več informacij glej: Evropska komisija, zimska napoved gospodarskih gibanj za leto 2019, na spletnem naslovu https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-winter-2019_en.

Trg dela v euroobmočju se je v prvih treh četrtletjih leta 2018 še izboljšal. Število zaposlenih je v tretjem četrtletju leta 2018 doseglo doslej najvišjo zabeleženo raven v euroobmočju, decembra 2018 pa je stopnja brezposelnosti v euroobmočju znašala 7,9 %, kar je najnižja raven od oktobra 2008.

Tveganja za gospodarske obete so še vedno velika, saj so trgovinske napetosti in njihov negotov razvoj še vedno zaskrblijo. Na ZDA bi lahko vplivale nenadne spremembe fiskalne politike, kitajsko gospodarstvo pa se morda upočasnjuje bolj, kot je bilo pričakovano. Svetovni finančni trgi in številni trgi v razvoju so občutljivi na nenadne spremembe v nagnjenosti k prevzemanju tveganja in v pričakovani rasti. Za EU bi lahko bili notranji dejavniki dolgotrajnejši od pričakovanih, brexit pa je še vedno vir negotovosti.

Pozitivno pa je, da bi še vedno ugodni pogoji na trgu dela lahko privedli do močnejšega domačega povpraševanja, medtem ko bi širša uporaba sredstev EU v državah prejemnicah lahko spodbudila dodatne naložbe. Obeti za BDP na svetovni ravni ostajajo nespremenjeni, pri čemer naj bi se BDP v naslednjih dveh letih povečal za 3,8 %.

2.2 PRORAČUNSKE POGOJNE OBVEZNOSTI ZA FINANČNO POMOČ

Najemanje in dajanje posojil EU za programe finančne pomoči ne spada med proračunske operacije. Pridobljena sredstva se na splošno uporabijo za posojilo državi upravičenki v obliki vzajemnega posla (kritno posojilo), tj. z enakim kuponom, zapadlostjo in v enakem znesku. Ne glede na metodologijo vzajemnosti pa je servisiranje dolga instrumentov financiranja pravna obveznost EU, ki bo zagotovila, da bodo vsa izplačila izvedena v celoti in pravočasno. Komisija je uvedla postopke za zagotovitev vračila najetih posojil tudi v primeru neodplačevanja posojila.

Najeta posojila EU so neposredne in brezpogojne obveznosti EU, za katere jamčijo države članice EU (proračunske pogojne obveznosti). Posojila, najeta za financiranje posojil tretjim državam, krije Jamstveni sklad za zunanje ukrepe. Če država članica prejemnica postane plačilno nesposobna, se bodo za servisiranje dolga črpala razpoložljiva sredstva v zakladnici Komisije, če bo to mogoče. Če to ne bi bilo mogoče, bi Komisija vpoklicala potrebna sredstva od držav članic. Države članice EU so v skladu z zakonodajo o virih lastnih sredstev EU (člen 14 Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014) zakonsko zavezane, da dajo na voljo zadostna sredstva za izpolnjevanje obveznosti EU. Tako so vlagatelji izpostavljeni samo kreditnemu tveganju EU, ne pa kreditnemu tveganju prejemnice financiranih posojil. Dajanje posojil v obliki vzajemnih poslov zagotavlja, da proračun EU ne prevzema obrestnega ali valutnega tveganja.

V sklepih Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije se za program za vsako državo določijo skupni znesek svežnja posojil, število obrokov za izplačilo posojila in največja (povprečna) zapadlost v plačilo. Nato se Komisija in država upravičenka dogovorita o parametrih posojila/financiranja, zlasti o zapadlosti obrokov. Poleg tega so vsi obroki posojila razen prvega odvisni od izpolnjevanja pogojev politike v okviru skupne finančne pomoči EU/MDS, kar je še en dejavnik, ki vpliva na časovni okvir financiranja. To pomeni, da sta časovni okvir in zapadlost izdaje posojil odvisna od s tem povezanih dejavnosti dajanja posojil EU. Financiranje je izraženo izključno v eurih, razpon zapadlosti pa je med 3 in 30 leti.

V naslednji razpredelnici je prikazan pregled načrtovanih odplačilnih rokov za neporavnane zneske posojil EMFS in plačilnobilančnih posojil v nominalni vrednosti na dan 31. decembra 2018:

v milijardah EUR

	Plačilnobilančna posojila			EMFS			SKUPAJ
	Latvija	Romunija	Skupaj	Irska	Portugalska	Skupaj	
2019	0,5	1,0	1,5	—	—	—	1,5
2021	—	—	—	3,0	6,8	9,8	9,8
2022	—	—	—	—	2,7	2,7	2,7
2023	—	—	—	2,0	1,5	3,5	3,5
2024	—	—	—	0,8	1,8	2,6	2,6
2025	0,2	—	0,2	2,4	—	2,4	2,6
2026	—	—	—	2,0	2,0	4,0	4,0
2027	—	—	—	1,0	2,0	3,0	3,0

(v milijardah EUR)

	Plačilnobilančna posojila			EMFS			SKUPAJ
	Latvija	Romunija	Skupaj	Irska	Portugalska	Skupaj	
2028	—	—	—	2,3	—	2,3	2,3
2029	—	—	—	1,0	0,4	1,4	1,4
2031	—	—	—	—	2,2	2,2	2,2
2032	—	—	—	3,0	—	3,0	3,0
2033	—	—	—	1,5	0,6	2,1	2,1
2035	—	—	—	2,0	—	2,0	2,0
2036	—	—	—	—	1,0	1,0	1,0
2038	—	—	—	—	1,8	1,8	1,8
2042	—	—	—	1,5	1,5	3,0	3,0
Skupaj	0,7	1,0	1,7	22,5	24,3	46,8	48,5

Medvladna mehanizma za finančno stabilnost Evropski instrument za finančno stabilnost (EFSF) in Evropski mehanizem za stabilnost (ESM) sta zunaj okvira Pogodbe EU in zato nista vključena v konsolidirani zaključni račun EU.

2.3 PRORAČUNSKA JAMSTVA

EU je skupini EIB zagotovila jamstva za posojila, odobrena zunaj EU, ter za dolžniške operacije in operacije v zvezi z lastniškim kapitalom, ki jih pokriva jamstvo EFSI. V pojasnilih h konsolidiranim računovodskim izkazom EU (glej pojasnilo 4.1.1) so na dan 31. decembra 2018 prikazane pogojne obveznosti za obe vrsti jamstev, medtem ko so zneski, ki predstavljajo sedanje obveznosti, v računovodskih izkazih pripoznani kot rezervacije (glej pojasnilo 2.10 h konsolidiranim računovodskim izkazom). EU je za zmanjšanje tveganja, ki bi ga lahko imele unovčitve jamstev s strani skupine EIB na proračun EU, ustanovila namenska jamstvena sklada, tj. Jamstveni sklad za zunanje ukrepe in Jamstveni sklad EFSI.

Rezervacije za Jamstveni sklad za zunanje ukrepe se oblikujejo iz sredstev proračuna EU v višini 9 % vseh zajamčenih posojil v okviru dejavnosti mandata EIB za zunanja posojila tretjim državam, ki niso poravnana ob koncu leta. Na dan 31. decembra 2018 skupna vrednost sredstev v višini 2,5 milijarde EUR pokriva izpostavljenost izplačanih zneskov v višini 20,7 milijarde EUR.

Jamstveni sklad EFSI je začel delovati aprila 2016. V skladu s spremenjeno uredbo o EFSI (Uredba (EU) 2017/2396) se je zgornja meja jamstva EU v okviru EFSI povišala na 26 milijard EUR (od začetnih 16 milijard EUR), meja za jamstveni sklad pa se je znižala na 35 % (od začetnih 50 %) skupne obveznosti jamstva EU. Zato bo Jamstveni sklad EFSI zdaj predvidoma dosegel skupni znesek v višini 9,1 milijarde EUR. Sporazum o EFSI je bil leta 2018 spremenjen v skladu s spremenjeno uredbo o EFSI. Na dan 31. decembra 2018 skupna sredstva v Jamstvenem skladu EFSI znašala 5,5 milijarde EUR in pokrivajo izpostavljenost izplačanih zneskov v višini 15,8 milijarde EUR.

V skladu z uredbo o EFSD (Uredba (EU) 2017/1601) je bil ustanovljen nov jamstveni sklad, tj. Jamstveni sklad EFSD. Prvi prispevki iz proračuna EU v sklad so bili prejeti leta 2018, vendar pa na dan 31. decembra 2018 niso veljali nobeni sporazumi o jamstvu.

2.4 REZERVA ZA NOVE UDELEŽENCE (NER) 300

Sklad rezerve za nove udeležence 300 se polni s sredstvi od prodaje pravic v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami in je v lasti držav članic, ki denar namenijo za financiranje inovativnih predstavitvenih projektov nizkoogljične energije. Komisija upravlja program v imenu držav članic, EIB pa je pristojna za upravljanje sredstev Sklada rezerve za nove udeležence 300 in ima vlogo tehničnega svetovalca na podlagi sporazuma o sodelovanju s Komisijo. Ker niti prihodki od pravic niti odhodki za financirane projekte niso del proračuna EU, ti zneski niso obračunani v zaključnem računu EU.

POROČILA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA IN POJASNILA ⁽³⁴⁾

KAZALO

	<i>Stran</i>
PRORAČUNSKI REZULTAT EU	105
PRIMERJAVE PRORAČUNSKIH NAPOVEDI IN DEJANSKIH ZNESKOV	106
POJASNILA K POROČILOM O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA	109
1. PRORAČUNSKI OKVIR NA RAVNI EU	109
1.1 VEČLETNI FINANČNI OKVIR ZA OBDOBJE 2014–2020	109
1.2 PODROBNI RAZDELKI VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA (PROGRAMI)	110
1.3 LETNI PRORAČUN	110
1.4 PRIHODKI	111
1.5 IZRAČUN PRORAČUNSKEGA REZULTATA	112
1.6 USKLADITEV POSLOVNEGA IZIDA IN PRORAČUNSKEGA REZULTATA	113
2. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA EU ZA LETO 2018 – KOMENTAR	114
2.1 PRIHODKI	114
2.2 ODHODKI	115
3. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH PRIHODKOV EU	116
3.1 POVZETEK IZVRŠEVANJA PRORAČUNSKIH PRIHODKOV EU	116
4. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH ODHODKOV EU	117
4.1 VFO: RAZČLENITEV IN SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL	117
4.2 VFO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI	118
4.3 VFO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL	120
4.4 VFO: GIBANJA NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI (RAL)	121
4.5 VFO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO LETIH NASTANKA	122
4.6 VFO PODROBNO: RAZČLENITEV IN SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL ..	123
4.7 VFO PODROBNO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI	129
4.8 VFO PODROBNO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL	136
4.9 VFO PODROBNO: GIBANJA NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI (RAL)	142
4.10 VFO PODROBNO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO LETIH NASTANKA	148
5. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA PO INSTITUCIJAH	153
5.1 IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH PRIHODKOV	153
5.2 IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI	154
5.3 IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL	155
6. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA AGENCIJ	156
6.1 PRORAČUNSKI PRIHODKI	156
6.2 ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL PO AGENCIJAH	157

⁽³⁴⁾ Zaradi zaokroževanja na milijon eurov lahko nastane vtis, da se vsote nekaterih finančnih podatkov v spodnjih razpredelnicah ne izidejo.

PRORAČUNSKI REZULTAT EU

<i>(v milijonih EUR)</i>			
	Pojasnilo	2018	2017
Prihodki za zadevno proračunsko leto	1.1	159 318	139 691
Plačila na podlagi odobritev za tekoče leto	1.2	(154 833)	(135 764)
Odobritve plačil, prenesene v leto N + 1	1.3	(1 675)	(1 796)
Zapadle neporabljene odobritve, prenesene iz leta N – 1	1.4	106	40
Razvoj namenskih prejemkov	1.5	(1 114)	(1 450)
Tečajne razlike za zadevno leto	1.6	(1)	(166)
Proračunski rezultat		1 802	555

Proračunski rezultat EU se vrne državam članicam v letu 2019 kot odbitek od njihovih obveznosti. Izračuna se v skladu s členom 1(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 608/2014 z dne 26. maja 2014 o določitvi izvedbenih ukrepov za sistem virov lastnih sredstev Evropske unije ⁽³⁵⁾. Več informacij je na voljo v oddelku Izračun proračunskega rezultata.

- 1.1 Prihodki za zadevno proračunsko leto: glej razpredelnico 3.1 „Povzetek izvrševanja proračunskih prihodkov EU“, stolpec 8 „Prihodki skupaj“.
- 1.2 Plačila na podlagi odobritev za tekoče leto: glej razpredelnico 4.3 „VFO – Izvrševanje odobritev plačil“, stolpec 2 „Izvršena plačila iz končnega sprejetega proračuna“ in stolpec 4 „Izvršena plačila iz namenskih prejemkov“.
- 1.3 Odobritve plačil, prenesene v leto N + 1: glej razpredelnico 4.3 „VFO – Izvrševanje odobritev plačil“, stolpec 7 „Samodejni prenosi“ in stolpec 8 „Prenosi na podlagi sklepa“.
- 1.4 Zapadle neporabljene odobritve, prenesene iz leta N – 1: pri tem se upoštevajo znesek odobritev plačil (samodejnih in na podlagi sklepa) ob koncu prejšnjega leta in „izvršena plačila iz prenosov“ za tekoče leto kot v stolpcu 3 razpredelnice 4.3 „VFO – Izvrševanje odobritev plačil“.
- 1.5 Gibanje skupnih odobritev namenskih prejemkov ob koncu leta: pri tem se izračuna razlika med zneskom odobritev namenskih prejemkov ob koncu prejšnjega leta (plus) in zneskom odobritev namenskih prejemkov ob koncu tekočega leta (kot v stolpcu 9 razpredelnice 4.3 „VFO – Izvrševanje odobritev plačil“ – minus), da se dobi neto razlika namenskih prejemkov v tekočem letu.
- 1.6 Tečajne razlike vključujejo realizirane in nerealizirane tečajne razlike.

⁽³⁵⁾ UL L 168, 7.6.2014, str. 29.

PRIMERJAVE PRORAČUNSKIH NAPOVEDI IN DEJANSKIH ZNESKOV

Proračunski prihodki

(v milijonih EUR)

	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Ugotovljene upravičenosti	Prihodki
1 Lastna sredstva	142 832	142 364	142 373	142 330
11 – Prelevmani na sladkor	—	(93)	(85)	(85)
12 – Carine	22 844	20 165	20 360	20 317
13 – DDV	17 250	17 149	17 133	17 133
14 – BND	102 739	105 143	104 979	104 979
15 – Popravek proračunskih neravnovesij	—	—	(19)	(19)
16 – Zmanjšanje prispevka iz naslova BND za Nizozemsko in Švedsko	—	—	6	6
3 Presežki, neporabljena sredstva in popravki	—	556	581	581
4 Prihodki iz naslova zaposlenih v institucijah in drugih organih Unije	1 547	1 547	1 552	1 542
5 Prihodki iz upravnega poslovanja institucij	45	45	583	563
6 Prispevki in nadomestila v zvezi s sporazumi in programi Unije	110	110	13 346	12 777
7 Zamudne obresti in globe	115	115	14 592	1 473
8 Najemanje in dajanje posojil	6	6	39	39
9 Razni prihodki	25	25	24	13
Skupaj	144 681	144 768	173 090	159 318

Proračunski odhodki: obveznosti po razdelkih večletnega finančnega okvira

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Skupaj odobritve skupaj	Prevzete obveznosti
1 Pametna in vključujoča rast	77 534	77 532	89 649	87 357
<i>1a: Konkurenčnost za rast in delovna mesta</i>	22 001	22 000	25 864	23 773
<i>1b: Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija</i>	55 532	55 532	63 785	63 585
2 Trajnostna rast: naravni viri	59 285	59 239	62 419	60 560
<i>od tega: odhodki, povezani s trgov, in neposredna plačila</i>	43 235	43 233	45 284	44 364
3 Varnost in državljanstvo	3 493	3 492	4 015	3 855
4 Evropa v svetu	9 569	10 379	11 448	11 062
5 Uprava	9 666	9 666	10 508	10 124
<i>od tega: upravni odhodki institucij</i>	4 015	4 015	4 465	4 280
6 Nadomestila	—	—	—	—
8 Negativna rezerva in primanjkljaj, prenesena iz prejšnjega proračunskega leta	—	—	—	—
9 Posebni instrumenti	567	388	429	180
Skupaj	160 114	160 696	178 468	173 139

Proračunski odhodki: plačila po razdelkih večletnega finančnega okvira

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Skupaj odobritve skupaj	Izvršena plačila
1 Pametna in vključujoča rast	66 624	66 733	80 917	75 876
<i>Ia: Konkurenčnost za rast in delovna mesta</i>	20 097	20 155	25 073	21 408
<i>Ib: Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija</i>	46 527	46 578	55 844	54 468
2 Trajnostna rast: naravni viri	56 084	56 241	59 648	58 046
<i>od tega: odhodki, povezani s trgov, in neposredna plačila</i>	43 189	43 180	45 436	44 310
3 Varnost in državljanstvo	2 981	3 013	3 305	3 108
4 Evropa v svetu	8 906	8 813	10 788	9 519
5 Uprava	9 666	9 667	11 355	9 944
<i>od tega: upravni odhodki institucij</i>	4 015	4 015	4 963	4 140
6 Nadomestila	—	—	—	—
8 Negativna rezerva in primanjkljaj, prenesena iz prejšnjega proračunskega leta	—	—	—	—
9 Posebni instrumenti	420	302	340	180
Skupaj	144 681	144 768	166 353	156 673

POJASNILA K POROČILOM O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA

1. PRORAČUNSKI OKVIR NA RAVNI EU

Proračunsko računovodstvo se vodi v skladu s finančno uredbo in pravili njene uporabe. Splošni proračun je instrument, s katerim se vsako leto določijo in odobrijo prihodki in odhodki Unije v okviru zgornjih meja in drugih določb večletnega finančnega okvira v skladu z zakonodajnimi akti o večletnih programih, sprejetih v tem okviru.

1.1 VEČLETNI FINANČNI OKVIR ZA OBDOBJE 2014–2020

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
	(v milijonih EUR)							
1. Pametna in vključujoča rast	52 756	77 986	69 304	73 512	76 420	79 924	83 661	513 563
1.a Konkurenčnost za rast in delovna mesta	16 560	17 666	18 467	19 925	21 239	23 082	25 191	142 130
1.b Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	36 196	60 320	50 837	53 587	55 181	56 842	58 470	371 433
2. Trajnostna rast: naravni viri	49 857	64 692	64 262	60 191	60 267	60 344	60 421	420 034
od tega: odhodki, povezani s trgov, in neposredna plačila	43 779	44 190	43 951	44 146	44 163	44 241	44 264	308 734
3. Varnost in državljanstvo	1 737	2 456	2 546	2 578	2 656	2 801	2 951	17 725
4. Evropa v svetu	8 335	8 749	9 143	9 432	9 825	10 268	10 510	66 262
5. Uprava	8 721	9 076	9 483	9 918	10 346	10 786	11 254	69 584
od tega: upravni odhodki institucij	7 056	7 351	7 679	8 007	8 360	8 700	9 071	56 224
6. Nadomestila	29	—	—	—	—	—	—	29
8. Negativna rezerva	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Posebni instrumenti	—	—	—	—	—	—	—	—
Odobritve za prevzem obveznosti	121 435	162 959	154 738	155 631	159 514	164 123	168 797	1 087 197
Odobritve plačil skupaj	135 762	140 719	130 694	142 906	154 565	159 235	162 406	1 026 287

V zgornji razpredelnici so prikazane zgornje meje večletnega finančnega okvira v tekočih cenah. Proračunsko leto 2018 je bilo peto leto v večletnem finančnem okviru 2014–2020. Skupna zgornja meja za odobritve za prevzem obveznosti za leto 2018 je bila 159 514 milijonov EUR, kar ustreza 1,02 % BND EU, medtem ko je bila temu ustrezna zgornja meja odobritev plačil 154 565 milijonov EUR ali 0,98 % BND EU, kar je veljalo v celotnem proračunskem letu 2018.

Za večletni finančni okvir 2014–2020 je bil dosežen dogovor o novih določbah o prožnosti. Ena od novih določb je možnost prenosa neporabljene razlike do zgornjih mej za plačila v naslednja leta prek skupne razlike do zgornje meje za plačila v okviru tehnične prilagoditve večletnega finančnega okvira za naslednje leto. Zato so bila neporabljena sredstva iz leta 2016 (13 991 milijonov EUR v tekočih cenah) in leta 2017 (16 414 milijonov EUR v tekočih cenah) prenesena v obdobje 2018–2020, zgornje meje za obdobje 2016–2020 pa so bile ustrezno prilagojene – glej zgoraj navedeno tehnično prilagoditev VFO za leto 2018 in tehnično prilagoditev za leto 2019 (COM(2018) 282 final z dne 23. maja 2018).

Komisija je 23. maja 2018 sprejela sporočilo o tehnični prilagoditvi finančnega okvira za leto 2019 v skladu z gibanjem BND (ESR 2010) (COM(2018) 282 final z dne 23. maja 2018).

Podrobne informacije o različnih razdelkih večletnega finančnega okvira so navedene spodaj:

Razdelek 1 – Pametna in vključujoča rast

Ta razdelek je razdeljen na dva ločena, a medsebojno povezana dela.

- 1a Konkurenčnost za rast in delovna mesta, ki obsega odhodke za raziskave in inovacije, izobraževanje in usposabljanje, Instrument za povezovanje Evrope, socialno politiko, notranji trg in spremljajoče politike.
- 1b Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija, ki je namenjena povečanju konvergence najmanj razvitih držav članic in regij, dopolnjevanju strategije EU za trajnostni razvoj zunaj manj uspešnih regij in spodbujanju medregionalnega sodelovanja.

Razdelek 2 – Trajnostna rast: naravni viri

Razdelek 2 vključuje skupno kmetijsko in ribiško politiko ter okoljske ukrepe, zlasti program Life+.

Razdelek 3 – Varnost in državljanstvo

Razdelek 3 (Varnost in državljanstvo) odraža vse večji pomen nekaterih področij, na katerih so bile EU dodeljene posebne naloge – pravosodje in notranje zadeve, varovanje meja, politika priseljevanja in azila, javno zdravje in varstvo potrošnikov, kultura, mladi, informacije in dialog z državljani.

Razdelek 4 – Evropa v svetu

Razdelek 4 zajema vse zunanje ukrepe, vključno z razvojnim sodelovanjem, humanitarno pomočjo ter instrumenti za predpristopno pomoč in sosedstvo. ERS ostaja zunaj proračuna EU in ni del večletnega finančnega okvira.

Razdelek 5 – Uprava

Ta razdelek krije upravne odhodke za vse institucije, pokojnine in evropske šole. Za vse druge institucije razen Komisije pomenijo ti stroški vse njihove odhodke.

Razdelek 6 – Nadomestila

V skladu s političnim dogovorom, da nove države članice ne postanejo neto plačnice v proračun ob samem začetku svojega članstva, so bila v tem razdelku predvidena nadomestila. Ta znesek je bil na razpolago za prenose tem državam, da bi se uravnotežili njihovi proračunski prejemki in prispevki.

Razdelek 9 – Posebni instrumenti

Mehanizmi prilagodljivosti EU omogočajo, da uporabi potrebna sredstva za odzivanje na nepredvidene dogodke, kot so krizne in izredne razmere. Njihovo področje uporabe, dodelitev finančnih sredstev in načini delovanja so določeni v uredbi o večletnem finančnem okviru in medinstitucionalnem sporazumu. V sedanjih razmerah zmanjšanih odhodkov tudi zagotavljajo, da se proračunska sredstva lahko odzivajo na spreminjajoče se prednostne naloge, tako da se vsak euro porabi tam, kjer je najbolj potreben. Večina mehanizmov prilagodljivosti je zato zunaj večletnega finančnega okvira, uporabljena sredstva pa lahko presegaajo zgornje meje odhodkov.

1.2 PODROBNI RAZDELKI VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA (PROGRAMI)

Razdelki večletnega finančnega okvira so dodatno razčlenjeni na podrobne razdelke, ki ustrezajo glavnim programom porabe sredstev (npr. Obzorje 2020, Erasmus+ itd.). Osnovne pravne podlage za izvrševanje proračuna se sprejmejo na tej programski ravni. Programi so struktura, ki se običajno uporablja za poročanje o izvrševanju in rezultatih. Razpredelnice po programih so na voljo v poročilih o izvrševanju proračuna (glej preglednice 4.6–4.10 v nadaljevanju).

1.3 LETNI PRORAČUN

Komisija vsako leto oceni vse prihodke in odhodke institucij za naslednje leto ter pripravi predlog proračuna in ga pošlje proračunskemu organu. Na podlagi tega predloga proračuna Svet pripravi stališče, o katerem se nato pogajata obe veji proračunskega organa. Ko predsednik Evropskega parlamenta izjavi, da je skupni predlog proračuna dokončno sprejet, se lahko proračun začne izvrševati. V zadevnem letu se sprejmejo spremembe proračuna. Za izvrševanje proračuna je v glavnem odgovorna Komisija.

Struktura proračuna za Komisijo vsebuje upravne odobritve in odobritve za poslovanje. Druge institucije imajo zgolj upravne odobritve. Poleg tega sta v proračunu dve vrsti odobritev: nediferencirane in diferencirane. Nediferencirana sredstva se uporabljajo za financiranje poslov enoletne narave (ki so v skladu z načelom enoletnosti). Diferencirana sredstva se uporabljajo za uskladitev načela enoletnosti s potrebo po upravljanju večletnih poslov. Diferencirana sredstva se delijo na odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil:

- odobritve za prevzem obveznosti: krijejo skupne stroške pravnih obveznosti, prevzetih za tekoče proračunsko leto za posle, ki trajajo več let. Vendar se lahko proračunske obveznosti za ukrepe, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, razporedijo na več let v letne obroke, kadar tako določa temeljni akt;
- odobritve plačil: krijejo odhodke, ki nastanejo zaradi obveznosti, prevzetih v tekočem proračunskem letu in/ali prejšnjih proračunskih letih.

V zaključnem računu so vrste financiranja združene v dve glavni postavki:

- končno sprejete proračunske odobritve ter
- dodatne odobritve, ki vsebujejo:
 - prenose iz prejšnjega leta (finančna uredba omogoča nekaj primerov prenosa neporabljenih zneskov iz prejšnjega leta v tekoče leto) ter
 - namenske prejemke, ki izhajajo iz povračil, prispevkov tretjih oseb/držav v programe EU in dela, opravljenega za tretje osebe, dodelijo pa se neposredno v ustrezne proračunske vrstice za odhodke ter tvorijo tretji steber financiranja.

Vse vrste financiranja skupaj tvorijo razpoložljive odobritve.

1.4 PRIHODKI

1.4.1 *Prihodki iz lastnih sredstev*

Velika večina prihodkov prihaja iz lastnih sredstev, ki zajemajo naslednje kategorije:

- (1) Tradicionalna lastna sredstva (TLS): običajno predstavljajo približno 14 % prihodkov iz lastnih sredstev.
- (2) Sredstva iz naslova davka na dodano vrednost (DDV): običajno predstavljajo približno 12 % prihodkov iz lastnih sredstev.
- (3) Sredstva iz naslova bruto nacionalnega dohodka (BND): običajno predstavljajo približno 74 % prihodkov iz lastnih sredstev.

Lastna sredstva se dodeljujejo v skladu s pravili iz Sklepa Sveta 2014/335/EU, Euratom z dne 26. maja 2014 o sistemu virov lastnih sredstev EU (v nadaljnjem besedilu: SLS iz leta 2014). Ta sklep je začel veljati 1. oktobra 2016 in se uporablja retroaktivno od 1. januarja 2014.

Skupni znesek lastnih sredstev, dodeljenih Uniji za pokrivanje letnih odobrenih sredstev za plačila, ne sme presegati 1,20 % vsote BND vseh držav članic.

1.4.2 *Tradicionalna lastna sredstva (TLS)*

Tradicionalna lastna sredstva (TLS) sestavljajo carine (obračunane na uvoz iz tretjih držav) in prelevmani na sladkor (ki jih plačujejo proizvajalci sladkorja za financiranje odhodkov skupne ureditve trga za sladkor), ki se zaračunajo gospodarskim subjektom in jih v imenu EU pobirajo države članice. Vendar države članice obdržijo 20 % teh sredstev kot nadomestilo za stroške zbiranja. Vsi ugotovljeni zneski tradicionalnih lastnih sredstev se morajo knjižiti na enega od računov, ki jih vodijo pristojni organi:

- na navadni račun iz člena 6(3) Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014: vsi izterjani ali zajamčeni zneski,
- na ločene račune, prav tako določene v navedenem členu: vsi zneski, ki še niso bili izterjani in/ali zajamčeni; na ta račun se lahko knjižijo tudi zajamčeni zneski, ki se izpodbijajo.

Tradicionalna lastna sredstva morajo države članice vknjižiti na račun Komisije pri zakladnici ali nacionalni centralni banki najpozneje prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je bila upravičenost ugotovljena (ali izterjana, v primeru ločenega računa).

1.4.3 **Davek na dodano vrednost (DDV)**

Davek na dodano vrednost (DDV) se zaračunava od osnov za DDV držav članic, pri čemer so te osnove za ta namen usklajene v skladu s pravili EU. Vendar je osnova za DDV omejena na 50 % BND posamezne države članice. Veljavna enotna stopnja za DDV je določena v višini 0,30 %, razen za obdobje 2014–2020, ko je vpoklicna stopnja za Nemčijo, Nizozemsko in Švedsko določena v višini 0,15 %.

1.4.4 **Bruto nacionalni dohodek (BND)**

Sredstva iz naslova bruto nacionalnega dohodka (BND) se uporabljajo za financiranje tistega dela proračuna, ki ga ne krije noben drug vir prihodkov. Od BND vsake države članice, ki se določi v skladu s pravili EU, se zaračuna enak odstotni delež.

Sredstva iz naslova DDV in BND se določijo na podlagi napovedi ustreznih osnov, oblikovanih ob pripravi predloga proračuna. Te napovedi se pozneje med zadevnim proračunskim letom pregledajo in posodobijo s spremembo proračuna. Pozitivne ali negativne razlike med zneski, ki jih dolgujejo države članice glede na dejanske osnove, in zneski, ki so bili dejansko plačani na osnovi (revidiranih) napovedi, Komisija vpokliče od držav članic za prvi delovni dan junija v drugem letu, ki sledi zadevnemu proračunskemu letu. Popravki dejanske osnove za DDV in BND so še vedno mogoči v naslednjih štirih letih, če ni izdan pridržek. Te pridržke je treba obravnavati kot morebitne terjatve do držav članic za negotove zneske, saj njihovega finančnega vpliva ni mogoče natančno oceniti. Ko se lahko določi natančni znesek, se vpokličejo ustrezna sredstva iz naslova DDV in BND v zvezi s saldi DDV in BND ali posameznimi zahtevki za plačilo.

1.4.5 **Popravek za Združeno kraljestvo**

Mehanizem popravka proračunskega neravnovesja v dobro Združenega kraljestva (z zmanjšanjem njihovih plačil lastnih sredstev ob povečanju plačil drugih držav članic) je uvedel Evropski svet v Fontainebleauju (junija 1984). Nemčija, Avstrija, Švedska in Nizozemska so upravičene do znižanja zneska za financiranje popravka za Združeno kraljestvo (omejeno na eno četrtno njihovega običajnega deleža).

1.4.6 **Bruto znižanje**

Evropski svet je na zasedanju 7. in 8. februarja 2013 sklenil, da bi morale za Dansko, Nizozemsko in Švedsko veljati bruto znižanje njihovih letnih prispevkov na osnovi BND za obdobje 2014–2020 in da bo za Avstrijo veljalo bruto znižanje le za obdobje 2014–2016. Letna znižanja so naslednja: za Dansko 130 milijonov EUR, Nizozemsko 695 milijonov EUR in Švedsko 185 milijonov EUR.

1.5 **IZRAČUN PRORAČUNSKEGA REZULTATA**

Proračunski rezultat EU se vrne državam članicam v naslednjem letu kot odbitek od njihovih obveznosti za navedeno leto.

Vknjiženi zneski lastnih sredstev so zneski, knjiženi med letom na račune, ki so jih vlade držav članic odprle v imenu Komisije. V primeru presežka prihodki obsegajo tudi proračunski rezultat za preteklo proračunsko leto. Drugi prihodki se vknjižijo v zaključni račun na podlagi med letom dejansko prejetih zneskov.

Za namen izračuna proračunskega rezultata za zadevno leto odhodki obsegajo plačila na podlagi odobritev za zadevno leto in vse odobritve za navedeno leto, ki se prenesejo v naslednje leto. Plačila na podlagi odobritev za zadevno leto pomenijo plačila, ki jih računovodja izvede do 31. decembra zadevnega proračunskega leta. Za EKJS se upoštevajo plačila, ki so jih izvedle države članice med 16. oktobrom leta $N - 1$ in 15. oktobrom leta N , če je bil računovodja uradno obveščen o ustrezni obveznosti in plačilnem nalogu do 31. januarja leta $N + 1$. Za odhodke EKJS se lahko po kontrolah v državah članicah sprejme sklep o skladnosti.

Proračunski rezultat vsebuje dva elementa: rezultat EU in rezultat udeležbe držav Efte, ki spadajo v Evropski gospodarski prostor (EGP). V skladu s členom 1(1) Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 608/2014 o določitvi izvedbenih ukrepov za sistem virov lastnih sredstev je ta rezultat razlika med:

- skupnimi prihodki, prejetimi za zadevno proračunsko leto, ter
- skupnimi plačili na podlagi odobritev za tekoče leto, skupaj s skupnim zneskom odobritev za navedeno leto, prenesenih v naslednje leto.

Tako dobljenemu znesku se prišteje ali se od njega odšteje naslednje:

- čisti saldo razveljavljenih odobritev plačil, prenesenih iz prejšnjih let, in vseh plačil, ki zaradi nihanj tečaja eura presegajo nediferencirana sredstva, prenesena iz prejšnjega leta,
- razvoj namenskih prejemkov ter
- neto pozitivne ali negativne tečajne razlike, zajete med letom.

Odobritve, prenesene iz prejšnjega proračunskega leta, v zvezi s prispevki tretjih oseb in delom zanje, ki se po definiciji nikoli ne razveljavijo, so vključene kot dodatne odobritve za zadevno proračunsko leto. To pojasnjuje razliko med prenosi iz prejšnjega leta v poročilih o izvrševanju proračuna za leto N in prenosi v naslednje leto v poročilih o izvrševanju proračuna za leto N – 1. Ponovno razpoložljive odobritve po vračilu plačil se ne upoštevajo pri izračunu proračunskega rezultata.

Prenesene odobritve plačil vključujejo samodejne prenose in prenose na podlagi sklepa. Pri razveljavljenih neporabljenih odobritvah plačil, prenesenih iz prejšnjega leta, so prikazane razveljavljene odobritve, ki so bile prenesene samodejno in na podlagi sklepa.

1.6 USKLADITEV POSLOVNEGA IZIDA IN PRORAČUNSKEGA REZULTATA

	(v milijonih EUR)	
	2018	2017
POSLOVNI IZID ZA ZADEVNO LETO	13 918	8 082
Prihodki		
<i>Upravičenosti, ugotovljene v tekočem letu, a še nepobrane</i>	(6 220)	(4 408)
<i>Upravičenosti, ugotovljene v prejšnjih letih in pobrane v tekočem letu</i>	9 331	10 739
<i>Prehodno nezaračunani prihodki (čisti)</i>	(4 015)	(257)
Odhodki		
<i>Vnaprej vračunani odhodki (čisti)</i>	4 511	3 725
<i>Odhodki prejšnjega leta, plačani v tekočem letu</i>	(6 086)	(3 574)
<i>Čisti učinek predhodnega financiranja</i>	(8 634)	(12 059)
<i>Odobritve plačil, prenesene v naslednje leto</i>	(2 941)	(3 373)
<i>Plačila, izvedena iz prenosov, in razveljavljene neporabljene odobritve plačil</i>	2 098	1 784
<i>Gibanje rezervacij</i>	3 567	6 752
<i>Drugo</i>	(4 175)	(6 676)
Poslovni izid agencij in ESPJ	448	(179)
PRORAČUNSKI REZULTAT ZA ZADEVNO LETO	1 802	555

Poslovni izid za zadevno leto se v skladu s finančno uredbo izračuna po načelih računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka, proračunski rezultat pa na podlagi pravil prilagojenega računovodstva na podlagi nastanka plačil. Ker tako poslovni izid kot proračunski rezultat izvirata iz istih osnovnih transakcij, je za kontrolo koristno preveriti, ali ju je mogoče uskladiti.

Uskladitvene postavke – prihodki

Dejanski proračunski prihodki za dano proračunsko leto ustrezajo prihodkom, pobranim na podlagi upravičenosti, ugotovljenih med letom, in zneskom, pobranim na podlagi upravičenosti, ugotovljenih v prejšnjih letih. Zato je treba pri uskladitvi upravičenosti, ki so bile ugotovljene v tekočem letu, a še niso bile pobrane, odšteti od poslovnega izida, saj niso del proračunskih prihodkov. Nasprotno pa je treba upravičenosti, ugotovljene v prejšnjih letih in pobrane v tekočem letu, pri uskladitvi prišteti k poslovnemu izidu.

Prehodno nezaračunane prihodke sestavljajo predvsem prehodno nezaračunani prihodki za kmetijstvo, lastna sredstva, obresti in dividende. Upošteva se samo čisti učinek, tj. prehodno nezaračunani prihodki za tekoče leto, zmanjšani za stornirane prehodno nezaračunane prihodke iz prejšnjega leta.

Uskladitvene postavke – odhodki

Vnaprej vračunani odhodki so sestavljeni pretežno iz odhodkov, vračunanih vnaprej ob časovnem preseku ob koncu leta, tj. upravičenih odhodkov, ki so jih imeli upravičenci do sredstev EU, vendar jih še niso prijaviili Komisiji. Upošteva se samo čisti učinek, tj. vnaprej vračunani odhodki za tekoče leto, zmanjšani za razveljavljene vnaprej vračunane odhodke iz prejšnjega leta. Plačila, izvedena v tekočem letu, za račune, vknjižene v prejšnjih letih, so del proračunskih odhodkov tekočega leta, zato jih je treba pri uskladitvi prišteti k poslovnemu izidu.

Čisti učinek predhodnega financiranja je kombinacija (1) novih zneskov predhodnega financiranja, plačanih v tekočem letu in pripoznanih za proračunske odhodke zadevnega leta, ter (2) obračuna predhodnega financiranja na podlagi upravičenih stroškov, sprejetih v tekočem letu. Slednji so odhodek v smislu računovodstva na podlagi poslovnega dogodka, niso pa odhodek za proračunsko računovodstvo, saj je bilo plačilo prvotnega predhodnega financiranja že upoštevano kot proračunski odhodek v času njegovega plačila.

Poleg plačil na podlagi odobritev za zadevno leto je treba v izračunu proračunskega rezultata za zadevno leto upoštevati tudi odobritve za zadevno leto, ki se prenesejo v naslednje leto (v skladu s členom 1(1) Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 608/2014). Enako velja za proračunska plačila, izvedena v tekočem letu iz prenosov iz preteklih let, in za razveljavljene neuporabljene odobritve plačil.

Gibanje rezervacij se nanaša na ocene ob koncu leta v računovodskih izkazih (zlasti za prejemke zaposlenih), ki ne vplivajo na proračunsko računovodstvo. Drugi uskladitveni zneski obsegajo različne elemente, kot so amortizacija sredstev, pridobitve sredstev, plačila kapitalskih zakupnin in finančne udeležbe, ki se v proračunskem računovodstvu in računovodstvu na podlagi nastanka poslovnega dogodka obravnavajo različno.

2. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA EU ZA LETO 2018 – KOMENTAR

2.1 PRIHODKI

V prvotnem sprejetem proračunu EU, ki ga je predsednik Evropskega parlamenta podpisal 30. novembra 2017, so odobritve plačil znašale 144 681 milijonov EUR, z lastnimi sredstvi pa naj bi se financiralo 142 832 milijonov EUR. Ocene prihodkov in odhodkov v prvotnem proračunu se med proračunskim letom navadno spreminjajo, te prilagoditve pa so predstavljene v spremembah proračuna. Popravki lastnih sredstev iz naslova BND zagotavljajo, da se v proračunu predvideni prihodki natanko ujemajo s predvidenimi odhodki. V skladu z načelom uravnoveženosti morajo biti proračunski prihodki in odhodki (odobritve plačil) namreč uravnoveženi.

Leta 2018 je bilo sprejetih šest sprememb proračuna. Ob upoštevanju teh sprememb so končni sprejeti prihodki v proračunu za leto 2017 znašali 144 767,9 milijona EUR, skupni znesek, ki je bil financiran z lastnimi sredstvi, pa je znašal 142 363,7 milijona EUR. Glavni dejavnik za zmanjšanje prispevkov držav članic v letu 2018 je bil presežek iz prejšnjega proračunskega leta (555,5 milijona EUR), ki je bil rahlo izravnán z neto povečanjem odobritev plačil (86,9 milijona EUR).

Kar zadeva rezultat pri lastnih sredstvih, so bila zbrana tradicionalna lastna sredstva zelo blizu napovedanim zneskom. To je mogoče pojasniti predvsem s spremembo proračunskih ocen v času, ko je bila pripravljena sprememba proračuna št. 6/2018 (v skladu z novimi napovedmi iz pomladi 2018).

Končna plačila držav članic iz naslova DDV in BND so bila prav tako blizu končne proračunske ocene. Razlike med napovedanimi in dejansko vplačanimi zneski so posledica razlik med tečaji eura, uporabljenimi za namene proračuna, in veljavnimi tečaji v času, ko so države članice, ki niso članice EMU, dejansko izvedle plačila.

Kar zadeva salda DDV in BND, so pravila določena v členu 10b uredbe o dajanju lastnih sredstev na razpolago (Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014). Postopek ne vključuje spremembe proračuna, zato Komisija zahtevke za plačilo neto zneskov predloži državam članicam neposredno. Zaradi tega sistema pobota je bil učinek na proračun EU blizu nič.

Postavka „prispevki in nadomestila v zvezi s sporazumi in programi EU“ se nanaša predvsem na prihodke iz finančnih popravkov (skladi ESI, EKJS in EKSRP), sodelovanje tretjih držav v raziskovalnih programih, potrditev obračunov v zvezi s kmetijskimi skladi ter druge prispevke in nadomestila za programe/dejavnosti EU. Pomemben del tega zneska so namenski prejemki, ki običajno povzročijo vnos dodatnih odobritev na strani odhodkov. Leta 2018 so ti prispevki skupaj znašali 12,8 milijarde EUR.

Prihodki od glob se nanašajo predvsem na globe na področju konkurence.

2.2 ODHODKI

Cilj proračuna za leto 2018 je bil doseči pravo ravnovesje med izvajanjem tekočih programov in reševanjem novejših izzivov. Zato je temeljil na prevzetih obveznostih iz prejšnjih let in uporabi obstoječih možnosti za prožnost pri odzivanju na izzive v skladu z večletnim finančnim okvirom 2014–2020 (VFO). Z vmesno revizijo večletnega finančnega okvira 2014–2020 se je povečala sposobnost proračuna EU za spopadanje z izzivi in izpolnjevanje prihodnjih potreb.

V skladu z letnim razvojem, predvidenim v VFO, so bile odobritve za prevzem obveznosti, predlagane v predlogu proračuna, določene na 160,7 milijarde EUR (1,4 % več kot v proračunu za leto 2017), odobritve plačil pa na 144,7 milijarde EUR (8 %), kar ustreza 1,02 % oziroma 0,92 % BND EU. Kar zadeva plačila, so bili izredni zaostanki pri plačilih, ki so bili ugotovljeni na začetku VFO, odpravljeni leta 2016 in pričakovalo se je, da bo veliko programov doseglo polno izvajanje, zlasti na področju „ekonomske, socialne in teritorialne kohezije“ (razdelek 1b proračuna).

Komisija v letu 2018 ni predstavila nobenih pomembnih prilagoditev s spremembami proračuna. Edine prilagoditve so bile predlagane s spremembo proračuna št. 6, pri čemer je bila prilagojena raven odobritev plačil in odobritev za prevzem obveznosti, da bi se bolje uskladila z ocenami potreb v povezavi z globalno prerazporeditvijo.

Izvrševanje razpoložljivih odobritev v letu 2018

Leta 2018 je bilo izvrševanje za vse vrste odobritev (proračun, prenosi iz leta 2017 in namenski prejemki) 97-odstotno za obveznosti in 94-odstotno za plačila. Leta 2018 so bile odobritve iz proračuna izvršene v celoti (99,9-odstotno za obveznosti in 98,5-odstotno za plačila). Ob predpostavki, da bodo zneski, preneseni v leto 2019, v celoti porabljeni, se stopnja izvrševanja poveča na 99,8 % za odobritve za prevzem obveznosti in 99,7 % za odobritve plačil.

Vsi razdelki so dosegli visoko stopnjo izvrševanja. Kar zadeva posebne instrumente, popolno izvrševanje ni cilj, saj se ti instrumenti uporabljajo samo v primeru kriz ali nepredvidenih okoliščin.

Neporavnane obveznosti

Na koncu leta 2018 so neporavnane obveznosti (RAL, zneski, za katere so bile prevzete obveznosti, vendar še niso bili plačani) znašale 281,2 milijard EUR. Povečanje neporavnanih obveznosti je bilo manjše od pričakovanega in je znašalo 13,5 milijarde EUR, kar je bilo posledica skupnega učinka dodatnih odobritev za prevzem obveznosti na podlagi spremembe proračuna št. 3 (povezane s podaljšanjem instrumenta za begunce v Turčiji) ter boljšega izvrševanja odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil, ki izhajajo iz vseh vrst virov, tj. sprejetih, prenesenih iz leta 2017 in namenskih prejemkov, od pričakovanega.

Podrobnejša analiza proračunskih popravkov, njihovo ozadje in utemeljitev ter učinek so predstavljeni v poročilu Komisije o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju za leto 2018, in sicer v delu A, ki daje splošni pregled na ravni proračuna, in delu B, ki obravnava posamezne razdelke večletnega finančnega okvira (VFO).

Proračunski rezultat

V primerjavi s proračunskim rezultatom za leto 2017, ki je bil najnižji v zgodovini in je znašal 0,56 milijarde EUR, je proračunski rezultat za leto 2018 višji in znaša 1,8 milijarde EUR, izhaja pa predvsem s strani prihodkov, pri čemer so bili v letu 2018 pomembni prihodki od prispevkov in nadomestil v zvezi s sporazumi in programi Unije (12,8 milijarde EUR). Odobritve plačil so dosegle skoraj popolno izvrševanje (94 %), neporabljeni zneski (5 %) so se lahko prenesli v leto 2019, znesek, ki ni bil uporabljen, pa je nepomemben.

3. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH PRIHODKOV EU

3.1 POVZETEK IZVRŠEVANJA PRORAČUNSKIH PRIHODKOV EU

Naslov	Odobritve prihodkov		Ugotovljene upravičenosti			Prihodki			Prejemki kot % proračuna	Nepotravnano
	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Tekoče leto	Prenosi	Skupaj	Iz upravičenosti za tekoče leto	Iz prenesenih upravičenosti	Skupaj		
1 Lastna sredstva	142 832	142 364	142 334	39	142 373	142 329	0	142 330	100 %	44
3 Presežki, neporabljeni sredstva in popravki	—	556	581	—	581	581	—	581	105 %	—
4 Prihodki iz naslova zaposlenih v institucijah in drugih organih Unije	1 547	1 547	1 541	11	1 552	1 531	11	1 542	100 %	10
5 Prihodki iz upravnega poslovanja institucij	45	45	559	24	583	545	18	563	1 250 %	20
6 Prispevki in nadomestila v zvezi s sporazumi in programi Unije	110	110	13 021	324	13 346	12 619	157	12 777	11 615 %	569
7 Zamudne obresti in globe	115	115	6 778	7 814	14 592	897	576	1 473	1 281 %	13 119
8 Najemanje in dajanje posojil	6	6	24	15	39	24	15	39	631 %	—
9 Razni prihodki	25	25	17	6	24	12	1	13	53 %	10
Skupaj	144 681	144 768	164 856	8 234	173 090	158 539	779	159 318	110 %	13 771

(v milijonih EUR)

		(v milijonih EUR)											
		Odobritve za prevzem obveznosti					Odobritve plačil						
		Proračunske odobritve		Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve		Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj		
Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerezporoditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	Prvotni sprejeti proračun		Spremembe proračuna in prerezporoditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki			
1		2		3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
8	Negativna rezerva in primanjkljaj, prenesena iz prejšnjega proračunskega leta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Posebni instrumenti	567	(179)	388	—	41	429	420	(118)	302	0	38	340
	Skupaj	160 114	583	160 696	895	16 876	178 468	144 681	87	144 768	1 970	19 616	166 353

4.2 VFO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI

		(v milijonih EUR)												
		Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2019					Odobritve, ki zapadejo		
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Namenski prejemki	Prenosi na podlagi sklepa	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	
1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12		
1	Pametna in vključujoča rast	89 649	77 514	9 729	87 357	97%	2 265	0	2 265	18	9	0	27	
	1a: Konkurenčnost za rast in delovna mesta	25 864	21 988	1 780	23 773	92%	2 080	0	2 081	11	0	0	11	
	1b: Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	63 785	55 525	7 949	63 585	100%	184	—	184	7	9	—	16	

Razdelek VFO	(v milijonih EUR)												
	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2019				Odobritve, ki zapadejo		
	1	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov prejemkov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Namenski prejemki	Prenosi na podlagi sklepa	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov prejemkov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
2 Trajnostna rast: naravni viri	62 419	58 774	442	1 344	60 560	97%	1 385	460	1 845	6	9	—	15
od tega: <i>odhodki, povezani s trgov, in neposredna plačila</i>	45 284	42 771	442	1 152	44 364	98%	449	460	908	3	9	—	11
3 Varnost in državljanstvo	4 015	3 491	247	118	3 855	96%	158	—	158	2	—	0	2
4 Evropa v svetu	11 448	10 377	64	621	11 062	97%	383	—	383	2	—	0	2
5 Uprava	10 508	9 545	7	572	10 124	96%	259	1	260	119	5	0	124
od tega: <i>upravni odhodki institucij</i>	4 465	3 939	7	334	4 280	96%	105	0	105	76	5	0	81
6 Nadomestila	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Negativna rezerva in primanjkljaj, prenesena iz prejšnjega proračunskega leta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 Posebni instrumenti	429	180	—	—	180	42%	41	64	104	144	—	—	144
Skupaj	178 468	159 881	873	12 385	173 139	97%	4 491	525	5 015	291	23	0	314

4.3 VFO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila				Odobritve, prenesene v leto 2019				Odobritve, ki zapadejo				
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov namenskih prejemkov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Samodejni prenos	Prenosi na podlagi sklepa	Namenski prejemki	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov namenskih prejemkov	Iz	Skupaj
1	80 917	66 540	107	9 230	75 876	94 %	130	3	4 833	4 966	59	14	1	74
1a: Pametna in vključujoča rast	25 073	19 993	97	1 318	21 408	85 %	117	3	3 492	3 612	41	11	1	53
1b: Konkurenčnost za rast in delovna mesta	55 844	46 547	10	7 912	54 468	98 %	13	—	1 341	1 354	18	3	—	21
2 Trajnostna rast: naravni viri	59 648	55 576	643	1 827	58 046	97 %	193	460	918	1 570	13	20	—	33
od tega: odhodki, povezani s trgovin, in neposredna plačila	45 436	42 533	636	1 142	44 310	98 %	186	460	459	1 104	2	20	—	22
3 Varnost in državljanstvo	3 305	2 980	11	117	3 108	94 %	9	—	159	167	25	5	0	29
4 Evropa v svetu	10 788	8 711	310	498	9 519	88 %	65	—	1 161	1 226	37	5	0	42
5 Uprava	11 355	8 731	768	445	9 944	88 %	818	2	389	1 209	120	82	1	203
od tega: upravni odhodki institucij	4 963	3 435	446	259	4 140	83 %	508	0	182	690	76	58	—	133
6 Nadomestila	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Negativna rezerva in primanjkljaj, prenesena iz prejšnjega proračunskega leta	—	—	—	—	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—
9 Posebni instrumenti	340	157	0	22	180	53 %	0	—	16	16	144	0	—	144
Skupaj	166 353	142 695	1 840	12 138	156 673	94 %	1 214	465	7 475	9 154	398	126	2	526

4.4 VFO: GIBANJA NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI (RAL)

Razdelek VFO	(v milijonih EUR)									
	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta			Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu leta		
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitve/ revvalorizacije/ razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prevzete obveznosti v zadavnem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Neporavnane obveznosti ob koncu zadavnega leta skupaj	9 = 4 + 8
1	2	3	4 = 1 + 2 + 3	5	6	7	8 = 5 + 6 + 7			
1 Pametna in vključujoča rast	196 837	(1 323)	(67 640)	127 874	87 357	(8 237)	(4)	79 117	206 991	
1a: Konkurenčnost za rast in delovna mesta	35 576	(932)	(13 691)	20 953	23 773	(7 717)	(4)	16 052	37 006	
1b: Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	161 260	(392)	(53 948)	106 920	63 585	(520)	(0)	63 064	169 985	
2 Trajnostna rast: naravni viri	37 883	(360)	(13 466)	24 058	60 560	(44 580)	(0)	15 980	40 037	
od tega: odhodki, povezani s trgovin, in neposredna plačila	309	(14)	(228)	67	44 364	(44 082)	—	282	349	
3 Varnost in državljanstvo	5 194	(107)	(1 781)	3 306	3 855	(1 327)	—	2 528	5 834	
4 Evropa v svetu	26 478	(667)	(6 746)	19 064	11 062	(2 773)	(1)	8 288	27 352	
5 Uprava	867	(87)	(775)	6	10 124	(9 169)	(0)	955	961	
od tega: upravni odhodki institucij	507	(61)	(444)	2	4 280	(3 695)	0	584	587	
6 Nadomestila	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8 Negativna rezerva in primanjkljaj, prenesena iz prejšnjega proračunskega leta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9 Posebni instrumenti	0	(0)	(0)	—	180	(180)	—	0	0	
Skupaj	267 258	(2 544)	(90 407)	174 307	173 139	(66 265)	(5)	106 868	281 175	

4.5 VFO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO LETIH NASTANKA

Razdelek VFO		(v milijonih EUR)									
		<2012	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Skupaj	
1	Pametna in vključujoča rast	1 355	744	5 867	3 807	13 803	37 234	65 049	79 131	206 991	
	1a: Konkurenčnost za rast in delovna mesta	554	289	1 645	2 067	2 880	4 994	8 521	16 055	37 006	
	1b: Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	801	455	4 222	1 739	10 923	32 240	56 528	63 076	169 985	
2	Trajnostna rast: naravni viri	186	56	461	311	2 138	8 301	12 411	16 173	40 037	
	od tega: odhodki, povezani s trgovin, in neposredna plačila	—	—	—	0	3	9	55	282	349	
3	Varnost in državljanstvo	50	67	56	45	118	901	2 069	2 528	5 834	
4	Evropa v svetu	1 065	671	1 526	1 753	2 920	4 697	6 385	8 335	27 352	
5	Uprava	—	—	0	0	—	0	3	957	961	
	od tega: upravni odhodki institucij	0	0	0	0	0	0	0	587	587	
9	Posebni instrumenti	—	—	—	—	—	—	(0)	0	0	
Skupaj		2 656	1 538	7 910	5 916	18 979	51 133	85 917	107 126	281 175	

4.6 VFO PODROBNO: RAZČLENITEV IN SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL

Program	(v milijonih EUR)											
	Odobritve za prevzem obveznosti					Odobritve plačil						
	Proračunske odobritve		Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve		Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj		
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
1 Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI)	2 038	—	2 038	—	89	2 127	1 828	151	1 979	—	89	2 068
Evropski satelitski navigacijski sistem (EGNOS/Galileo)	808	—	808	—	169	977	718	192	910	2	259	1 171
Mednarodni termionuklearni poskusni reaktor (ITER)	376	—	376	—	50	426	501	148	649	1	50	699
Evropski program za opazovanje Zemlje (Copernicus)	630	—	630	—	15	645	608	(47)	561	2	15	577
Evropska solidarnostna enota (ESF)	43	—	43	—	—	43	33	—	33	—	—	33
Jedrska varnost in razgradnja	141	—	141	—	—	141	152	44	196	—	—	196
Obzorje 2020	11 212	5	11 217	—	2 190	13 407	10 901	(332)	10 570	67	3 116	13 753
Program Euratoma za raziskave in usposabljanje	356	(3)	353	—	123	475	315	(24)	291	20	151	462
Program za konkurenčnost podjetij in MSP (COSME)	354	0	354	—	49	403	253	2	255	2	97	355
Izobraževanje, usposabljanje in šport (Erasmus+)	2 315	—	2 315	—	427	2 741	2 146	103	2 249	7	441	2 697
Zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI)	132	—	132	—	11	143	118	(1)	117	2	10	129
Carina, program Fiscalis in boj proti goljufijam	135	4	139	—	7	146	125	(1)	124	0	7	132

Program	(v milijonih EUR)											
	Odobritve za prevzem obveznosti					Odobritve plačil						
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	Razpoložljive odobritve skupaj
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
IPE – energetika	680	—	680	—	6	686	218	43	261	1	6	267
IPE – promet	1 898	0	1 898	—	165	2 063	1 163	(103)	1 060	2	90	1 151
IPE – informacijska in komunikacijska tehnologija (IKT)	170	(1)	170	4	5	178	142	(53)	89	0	4	94
Energetski projekti za oživitve gospodarstva (EERP)	—	—	—	—	53	53	210	(52)	158	—	48	205
Decentralizirane agencije	316	(5)	311	—	25	336	318	(11)	307	—	25	332
Drugi ukrepi in programi	176	(2)	174	—	473	647	153	19	172	1	400	573
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	92	(0)	91	—	1	93	78	(25)	52	—	1	53
Posebne pristojnosti Komisije	129	(0)	129	—	4	133	117	5	122	—	4	125
Regionalna konvergenca (manj razvite regije)	27 012	(53)	26 960	96	4 223	31 279	23 388	749	24 137	—	4 722	28 858
Regije v prehodu	5 739	(10)	5 729	—	850	6 579	4 040	(605)	3 435	—	939	4 374
Konkurenčnost (bolj razvite regije)	8 427	41	8 468	—	1 370	9 837	7 394	(21)	7 373	—	1 907	9 280
Najbolj oddaljene in redko poseljene regije	226	—	226	—	32	258	169	88	257	—	32	289
Kohezijski sklad	9 394	—	9 394	—	1 325	10 719	8 456	(272)	8 184	—	1 264	9 448
Evropsko teritorialno sodelovanje	1 934	—	1 934	23	248	2 205	1 235	(160)	1 074	—	148	1 222
Tehnična pomoč	230	22	252	—	2	253	200	2	202	12	2	215

Program	(v milijonih EUR)											
	Odobritve za prevzem obveznosti					Odobritve plačil						
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Proračunske odobritve			Dodatne odobritve			
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	Razpoložljive odobritve skupaj	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	Razpoložljive odobritve skupaj
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD)	557	—	557	—	0	557	401	(40)	361	0	6	368
Pobuda za zaposlovanje mladih	350	—	350	—	84	434	600	220	820	—	206	1 026
Instrument za povezovanje Evrope (IPE)	1 655	—	1 655	—	—	1 655	626	100	725	—	28	754
Pilotni projekti in pripravljajni ukrepi	8	—	8	—	0	8	18	(10)	9	—	0	9
Razdelek 1 VFO skupaj	77 534	(2)	77 532	123	11 994	89 649	66 624	108	66 733	120	14 064	80 917
2 Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	43 235	(1)	43 233	451	1 601	45 284	43 189	(9)	43 180	656	1 601	45 436
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	14 381	(1)	14 380	—	972	15 352	11 852	213	12 066	2	862	12 929
Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR)	933	—	933	—	140	1 073	515	(7)	507	1	268	776
Sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju in regionalne ribiške organizacije	141	(47)	95	—	—	95	132	(34)	97	—	—	97
Okolje in podnebni ukrepi (LIFE)	523	—	523	—	9	532	316	1	317	4	6	327
Decentralizirane agencije	57	3	60	—	8	68	57	3	60	—	8	68
Drugi ukrepi	—	—	—	—	—	—	6	—	6	—	—	6
Pilotni projekti in pripravljajni ukrepi	16	—	16	—	0	16	18	(9)	8	—	0	8
Posebni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 2 VFO skupaj	59 285	(46)	59 239	451	2 729	62 419	56 084	157	56 241	663	2 744	59 648

Program	(v milijonih EUR)											
	Odobritve za prevzem obveznosti					Odobritve plačil						
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Proračunske odobritve			Dodatne odobritve			
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	Razpoložljive odobritve skupaj	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	Razpoložljive odobritve skupaj
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
3 Sklad za azil, migracije in vključevanje	719	29	748	207	38	993	594	112	706	2	38	746
Potrošniki	28	—	28	—	1	29	23	6	29	1	1	31
Ustvarjalna Evropa	230	—	230	—	13	244	181	16	197	2	16	214
Nujna pomoč v Uniji	200	(1)	199	—	0	199	221	12	233	0	0	233
Sklad za notranjo varnost	720	10	730	40	132	901	481	(48)	433	2	129	565
Informacijski sistemi	26	(17)	10	—	3	13	13	(3)	10	—	3	13
Pravosodje	47	—	47	—	1	49	36	12	48	1	1	50
Pravice, enakost in državljanstvo	63	—	63	—	2	65	47	27	73	0	2	75
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	33	—	33	—	2	35	34	—	34	5	2	41
Evropa za državljane	28	—	28	—	1	28	29	—	29	0	1	29
Hrana in krma	280	(1)	279	—	5	284	248	(4)	244	1	6	252
Zdravje	66	—	66	—	2	69	56	4	60	1	2	63
Decentralizirane agencije	940	(20)	920	—	76	996	908	(98)	810	—	76	886
Pilotni projekti in pripravljali ukrepi	13	(1)	11	—	0	11	18	(5)	13	—	0	13
Posebni ukrepi	99	—	99	—	1	99	92	2	93	1	0	94
Razdelek 3 VFO skupaj	3 493	(1)	3 492	247	276	4 015	2 981	32	3 013	16	276	3 305

Program	(v milijonih EUR)											
	Odobritve za prevzem obveznosti					Odobritve plačil						
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Proračunske odobritve			Dodatne odobritve			
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	Razpoložljive odobritve skupaj	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	Razpoložljive odobritve skupaj
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
4 Instrument za predpristopno pomoč (IPA II)	1 649	393	2 041	1	106	2 149	1 452	(186)	1 266	6	475	1 747
Makrofinančna pomoč (MFA)	42	(32)	11	—	—	11	42	(32)	10	—	—	10
Jamstveni sklad za zunanje ukrepe	138	—	138	—	110	248	138	—	138	—	110	248
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	16	(10)	6	—	1	7	15	(5)	11	2	1	13
Pobuda „Prostovoljci EU za humanitarno pomoč“	20	(0)	20	—	—	20	17	(1)	16	0	—	16
Evropski sklad za trajnostni razvoj (EFSD)	25	—	25	—	401	426	25	—	25	275	401	701
Evropski instrument sosedstva (ENI)	2 367	112	2 478	—	40	2 518	2 278	(167)	2 111	5	51	2 167
Instrument za financiranje razvojnega sodelovanja (DCI)	2 976	5	2 981	—	74	3 055	2 735	(78)	2 657	14	110	2 781
Instrument partnerstva (PI)	140	5	145	—	6	151	101	27	128	0	7	135
Evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDHR)	193	(5)	188	—	1	190	169	22	191	3	1	195
Instrument za prispevanje k stabilnosti in miru (IcSP)	370	(1)	370	—	9	378	325	2	327	3	12	342
Humanitarna pomoč	1 085	332	1 417	62	58	1 537	1 095	348	1 443	5	275	1 723
Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	328	20	348	—	39	387	292	(0)	292	0	52	345
Instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC)	33	—	33	—	0	33	45	(7)	39	1	1	40

Program	Razpeložljive odobritve skupaj						Prevzete obveznosti						Odobritve, prenesene v leto 2019				Odobritve, ki zapadejo				Skupaj 13 = 10 + 11 + 12
	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Namenski prejemki	Prenosi na podlagi sklepa	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj					
1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12									
Instrument za povezovanje Evrope (IPE)	1 655	—	—	1 655	100 %	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
Pilotni projekti in pripravljani ukrepi	8	—	0	8	100 %	0	—	0	0	—	—	0	—	—	—	0					
Razdelek 1 VFO skupaj	89 649	114	9 729	87 357	97 %	2 265	0	2 265	18	9	0	27									
2 Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	45 284	442	1 152	44 364	98 %	449	460	908	3	9	—	11									
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	15 352	—	47	14 427	94 %	925	—	925	1	—	—	1									
Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR)	1 073	—	139	1 070	100 %	1	—	1	2	—	—	2									
Sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju in regionalne ribiške organizacije	95	—	—	94	100 %	—	—	—	0	—	—	0									
Okolje in podnebni ukrepi (LIFE)	532	—	0	522	98 %	9	—	9	0	—	—	0									
Decentralizirane agencije	68	—	6	66	97 %	2	—	2	—	—	—	—									
Drugi ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—									
Pilotni projekti in pripravljani ukrepi	16	—	—	16	100 %	0	—	0	0	—	—	0									
Posebni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—									
Razdelek 2 VFO skupaj	62 419	442	1 344	60 560	97 %	1 385	460	1 845	6	9	—	15									

Program	(v milijonih EUR)													
	Razpoložljive odobritve skupaj		Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2019				Odobritve, ki zapadejo		
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	%	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Iz končnega sprejete proračuna	Iz končnega sprejete proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj			Namenski prejemki	Prenosi na podlagi sklepa	Skupaj	Iz končnega sprejete proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
3	993	747	207	33	986	99%	6	6	—	6	1	—	—	1
Sklad za azil, migracije in vključevanje														
Potrošniki	29	28	—	1	29	100%	0	0	—	0	0	—	—	0
Ustvarjalna Evropa	244	230	—	9	239	98%	5	5	—	5	0	—	—	0
Nujna pomoč v Uniji	199	199	—	—	199	100%	0	0	—	0	—	—	—	—
Sklad za notranjo varnost	901	729	40	30	799	89%	102	102	—	102	1	—	—	1
Informacijski sistemi	13	10	—	2	12	93%	1	1	—	1	0	—	—	0
Pravosodje	49	47	—	1	48	99%	0	0	—	0	0	—	—	0
Pravice, enakost in državljanstvo	65	63	—	1	64	98%	1	1	—	1	0	—	—	0
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	35	33	—	1	35	98%	1	1	—	1	0	—	—	0
Evropa za državljanje	28	28	—	0	28	99%	0	0	—	0	0	—	—	0
Hrana in krma	284	279	—	2	281	99%	3	3	—	3	—	—	—	—
Zdravje	69	66	—	2	68	99%	1	1	—	1	0	—	0	0
Decentralizirane agencije	996	920	—	36	956	96%	39	39	—	39	—	—	—	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	11	11	—	—	11	100%	0	0	—	0	0	—	—	0
Posebni ukrepi	99	99	—	1	99	100%	0	0	—	0	0	—	—	0
Razdelek 3 VFO skupaj	4 015	3 491	247	118	3 855	96%	158	158	—	158	2	—	0	2
4	2 149	2 041	1	55	2 097	98%	52	52	—	52	1	—	—	1
Instrument za predpristopno pomoč (IPA II)														
Makrofinančna pomoč (MFA)	11	10	—	—	10	97%	—	—	—	—	0	—	—	0

Program	(v milijonih EUR)														
	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2019					Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetelega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Namenski prejemki	Prenosi na podlagi sklepa	Skupaj	Iz končnega sprejetelega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj		
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12		
5 Pokojnine	1 894	1 877	—	2	1 879	99 %	0	—	0	15	—	—	15		
Evropske šole	199	178	—	13	190	96 %	3	—	3	6	—	—	6		
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	4	3	—	0	4	100 %	0	—	0	0	—	—	0		
Upravni odhodki Komisije	3 947	3 548	—	224	3 772	96 %	151	1	152	22	—	0	22		
Upravni odhodki drugih institucij	4 465	3 939	7	334	4 280	96 %	105	0	105	76	5	0	81		
Razdelek 5 VFO skupaj	10 508	9 545	7	572	10 124	96 %	259	1	260	119	5	0	124		
6 Nadomestila	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Razdelek 6 VFO skupaj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
8 Negativna rezerva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Preneseni primanjkljaj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Razdelek 8 VFO skupaj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
9 Rezerva za nujno pomoč	34	—	—	—	—	—	—	34	34	—	—	—	—		
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	213	28	—	—	28	13 %	41	—	41	144	—	—	144		
Solidarnostni sklad Evropske unije (EUSF)	182	152	—	—	152	84 %	—	30	30	—	—	—	—		
Razdelek 9 VFO skupaj	429	180	—	—	180	42 %	41	64	104	144	—	—	144		
Skupaj	178 468	159 881	873	12 385	173 139	97 %	4 491	525	5 015	291	23	0	314		

4.8 VFO PODROBNO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila						Odobritve, prenesene v leto 2019					Odobritve, ki zapadejo			Skupaj
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Samodejni prenosi	Prenosi na podlagi sklepa	Namenski prejemki	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj		
															2	
1	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13		
1	2 068	1 979	—	59	2 038	99%	0	—	30	30	0	—	—	0		
Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI)																
Evropski satelitski navigacijski sistem (EGNOS/Galileo)	1 171	908	2	54	964	82%	2	—	205	207	0	0	—	0		
Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	699	648	1	18	666	95%	1	—	32	33	0	0	—	0		
Evropski program za opazovanje Zemlje (Copernicus)	577	559	2	15	576	100%	2	—	0	2	0	0	0	0		
Evropska solidarnostna enota (ESC)	33	26	—	—	26	78%	4	3	—	7	—	—	—	—		
Jedrsko varnost in razgradnja	196	196	—	—	196	100%	—	—	—	—	0	—	—	0		
Obzorje 2020	13 753	10 492	61	766	11 319	82%	75	—	2 349	2 424	2	7	1	10		
Program Euratoma za raziskave in usposabljanje	462	273	18	26	317	69%	19	—	125	143	0	2	—	2		
Program za konkurenčnost podjetij in MSP (COSME)	355	252	2	46	300	85%	3	—	51	54	0	0	—	0		
Izobraževanje, usposabljanje in šport (Erasmus+)	2 697	2 242	7	118	2 366	88%	7	—	323	330	(0)	0	0	0		
Zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI)	129	115	1	4	120	93%	1	—	6	7	1	1	0	2		

Program	(v milijonih EUR)													
	Razpoložljive odobritve skupaj			Izvršena plačila				Odobritve, prenesene v leto 2019				Odobritve, ki zapadejo		
	Iz končnega sprejetelega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Samodejni prenosi	Prenosi na podlagi sklepa	Namenski prejemki	Skupaj	Iz končnega sprejetelega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	
	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13	
1														
Carina, program Fiscalis in boj proti goljufijam	132	118	1	120	91%	0	—	6	6	6	0	—	6	
IPE – energetika	267	258	6	264	99%	1	—	0	1	2	0	—	2	
IPE – promet	1 151	1 058	77	1 137	99%	1	—	12	13	1	0	—	1	
IPE – informacijska in komunikacijska tehnologija (IKT)	94	76	3	80	85%	0	—	0	1	13	0	0	13	
Energetski projekti za ožvitev gospodarstva (EERP)	205	150	9	159	77%	0	—	39	39	7	—	—	7	
Decentralizirane agencije	332	307	15	322	97%	0	—	10	10	0	—	—	0	
Drugi ukrepi in programi	573	169	98	269	47%	1	—	302	303	2	0	0	2	
Pilotni projekti in pripravljani ukrepi	53	48	1	49	92%	0	—	0	0	4	—	—	4	
Posebne pristojnosti Komisije	125	119	2	121	97%	0	—	1	1	3	—	0	3	
Regionalna konvergenca (manj razvite regije)	28 858	24 137	3 962	28 099	97%	0	—	760	760	—	—	—	0	
Regije v prehodu	4 374	3 435	787	4 223	97%	0	—	151	151	—	—	—	(0)	
Konkurenčnost (bolj razvite regije)	9 280	7 373	1 742	9 115	98%	0	—	165	165	—	—	—	0	
Najbolj oddaljene in redko poseljene regije	289	257	26	283	98%	0	—	6	6	—	—	—	0	
Kohezijski sklad	9 448	8 184	1 045	9 229	98%	0	—	219	219	—	—	—	(0)	

Program	(v milijonih EUR)													
	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2019					Odobritve, ki zapadejo		
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz namenskih prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Samodejni prenosi	Prenosi na podlagi sklepa	Namenski prejemki	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13
Evropsko teritorialno sodelovanje	1 222	1 074	—	116	1 190	97 %	0	—	32	32	—	—	—	0
Tehnična pomoč	215	185	10	1	196	91 %	13	—	1	13	4	3	—	6
Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD)	368	347	0	6	354	96 %	0	—	0	0	14	0	—	14
Pobuda za zaposlovanje mladih	1 026	820	—	200	1 020	99 %	0	—	6	6	—	—	—	—
Instrument za povezovanje Evrope (IPE)	754	725	—	27	752	100 %	—	—	1	1	1	—	—	1
Pilotni projekti in pripravljani ukrepi	9	9	—	0	9	99 %	0	—	—	—	0	—	—	0
Razdelek 1 VFO skupaj	80 917	66 540	107	9 230	75 876	94 %	130	3	4 833	4 966	59	14	1	74
2 Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	45 436	42 533	636	1 142	44 310	98 %	186	460	459	1 104	2	20	—	22
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	12 929	12 055	2	409	12 467	96 %	2	—	453	455	8	0	—	8
Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR)	776	506	1	267	774	100 %	1	—	1	2	0	0	—	0
Sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju in regionalne ribiške organizacije	97	97	—	—	97	100 %	0	—	—	—	—	—	—	—
Okolje in podnebni ukrepi (LIFE)	327	311	4	2	317	97 %	4	—	4	8	2	0	—	2
Decentralizirane agencije	68	60	—	6	66	97 %	0	—	2	2	—	—	—	(0)
Drugi ukrepi	6	6	—	—	6	100 %	0	—	—	—	—	—	—	—

Program	Razpoložljive odobritve skupaj		Izvršena plačila				Odobritve, prenesene v leto 2019				Odobritve, ki zapadejo			
	Iz končnega sprejetelega proračuna	Iz prenosov namenskih prejemkov	Iz končnega sprejetelega proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Samodejni prenosi	Prenosi na podlagi sklepa	Namenski prejemki	Skupaj	Iz končnega sprejetelega proračuna	Iz prenosov namenskih prejemkov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13
Pilotni projekti in pripravljani ukrepi	8	8	—	—	8	93%	0	—	0	0	1	—	—	1
Posebni ukrepi	—	—	—	—	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 2 VFO skupaj	59 648	55 576	643	1 827	58 046	97%	193	460	918	1 570	13	20	—	33
3 Sklad za azil, migracije in vključevanje	746	704	2	32	738	99%	1	—	5	7	1	0	—	1
Potrošniki	31	27	0	1	28	92%	1	—	0	1	1	0	—	2
Ustvarjalna Evropa	214	196	2	9	206	96%	1	—	7	8	0	0	0	0
Nujna pomoč v Uniji	233	226	0	—	226	97%	0	—	0	0	7	0	—	7
Sklad za notranjo varnost	565	424	2	29	454	80%	1	—	100	102	8	0	—	8
Informacijski sistemi	13	10	—	3	13	98%	0	—	0	0	—	—	—	—
Pravosodje	50	46	0	1	47	94%	1	—	0	1	2	0	0	2
Pravice, enakost in državljanstvo	75	72	0	1	73	97%	0	—	1	1	1	0	0	1
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	41	31	2	1	34	83%	0	—	1	1	3	3	—	6
Evropa za državljane	29	28	0	0	29	98%	0	—	0	0	0	0	—	0
Hrana in khrna	252	244	1	3	247	98%	1	—	3	4	0	0	—	0
Zdravje	63	59	1	1	61	98%	1	—	1	1	0	0	0	0
Decentralizirane agencije	886	810	—	36	846	96%	0	—	39	39	0	—	—	0
Pilotni projekti in pripravljani ukrepi	13	11	—	—	11	89%	0	—	0	0	1	—	—	1

Program	(v milijonih EUR)																			
	Razpoložljive odobritve skupaj					Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2019					Odobritve, ki zapadejo				
	Iz končnega sprejetelega proračuna	Iz prenosov namenskih prejemkov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Samodejni prenosi	Prenosi na podlagi sklepa	Namenski prejemki	Skupaj	Iz končnega sprejetelega proračuna	Iz prenosov namenskih prejemkov	Iz	Skupaj	Iz končnega sprejetelega proračuna	Iz prenosov namenskih prejemkov	Iz	Skupaj			
1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13							
Posebni ukrepi	94	0	0	93	98%	1	—	0	1	1	0	—	1							
Razdelek 3 VFO skupaj	3 305	11	117	3 108	94%	9	—	159	167	25	5	0	29							
4 Instrument za predpristopno pomoč (IPA II)	1 747	6	205	1 446	83%	6	—	270	276	24	1	—	25							
Makrofinančna pomoč (MFA)	10	—	—	5	50%	0	—	—	—	5	—	—	5							
Jamstveni sklad za zunanje ukrepe	248	—	—	138	56%	—	—	110	110	—	—	—	—							
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	13	2	1	9	64%	0	—	0	0	4	0	0	5							
Pobuda „Prostovoljci EU za humanitarno pomoč“	16	0	—	16	99%	—	—	—	—	0	0	—	0							
Evropski sklad za trajnostni razvoj (EFSD)	701	—	0	275	39%	25	—	401	426	—	—	—	—							
Evropski instrument sosedstva (ENI)	2 167	5	34	2 145	99%	5	—	17	22	0	1	—	1							
Instrument za financiranje razvojnega sodelovanja (DCI)	2 781	12	31	2 684	97%	16	—	79	95	0	2	—	2							
Instrument partnerstva (PI)	135	0	3	130	96%	0	—	5	5	0	0	—	0							
Evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDHR)	195	2	1	191	98%	3	—	0	4	0	1	—	1							
Instrument za prispevanje k stabilnosti in miru (IcSP)	342	2	8	334	98%	4	—	4	8	0	0	—	1							
Humanitarna pomoč	1 723	5	63	1 506	87%	6	—	212	217	0	0	—	0							
Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	345	0	24	316	92%	0	—	28	28	0	0	—	0							

Program	(v milijonih EUR)												
	Izvršena plačila			Odobritve, prenesene v leto 2019			Odobritve, ki zapadejo						
Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Samodejni prenosi	Prenosi na podlagi sklepa	Namenski prejemki	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13
8 Negativna rezerva Preneseni primanjkljaj	—	—	—	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 8 VFO skupaj	—	—	—	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—
9 Rezerva za nujno pomoč	120	—	—	—	—	0	—	—	—	120	—	—	120
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	44	5	22	28	64%	0	—	16	16	0	0	—	0
Solidarnostni sklad Evropske unije (EUSF)	177	152	—	152	86%	0	—	—	—	25	—	—	25
Razdelek 9 VFO skupaj	340	157	22	180	53%	0	—	16	16	144	0	—	144
Skupaj	166 353	142 695	1 840	156 673	94%	1 214	465	7 475	9 154	398	126	2	526

4.9 VFO PODROBNO: GIBANJA NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI (RAL)

Program	(v milijonih EUR)											
	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta			Obveznosti za tekoče leto			Neporavnane obveznosti ob koncu zadnjega leta skupaj					
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prezete obveznosti v zadnjem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prezete obveznosti v koncu leta	Plačila	Razveljavljene obveznosti ob koncu leta	Neporavnane obveznosti ob koncu zadnjega leta skupaj
1 Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) Evropski satelitski navigacijski sistem (EGNOS/Galileo)	1	2	3	4 = 1 + 2 + 3	5	6	7	8 = 5 + 6 + 7	9	10	11	12 = 9 + 10 + 11
	2 654	(0)	(1 963)	691	2 097	(75)	—	2 022	2 097	(75)	—	2 714
	1 300	(4)	(573)	724	892	(391)	—	501	892	(391)	—	1 224

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta					Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadnjega leta skupaj 9 = 4 + 8
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta 1	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve 2	Plačila 3	Neporavnane obveznosti ob koncu leta 4 = 1 + 2 + 3	Prezete obveznosti v zadnjem letu 5	Plačila 6	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti 7	Neporavnane obveznosti ob koncu leta 8 = 5 + 6 + 7		
									(v milijonih EUR)	
Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	1 727	(0)	(594)	1 133	394	(72)	(0)	321	1 454	
Evropski program za opazovanje Zemlje (Copernicus)	174	(0)	(157)	16	645	(418)	—	227	243	
Evropska solidarnostna enota (ESF)	—	—	—	—	43	(26)	—	17	17	
Jedrska varnost in razgradnja	651	—	(194)	457	141	(2)	—	139	596	
Obzorje 2020	19 921	(312)	(7 515)	12 094	12 254	(3 804)	(3)	8 447	20 541	
Program Euratoma za raziskave in usposabljanje	198	(4)	(70)	124	397	(247)	(0)	150	275	
Program za konkurenčnost podjetij in MSP (COSME)	908	(55)	(259)	593	391	(41)	—	350	943	
Izobraževanje, usposabljanje in šport (Erasmus+)	704	(55)	(291)	359	2 573	(2 076)	—	497	855	
Zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI)	222	(15)	(102)	105	134	(18)	—	116	222	
Carina, program Fiscalis in boj proti goljufijam	159	(4)	(90)	65	139	(30)	—	109	175	
IPE – energetika	1 678	(22)	(248)	1 407	680	(16)	—	664	2 072	
IPE – promet	3 673	(281)	(1 085)	2 307	1 986	(53)	—	1 934	4 241	
IPE – informacijska in komunikacijska tehnologija (IKT)	360	(10)	(75)	275	178	(5)	—	173	448	
Energetski projekti za ožvitev gospodarstva (EERP)	545	(132)	(159)	254	—	—	—	—	254	
Decentralizirane agencije	49	(2)	(31)	17	326	(291)	—	35	52	

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta						Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadnjega leta skupaj 9 = 4 + 8
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta 1	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve 2	Plačila 3	Neporavnane obveznosti ob koncu leta 4 = 1 + 2 + 3	Prezete obveznosti v zadnjem letu 5	Plačila 6	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti 7	Neporavnane obveznosti ob koncu leta 8 = 5 + 6 + 7			
									Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta 1	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve 2	
Drugi ukrepi in programi	412	(21)	(177)	215	281	(92)	—	189	404		
Pilotni projekti in pripravljali ukrepi	66	(2)	(24)	39	92	(24)	—	68	107		
Posebne pristojnosti Komisije	174	(12)	(84)	78	128	(37)	—	91	169		
Regionalna konvergenca (manj razvite regije)	82 421	(278)	(27 946)	54 197	31 150	(153)	—	30 997	85 194		
Regije v prehodu	16 151	(6)	(4 196)	11 949	6 579	(27)	—	6 553	18 502		
Konkurenčnost (bolj razvite regije)	25 870	(43)	(8 944)	16 883	9 811	(171)	—	9 640	26 523		
Najbolj oddaljene in redko posejane regije	613	—	(271)	343	258	(12)	—	246	588		
Kohezijski sklad	24 398	(11)	(9 214)	15 173	10 693	(14)	—	10 678	25 851		
Evropsko teritorialno sodelovanje	3 514	(15)	(1 184)	2 314	2 193	(6)	—	2 188	4 502		
Tehnična pomoč	218	(18)	(73)	126	247	(123)	(0)	124	251		
Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD)	1 101	(0)	(351)	750	557	(3)	—	554	1 304		
Pobuda za zaposlovanje mladih	2 248	(7)	(1 016)	1 224	434	(3)	—	431	1 655		
Instrument za povezovanje Evrope (IPE)	4 704	(13)	(745)	3 946	1 655	(7)	—	1 648	5 595		
Pilotni projekti in pripravljali ukrepi	22	(1)	(6)	14	8	(2)	—	6	20		
Razdelek 1 VFO skupaj	196 837	(1 323)	(67 640)	127 874	87 357	(8 237)	(4)	79 117	206 991		
2 Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	309	(14)	(228)	67	44 364	(44 082)	—	282	349		
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	32 742	(108)	(12 174)	20 460	14 427	(292)	—	14 134	34 594		

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta						Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadnjega leta skupaj 9 = 4 + 8
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta 1	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve 2	Plačila 3	Neporavnane obveznosti ob koncu leta 4 = 1 + 2 + 3	Prezete obveznosti v zadnjem letu 5	Plačila 6	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti 7	Neporavnane obveznosti ob koncu leta 8 = 5 + 6 + 7			
									Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta 1	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve 2	
Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR)	3 218	(233)	(754)	2 231	1 070	(21)	(0)	1 049	3 280		
Sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju in regionalne ribiške organizacije	21	(3)	(10)	8	94	(87)	—	7	15		
Okolje in podnebni ukrepi (LIFE)	1 564	(2)	(283)	1 279	522	(34)	—	488	1 768		
Decentralizirane agencije	3	(0)	(3)	—	66	(63)	—	3	3		
Drugi ukrepi	6	—	(6)	—	—	—	—	—	—		
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	20	(0)	(7)	12	16	(0)	—	15	28		
Posebni ukrepi	0	—	—	0	—	—	—	—	0		
Razdelek 2 VFO skupaj	37 883	(360)	(13 466)	24 058	60 560	(44 580)	(0)	15 980	40 037		
3 Sklad za azil, migracije in vključevanje	2 447	(34)	(721)	1 692	986	(17)	—	969	2 662		
Potrošniki	41	(1)	(20)	21	29	(9)	—	20	40		
Ustvarjalna Evropa	193	(7)	(91)	94	239	(115)	—	124	219		
Nujna pomoč v Uniji	90	(1)	(67)	22	199	(160)	—	40	62		
Sklad za notranjo varnost	1 420	(19)	(433)	969	799	(22)	—	777	1 746		
Informacijski sistemi	47	(1)	(13)	34	12	(0)	—	12	46		
Pravosodje	90	(1)	(34)	55	48	(13)	—	35	90		
Pravice, enakost in državljanstvo	115	(1)	(63)	51	64	(10)	—	54	105		
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	44	(2)	(21)	21	35	(13)	—	21	43		

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta						Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadnjega leta skupaj 9 = 4 + 8
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prezete obveznosti v zadnjem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Neporavnane obveznosti ob koncu leta		
									1	2	
Evropa za državljan	22	(0)	(13)	9	28	(16)	—	12	21		
Hrana in krma	316	(31)	(187)	98	281	(60)	—	221	319		
Zdravje	133	(6)	(46)	81	68	(16)	—	52	133		
Decentralizirane agencije	132	(1)	(5)	126	956	(841)	—	115	242		
Pilotni projekti in pripravljali ukrepi	24	(1)	(9)	14	11	(2)	—	9	24		
Posebni ukrepi	77	(1)	(59)	17	99	(34)	—	65	82		
Razdelek 3 VFO skupaj	5 194	(107)	(1 781)	3 306	3 855	(1 327)	—	2 528	5 834		
4 Instrument za predpristopno pomoč (IPA II)	6 899	(124)	(1 225)	5 549	2 097	(221)	(0)	1 875	7 425		
Makrofinančna pomoč (MFA)	40	(0)	(0)	40	10	(5)	—	5	45		
Jamstveni sklad za zunanje ukrepe	—	—	—	—	138	(138)	—	—	—		
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	18	(1)	(6)	12	7	(3)	—	4	15		
Pobuda „Prostovoljci EU za humanitarno pomoč“	18	(0)	(2)	16	20	(14)	—	6	22		
Evropski sklad za trajnostni razvoj (EFSD)	275	—	(275)	—	325	(0)	—	325	325		
Evropski instrument sosedstva (ENI)	7 662	(185)	(1 724)	5 753	2 501	(421)	(0)	2 080	7 833		
Instrument za financiranje razvojnega sodelovanja (DCI)	8 643	(218)	(2 418)	6 006	3 015	(265)	—	2 749	8 755		
Instrument partnerstva (PI)	376	(6)	(113)	257	146	(17)	(0)	129	386		
Evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDHR)	370	(10)	(139)	222	189	(52)	(0)	137	358		
Instrument za prispevanje k stabilnosti in miru (IcSP)	623	(34)	(220)	369	373	(114)	(0)	258	627		
Humanitarna pomoč	899	(33)	(429)	437	1 533	(1 077)	(0)	456	893		

Program	(v milijonih EUR)										Skupaj
	< 2012	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018			
Program Euratoma za raziskave in usposabljanje	8	1	2	7	24	35	48	150			275
Program za konkurenčnost podjetij in MSP (COSME)	2	4	181	6	46	113	242	350			943
Izobraževanje, usposabljanje in šport (Erasmus+)	0	0	1	23	43	93	199	497			855
Zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI)	2	4	6	7	13	14	60	116			222
Carina, program Fiscalis in boj proti goljufijam	—	0	—	1	4	15	44	109			175
IPE – energetika	5	2	2	245	235	387	532	664			2 072
IPE – promet	13	—	6	226	192	705	1 166	1 934			4 241
IPE – informacijska in komunikacijska tehnologija (IKT)	—	0	—	21	34	135	85	173			448
Energetski projekti za oživitev gospodarstva (EERP)	254	—	—	—	—	—	—	—			254
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	0	1	15	35			52
Drugi ukrepi in programi	22	4	14	14	23	35	103	189			404
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	2	1	2	0	3	8	23	68			107
Posebne pristojnosti Komisije	0	0	4	5	5	17	46	91			169
Regionalna konvergenca (manj razvite regije)	510	445	3 057	651	5 465	16 652	27 416	30 997			85 194
Regije v prehodu	38	—	—	149	1 594	4 066	6 102	6 553			18 502
Konkurenčnost (bolj razvite regije)	53	—	626	327	1 766	5 071	9 040	9 640			26 523
Najbolj oddaljene in redko poseljene regije	—	—	—	9	38	74	222	246			588
Kohezijski sklad	159	—	487	321	1 046	3 598	9 561	10 678			25 851
Evropsko teritorialno sodelovanje	40	9	52	—	5	417	1 780	2 199			4 502
Tehnična pomoč	1	1	0	2	27	37	60	124			251
Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD)	—	—	—	0	36	300	415	554			1 304
Pobuda za zaposlovanje mladih	—	—	—	0	397	413	413	431			1 655
Instrument za povezovanje Evrope (IPE)	—	—	—	279	550	1 608	1 510	1 648			5 595
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	—	—	1	1	4	9	6			20
Razdelek I VFO skupaj	1 355	744	5 867	3 807	13 803	37 234	65 049	79 131			206 991

Program	(v milijonih EUR)									
	< 2012	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Skupaj	
2										
Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	—	—	—	0	3	9	55	282	349	
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	34	—	293	198	1 567	7 296	11 072	14 134	34 594	
Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR)	9	3	96	4	358	760	1 000	1 049	3 280	
Sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju in regionalne ribiške organizacije	—	—	—	—	—	3	5	7	15	
Okolje in podnebni ukrepi (LIFE)	142	53	72	107	209	229	273	682	1 768	
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	—	0	3	3	
Drugi ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pilotni projekti in pripravljajni ukrepi	0	0	0	2	1	4	5	15	28	
Posebni ukrepi	—	—	—	0	0	—	—	—	0	
Razdelek 2 VFO skupaj	186	56	461	311	2 138	8 301	12 411	16 173	40 037	
3										
Sklad za azil, migracije in vključevanje	20	17	29	4	37	491	1 094	969	2 662	
Potrošniki	—	0	0	1	2	4	14	20	40	
Ustvarjalna Evropa	—	—	1	4	6	22	61	124	219	
Nujna pomoč v Uniji	—	—	—	—	—	13	9	40	62	
Sklad za notranjo varnost	19	42	13	12	26	266	589	777	1 746	
Informacijski sistemi	1	0	0	1	2	3	25	12	46	
Pravosodje	1	1	4	4	8	16	21	35	90	
Pravice, enakost in državljanstvo	3	4	2	4	7	12	19	54	105	
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	—	0	—	1	2	6	12	21	43	
Evropa za državljane	0	—	0	0	0	1	7	12	21	
Hrana in krma	1	0	2	6	9	27	52	221	319	
Zdravje	4	1	2	5	14	22	33	52	133	
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	0	12	114	115	242	

Program	(v milijonih EUR)										
	< 2012	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Skupaj		
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	1	1	2	3	3	4	9	24		
Posebni ukrepi	0	0	0	0	0	2	15	65	82		
Razdelek 3 VFO skupaj	50	67	56	45	118	901	2 069	2 528	5 834		
4 Instrument za predpristopno pomoč (IPA II)	349	94	522	437	971	1 475	1 702	1 875	7 425		
Makrofinančna pomoč (MFA)	—	—	—	—	—	—	40	5	45		
Jamstveni sklad za zunanje ukrepe	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	—	—	—	2	2	2	6	4	15		
Pobuda „Prostovoljci EU za humanitarno pomoč“	—	—	—	7	3	2	4	6	22		
Evropski sklad za trajnostni razvoj (EFSD)	—	—	—	—	—	—	—	325	325		
Evropski instrument sosedstva (ENI)	426	341	485	594	783	1 367	1 716	2 120	7 833		
Instrument za financiranje razvojnega sodelovanja (DCI)	250	178	453	564	938	1 424	2 198	2 751	8 755		
Instrument partnerstva (PI)	0	8	13	37	42	70	82	133	386		
Evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDHR)	5	2	9	20	35	61	90	137	358		
Instrument za prispevanje k stabilnosti in miru (IcSP)	7	9	20	36	67	88	141	258	627		
Humanitarna pomoč	9	13	14	8	11	117	267	456	893		
Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	4	14	2	24	23	21	43	134	266		
Instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC)	7	4	7	10	12	18	18	32	107		
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Drugi ukrepi in programi	5	4	2	13	23	31	36	39	152		
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	3	1	0	1	3	0	5	2	16		
Posebni ukrepi	1	2	1	2	7	20	37	57	126		
Razdelek 4 VFO skupaj	1 065	671	1 526	1 753	2 920	4 697	6 385	8 335	27 352		

Program	(v milijonih EUR)									
	< 2012	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Skupaj	
5 Pokojnine	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Evropske šole	—	—	—	—	—	—	0	2	—	2
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	0	3	3	—	6
Upravni odhodki Komisije	—	—	0	0	—	0	0	365	—	366
Upravni odhodki drugih institucij	0	0	0	0	0	0	0	587	—	587
Razdelek 5 VFO skupaj	—	—	0	0	—	0	3	957	—	961
6 Nadomestila	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 6 VFO skupaj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Negativna rezerva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Preneseni primanjkljaj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 8 VFO skupaj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 Rezerva za nujno pomoč	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	—	—	—	—	—	—	0	0	—	0
Solidarnostni sklad Evropske unije (EUSF)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 9 VFO skupaj	—	—	—	—	—	—	0	0	—	0
Skupaj	2 656	1 538	7 910	5 916	18 979	51 133	85 917	107 126	—	281 175

5. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA PO INSTITUCIJAH

5.1 IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH PRIHODKOV

Institucija	(v milijonih EUR)									
	Odobritve prihodkov		Ugotovljene upravičenosti			Prihodki			Prejemki kot % proračuna	Neporavnano
	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Tekoče leto	Prenosi	Skupaj	Iz upravičenosti za tekoče leto	Iz prenesenih upravičenosti	Skupaj		
1	2	3	4	5 = 3 + 4	6	7	8 = 6 + 7	9 = 8 / 2	10 = 5 - 8	
Evropski parlament	164	164	197	19	217	191	3	194	118 %	23
Evropski svet in Svet	53	53	79	2	81	79	1	80	151 %	1
Komisija	144 315	144 401	164 179	8 210	172 389	157 870	773	158 643	110 %	13 747
Sodišče Evropske unije	56	56	53	0	53	53	0	53	96 %	0
Računsko sodišče	21	21	21	0	21	21	—	21	101 %	0
Ekonomsko-socialni odbor	12	12	16	0	16	16	0	16	136 %	—
Odbor regij	9	9	11	0	11	11	0	11	124 %	0
Evropski varuh človekovih pravic	1	1	1	0	1	1	0	1	86 %	0
Evropski nadzornik za varstvo podatkov	1	1	1	0	1	1	0	1	78 %	—
Evropska služba za zunanje delovanje	49	49	296	2	297	295	2	297	607 %	1
Skupaj	144 681	144 768	164 856	8 234	173 090	158 539	779	159 318	110 %	13 771

Konsolidirana poročila o izvrševanju splošnega proračuna EU prikazujejo, tako kot prejšnja leta, izvrševanje proračuna v vseh institucijah, saj je v proračunu EU določen ločen proračun za vsako institucijo.

Proračun agencij in njegovo izvrševanje se ne konsolidirata v okviru proračuna EU. Subvencija Komisije je del proračuna EU.

Glede ESZD je treba opozoriti, da ta služba poleg lastnega proračuna prejema tudi prispevke od Komisije v višini 1 41,7 milijona EUR (leta 2017: 1 44 milijonov EUR) ter iz ERS in skrbniških skladov v višini 70,1 milijona EUR (leta 2017: 72 milijonov EUR), kar pokriva stroške oseba Komisije v delegacijah, ki se financirajo iz ERS in skrbniških skladov, vključno z namenskimi prejemki, ustvarjenimi iz teh prispevkov v zadevnem letu. Ta proračunska sredstva so ESZD na voljo (kot namenski prejemki) predvsem za pokrivanje stroškov oseba Komisije v delegacijah EU, ki jih administrativno upravlja ESZD.

5.3 IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL

Institucija	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila						Odobritve, prenesene v leto 2019					Odobritve, ki zapadejo				
		Iz končnega sprejetega proračuna		Iz prenosov prejemkov		Iz namenskih prejemkov		Skupaj	%	Samodejni prenosi	Prenosi na podlagi sklepa	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7										
Evropski parlament	2 321	1 637	268	28	1 933	83 %	298	0	50	347	16	24	0	41			
Evropski svet in Svet	681	470	43	23	536	79 %	61	0	24	84	46	14	0	60			
Komisija	161 390	139 260	1 394	11 879	152 533	95 %	706	465	7 294	8 465	322	68	2	392			
Sodišče Evropske unije	432	386	18	1	404	94 %	21	0	1	22	3	3	0	6			
Računsko sodišče	154	133	7	0	140	91 %	7	0	0	8	6	1	0	6			
Ekonomsko-socialni odbor	150	126	8	3	137	91 %	8	0	1	9	2	2	0	4			
Odbor regij	108	87	8	1	96	90 %	8	0	1	9	1	1	0	2			
Evropski varuh človekovih pravic	12	10	1	0	11	91 %	0	0	0	0	1	0	0	1			
Evropski nadzornik za varstvo podatkov	16	11	1	0	12	75 %	2	0	0	2	1	1	0	2			
Evropska služba za zunanje delovanje	1 090	575	93	202	870	80 %	102	0	105	208	1	11	—	12			
Skupaj	166 353	142 695	1 840	12 138	156 673	94 %	1 214	465	7 475	9 154	398	126	2	526			

(v milijonih EUR)

6. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA AGENCIJ

V spodnjih poročilih so prikazani prihodki in odhodki decentraliziranih (oziroma tradicionalnih) in izvajalskih agencij.

Prihodki in odhodki agencij se ne konsolidirajo v okviru proračuna EU. Subvencija Komisije je del proračuna EU.

Drugi viri prihodkov in odhodkov agencij se ne dodajajo v računovodske izkaze proračuna EU. Vsaka agencija predstavi lastne računovodske izkaze. Informacije v spodnjih razpredelnicah zagotavljajo splošno finančno sliko teh organov EU.

6.1 PRORAČUNSKI PRIHODKI

Agencija	Področje financiranja Komisije	Končni sprejeti proračun	(v milijonih EUR)
			Prejeti zneski
Agencija za sodelovanje energetske regulatorjev – ACER	6	14	14
Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije – BEREC	9	4	4
Urad Skupnosti za rastlinske sorte – CPVO	17	17	18
Izvajalska agencija za potrošnike, zdravje, kmetijstvo in hrano – CHAFEA	17	11	11
Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo – EACEA	15	50	50
Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu – EU-OSHA	4	15	15
Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice – eu-LISA	18	94	97
Evropski azilni podporni urad – EASO	18	98	98
Evropska agencija za varnost v letalstvu – EASA	6	198	155
Evropski bančni organ – EBA	12	43	44
Evropska agencija za mejno in obalno stražo – Frontex	18	289	306
Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni – ECDC	17	58	58
Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja – CEDEFOP	15	18	18
Evropska agencija za kemikalije – ECHA	2	119	121
Evropska agencija za okolje – EEA	7	66	66
Evropska agencija za nadzor ribištva – EFCA	11	17	17
Evropska agencija za varnost hrane – EFSA	17	80	80
Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer – Eurofound	4	21	21
Agencija za evropski GNSS	6	33	746
Evropski inštitut za enakost spolov – EIGE	4	8	8
Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo – EIT	15	370	345
Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine – EIOPA	12	25	25
Evropska agencija za pomorsko varnost – EMSA	6	77	103
Evropska agencija za zdravila – EMA	2	338	317
Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami – EMCDDA	18	16	16
Evropski policijski urad	18	137	137
Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta – ERCEA	8	49	49
Evropski organ za vrednostne papirje in trge – ESMA	12	44	44
Evropska fundacija za usposabljanje – ETF	15	20	20
Agencija Evropske unije za temeljne pravice – FRA	18	23	23
Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj – CEPOL	18	9	14

(v milijonih EUR)

Agencija	Področje financiranja Komisije	Končni sprejeti proračun	Prejeti zneski
Agencija Evropske unije za varnost omrežij in informacij – ENISA	9	11	12
Agencija Evropske unije za železnice	6	29	29
Urad Evropske unije za intelektualno lastnino – EUIPO	12	403	245
Urad za evropsko pravosodno sodelovanje – Eurojust	33	38	38
Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja – EASME	6	44	44
Fuzija za energijo – F4E	8	795	831
Izvajalska agencija za inovacije in omrežja – INEA	6	27	27
Izvajalska agencija za raziskave – REA	8	70	70
Prevajalski center za organe Evropske unije	15	47	41
Skupaj		3 822	4 377

(v milijonih EUR)

Vrsta prihodkov	Končni sprejeti proračun	Prejeti zneski
Subvencija Komisije	1 424	1 425
Prihodki iz nadomestil	746	726
Drugi prihodki	1 652	2 226
Skupaj	3 822	4 377

6.2 ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL PO AGENCIJAH

(v milijonih EUR)

Agencija	Odobritve za prevzem obveznosti		Odobritve plačil	
	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila
Agencija za sodelovanje energetske regulatorjev – ACER	14	13	17	14
Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije – BEREC	4	4	5	4
Urad Skupnosti za rastlinske sorte – CPVO	19	17	18	16
Izvajalska agencija za potrošnike, zdravje, kmetijstvo in hrano – CHAFEA	11	10	13	10
Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo – EACEA	50	49	56	48
Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu – EU-OSHA	16	16	20	14
Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice – eu-LISA	211	154	107	94
Evropski azilni podporni urad – EASO	103	94	106	86
Evropska agencija za varnost v letalstvu – EASA	237	179	244	151
Evropski bančni organ – EBA	44	44	47	41
Evropska agencija za mejno in obalno stražo – Frontex	318	306	406	293
Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni – ECDC	59	58	69	57
Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja – CEDEFOP	18	18	19	18
Evropska agencija za kemikalije – ECHA	121	117	133	114
Evropska agencija za okolje – EEA	97	78	102	61

(v milijonih EUR)

Agencija	Odobritve za prevzem obveznosti		Odobritve plačil	
	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila
Evropska agencija za nadzor ribištva – EFCA	18	17	22	19
Evropska agencija za varnost hrane – EFSA	80	80	87	80
Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer – Eurofound	21	21	25	21
Agencija za evropski GNSS	3 522	2 428	1 270	828
Evropski inštitut za enakost spolov – EIGE	8	8	9	8
Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo – EIT	459	395	380	340
Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine – EIOPA	25	25	28	24
Evropska agencija za pomorsko varnost – EMSA	126	114	122	91
Evropska agencija za zdravila – EMA	344	312	392	302
Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami – EMCDDA	16	16	17	17
Evropski policijski urad	143	132	156	129
Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta – ERCEA	49	49	51	48
Evropski organ za vrednostne papirje in trge – ESMA	46	46	51	44
Evropska fundacija za usposabljanje – ETF	20	20	21	20
Agencija Evropske unije za temeljne pravice – FRA	23	23	30	23
Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj – CEPOL	14	13	15	11
Agencija Evropske unije za varnost omrežij in informacij – ENISA	12	12	13	11
Agencija Evropske unije za železnice	30	30	34	30
Urad Evropske unije za intelektualno lastnino – EUIPO	422	245	445	235
Urad za evropsko pravosodno sodelovanje – Eurojust	40	40	47	41
Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja – EASME	44	44	49	45
Fuzija za energijo – F4E	1 019	1 008	847	814
Izvajalska agencija za inovacije in omrežja – INEA	27	27	28	26
Izvajalska agencija za raziskave – REA	70	70	73	67
Prevajalski center za organe Evropske unije	47	45	51	45
Skupaj	7 946	6 376	5 625	4 342

(v milijonih EUR)

Vrsta odhodkov	Odobritve za prevzem obveznosti		Odobritve plačil	
	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila
Upravni odhodki	368	352	445	334
Zaposleni	1 220	1 188	1 236	1 181
Odhodki iz poslovanja	6 358	4 836	3 944	2 826
Skupaj	7 946	6 376	5 625	4 342

GLOSAR

Aktuarske predpostavke

Predpostavke, ki se uporabljajo za izračun stroškov prihodnjih dogodkov, ki vplivajo na pokojninske obveznosti.

Aktuarski dobički in izgube

Pri shemi z zagotovljenimi prejemki spremembe v aktuarskem primanjkljaju ali presežkih, ki nastanejo zaradi razlik med prejšnjimi aktuarskimi predpostavkami in nastalimi dejstvi ter zaradi učinkov sprememb aktuarskih predpostavk.

Upravne odobritve

Upravne odobritve pokrivajo stroške poslovanja institucij in subjektov (osebje, zgradbe, pisarniška oprema).

Sprejeti proračun

Predlog proračuna postane sprejeti proračun, ko ga odobri proračunski organ.

Sprememba proračuna

Sklep, sprejet med proračunskim letom, ki omogoča spremembo (povečanje, zmanjšanje, prerazporeditev) določenih vidikov sprejetega proračuna za navedeno leto.

Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic

Stroški, ki so nastali med poročevalnim obdobjem, ki jih bo treba financirati iz prihodnjih proračunov, tj. s strani držav članic EU. To je posledica soobstoja računovodskih izkazov na podlagi nastanka poslovnega dogodka in proračuna na podlagi denarnega toka.

Letno poročilo o dejavnostih

Letna poročila o dejavnostih kažejo rezultate poslovanja, med drugim glede na določene cilje, z njimi povezana tveganja in strukturo notranje kontrole. T. i. odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil mora od proračunskega leta 2001 za Komisijo in od leta 2003 za vse institucije Evropske unije svoji instituciji predložiti letno poročilo o dejavnostih v zvezi z izpolnjevanjem svojih obveznosti, skupaj s finančnimi in poslovnimi informacijami.

Odobritve

Proračunska sredstva. V proračunu so predvidene tako obveznosti kot plačila (gotovinska ali bančna nakazila upravičencem). Odobritve za prevzem obveznosti in odobritve za plačila se pogosto razlikujejo (diferencirana sredstva), ker so za večletne programe in projekte običajno v celoti prevzete obveznosti v letu, ko je sprejeta odločitev o njih, in se plačujejo več let na podlagi napredka pri izvajanju teh programov in projektov. Neditiferencirana sredstva se uporabljajo za upravne odhodke, podporo kmetijskim trgov ter neposredna plačila, pri čemer so odobritve plačil enakovredne odobritvam za obveznosti.

Namenski prejemki

Prejemki, namenjeni financiranju posebnih postavk odhodkov. Glavni vir zunanjih namenskih prejemkov so finančni prispevki tretjih držav za programe, ki jih financira Unija. Glavni vir notranjih namenskih prejemkov so prihodki od tretjih oseb za blago, storitve ali delo, dobavljeno na njihovo zahtevo, prihodki iz vračil nepravilno izplačanih zneskov in prihodki od prodaje publikacij in filmov.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Vsa finančna sredstva (razen izvedenih finančnih instrumentov), ki se v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi za javni sektor merijo po pošteni vrednosti in pri katerih se spremembe poštene vrednosti pripoznajo v rezervi v čistih sredstvih do odprave pripoznanja (ali oslabitve).

Proračunska vrstica

Kar zadeva strukturo proračuna, so prihodki in odhodki v proračunu prikazani v skladu z zavezujočo nomenklaturo, ki kaže naravo in namen vsake postavke, kot jih je določil proračunski organ. Posamezne postavke (naslov, poglavje, člen ali vrstica) zagotavljajo uradni opis nomenklaturo.

Razveljavljene odobritve

Neporabljene odobritve, ki se ne smejo več porabiti.

Prenos odobritev v naslednje proračunsko leto

Izjema od načela enoletnosti, tako da se lahko odobritve, ki jih ni bilo mogoče porabiti v danem proračunskem letu, pod strogimi pogoji izjemoma prenesejo za uporabo v naslednjem letu.

Obveznost

Pravna zaveza za zagotovitev financiranja, če so izpolnjeni določeni pogoji. EU se zaveže, da bo plačala svoj delež stroškov projekta, ki ga financira EU. Današnje obveznosti pomenijo jutrišnja plačila, današnja plačila pa so včerajšnje obveznosti.

Odobritve za prevzem obveznosti

Odobritve za prevzem obveznosti pokrivajo celotne stroške pravnih obveznosti (pogodbe ter sporazume/sklepe o dodelitvi nepovratnih sredstev), ki bi bile lahko podpisane v tekočem proračunskem letu.

Stroški tekočega službovanja

Povečanje obveznosti sistema, ki je posledica službovanja v tekočem proračunskem letu.

Sprostitev obveznosti

Dejanje, s katerim se prejšnja obveznost (ali njen del) razveljavi.

Shema z zagotovljenimi prejemki

Pokojninska ali druga shema pokojninskih prejemkov, pri kateri pravila sheme opredeljujejo prejemke neodvisno od prispevkov, ki jih je treba plačati, in prejemki niso neposredno povezani z naložbami v shemo. Shema je lahko naložbena shema ali shema brez skladov.

Izvedeni finančni instrumenti

Finančni instrumenti, katerih vrednost je povezana s spremembami vrednosti drugega finančnega instrumenta, kazalnika ali blaga. V nasprotju z imetnikom osnovnega finančnega instrumenta (npr. državne obveznice), ki ima brezpogojno pravico do prejetja denarnih sredstev (ali druge gospodarske koristi) v prihodnosti, ima imetnik izvedenega finančnega instrumenta samo pogojeno pravico do prejetja take koristi. Primer izvedenega finančnega instrumenta je valutna nestandardizirana termimska pogodba.

Neposredno upravljanje

Način izvrševanja proračuna. V okviru neposrednega upravljanja proračun izvršujejo neposredno službe Komisije, izvajalske agencije ali skrbniški skladi.

Diskontna stopnja

Stopnja, ki se uporablja za prilagoditev za časovno vrednost denarja. Diskontiranje je metoda za primerjavo stroškov in koristi, ki se pojavijo v različnih časovnih obdobjih.

Efektivna obrestna mera

Obrestna mera, ki diskontira ocenjeni tok prihodnjih denarnih plačil ali prejemkov v pričakovanem obdobju trajanja finančnega sredstva ali finančne obveznosti na neto knjigovodsko vrednost sredstva ali obveznosti.

Finančna sredstva ali obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj

Vsa finančna sredstva ali obveznosti, ki se v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi za javni sektor merijo po pošteni vrednosti in pri katerih se spremembe poštene vrednosti pripoznajo v presežku ali primanjkljaju zadevnega obdobja (tj. izvedeni finančni instrumenti).

Finančni popravek

Finančni popravki so namenjeni zaščiti proračuna EU pred bremenitvijo z napačnimi ali nepravilnimi odhodki. Pri odhodkih v okviru deljenega upravljanja so za izterjavo nepravilnih plačil v prvi vrsti odgovorne države članice.

„Potrjen“ finančni popravek je zadevna država članica sprejela. „Sprejet“ finančni popravek je bil sprejet s sklepom Komisije in je vedno neto popravek, pri katerem mora država članica vrniti nepravilno izplačana sredstva v proračun EU, kar povzroči dokončno znižanje sredstev, dodeljenih zadevni državi članici. O potrjenih in sprejetih finančnih popravkih se v tem dokumentu poroča kot o eni kategoriji.

Z „izvedenim“ finančnim popravkom je bila ugotovljena nepravilnost popravljena.

Posredno upravljanje

Način izvrševanja proračuna. V okviru posrednega upravljanja Komisija prenese naloge izvrševanja proračuna na organe, ustanovljene v skladu z zakonodajo EU ali nacionalno zakonodajo.

Prekinitve in začasne ustavitve

Komisija lahko prekine ali začasno ustavi plačila, če na podlagi svojega dela ali informacij, ki jih sporočijo revizijski organi, ugotovi, da neka država članica ni odpravila resnih pomanjkljivosti v sistemih upravljanja in nadzora ter/ali ni popravila nepravilnih odhodkov, ki so bili prijavljeni in potrjeni.

Nepravilnost

Nepravilnost je ravnanje, ki ni v skladu s pravili EU in ima lahko negativne posledice za finančne interese EU, vendar je lahko posledica nenamernih napak, ki jih naredijo upravičenci sredstev ali organi, ki izplačujejo sredstva. Če je nepravilnost namerna, je goljufija.

Zapadle odobritve

Neporabljene odobritve, ki se ob koncu proračunskega leta razveljavijo. Zapadlost pomeni popolno ali delno razveljavitev dovoljenja za ustvarjanje odhodkov in/ali obveznosti, ki ga predstavljajo odobritve. Samo za skupna podjetja, kakor je določeno v njihovih finančnih pravilih, se lahko neporabljene odobritve vnesejo v načrt prihodkov in odhodkov za največ naslednja tri proračunska leta (tako imenovano pravilo „N + 3“). Zapadle odobritve za skupna podjetja se torej lahko znova aktivirajo do proračunskega leta „N + 3“.

Lastna sredstva

Predstavljajo glavni vir financiranja za institucije in organe EU in so opredeljena v uredbi o virih lastnih sredstev (Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014). Lastna sredstva sestavljajo sredstva iz naslova BND, sredstva iz naslova DDV in tradicionalna lastna sredstva.

Odobritve plačil

Odobritve plačil zajemajo odhodke, ki jih je treba plačati v tekočem letu in izhajajo iz pravnih obveznosti, prevzetih v tekočem in/ali predhodnih letih.

Predhodno financiranje

Plačilo, katerega namen je upravičencu zagotoviti likvidna sredstva. Lahko je razdeljeno na več plačil v skladu z določbami dane pogodbe, sklepa, sporazuma ali temeljnega pravnega akta. Likvidna sredstva ali predujem se porabijo za namen, za katerega so bili zagotovljeni, v obdobju, določenem v sporazumu, ali se povrnejo.

Preventivni ukrepi

Preventivni ukrepi, ki so na voljo Komisiji za zaščito proračuna EU, ko se zave morebitnih pomanjkljivosti, vključujejo prekinitve in začasne ustavitve plačil iz proračuna EU za operativni program.

Neporavnane obveznosti (reste à liquider – RAL)

Predstavljajo znesek, za katerega je bila prevzeta proračunska obveznost, poznejše plačilo pa še ni izvršeno. Predstavljajo plačilne obveznosti EU v prihodnjih letih in so neposredna posledica obstoja večletnih programov ter neskladja med odobritvami za prevzem obveznosti in odobritvami plačil.

Deljeno upravljanje

Način izvrševanja proračuna. V okviru deljenega upravljanja se naloge za izvrševanje proračuna prenesejo na države članice. Na ta način se izvrši približno 80 % odhodkov EU.

Tradicionalna lastna sredstva

Ta predstavljajo prihodek za EU in so del „lastnih sredstev“, s katerimi se financirajo dejavnosti EU. Tradicionalna lastna sredstva so opredeljena v uredbi o virih lastnih sredstev (Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014) ter zajemajo carine in prelevmane na sladkor.

Prerazporeditve (med proračunskimi vrsticami)

Prerazporeditve med proračunskimi vrsticami pomenijo premestitev odobritev iz ene proračunske vrstice v drugo med proračunskim letom in so zato izjema od proračunskega načela specifikacije. Vendar jih izrecno dovoljuje Pogodba o delovanju Evropske unije pod pogoji, določenimi v finančni uredbi. Finančna uredba opredeljuje različne vrste prerazporeditev glede na to, ali gre za prerazporeditve med proračunskimi naslovi, poglavji, členi ali postavkami ali znotraj njih, zahtevajo pa se tudi različne ravni odobritve.

SEZNAM KRATIC

AAR	„Annual Activity Report“ – letno poročilo o dejavnostih
ABB	„Activity Based Budgeting“ – oblikovanje proračuna po dejavnostih
ABM	„Activity Based Management“ – upravljanje po dejavnostih
ACER	Agencija za sodelovanje energetske regulatorjev
AMIF	Sklad za azil, migracije in vključevanje
AOD	„Authorising Officers by Delegation“ – odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil
ARTEMIS	„Advanced Research & Technology for EMbedded Intelligent Systems“ –napredne raziskave in tehnologija za vgrajene pametne sisteme
ATM	„Air Traffic Management“ – upravljanje zračnega prometa
BBi	„Bio-Based Industries Joint Undertaking“ – skupno podjetje za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase
BEREC	Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije
BIC	„Bio-based Industries Consortium“ –konzorcij industrijskih panog, ki temeljijo na rabi biomase
BIS	„Bank for International Settlements“ – Banka za mednarodne poravnave
BOP	„Balance of Payments“ – plačilna bilanca
Sklad BUFI	Sklad „Budget Fines“ (proračunske globe)
SKP	Skupna kmetijska politika
CCS LGF	„Cultural and Creative Sector Guarantee Facility“ – Jamstveni instrument za kulturni in ustvarjalni sektor
CEDEFOP	Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja
IPE	Instrument za povezovanje Evrope
IPE DI	„Connecting Europe Facility Debt Instrument“ – dolžniški instrument Instrumenta za povezovanje Evrope
CEPOL	Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj
KS	Kohezijski sklad
CHAFEA	Izvajalska agencija za potrošnike, zdravje, kmetijstvo in hrano
CIP	„Competitiveness and Innovation Framework Programme“ – okvirni program za konkurenčnost in inovativnost
COM	Komisija
COSME	Program za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja
COSO	„Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission“ – odbor sponzorskih organizacij Treadwayeve komisije
CPR	„Common Provisions Regulation“ –uredba o skupnih določbah
CPVO	Urad Skupnosti za rastlinske sorte
R&RO	„Decommissioning and Waste Management“ – razgradnja in ravnanje z odpadki
EACEA	Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo
EKSFP	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
EKJS	Evropski kmetijski jamstveni sklad

EKUJS	Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad
EASA	Evropska agencija za varnost v letalstvu
EaSI	Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije
EASME	Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja
EASO	Evropski azilni podporni urad
EBA	Evropski bančni organ
EBRD	Evropska banka za obnovo in razvoj
ERS	Evropsko računsko sodišče
ECB	Evropska centralna banka
ECDC	Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni
ECHA	Evropska agencija za kemikalije
ECOFIN	Svet za ekonomske in finančne zadeve
ESPJ	Evropska skupnost za premog in jeklo
ECSEL	Skupno podjetje ECSEL (Elektronske komponente in sistemi za evropski vodilni položaj)
ERS	Evropski razvojni sklad
EDIF	Jamstveni sklad v okviru instrumenta za razvoj podjetij in inovacije na Zahodnem Balkanu
EGP	Evropski gospodarski prostor
EEA	Evropska agencija za okolje
ESZD	Evropska služba za zunanje delovanje
EFCA	Evropska agencija za nadzor ribištva
ESR	Evropski sklad za ribištvo
EFSA	Evropska agencija za varnost hrane
EFSD	Evropski sklad za trajnostni razvoj
EFSE	Evropski sklad za jugovzhodno Evropo
EFSF	Evropski instrument za finančno stabilnost
EFSI	Evropski sklad za strateške naložbe
EMFS	Evropski mehanizem za finančno stabilizacijo
EFTA	Evropsko združenje za prosto trgovino
EGNOS	Skupna evropska geostacionarna navigacijska storitev
EIB	Evropska investicijska banka
EIS	Evropski investicijski sklad
EIGE	Evropski inštitut za enakost spolov

EIOPA	Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine
EIT	Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo
ElectriFI	Pobuda za financiranje elektrifikacije
EMA	Evropska agencija za zdravila
EMCDDA	Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami
ESPR	Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo
EMSA	Evropska agencija za pomorsko varnost
EMU	Ekonomska in monetarna unija
ENEF	Sklad za financiranje rasti podjetij
ENIAC	Posvetovalni svet Evropske pobude za nanoelektroniko
ENIF	Sklad za financiranje podjetniških inovacij
ENISA	Agencija Evropske unije za varnost omrežij in informacij
ENPI	Evropski instrument sosedstva in partnerstva
EP	Evropski parlament
ERCEA	Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
ESA	Evropska vesoljska agencija
ESS	Evropski socialni sklad
Skladi ESI	Evropski strukturni in investicijski skladi
EMS	Evropski mehanizem za stabilnost
ESMA	Evropski organ za vrednostne papirje in trge
ETF	Sklad za zagon pri Evropskem skladu za tehnologijo, ustanovljen leta 1998
ETF	Evropska fundacija za usposabljanje
EU	Evropska unija
EUIPO	Urad Evropske unije za intelektualno lastnino
eu-LISA	Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice
EUMETSAT	Evropska organizacija za uporabo meteoroloških satelitov
EU-OSHA	Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu
Euratom	Evropska skupnost za atomsko energijo
Eurofound	Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer
EUROJUST	Urad za evropsko pravosodno sodelovanje
EUROPOL	Evropski policijski urad

F4E	Fuzija za energijo
GCV	Skupno podjetje za gorivne celice in vodik
FIUR	Finančni instrument za usmerjanje ribištva
Načelo FIFO	Načelo „prvi noter, prvi ven“ („First-in, First-out“)
7. OP	Sedmi okvirni program za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti
FU	Finančna uredba
FRA	Agencija Evropske unije za temeljne pravice
Frontex	Evropska agencija za mejno in obalno stražo
FSDA	„Financial Statement Discussion and Analysis“ – razprava o računovodskih izkazih in njihova analiza
BDP	Bruto domači proizvod
GMES	Globalno spremljanje okolja in varnosti
BND	Bruto nacionalni dohodek
GNSS	Globalni satelitski navigacijski sistem
H2020	Obzorje 2020
ICSLT	„International Civil Servants Life Table“ – tablice umrljivosti za mednarodne javne uslužbence
IFRP	„Integrated Financial Reporting Package“ – celovit sveženj finančnih poročil
IIW	„Infrastructure and Innovation Window“ – del za infrastrukturo in inovacije
MDS	Mednarodni denarni sklad
IMI	Skupno podjetje za pobudo za inovativna zdravila
INEA	Izvajalska agencija za inovacije in omrežja
IPA II	Instrument za predpristopno pomoč
MRSJS	Mednarodni računovodski standardi za javni sektor
ISF	Sklad za notranjo varnost
IT	Informacijska tehnologija
ITER	Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor
SAN	Skupni akcijski načrt
JRC	Skupno raziskovalno središče
SP	Skupno podjetje
LGTT	„Loan Guarantee Instrument for TEN-T projects“ – instrument za posojilna jamstva za projekte TEN-T
VLP	Večletni program – program finančnega vključevanja srednjih podjetij
MEP	„Member of the European Parliament“ – poslanec Evropskega parlamenta
MFA	Makrofinančna pomoč
VFO	Večletni finančni okvir

MMSP	Mikro, mala in srednja podjetja
NEET	Mladi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo
SLS	Sklep o lastnih sredstvih
PBI	„Project Bond Initiative“ – pobuda za projektne obveznice
PF4EE	„Private Finance for Energy Efficiency Instrument“ – instrument zasebnega financiranja za energetska učinkovitost
PGF	„Participants Guarantee Fund“ – Jamstveni sklad za udeležence
PMF	„European Progress Microfinance Facility“ – evropski mikrofinančni instrument Progress
PPP	„Public-Private Partnership“ – javno-zasebno partnerstvo
PSEO	„Pension Scheme of European Officials“ – pokojninski sistem za evropske uradnike
R&I	Raziskave in inovacije
RAL	Neporavnane obveznosti („reste à liquider“)
REA	Izvajalska agencija za raziskave
RSFF	Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja
RTD	Raziskave, tehnološki razvoj in predstavitve
S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
SANAD	Sklad za mikro, mala in srednja podjetja za območje MENA
SAPARD	Posebni pristopni program za kmetijstvo in razvoj podeželja
SEMED	Program za finančno vključevanje MMSP iz držav južnega in vzhodnega Sredozemlja
SESAR	Skupno podjetje Raziskave ATM v okviru enotnega evropskega neba
SIUGI	„SME Initiative Uncapped Guarantee Instrument“ – instrument neomejenega jamstva pobude za MSP
MSP	Mala in srednja podjetja
SMEW	„Small and Medium-sized Enterprises Window“ – del za mala in srednja podjetja
PDEU	Pogodba o delovanju Evropske unije
TLS	Tradicionalna lastna sredstva
TRDI	„Temporary Rural Development Instrument“ – začasni instrument za razvoj podeželja
DDV	Davek na dodano vrednost
YEI	„Youth Employment Initiative“ – pobuda za zaposlovanje mladih
